

POLSKIE LOBBY PRZEMYSŁOWE

**im. Eugeniusza
Kwiatkowskiego**

Warszawa 2022

POLSKIE LOBBY PRZEMYSŁOWE

im. Eugeniusza Kwiatkowskiego

- **Materiały programowe i informacyjne,
opinie i stanowiska z 2021 i początku
2022 roku**

Nawet jeśli się mylisz, mów prawdę
Seneka

Publikacja nr 33

Warszawa, marzec 2022 r.

Redakcja:

mgr inż. Edmund Misterski,
dr inż. Henryk Potrzebowski,
prof. ucz. dr hab. Paweł Soroka

Zdjęcia:

dr inż. Henryk Potrzebowski, Stanisław Dominiak,
Tadeusz Kucharuk, Paweł Spychalski

Realizacja:

Ośrodek Wydawniczo-Poligraficzny SIM
05-077 Warszawa, ul. Orzechowa 2, tel. 22 629 80 38
e-mail: owpsim@post.pl
Nakład: 300 egz.

Spis treści

Wstęp	9
Historia i dokonania Polskiego Lobby Przemysłowego oraz podmioty uczestniczące w jego pracach (1993-2022).....	11
Dokument założycielski PLP	17
STATUS POLSKIEGO LOBBY PRZEMYSŁOWEGO	
Status Polskiego Lobby Przemysłowego	23
Pismo PLP do Ludwika Dorna – Wicepremiera, Ministra Spraw Wewnętrznych.....	24
Odpowiedź Ministra Spraw Wewnętrznych	25
List Gratulacyjny Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego do organizatorów i uczestników Jubileuszu 15-lecia Polskiego Lobby Przemysłowego	26
List Gratulacyjny Sekretarza Stanu w Kancelarii Prezydenta RP Olgierda Dziekońskiego z okazji 20-lecia PLP	27
PARTNERZY POLSKIEGO LOBBY PRZEMYSŁOWEGO	
Porozumienie o współpracy pomiędzy Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Mechaników Polskich a Polskim Lobby Przemysłowym.....	31
Porozumienie o współpracy pomiędzy Polskim Lobby Przemysłowym a Towarzystwem Wiedzy Obronnej.....	34
Porozumienie Obywatelskie organizacji społecznych i związków zawodowych „Dla polskiej nauki, rozwoju ponad podziałami” z dnia 7 września 2004 roku	37

Porozumienie o współpracy zawarte 16 maja 2017 roku między Polskim Lobby Przemysłowym a Fundacją FON	40
---	----

HONOROWE WYRÓŻNIENIE POLSKIEGO LOBBY PRZEMYSŁOWEGO „BENE MERITUS PRO INDUSTRIA POLONIAE” („DOBRCZE ZASŁUŻONY DLA POLSKIEGO PRZEMYSŁU”)

Komunikat Polskiego Lobby Przemysłowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego i Kapituły Honorowego Wyróżnienia „Bene Meritus pro Industria Poloniae” („Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”).....	48
--	----

Tablica Honorowego Wyróżnienia PLP	51
--	----

Laureaci poprzednich dziewięciu edycji Honorowego Wyróżnienia pn. „Bene Meritus pro Industria Poloniae” – „Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”	59
--	----

OŚWIADCZENIE POLSKIEGO LOBBY PRZEMYSŁOWEGO W SPRAWIE ZAATAKOWANIA UKRAINY PRZEZ ROSJĘ

Oświadczenie Polskiego Lobby Przemysłowego w sprawie zaatakowania Ukrainy przez Rosję	75
--	----

UWAGI, STANOWISKA I WNIOŚKI DOTYCZĄCE POLSKIEGO PRZEMYSŁU

Wystąpienie Polskiego Lobby Przemysłowego w sprawie realizacji pomostowego programu pozyskania okrętów podwodnych w związku z krytyczną sytuacją polskich sił podwodnych.....	82
--	----

Odpowiedź Gen. Jarosława Miki – Dowódcy Generalnego Rodzajów Sił Zbrojnych w sprawie realizacji pomostowego programu pozyskania okrętów podwodnych	83
--	----

Interpelacja nr 19498 zgłoszona przez Posła RP Artura Łackiego w sprawie programu modernizacji Marynarki Wojennej RP	84
Pismo Polskiego Lobby Przemysłowego skierowane do Sebastiana Chwałka – Prezesa PGZ S.A. w sprawie przekazania Ekspertyzy dotyczącej aktualizacji Strategii Polskiej Grupy Zbrojeniowej S.A.....	86
Zaproszenia dla Jarosława Gowina – Wiceprezesa Rady Ministrów na Ogólnopolską Konferencję pt. „Stan obecny i przyszłość polskiego przemysłu lotniczego i jego zaplecza badawczo-rozwojowego”	88
Program Ogólnopolskiej Konferencji pt. „Stan obecny i przyszłość polskiego przemysłu lotniczego i jego zaplecza badawczo-rozwojowego”	89
Wnioski z Ogólnopolskiej Konferencji pt. „Stan obecny i przyszłość polskiego przemysłu lotniczego i jego zaplecza badawczo-rozwojowego”	95
Pismo Grzegorza Gmyrka-Zastępcy Dyrektora Biura Prezesa Rady Ministrów.....	100
Uwagi Polskiego Lobby Przemysłowe do dokumentu: „Polityka przemysłowa Polski” z 21 czerwca 2021 r.	101
Opinia Polskiego Lobby Przemysłowego na temat projektu ustawy o organizowaniu zadań na rzecz bezpieczeństwa i obronności państwa realizowanych przez przedsiębiorców i programie mobilizacji gospodarki	139
RAPORT O PRZEMYŚLE STOCZNIOWYM W POLSCE	
Raport Sytuacja przemysłu stoczniowego w Polsce przed wystąpieniem COVID-19	147

KONFERENCJE, KTÓRYCH POLSKIE LOBBY PRZEMYSŁOWE BYŁO WSPÓŁORGANIZATOREM LUB PARTNEREM

Zaproszenie na Ogólnopolską Konferencję Naukową
pt. „Konsekwencje pandemii koronawirusa dla przemysłu
obronnego” 173

Konferencja „Wyzwania i rozwój obrony powietrznej
Rzeczypospolitej Polskiej. Obronność XXI wieku – program ... 178

**EUROPEJSKI DZIEŃ MASZYNISTY KOLEJOWEGO
– OBRADY W BORNEM SULINOWIE 187**

**Polskie Lobby Przemysłowe w Internecie
(marzec 2021 – marzec 2022 r.) 195**

**Kalendarium Polskiego Lobby Przemysłowego
(marzec 2021 – marzec 2022 r.) 213**

Bibliografia dotychczasowych Wydawnictw PLP 217

Eugeniusz Kwiatkowski –
patron Polskiego Lobby Przemysłowego

WSTĘP

Niniejszy rocznik Polskiego Lobby Przemysłowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego został wydrukowany z okazji dwudziestej dziewiątej rocznicy jego powstania. **W roczniku zamieszczone zostały stanowiska, relacje z konferencji, opinie i wystąpienia, które Polskie Lobby Przemysłowe sformułowało w 2021 i na początku 2022 roku.** Zostały one przekazane najwyższym władzom i dowódcom wojskowym w Polsce. Zamieszczono w nim również wybrane zdjęcia z działalności, konferencji i spotkań Polskiego Lobby Przemysłowego oraz kalendarium wydarzeń w tym okresie, a także reprodukcje wybranych wycinków prasowych i tekstów zamieszczonych w Internecie poświęconych wystąpieniom oraz formułowanym przez nas opiniom.

Rocznik zawiera dokumentację uroczystości wręczenia – z okazji już IX edycji - Honorowego Wyróżnienia PLP **„Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”** (*Bene Meritus pro Industria Poloniae*). Zamieszczono w nim m.in.: uwagi Polskiego Lobby Przemysłowego do dokumentu „Polityka przemysłowa Polski” z dnia 21.06.2021 r., Raport dotyczący „Sytuacji przemysłu stoczniowego w Polsce przed wystąpieniem COVID-19”, Stanowisko w sprawie pomostowego programu pozyskania okrętów podwodnych w związku z krytyczną sytuacją polskich sił podwodnych oraz wniośki z Ogólnopolskiej Konferencji **pt. „Stan obecny i przyszłość polskiego przemysłu lotniczego i jego zaplecza badawczo-rozwojowego”**, zorganizowanej 30 czerwca 2021 r. przez Polskie Lobby Przemysłowe i Instytut Lotnictwa Sieci Badawczej Łukasiewicz we współpracy z innymi partnerami.

Z okazji dwudziestej dziewiątej rocznicy powstania Polskiego Lobby Przemysłowego biorącym udział w jego działaniach: prezesom i dyrektorom przedsiębiorstw i instytutów, działaczom naszego partnera strategicznego SIMP oraz pracownikom naukowym i naszym ekspertom oraz współdziałającym z nami działaczom związkowym, bardzo dziękuję za owocną współpracę mającą na celu obronę interesów polskiej gospodarki, zwłaszcza polskiego przemysłu, w tym obronnego, i wspieranie jego rozwoju.

Koordynator
Polskiego Lobby Przemysłowego

A handwritten signature in black ink, reading 'Paweł Soroka' in a cursive script.

prof. dr hab. Paweł Soroka

Historia i dokonania Polskiego Lobby Przemysłowego oraz podmioty uczestniczące w jego pracach (1993–2022 r.)

1. Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego powstało 29 lat temu w Warszawie. Inicjatorami jego powstania byli dyrektorzy, pracownicy naukowcy współpracujący z przemysłem i związkowcy będący uczestnikami trzech ogólnopolskich seminariów, które odbyły się w 1992 roku w Świdniku oraz Warszawie. Były one poświęcone sytuacji i przekształceniom w polskich przemysłach: elektronicznym, lotniczym i obronnym, które wtedy znalazły się w trudnym położeniu. W trakcie wspomnianych konferencji postulowano sformułowanie długofalowej polityki przemysłowej, realizowanej przez państwo, od której odżegnywał się wówczas rząd. Jak pamiętamy ówczesny minister przemysłu Tadeusz Syryjczyk głosił hasło, że *„najlepszą polityką przemysłową jest brak polityki przemysłowej”*. W Polsce trwały wówczas procesy deindustrializacji, przede wszystkim upadku i likwidacji dużych i średnich przedsiębiorstw przemysłowych, w tym w branżach wysokiej techniki włącznie z branżą zbrojeniową i lotniczą. Uczestnicy wymienionych seminariów razem doszli do wniosku, że konieczne jest stałe oddziaływanie na władze i polityków w celu obrony interesów polskiego przemysłu i stwarzania warunków dla jego rozwoju w globalizującym się świecie.

Polskie Lobby Przemysłowe ukonstytuowało się 13 marca 1993 roku na zebraniu założycielskim, które odbyło się w Warszawie w Warszawskiej Szkole Zarządzania – Szkole Wyższej. Przybrało ono formę niezależnej organizacji społecznej będącej porozumieniem o współdziałaniu działających na rzecz polskiego przemysłu, w tym obronnego, stowarzyszeń i organiza-

cji oraz związków zawodowych różnych nurtów i branż. Do PLP przystąpiła również grupa dyrektorów oraz ekspertów i pracowników naukowych działających na styku z przemysłem, w tym naukowców współpracujących z Siłami Zbrojnymi RP. Polskie Lobby Przemysłowe stało się płaszczyzną uzgadniania i wypracowania stanowisk, opinii i ekspertyz w istotnych sprawach polskiego przemysłu, zwłaszcza branż strategicznych i wysokiej techniki, w tym przemysłu obronnego i lotniczego.

W tych sprawach upoważnieni przedstawiciele poszczególnych instytucji, organizacji i stowarzyszeń podpisali się pod listą założycieli, będącą deklaracją uczestnictwa w pracach Polskiego Lobby Przemysłowego i aprobującą jego założenia programowe. Osoby fizyczne – dyrektorzy, prezesi, naukowcy i eksperci – wypełniły deklaracje udziału w działaniach PLP.

W 1995 roku Polskie Lobby Przemysłowe swoim patronem uczyniło wybitnego polskiego polityka gospodarczego i męża stanu Eugeniusza Kwiatkowskiego. W swojej działalności – jako nadrzędnym kryterium i wartością – PLP kieruje się polską racją stanu w gospodarce, patriotyzmem gospodarczym i systematycznie podejmuje działania na rzecz suwerenności gospodarczej Polski w zglobalizowanym świecie. Od początku swojego istnienia nie jest związane z jakąkolwiek opcją polityczną, działa ponad podziałami politycznymi. **Należy podkreślić, że Polskie Lobby Przemysłowe nie prowadzi działalności gospodarczej oraz biznesowej, ograniczając się jedynie do funkcji opiniotwórczych i opiniodawczych oraz edukacyjnych. Jest zatem organizacją non-profit. Nie jest też zawodową organizacją lobbystyczną, działa bowiem w oparciu o pracę społeczną, choć swoją działalność – w związku z wejściem w życie Ustawy o lobbingu – zgłosiło do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji jako przejaw lobbingu społecznego, uzyskując z jego strony tego akceptację.**

W okresie 29 lat swojego istnienia Polskie Lobby Przemysłowe wykazywało dużą aktywność w obronie polskiego przemysłu i jego zaplecza badawczo-rozwojowego. Podejmowało

również działania o charakterze interwencyjnym, mające na celu ratowanie przedsiębiorstw i firm o szczególnym znaczeniu dla gospodarki lub obronności.

W ciągu 29 lat swojej działalności PLP sformułowało ponad 500 opinii, opracowań i stanowisk, wniosków z konferencji oraz ekspertyz, odnoszących się do całej gospodarki, poszczególnych branż polskiego przemysłu lub konkretnych jego problemów oraz obronności. Przekazane one zostały Kancelarii Prezydenta RP, poszczególnym rządom i wybranym ministerstwom oraz komisjom sejmowym i senackim, Szefowi Sztabu Generalnego WP oraz dowódcom poszczególnych rodzajów sił zbrojnych. Wielokrotnie spotkały się one z odpowiedzią i wyjaśnieniami ze strony Kancelarii Prezydenta, władz rządowych i parlamentarnych oraz Wojska Polskiego. W niektórych sprawach reprezentanci PLP odbywali rozmowy na szczeblu ministerialnym lub w Biurze Bezpieczeństwa Narodowego. Byli również zapraszani na posiedzenia poszczególnych komisji sejmowych i senackich. Wielokrotnie byli także przyjmowani przez kolejnych Szefów Sztabu Generalnego WP.

Do największych osiągnięć Polskiego Lobby Przemysłowego w czasie 29 lat jego istnienia należy zaliczyć opublikowane w 1996 roku opracowanie pt. *„Wielozadaniowy samolot bojowy dla wojsk lotniczych RP – szansa na modernizację gospodarki i rozwój ekonomiczny Polski. Opinia na temat sposobu wyboru oferty”* oraz opracowanie pt. *„Polska racja stanu. Elementy alternatywnego programu gospodarczego”*, które zostało opublikowane w marcu 2000 roku. W 2004 roku opublikowany został *„Alternatywny program naprawy PKP”*, opracowany przez eksperta PLP mgr inż. Marka Głogowskiego. Natomiast w czerwcu 2005 roku wydany został *„Raport o stanie państwa i sposobach jego naprawy”*, opracowany przez - powołane z inicjatywy Polskiego Lobby Przemysłowego- Konwersatorium *„O lepszą Polskę”*, w pracach którego uczestniczyło ponad 40 intelektualistów i ekspertów. 17 grudnia 2008 r. Konserwatorium wznowiło swoje prace w celu opracowa-

nia raportu poświęconego globalnemu kryzysowi finansowo - gospodarczemu. Raport ten został ukończony wiosną 2011 i wydany w czerwcu 2011 roku. Zawiera on diagnozę i określenie przyczyn tego kryzysu, zarówno w wymiarze światowym jak i w warunkach polskich, a ponadto propozycje działań i narzędzi umożliwiających jego przezwyciężenie. W marcu 2012 r. został opracowany przez ekspertów PLP kolejny Raport pt. „Straty w potencjale polskiego przemysłu i jego ułomna transformacja po 1989 roku. Wizja nowoczesnej reindustrializacji Polski”, opublikowany w roczniku PLP z 2012 roku. Z kolei w roczniku PLP z 2013 roku opublikowana została Część druga Raportu „Przyczyny i konsekwencje globalnego kryzysu finansowo-gospodarczego i jego przejawy w Polsce”. W 2019 roku opracowano Ekspertyzę Zespołu eksperckiego powołanego przez Polskie Lobby Przemysłowe, zawierającą propozycje do umowy offsetowej w związku z pozyskaniem przez Polskę samolotu wielozadaniowego F-35A. Z kolei w 2020 roku powołane przez Polskie Lobby Przemysłowe Konwersatorium „O lepszą Polskę” opracowało Raport zawierający diagnozę i prognozę globalnego kryzysu finansowo-gospodarczego zdeteminowanego przez pandemię koronawirusa, wydany przez Dom Wydawniczy ELIPSA. Opracowało go 35 niezależnych ekspertów.

Istotną formą działalności Polskiego Lobby Przemysłowego przez cały okres jego istnienia były i są ogólnopolskie konferencje problemowe i seminaria oraz fora dyskusyjne i programowe. **W ciągu 29 lat Polskie Lobby Przemysłowe – wspólnie z różnymi związkami zawodowymi i uczelniami wojskowymi lub stowarzyszeniami – zorganizowało ich prawie pięćdziesiąt.** Większość z nich kończyła się przyjęciem uchwał, wniosków lub stanowisk, pod którymi podpisali się – oprócz PLP – przedstawiciele związków zawodowych oraz organizacji i stowarzyszeń w nich uczestniczących. Referaty wygłaszane w trakcie tych konferencji były wydawane w formie książkowej lub zbindowanej.

Polskiemu Lobby Przemysłowemu jako organizacji o charakterze opiniotwórczym i opiniodawczym zależało na dotarciu ze swoimi opiniami i postulatami do świadomości społeczeństwa. Z tego powodu jego stanowiska, opinie i ekspertyzy udostępniane i omawiane były na konferencjach prasowych, a ponadto zamieszczane lub przedstawiane były na różnych portalach internetowych. **W okresie 29 lat istnienia PLP zwołało ponad 90 konferencji prasowych. Za pomocą wyszukiwarki Google można odnaleźć w Internecie liczne artykuły i omówienia wystąpień PLP; znaczna ich część znajduje się także na stronach internetowych PLP: [www. plp.info.pl](http://www.plp.info.pl).**

Na posiedzeniu władz Polskiego Lobby Przemysłowego w dniu 5 marca 2013 r. zostało ustanowione Honorowe Wyróżnienie pn. **„Bene Meritus pro Industria Poloniae”** (**„Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”**). Jest ono przyznawane każdego roku przez Kapitułę powołaną przez PLP. Dotąd przyznano je w ramach IX edycji.

Dążąc do zwiększenia swego oddziaływania i skuteczności działania, a także dotarcia ze swoimi postulatami do środowisk pracowniczych, Polskie Lobby Przemysłowe doprowadziło do partnerskiej współpracy jego ekspertów ze środowiskami pracowniczymi, reprezentowanymi przez związki zawodowe różnych nurtów. **19 czerwca 1996 roku podpisane zostało porozumienie o współdziałaniu Polskiego Lobby Przemysłowego ze związkami zawodowymi różnych nurtów – ponad podziałami - w sprawie strategicznych branż polskiego przemysłu.** Sygnatariusze porozumienia ustalili, że wspólnie będą monitorować procesy decyzyjne dotyczące funkcjonowania i przyszłości polskich branż strategicznych i przeciwstawiać się rozwiązaniom niekorzystnym dla naszego kraju. Dlatego Polskie Lobby Przemysłowe wsparło ruch zagrożonych polskich przedsiębiorstw, których przedstawiciele 13 lipca 2002 roku w Stoczni Szczecińskiej powołali istniejący dwa lata Ogólnopolski Komitet Protestacyjny. Koordynator Polskiego Lobby Przemysłowego Paweł Soroka wszedł wtedy do prezydium OKP. Krótko przedtem PLP nawiązało współpracę z Komitetem Protestacyjnym Fabryki

Kabli w Ożarowie i Komitetem Protestacyjnym Stoczni Szczecińskiej, dla którego przygotowało program ratowania stoczni i polskiego przemysłu stoczniowego.

10 marca 2004 roku Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego podpisało Porozumienie o Współpracy ze swoim partnerem strategicznym - Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Mechaników Polskich. 7 września 2004 roku, z inicjatywy Polskiego Lobby Przemysłowego, zawarte zostało Porozumienie Obywatelskie Organizacji Społecznych i Związków Zawodowych „Dla polskiej nauki, rozwoju ponad podziałami”. Sygnatariuszami Porozumienia są: Polskie Lobby Przemysłowe, Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” i Związek Zawodowy Pracowników Polskiej Akademii Nauk. Natomiast 17 stycznia 2007 roku podpisane zostało Porozumienie o Współpracy pomiędzy Polskim Lobby Przemysłowym a Towarzystwem Wiedzy Obronnej, a ponadto 16 maja 2017 r. porozumienie o współpracy z Fundacją Fundusz Obrony Narodowej.

2. Bieżącą działalnością Polskiego Lobby Przemysłowego kieruje Gremium Koordynacyjne w składzie: inż. Zygmunt Dębiński, prof. dr Tadeusz Gałązka, ppłk dr pil. Karol Lewandowski, mgr inż. Jerzy Kade, mgr inż. Wiesław Klimek, mgr Kazimierz Łasiewicki, mgr inż. Edmund Misterski, dr Janusz Olszewski, dr Krzysztof Pająk, dr inż. Henryk Potrzebowski, dr Katarzyna Rawska i prof. dr hab. Paweł Soroka.

Koordynatorem PLP jest prof. dr hab. Paweł Soroka, a sekretarzem dr inż. Henryk Potrzebowski. Komisję Rewizyjną PLP tworzą: mgr inż. Jerzy Czeszko i mgr inż. Franciszek Michalski.

Adres Polskiego Lobby Przemysłowego:

00-050 Warszawa ul. Świętokrzyska 14a, pok. 540 (ZG SIMP),

tel. (22) 827-17-68, fax: (22) 826-03-54.

tel. kom. koordynatora PLP prof. dr hab. Pawła Soroki:

603-425-568 e-mail: pawel@plp.info.pl

DOKUMENT ZAŁOŻYCIELSKI

Założenia programowo-organizacyjne Polskiego Lobby Przemysłowego, przyjęte w trakcie zebrania założycielskiego w dniu 13 marca 1993 roku

Polski przemysł znalazł się w bardzo trudnej sytuacji. Brak prorozwojowej polityki przemysłowej, restrykcyjne obciążenia podatkowe i niekorzystna polityka importowa doprowadziły wiele przedsiębiorstw na skraj upadku. W takiej sytuacji znalazły się również przedsiębiorstwa nowoczesne, mające strategiczne znaczenie dla naszej gospodarki, w tym produkujące na potrzeby obronności. Szybko postępuje degradacja polskiej nauki i rośnie bezrobocie wśród inteligencji technicznej.

Dokonująca się w Polsce przebudowa gospodarki była dotąd procesem odgórnym, sterowanym przez urzędników i doradców zagranicznych. W przekształceniach nie uwzględniane są opinie i umiejętności praktyków – środowisk menedżerskich i inżynierskich, a także aspiracje i podmiotowe dążenia pracowników. Do przezwyciężenia recesji i wyprowadzenia kraju z kryzysu może przyczynić się wykorzystanie wielkiego potencjału tych środowisk. Szansą na powodzenie reform jest wykreowanie szerokiego ruchu, spełniającego funkcję lobby przemysłowego, skupiającego najlepszych fachowców. Niezbędne jest także wypracowanie długofalowej strategii zmian strukturalnych i własnościowych, wyznaczonej przez polską rację stanu i spełniającej aspiracje i oczekiwania społeczne. Dla realizacji tych celów powstało Polskie Lobby Przemysłowe.

1. Polskie Lobby Przemysłowe jest dobrowolnym porozumieniem o współdziałaniu równoprawnych i samodzielnych organizacji, związków zawodowych i stowarzyszeń związanych z przemysłem, działających na rzecz zahamowania regresu oraz pobudzenia i stymulowania procesów rozwojowych w przemyśle i poprawienia kondycji polskich przedsiębiorstw przemysłowych. Porozumienie będzie dążyć do przekształcenia się w przyszłości w ogólnopolską strukturę posiadającą osobowość prawną.

2. Lobby stanowi forum uzgadniania stanowisk i opinii oraz wspólnych działań w istotnych sprawach naszego przemysłu, zwłaszcza branż strategicznych i nowoczesnych, uwzględniających różne aspekty, charakterystyczne dla tworzących je organizacji i stowarzyszeń. Jednocześnie lobby reprezentuje uzgodnione interesy polskiego przemysłu i przedsiębiorstw wobec parlamentu i jego komisji, rządu, samorządów terytorialnych i organizacji oddziałujących na sytuację w przemyśle.

3. Lobby jest ruchem niezależnym od ugrupowań politycznych i działa na rzecz popierania fachowców i oddzielenia ideologii od gospodarki.

4. Porozumienie będzie wpływać na politykę przemysłową państwa i uczestniczyć w jej realizacji, oraz oddziaływać na kierunki przekształceń własnościowych.

5. Istotnym celem porozumienia jest wywieranie wpływu na kształt decyzji parlamentarnych, rządowych i samorządowych dotyczących polskiego przemysłu i przedsiębiorstw oraz włączenie się w ich urzeczywistnienie – przy wykorzystaniu potencjału i możliwości organizacji i związków zawodowych współdziałających w ramach lobby.

§ 1

Swoje cele lobby realizuje poprzez:

- 1) Inicjowanie, opiniowanie i uzupełnianie projektów ważnych aktów prawnych odnoszących się do przemysłu i przedsiębiorstw.

- 2) Pośredniczenie w nawiązywaniu współpracy między przedsiębiorstwami różnych branż.
- 3) Organizowanie i podejmowanie wspólnych przedsięwzięć – w tym akcji i działań w terenie.
- 4) Inspirowanie i organizowanie badań, prac projektowych i ekspertyz – we współpracy z profesjonalnymi placówkami naukowymi – dotyczących przemysłu i przedsiębiorstw, oraz upowszechnianie ich wyników.
- 5) Organizowanie seminariów, konferencji i spotkań o charakterze programowym.
- 6) Popieranie edukacji menadżerskiej, służącej podnoszeniu sprawności zarządzania przedsiębiorstwami w gospodarce rynkowej.
- 7) Nawiązywanie kontaktów i podejmowanie współpracy z organizacjami i instytucjami posiadającymi wpływ na sytuację w przemyśle i funkcjonowanie przedsiębiorstw, oraz organizacjami polonijnymi i wybitnymi polskimi specjalistami żyjącymi za granicą.
- 8) Reprezentowanie interesów skupionych w lobby organizacji w sporach z administracją państwową – z ich upoważnienia.

§ 2

Poszczególne organizacje i stowarzyszenia tworzące lobby reprezentowane są przez swoich przewodniczących lub sekretarzy albo przez upoważnionych przedstawicieli, co powinno zapewnić ścisły związek porozumienia ze środowiskami, których wyrazicielami są te organizacje i stowarzyszenia.

§ 3

Oprócz organizacji i stowarzyszeń tworzących lobby, w jego ramach działają:

- 1) Rada Dyrektorów przedsiębiorstw różnych branż i instytutów badawczo-rozwojowych, reprezentująca racje pracodawców.

- 2) Rada Związkowa złożona z przedstawicieli różnych związków zawodowych, reprezentująca racje pracobiorców.
- 3) Rada Naukowo-Doradcza, skupiająca pracowników naukowo-badawczych z uczelni i instytutów związanych z przemysłem i przedsiębiorstwami.

§ 4

Bieżąca działalność lobby – w uzgodnieniu z tworzącymi je podmiotami – prowadzi Gremium Koordynacyjne, złożone z osób deklarujących chęć aktywnego działania na rzecz całego lobby. Gremium wybiera koordynatora organizującego jego prace.

§ 5

Decyzje i stanowiska lobby przyjmuje metodą uzgodnień.

§ 6

W ramach porozumienia istnieją stałe komisje problemowe. Powoływane są także komisje zadaniowe.

§ 7

W ramach Polskiego Lobby Przemysłowego mogą tworzyć się ogniwa terenowe o zasięgu wojewódzkim lub międzywojewódzkim, które realizują cele programowe określone w niniejszych założeniach. Ogniwa terenowe mogą skupiać przedstawicieli tych środowisk z danego terenu, które zostały wymienione w pkt. 1 i § 3.

§ 8

Szczegółowe zasady funkcjonowania ogniwa terenowego Polskiego Lobby Przemysłowego określa regulamin przyjęty przez jego założycieli i uzgodniony z Gremium Koordynacyjnym PLP, które wspiera działalność ogniw terenowych.

**STATUS
POLSKIEGO LOBBY PRZEMYSŁOWEGO**

STATUS POLSKIEGO LOBBY PRZEMYSŁOWEGO

W związku z wejściem w życie U S T A W Y z dnia 7 lipca 2005 r. O DZIAŁALNOŚCI LOBBINGOWEJ W PROCESIE STANOWIENIA PRAWA, Polskie Lobby Przemysłowe zwróciło się do **Ludwika Dorna – Wicepremiera Rządu RP, Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji** z pismem z dnia 24.03.2006 r., zgłaszającym swoją działalność w formie lobbingu społecznego niezawodowego (w załączeniu). Na pismo to otrzymało odpowiedź z datą 21.07.2006 r., podpisaną – z upoważnienia Ministra – przez **Sekretarza Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Jarosława Zielińskiego**, którą także tu załączamy.

POLSKIE LOBBY PRZEMYSŁOWE
ul. Świętokrzyska 14a pcz. 540
(ZG SIMP)
00-090 Warszawa

L. dz. 9/2006

Warszawa, 24 marca 2006 r.

Szanowny Pan
Ludwik Dorn
Wicepremier Rządu RP
Minister Spraw Wewnętrznych

Szanowny Panie Premierze,

W związku z wejściem w życie Ustawy o działalności lobbingsowej i z uwagi na prace nad stosownymi zmianami Regulaminu Sejmu i Senatu RP związanymi z tym faktem, pragniemy przedłożyć do Pańskiej akceptującej wiadomości co następuje:

1. Jak wiadomo, Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego i jego agendy od kilkunastu lat prowadziły i nadal prowadzą swoją działalność jedynie dla dobra wspólnego, całkowicie społecznie, a więc bez jakiegokolwiek wynagrodzenia, kierując się wyłącznie najlepszym obywatelskim rozumieniem polskiej racji stanu. Jest to zatem działalność nie poddająca się zarówno wpływom politycznym, jak i naciskom komercjalizacji.

2. W toku prac Nadzwyczajnej Komisji Sejmowej do spraw wyżej wspomnianej ustawy, w których uczestniczył nasz reprezentant, dobitnie i konsekwentnie artykułowaliśmy istnienie już w Polsce tradycji lobbingu społecznego – w odróżnieniu do wprowadzanego do naszego kraju lobbingu zawodowego, finansowanego przez zainteresowane podmioty.

3. Dalsze nasze zamierzenia, cele i pełne jawności metody działania, podporządkowujemy idei pomyślności narodu i państwa polskiego, zdolnego do skutecznego konkurowania w ramach Unii Europejskiej i globalizującego się świata.

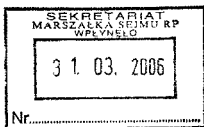
Bylibyśmy wdzięczni, jeśli zechciałby Pan Premier odpowiedzieć na ten list, akcentując zwłaszcza w nim zrozumienie dla naszych wysiłków.

Do wiadomości:

2 wyrazami' racumku

Pan Marek Jurek – Marszałek Sejmu RP

Koordynator
Polskiego Lobby Przemysłowego
Paweł Soroka
dr Paweł Soroka

Warszawa, dnia 24.07.2006 r.

**MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI**

DAP/730-39/06/Am

**Pan
Paweł Soroka
Koordynator Polskiego
Lobby Przemysłowego
ul. Świętokrzyska 14a pok. 540
00 – 050 Warszawa**

Szanowny Panie

W nawiązaniu do Pana wystąpienia na temat działalności lobbingowej Polskiego Lobby Przemysłowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego i jego agend zwracam uwagę, że wszelkie działania lobbingowe, które byłyby prowadzone w sposób zgodny z prawem i innymi normami życia społecznego, oraz – jak Pan wspomniał w wyżej wymienionym wystąpieniu – z myślą o „idei pomyślności narodu i państwa polskiego”, zasługują na uznanie i poparcie.

Pragnę zatem wyrazić nadzieję, że działalność lobbingowa Polskiego Lobby Przemysłowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego i jego agend pomoże w wypracowaniu najważniejszych rozwiązań prawnych.

Z pozdrowieniem

MINISTER
Spraw Wewnętrznych i Administracji
z up. Jarosław Zieliński
Sekretarz Stanu

Prezydent
Rzeczypospolitej Polskiej

Warszawa, 29 marca 2008 roku

Organizatorzy i Uczestnicy
Jubileuszu 15 - lecia
Polskiego Lobby Przemysłowego
Warszawa

serdecznie pozdrawiam uczestników i organizatorów uroczystych obchodów 15 - tej rocznicy powstania Polskiego Lobby Przemysłowego imienia Eugeniusza Kwiatkowskiego. Proszę przyjąć moje najlepsze gratulacje z okazji obchodzonego przez Państwa jubileuszu. Pragnę złożyć wszystkim osobom i instytucjom zaangażowanym w działania Polskiego Lobby Przemysłowego wyrazy uznania wobec roli, jaką organizacja odgrywa w debacie nad kondycją polskiej gospodarki i kształtem przemian ekonomicznych w naszym kraju.

Prowadzone przez Państwa przedsięwzięcie ma formułę organizacji non - profit, opiera się na pracy społecznej i nie forsuje niczych partykularnych interesów. W swoich analizach i raportach starają się Państwo prezentować szerokie, interdyscyplinarne, merytoryczne spojrzenie i kierować się najlepiej rozumianą polską racją stanu. Są Państwo wierni przśłaniu Eugeniusza Kwiatkowskiego, postaci o ogromnych zasługach dla polskiego państwa i gospodarki, jednego z głównych twórców historycznych przedsięwzięć odrodzonej Rzeczypospolitej - portu w Gdyni i Centralnego Okręgu Przemysłowego.

W swojej działalności opiniodawczej i opiniotwórczej pragną Państwo pomagać w rozwiązywaniu problemów gospodarczych, w popularyzowaniu i przyswajaniu dobrych praktyk w zarządzaniu sektorem publicznym i przedsiębiorstwami, a także kształtować postawy mentalne w środowiskach związanych z polskim przemysłem. Z uznaniem należy podkreślić liczne inicjatywy i opracowania, przygotowane przez Polskie Lobby Przemysłowe, jak *Polska racja stanu. Elementy alternatywnego programu gospodarczego* czy też *Raport o stanie państwa i sposobach jego naprawy*. Nie ulega wątpliwości, że Państwa wysiłki i aktywność, niejednokrotnie wymagające odwagi i nonkonformizmu, mają istotne znaczenie dla polskiej gospodarki i przemian cywilizacyjnych w naszym kraju, w budowanie suwerennej, demokratycznej, solidarnej Rzeczypospolitej, o wydajnej i mocnej gospodarce.

Pragnę raz jeszcze złożyć Państwu serdeczne gratulacje z okazji jubileuszu. Życzę wszystkim, którzy związali swoją wiedzę, kwalifikacje i doświadczenie z działalnością Polskiego Lobby Przemysłowego, wielu kolejnych osiągnięć oraz satysfakcji z pracy dla Polski.

KANCELARIA PREZYDENTA
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Olgiard Dziekoński
Sekretarz Stanu

Warszawa, 23 marca 2013 roku

Organizatorzy i Uczestnicy
uroczystych obchodów 20-lecia powstania
Polskiego Lobby Przemysłowego
im. Eugeniusza Kwiatkowskiego

Przełomie Benitwo,

Proszę przyjąć serdeczne gratulacje z okazji jubileuszu dwudziestolecia powołania Polskiego Lobby Przemysłowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Wszystkim działaczom Państwa organizacji składam wyrazy szacunku i uznania.

Doprowadzili Państwo do szerokiego porozumienia między różnymi instytucjami i stowarzyszeniami, menedżerami, ekspertami i związkowcami, aby razem poszukiwać najlepszych dróg rozwoju dla polskiego przemysłu, a zwłaszcza jego strategicznych branż. Słusznie wskazują Państwo, że w dzisiejszym globalnym świecie przybierają na znaczeniu zarówno procesy międzynarodowej kooperacji, jak i zaostrzonej konkurencji. Przyszłość Polski – także jako uczestnika Unii Europejskiej – w niemalym stopniu zależy od umiejętności zdefiniowania i chronienia naszych strategicznych interesów gospodarczych.

Za patrona swej działalności wybrali Państwo Eugeniusza Kwiatkowskiego, inicjatora rozwoju przemysłu II Rzeczypospolitej, którego idee i historyczne dokonania pozostają dla nas, współczesnych, nadal inspirujące. Przyznając honorowe wyróżnienia *Bene Meritus pro Industria Poloniae – Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu* przywołują Państwo również zasługi innych wybitnych postaci, animatorów polskiej myśli technicznej i rozwiązań przemysłowych, którzy kreslili przed Polską ambitne, perspektywiczne cele.

To cenne, że starają się Państwo postrzegać obecne wyzwania gospodarcze w podobnie szerokim wymiarze, definiując swoją działalność jako promowanie opinii biorących za punkt wyjścia żywotne interesy Rzeczypospolitej. Dziękuję za tę postawę społecznikowskiej służby i nowoczesnie pojmowanego patriotyzmu.

Życzę Polskiemu Lobby Przemysłowemu, aby również w przyszłości Państwa analizy i diagnozy przyczyniały się do wypracowania dobrych rozwiązań gospodarczych i wspierały doradczym głosem rozwój nowoczesnej polityki przemysłowej. Proszę przyjąć życzenia kolejnych sukcesów, pocucia spełnienia w społecznej misji oraz wszelkiej pomyślności.

Z wyrazami szacunku
Olgiard

**PARTNERZY
POLSKIEGO LOBBY PRZEMYSŁOWEGO**

POROZUMIENIE O WSPÓŁPRACY pomiędzy Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Mechaników Polskich a Polskim Lobby Przemysłowym

Nawiązując do wieloletniej współpracy Polskiego Lobby Przemysłowego ze Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Mechaników Polskich, mając na celu działania na rzecz dobra polskiej gospodarki i jej rozwoju, a także dążąc do zacieśnienia więzi między środowiskami – inżynierskimi i przemysłowymi, zawarto porozumienie pomiędzy:

Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Mechaników Polskich, reprezentowanym przez prezesa SIMP – Andrzeja Ciszewskiego i wiceprezesa SIMP – Jana Salamończyka i Polskim Lobby Przemysłowym, reprezentowanym przez koordynatora PLP – Pawła Sorokę.

§ 1

Strony niniejszego porozumienia, kierując się postanowieniami zawartymi w § 9 pkt 3 statutu SIMP i założeniami programowo-organizacyjnymi PLP ustalają współpracę w zakresie formułowania opinii i ekspertyz dotyczących stanu polskiej gospodarki, a zwłaszcza przemysłu, i docierania z nimi do gremiów decydenckich i opinii publicznej.

§ 2

Współpraca pomiędzy SIMP i PLP realizowana będzie przez:

1. Organizowanie dyskusji i debat z udziałem ekspertów SIMP i PLP, poświęconych wybranym problemom ogólnym i branżowym.
2. Organizowanie wspólnych seminariów i konferencji o charakterze programowym.
3. Organizowanie wspólnych konferencji prasowych.
4. Wydawanie publikacji, prezentujących wspólne opinie i stanowiska.

§ 3

W konsekwencji postanowień określonych w § 1 i § 2 strony przyjmują następujące zakresy obowiązków:

1. Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Mechaników Polskich:
 - a) wspólne występowanie z PLP na wewnątrz, w przypadkach gdy od występującego wymagane jest posiadanie osobowości prawnej,
 - b) udostępnianie nieodpłatne pomieszczeń na zebrania PLP i udzielanie mu swego adresu,
 - c) przechowywanie dokumentacji PLP.
2. Polskie Lobby Przemysłowe:
 - a) udział ekspertów PLP w opracowywaniu stanowisk, opinii i ekspertyz inicjowanych przez poszczególne sekcje i towarzystwa naukowo-techniczne SIMP,
 - b) udział w konferencjach i seminariach organizowanych przez SIMP,
 - c) pomoc w redagowaniu wspólnych wydawnictw,
 - d) promocję w środowiskach przemysłowych dorobku SIMP w zakresie postępu naukowo-technicznego.

§ 4

Strony uznają za celowe dokonywanie wymiany oficjalnych dokumentów, stanowisk, materiałów konferencyjnych wydanych przez każdą ze stron.

§ 5

Strony postanawiają, że pełnomocnikami do spraw kontaktów roboczych będą:

- ze strony SIMP – Kazimierz Łasiewicki,
- ze strony PLP – Paweł Soroka.

§ 6

Strony postanawiają, że co roku dokonywana będzie ocena realizacji niniejszego porozumienia.

§ 7

Porozumienie zawiera się na czas nieokreślony z możliwością jego wypowiedzenia przez każdą ze stron z terminem 3-miesięcznym.

§ 8

Porozumienie zostało sporządzone w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze stron.

§ 9

Porozumienie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Prezes SIMP
Andrzej Ciszewski

Wiceprezes SIMP
Jan Salamończyk

STOWARZYSZENIE
Inżynierów i Techników Mechaników Polskich
Zarząd Główny
00-950 W-wa, ul. Świętokrzyska 14A

Koordinator PLP
Paweł Soroka

POLSKIE LOBBY PRZEMYSŁOWE
ul. Świętokrzyska 14a pok. 540
(ZG SIMP)
00-050 Warszawa

Warszawa, 2004-03-10.

POROZUMIENIE O WSPÓŁPRACY pomiędzy Polskim Lobby Przemysłowym a Towarzystwem Wiedzy Obronnej

Pozytywne efekty dotychczasowej doraźnej współpracy na rzecz promowania obronności i bezpieczeństwa kraju, motywują Polskie Lobby Przemysłowe i Towarzystwo Wiedzy Obronnej do nadania jej instytucjonalnej, bardziej ścisłej i dynamicznej formy. Dlatego też układające się strony:

Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego (PLP), reprezentowane przez koordynatora PLP – Pawła Sorokę i Towarzystwo Wiedzy Obronnej, reprezentowane przez prezesa Zarządu Głównego TWO – Wiesława Józwicka zawierają porozumienie.

§ 1

Strony niniejszego porozumienia, kierując się postanowieniami zawartymi w założeniach programowo-organizacyjnych PLP i w statucie TWO (§ 6 pkt 3 i § 7 pkt 5), ustalają następujące płaszczyzny współpracy:

- 1) zapoznavanie i upowszechnianie dokumentów prawnych w dziedzinie obronności i gospodarki narodowej pracującej na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa;
- 2) popularyzowanie osiągnięć naukowych i technicznych, krajowych i zagranicznych związanych z obronnością;
- 3) formułowanie opinii i ekspertyz dotyczących obronności i bezpieczeństwa państwa;
- 4) współdziałanie w przedsięwzięciach promocyjnych PLP i TWO, m.in. na forum targów zbrojeniowych.

§ 2

Współpraca pomiędzy PLP i TWO realizowana będzie przez:

- 1) organizowanie wspólnych konferencji, sympozjów i warsztatów edukacyjnych o charakterze programowym;
- 2) wydawanie publikacji, prezentujących dorobek naukowy oraz opinie i stanowiska wypracowane przez oba stowarzyszenia;
- 3) wymianę informacji o najistotniejszych przedsięwzięciach PLP i TWO.

§ 3

Realizując postanowienia § 1 i § 2 niniejszego porozumienia, układające się strony przyjmują następujące zobowiązania:

1. Polskie Lobby Przemysłowe
 - a) udział w konferencjach i warsztatach edukacyjnych organizowanych przez TWO;
 - b) pomoc w redagowaniu wspólnych wydawnictw;
 - c) promowanie w środowiskach przemysłowych TWO oraz jego możliwości marketingowych za pośrednictwem wydawnictw („Wiedza Obronna”, „Zeszyt Problemowy”, „Biuletyn Informacyjny”) i płyt DVD, CD;
 - d) udział ekspertów PLP w opracowywaniu stanowisk, opinii i ekspertyz inicjowanych przez TWO.
2. Towarzystwo Wiedzy Obronnej
 - a) udział przedstawicieli TWO w przedsięwzięciach realizowanych przez PLP, dotyczących spraw obronnych i bezpieczeństwa państwa;
 - b) udział ekspertów TWO w opracowaniu stanowisk, opinii i ekspertyz inicjowanych przez PLP;
 - c) promowanie dokonań PLP w środowiskach, w których działa TWO;
 - d) udostępnienie wydawnictw TWO dla autorów publikujących materiały na temat przemysłu a przemysłu zbrojeniowego w szczególności;

e) współudział w realizowaniu filmów promujących polski przemysł (zakłady, grupy zakładów przemysłowych).

§ 4

Strony uznają za celowe dokonywanie wymiany materiałów konferencyjnych wydawanych przez każdą ze stron.

§ 5

Porozumienie zawiera się na czas nieokreślony z możliwością jego wypowiedzenia przez każdą ze stron w terminie 3-miesięcznym.

§ 6

Porozumienie nie powoduje dla żadnej ze stron zobowiązań finansowych.

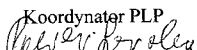
§ 7

Porozumienie zostało sporządzone w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej strony.

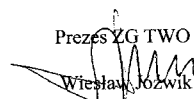
§ 8

Porozumienie wchodzi w życie z dniem podpisania.

POLSKIE LOBBY PRZEMYSŁOWE
ul. Świętokrzyska 14a pok. 540
(ZG SIMP)
00-050 Warszawa

Koordinator PLP

Paweł Soroka

TOWARZYSTWO WIEDZY GOSPODARSTWA
ZARZĄD GŁÓWNY
03-446 Warszawa
ul. 11^{go} Listopada 17/19
NIP 526-068-17-72

Prezes ZG TWO

Wiesław Jozwik

POLSKIE LOBBY PRZEMYSŁOWE
ul. Świętokrzyska 14a.pok. 540
(ZG SIMP)
00-090 Warszawa

ZWIĄZEK ZAWODOWY PRACOWNIKÓW
POLSKIEJ AKADEMII NAUK
PAŁAC KULTURY I NAUK
skr. poczt. 24
00-901 Warszawa, tel. 620-00-24, 666-66-99

KRAJOWA SEKCJA NAUKI
NSZZ SOLIDARNOŚĆ
ul. Waryńskiego 12, p. A 221
00-431 Warszawa, tel. 825-73-63

POROZUMIENIE OBYWATELSKIE **organizacji społecznych i związków zawodowych** **„Dla polskiej nauki, rozwoju ponad podziałami”** **z dnia 7 września 2004 roku**

Wobec wyzwań przed jakimi stanęła dzisiaj polska nauka, gospodarka, społeczeństwo, a także w związku z ogólnie znanym stanem organizacyjnym, budżetowym i zadłużeniowym Państwa, strony – sygnatariusze niniejszego porozumienia:

1. Polskie Lobby Przemysłowe – reprezentowane przez dr Pawła Sorokę – Koordynatora PLP i prof. Andrzeja Janickiego – Przewodniczącego Komisji Nauki i Postępu Technicznego PLP.
2. Związek Zawodowy Pracowników Polskiej Akademii Nauk – reprezentowany przez mgr Janinę Owczarek – Przewodniczącą Związku i prof. Andrzeja Straszaka – Wiceprzewodniczącego Związku.
3. Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” – reprezentowana przez dr Janusza Sobieszczańskiego – Przewodniczącego Krajowej Sekcji i dr Piotra Lewandowskiego – Wiceprzewodniczącego Krajowej Sekcji oświadczają wolę:

§ 1

Podpisania z dniem dzisiejszym porozumienia, którego celem jest współdziałanie w wykorzystywaniu pojawiających się szans rozwojowych i w skutecznym rozwiązywaniu kluczowych problemów w obszarze wspólnym nauki, gospodarki i społeczeństwa i ich relacjach wzajemnych – z wykorzystaniem inicjatyw i potencjału strony obywatelskiej w kraju i sieciach międzynarodowych.

§ 2

W szczególności chodzi o:

- stworzenie i systematyczne funkcjonowanie obywatelskiej platformy wymiany myśli i twórczego formułowania problemów i propozycji inicjujących działania własne i odwołujących się do współdziałania strony rządowej i strony samorządowej;
- zapewnienie systematycznego funkcjonowania owej platformy dla dobra nauki, gospodarki i społeczeństwa polskiego w kontekście strategii rozwojowych Unii Europejskiej i partnerów z poza niej;
- wykorzystywanie szans i możliwości powstających w ramach współpracy europejskiej i globalnej z uwzględnieniem metod i sposobów tworzenia efektu synergii;
- opracowywanie strategii i przedłożeń w sferze nauki i rozwoju, kierowanych do organizacji i instytucji pozarządowych, a zwłaszcza przedkładanych stronie rządowej i samorządowej na mocy posiadanego autorytetu i wypracowanego uznania owych stron dla działalności Porozumienia.

§ 3

Porozumienie tworzy swój organ zwany „Radą Porozumienia”. W skład Rady Porozumienia wchodzi sygnatariusze, których podpis został złożony pod tekstem Porozumienia, zwani także założycielami, i naukowe gremium złożone z utytułowanych pracowników naukowych.

§ 4

Przewodniczących samego Porozumienia, a także Rady Porozumienia wybierają ich uczestnicy.

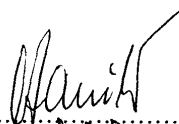
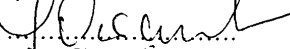
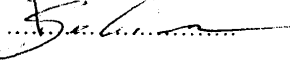
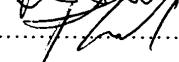
Regulaminy Porozumienia i Rady Porozumienia zostaną opracowane w terminie 2 miesięcy i zostaną zatwierdzone solidar-

nie przez sygnatariuszy tj. osoby podpisujące niniejsze Porozumienie.

§ 5

Porozumienie ma charakter otwarty, a przystąpienie do niego kolejnych uczestników wymaga uzgodnienia z jego sygnatariuszami.

Porozumienie niniejsze zostało podpisane w trzech jedno-brzmiących egzemplarzach po jednym dla każdej uczestniczącej strony.

1. 	PODPISY	
2. 		
3. 		

POROZUMIENIE

o współpracy zawarte 16 maja 2017 roku pomiędzy:

Polskim Lobby Przemysłowym, zwanym dalej „**PLP**” z siedzibą w Warszawie: 00-050 Warszawa, ul. Świętokrzyska 14 A, pok.540, którego reprezentantem jest prof. nadzw. dr hab. Paweł Soroka, koordynator PLP,

a

Fundacją - Fundusz Obrony Narodowej, zwanej dalej „**Fundacja FON**” z siedzibą w Gdyni: 81-113 Gdynia, ul. Zieloną 13 A/4, której reprezentantem jest mgr inż. Mściwój Jerzy Jeżewski, prezes Zarządu Fundacji FON.

Polskie Lobby Przemysłowe (**PLP**) ukonstytuowało się 13 marca 1993 roku, a więc istnieje już ponad 24 lata. Jest niezależną organizacją społeczną, będącą poziomym porozumieniem o współdziałaniu działającym na rzecz polskiego przemysłu, w tym obronnego, stowarzyszeń i organizacji oraz związków zawodowych różnych nurtów i branż. PLP nie prowadzi żadnej działalności gospodarczej i ogranicza się wyłącznie do funkcji opiniotwórczych i opiniotwórczych oraz edukacyjnych. Jest zatem organizacją non – profit. Nie jest klasyczną organizacją lobbystyczną, działa bowiem wyłącznie w oparciu o pracę społeczną. Uzyskała akceptację ze strony Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, jako przejaw lobbingu społecznego (21.07.2006).

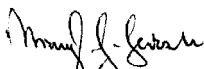
Fundacja – Fundusz Obrony Narodowej (Fundacja FON) z siedzibą w Gdyni powstała 23 marca 1994 roku, czyli istnieje już ponad 23 lata. Jest organizacją społeczną, nie prywatną, posiadającą status Organizacji Pożytku Publicznego (OPP). Fundacja FON nie prowadziła i nie prowadzi żadnej działalności gospodarczej. Swoją działalność opiera wyłącznie o ofiary, jakie otrzymuje od osób fizycznych i od osób prawnych. Wszyscy członkowie Zarządu i Rady Fundacji FON pracują bezinteresownie, czyli społecznie. Jej obsługę finansową prowadzi Biuro Rachunkowe.

Za osiągnięcia, za patriotyczną oraz społeczną i humanitarną działalność Fundacja FON została odznaczona:

- Medalem Papieskim i Ryngrafem Jasnogórskiej Królowej Polski (2002 r.),
- Medalem „PRO MEMORIA” (2009 r.),
- Medalem płk. Zygmunta Miłkowskiego-Tomasza Teodora Jeża (2009 r.),

Od samego początku Fundacja FON starała się, aby swoją działalność kształtować w oparciu o:

- naukę społeczną Świętego Jana Pawła II. Jak to wyglądało, niech w skrócie zobrazują niżej wymienione fakty:
- Prorocza nobilitacja Fundacji FON przez Świętego Jana Pawła II (1999 r.),
- Pierwsze apostołskie błogosławieństwo Świętego Jana Pawła II (2001r.),
- Nadanie tytułu „Honorowego Członka Rady Fundacji FON” dla Świętego Jana Pawła II (2003 r.),
- Święty Jan Paweł II udzielił specjalnego błogosławieństwa dla Fundacji FON oraz dla wspierających ją Ofiarodawców i Dobrodziejów (styczeń 2004 r.),
- Kolejne apostołskie błogosławieństwo Świętego Jana Pawła II (maj 2004 r.),

- Święty Jan Paweł II prosił Fundację FON o szczególny sposób upamiętniania Poległych, Zaginionych, Zesłanych, a przede wszystkim za Pomordowanych, którzy swe życie oddali za Polskę (2005 r.),
- Za radą Kurii Metropolitalnej w Krakowie, Fundacja FON przesłała bezpośrednio do Watykanu swoją dokumentację, jako świadectwo do procesu beatyfikacyjnego Świętego Jana Pawła (2006 r.),
- Cały komplet materiałów przesłanych przez Fundację FON do Rzymu został uznany za wiarygodny, skoro Biuro Postulacji zapewniło: „...że zostały one dołączone do całości dokumentacji procesu kanonizacyjnego Świętego Jana Pawła II.” (maj 2014 r.).

1. W najgłębszej trosce o losy Ojczyzny, dla wzbudzenia refleksji w obecnych oraz w przyszłych pokoleniach, sygnatariusze niniejszego Porozumienia pragną w szczególny sposób przypomnieć i podkreślić pokoleniowy patriotyzm i męczeństwo naszych Ojców i Dziadów bez względu na ich przekonania polityczne i ich światopogląd, bez względu na rodzaj munduru, jaki wówczas nosili.

Czas to najwyższy, abyśmy zakopali wszelkie swary i animozje polityczne w całej Polsce. Umiejemy w końcu zakopać nienawiść, która niszczy nasze społeczeństwo, nasze Państwo, a nawet nasze rodziny.

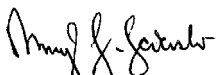
Pokochajmy w naszej Ojczyźnie – jej wartości. Pokochajmy jej czyny, jej moc oraz jej chwałę, jej cnoty i jej świętość. Ziemia ojczysta sama przez to powinna być nam szczególnie droga, że ślady Ducha pokoleń naszych Ojców i Dziadów nosi na sobie. Jest szczególnie źródło z którego Naród polski przez wieki czerpał swą moc i swoją nadzieję. To wielka Wiara naszych Ojców i Dziadów, która zawstydzała mądrość mądrych i roztropność roztropnych. Ta Wiara wskrzeszała w ich duszach najszlachetniejsze cnoty polskiego żołnierza, polskiego marynarza. Niech zatiumniają - cnota nad rozprężeniem, ład nad nieprawością, serce i miłość nad nienawiścią. Niech rozpocznie się pospolite ruszenie serc miłujących Ojczyznę z takim skutkiem, aby obudził się Duch Narodu ! Bez Wiary – której się wstydzimy, bez Miłości – którą gubimy, bez Honoru – Polska zginie!

2. Sygnatariusze niniejszego Porozumienia nawiązują do najwspanialszych tradycji społecznej ofiarności w II RP:

- Komitetu Floty Narodowej, utworzonego w 1920 roku,
- Komitetu Funduszu Łodzi Podwodnej, utworzonego w 1926 roku,
- Komitetu Floty Narodowej, odtworzonego w 1927 roku,
- Funduszu Obrony Morskiej, powołanego w 1933 roku,
- Funduszu Obrony Narodowej, ustanowionego w 1936 roku, który to Fundusz przejął zadania i funkcje wyżej wymienionych Komitetów i FOM-u.

3. Celem niniejszego Porozumienia jest zainicjowanie oddolnego ruchu społecznego, działającego – wzorem przedwojennego FON-u - na rzecz zbiórki pozabudżetowych środków finansowych w różnej walucie oraz darów w naturze z metali i kamieni szlachetnych, które będą m.in. wspomagać budżet Państwa w części przewidzianej na potrzeby Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (SZ RP).

4. Wszelkie dary finansowe oraz dary w naturze z metali i kamieni szlachetnych otrzymywane od osób fizycznych oraz osób prawnych będą przekazywane imiennie dla Fundacji na niżej podane konta Funduszu Obrony Narodowej (Fundacji FON). Darczyńcy są wpisywani do specjalnego „Rejestru Darczyńców Fundacji FON”.

Dla darów w postaci środków finansowych istnieją poniższe konta w Banku PEKAO S.A., I Oddział w Gdyni:

(PLN) 87 1240 1239 1111 0000 1642 7220

(PLN) 32 1240 1239 1111 0010 4529 4115

(USD) 03 1240 1239 1787 0000 1642 7233

(GBP) 56 1240 1239 1789 0000 1642 7246

(EUR) 53 1240 1239 1978 0000 1642 7259

Dary w naturze muszą zawierać szczegółową metryczkę określającą:

- dane osobowe Ofiarodawcy i jego dane adresowe (tylko do wiadomości Zarządu Fundacji FON),
- nazwę daru w naturze, określenie jego próby oraz wartości.

5. W ciągu tych 23 lat działalności przeprowadzane były we Fundacji FON liczne kontrole różnego szczebla, nawet z MSWiA. Była również specjalna kontrola z Polonii, ze Szwecji. Żadna kontrola nie stwierdziła najmniejszych nadużyć, malwersacji. Dokumentacja finansowa Fundacji FON jest zachowana od samego początku działalności, czyli od marca 1994 roku. Zachowana jest od samego początku bardzo bogata dokumentacja opiniodawcza różnych środowisk społecznych, państwowych, w przeważającej większości wojskowych różnego szczebla.

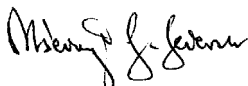
6. Sygnatariusze niniejszego Porozumienia wystąpią do Prezydenta RP dr Andrzeja Dudy o Honorowy Protektorat nad Fundacją FON przy realizacji niniejszego Porozumienia dla dobra Sił Zbrojnych RP.

7. Na podstawie Statutu Fundacji FON paragraf 36, Sygnatariusze powołają Komisję Programową FON, której zadaniem będzie odpowiednie zagospodarowanie pozyskanymi ofiarami w PLN oraz w innych walutach, jak również zagospodarowanie otrzymywanych darów w naturze, w postaci metali i kamieni szlachetnych lub innych darów w naturze (np. obrazy itp.)

Skład Komisji Programowej i sposób jej powołania za każdym razem będzie uzgodniony przez Sygnatariuszy po stosownych konsultacjach.

8. Obligatoryjnie merytoryczne i finansowe sprawozdania Fundacji FON każdego roku za rok poprzedni otrzymują:

- Minister Obrony Narodowej,
- Minister Pracy i Płac,
- Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego,
- II Urząd Skarbowy w Gdyni.

9. Sygnatariusze niniejszego porozumienia wystąpią do:

1. Wicepremiera Mateusza Morawieckiego,
2. Prezesa Banku PEKAO S.A.,

o całkowite zwolnienia Fundacji FON z obowiązkowych opłat prowizyjnych za:

- utrzymywanie wszystkich posiadanych kont Fundacji FON, walutowych i PLN,
- wszelkie wpłaty Ofiarodawców na konta PLN, jakie Fundacja FON w tym Banku posiada,
- wszelkie wypłaty z kont PLN, jakie Fundacja FON w tym Banku posiada,
- wszelkie wpłaty Ofiarodawców na konta walutowe (USD, GBP, EUR), jakie w tym Banku Fundacja FON posiada,
- wszelkie wypłaty z kont walutowych (USD, GBP, EUR), jakie w tym Banku Fundacja FON posiada.

10. Sygnatariusze niniejszego porozumienia wystąpią do:

1. Wicepremiera Morawieckiego,
2. Dyrektora Naczelnego Poczty Polskiej

w sprawach całkowitego zwolnienia Ofiarodawców z opłat prowizyjnych za wszelkie ofiary przekazywane na konta Fundacji FON za pośrednictwem wszystkich placówek Poczty Polskiej.

11. Polskie Lobby Przemysłowe poprze wystąpienie Fundacji FON do:

1. Wicepremiera Mateusza Morawieckiego,
2. Prezesa Prokuratury,

w sprawie odzyskania przez mgr inż. Mściwoja Jerzego Jeżewskiego kwoty w wysokości 10 % od sumy blisko 110 mln \$ USA (stu dziesięciu milionów dolarów amerykańskich), jakie zaoszczędziło Państwo polskie w czasie słynnej Akcji Ratowniczej „Karlino” na przełomie lat 1980/1980 przy gaszeniu płonącego szybu naftowego (udokumentowane). Mściwoj Jeżewski bezpośrednio brał aktywny udział w całej akcji ratowniczej. Za udział i dokonania w czasie Akcji Ratowniczej w Karlinie został on nagrodzony i wyróżniony następującymi medalami i nagrodami:

- 1) Srebrny Medal Za Zasługi Dla Pożarnictwa (13.01.1981),
- 2) Złota Odznaka „Zasłużony Dla Górnictwa Naftowego i Gazownictwa” (14.01.1981),
- 3) Złoty Krzyż Zasługi (14.01.1981),
- 4) Medal Za Ofiarność I Odwagę (01.04.1981),
- 5) Nagroda Ministra Nauki Szkolnictwa Wyższego i Techniki (02.08.1984) za:

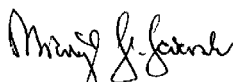
„Opracowanie technologii szybkiego wykonywania wałów ochronnych i zapory oraz wdrożenie jej podczas Akcji Ratowniczej KARLINO”,

- 6) Specjalne błogosławieństwo Prymasa Polski Ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego dla wszystkich uczestników Akcji Ratowniczej w Karlinie (12.01.1981),
- 7) Specjalne błogosławieństwo Świętego Jana Pawła II dla wszystkich uczestników Akcji Ratowniczej w Karlinie (19.01.1981).

12. Pieniądze za udział w Akcji Ratowniczej w Karlinie zasililiby konto (PLN) Fundacji FON z przeznaczeniem ich na potrzeby Sił Zbrojnych RP.

13. Po zakończeniu Akcji Ratowniczej w Karlinie Mściwój Jeżewski został konsultantem:

- Szefostwa Wojsk Inżynieryjnych w Warszawie (decyzja gen.bryg. mgr inż. Leopolda Raznowieckiego),
- Wojskowego Instytutu Techniki Inżynieryjnej we Wrocławiu (decyzja Komendanta Instytutu w porozumieniu z gen.bryg. Leopoldem Raznowieckim),
- Dowództwa Marynarki Wojennej w Gdyni (decyzja D-cy MW admirała Ryszarda Łukasika),
- Wojewódzkiego Komitetu Przeciwpowodziowego w Elblągu.

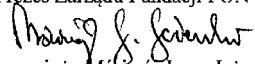

14. Porozumienie wchodzi w życie z dniem podpisania.

15. Porozumienie niniejsze zostało podpisane w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach po jednym dla każdej strony.

FUNDACJA
FUNDUSZ OBRONY NARODOWEJ
81-113 Gdynia, ul. Zielona 13A/4
tel./fax: (+48) 581 665-34-00
NIP: 958-00-01-155

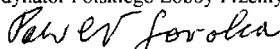
Prezes Zarządu Fundacji FON

mgr inż. Mieczysław Jerzy Jeżewski

POLSKIE LOBBY PRZEMYSŁOWE
ul. Świętokrzyska 14a pok. 540
(ZG SIMP)
00-090 Warszawa

Koordinator Polskiego Lobby Przemysłowego

prof. nadzw. dr hab. Paweł Soroka

**HONOROWE WYRÓŻNIENIE
POLSKIEGO LOBBY PRZEMYSŁOWEGO
„BENE MERITUS
PRO INDUSTRIA POLONIAE”
(„Dobrze Zasłużony
dla Polskiego Przemysłu”)**

Laureaci VII edycji Honorowego Wyróżnienia Polskiego Lobby Przemysłowego „Bene Meritus pro Industria Poloniae” i przedstawiciele instytucji ich nominujących oraz posłowie.

Prof. dr hab. inż. Stefan Góralczyk w imieniu wyróżnionych laureatów dziękuje członkom Kapituły za przyznanie Honorowego Wyróżnienia PLP.

**Komunikat Polskiego Lobby Przemysłowego
im. Eugeniusza Kwiatkowskiego i Kapituły
Honorowego Wyróżnienia
„Bene Meritus pro Industria Poloniae”
(„Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”)**

W dniu 15 marca 2022 roku zebrała się – powołana przez władze Polskiego Lobby Przemysłowego – Kapituła Honorowego Wyróżnienia Polskiego Lobby Przemysłowego w składzie: prof. dr hab. inż. Ryszard Szczepanik (przewodniczący), inż. Zygmunt Dębiński (sekretarz), dr inż. Henryk Potrzebowski, mgr Kazimierz Łasiewicki i płk w st. spocz. mgr inż Edmund Misterski, która wybrała tegorocznych laureatów X edycji Honorowego Wyróżnienia PLP spośród kandydatów zgłoszonych przez stowarzyszenia, placówki naukowe i związki zawodowe oraz członków władz Polskiego Lobby Przemysłowego.

Uwzględniając wcześniej ustalone niżej wymienione kryteria wyboru osób zasługujących na Honorowe Wyróżnienie PLP:

- *całokształt dorobku zawodowego,*
- *znaczące dokonania w działalności przemysłowo-gospodarczej,*
- *osiągnięcia naukowe wdrożone do praktyki przemysłowej,*

oraz ich znaczenie dla społeczeństwa i gospodarki narodowej, Kapituła podjęła decyzje o przyznaniu w 2022 roku X edycji Honorowego Wyróżnienia „Bene Meritus pro Industria Poloniae” – „Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu” następującym osobom:

1. Mgr inż. Mateuszowi Filippowi – Prezesowi zarządu REMONTOWA MARINE DESIGN&CONSULTING Sp. z o.o., w Gdańsku, od ponad 25 lat związanemu z polskim przemysłem okrętowym (m.in. pracował w Stoczni Gdańskiej i Stoczni Gdynia, pełnił też funkcję dyrektora Zakładu Nowych Budów

Stoczni Remontowej Nauta SA), aktualnie zaliczanemu do grona najwybitniejszych menadżerów tego przemysłu, które kandydaturę zgłosiła Rada Budowa Okrętów.

2. Dr inż. Wiesławowi Klembowskiemu – wybitnemu specjalście z dziedziny radiolokacji i wieloletniemu zastępcy dyrektora Przemysłowego Instytutu Telekomunikacji, którego kandydaturę zgłosił Zygmunt Dębiński-członek Gremium Koordynacyjnego PLP.

3. Mgr inż. Wojciechowi Marianowi Kulejowi – od 40 lat związanemu z Fiat Auto Poland, znakomitemu menadżerowi przemysłu motoryzacyjnego oraz zasłużonemu działaczowi związkowemu, który w czasie w swojej pracy zawodowej przyczynił się do optymalizacji procesów technologicznych i propagowania rozwoju polskiej myśli technicznej, którego kandydaturę zgłosił Zarząd Krajowy Związku Zawodowego Inżynierów i Techników.

4. Płk w st. spoczynku dr inż. pil. Antoniemi Milkiewiczowi – długoletniemu zasłużonemu działaczowi Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich, związanemu z Sekcją Lotniczą SIMP i Towarzystwem Polskich Inżynierów Lotnictwa SIMP, zatrudnionemu przez wiele lat w służbie bezpieczeństwa lotów w charakterze głównego inżyniera Wojsk Lotniczych, wysokiej klasy specjalście od wypadków lotniczych, który przez cały okres zawodowej służby wojskowej ściśle i owocnie współpracował z polskim przemysłem lotniczym i jego zapleczem badawczo-rozwojowym, którego kandydaturę zgłosiło Towarzystwa Polskich Inżynierów Lotnictwa SIMP.

5. Mgr inż. Tadeuszowi Witoldowi Młyńczakowi – długoletniemu zasłużonemu działaczowi SIMP, byłemu przewodniczącemu Centralnego Komitetu Stronnictwa Demokratycznego, posłowi na Sejm i wiceprzewodniczącemu Rady Państwa,

zaangażowanemu w tworzenie i rozwój wielu gałęzi polskiego przemysłu, rzemiosła i drobnej wytwórczości oraz przedsiębiorstw polonijnych, którego kandydaturę zgłosił Zarząd Główny SIMP.

6. Mgr inż. Józefowi Weremczukowi – długoletniemu zasłużonemu działaczowi SIMP związanemu z Oddziałem SIMP w Lublinie, założycielowi firmy WEREMCZUK FMR Sp. z o.o., producenta kombajnów do zbioru owoców i warzyw, których odbiorcami są klienci krajowi oraz niemal ze wszystkich krajów europejskich, a także z USA i Kanady, autorowi i współautorowi wielu patentów i wzorów użytkowych, którego kandydaturę zgłosił Zarząd Główny SIMP.

7. Mgr inż. Bartłomiejowi Zajacowi – Prezesowi Zarządu, Dyrektorowi Generalnemu Huty Stalowa Wola S.A., z którą jest związany od 2007 roku, projektantowi i utalentowanemu menadżerowi, którego kandydaturę zgłosiła dr Katarzyna Rawska – członek Gremium Koordynacyjnego PLP.

8. Dr inż. Zbigniewowi Zienowiczowi – Prezesowi Spółki HYDROMEGA Sp. z o.o. w Gdyni, od ponad 30 lat związanemu z przemysłem technologii morskich i zasłużonemu dla implementacji polskiej myśli technicznej w obszarze przemysłowym, którego kandydaturę zgłosił Zarząd Główny Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT.

za zgodność:

Przewodniczący Kapituły
Honorowego Wyróżnienia PLP
im. Eugeniusza Kwiatkowskiego

prof. dr hab. inż. Ryszard Szczepanik

Koordynator
Polskiego Lobby Przemysłowego

prof. dr hab. Paweł Soroka

**POLSKIE LOBBY
PRZEMYSŁOWE**
im. Eugeniusza
Kwiatkowskiego

Bene Meritus pro Industria Poloniae

Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu

prof. dr hab. inż. **Jerzy Manerowski**

SYMBOLE POLSKIEGO PRZEMYSŁU:

- *Port w Gdyni* - 1923r.
- *Magistrala Węglowa* - 1933r.
- *Centralny Okręg Przemysłowy* - 1937r.
- *MS Soldek* - 1949r.
- *Kombinat Górniczo - Hutniczy Miedzi* - 1959r.
- *Petrochemia Płocka - Orlen S.A.* - 1959r.
- *Samolot odrzutowy TS - 11 „Iskra”* - 1960r.
- *KWB i Elektrownia Bełchatów* - 1980r.
- *PIT - RADWAR* - 2014r.
- *Niszczyciel min „Kormoran”* - 2017r.

Przewodniczący Kapituły
Honorowego Wyróżnienia PLP

Warszawa, 23 marca 2019 r.

Prof. dr inż. Tadeusz Gałązka

Tablica Honorowego Wyróżnienia PLP

Posiedzenie Kapituły X edycji Honorowego Wyróżnienia Polskiego Lobby Przemysłowego „Bene Meritus pro Industria Poloniae” („Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”) w dniu 15 marca 2022 r. Od lewej: dr inż. Henryk Potrzebowski i płk. w st. spocz. mgr inż. Edmund Misterski.

Posiedzenie Kapituły X edycji Honorowego Wyróżnienia Polskiego Lobby Przemysłowego „Bene Meritus pro Industria Poloniae” („Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”) w dniu 15 marca 2022 r. Od lewej: mgr Kazimierz Łasiewicki, prof. dr hab. inż. Ryszard Szczepanik – przewodniczący Kapituły i inż. Zygmunt Dębiński – sekretarz Kapituły.

Uroczystość 27-lecia Polskiego Lobby Przemysłowego połączona z wręczeniem VIII edycji Honorowych Wyróżnień Polskiego Lobby Przemysłowego „Bene Meritus pro Industria Poloniae” („Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”) w dniu 3 czerwca 2020 r. w siedzibie Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych. Od lewej: prof. dr hab. Ryszard Szczepanik – przewodniczący Kapituły, Zbigniew Gryglas – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych i prof. ucz. dr hab. Paweł Soroka – koordynator Polskiego Lobby Przemysłowego.

Laureaci i uczestnicy uroczystości w dniu 3 czerwca 2020 r. wręczenia VIII edycji Honorowych Wyróżnień Polskiego Lobby Przemysłowego „Bene Meritus pro Industria Poloniae” („Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”).

Laureaci i uczestnicy uroczystości wręczenia VIII edycji Honorowych Wyróżnień Polskiego Lobby Przemysłowego pt. „Bene Meritus pro Industria Poloniae” („Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”).

Przewodniczący Kapituły prof. dr hab. Ryszard Szczepanik odczytuje jej komunikat o laureatach VIII edycji Honorowych Wyróżnień Polskiego Lobby Przemysłowego. Po prawej: Zbigniew Gryglas - Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych i prof. ucz. dr hab. Paweł Soroka – koordynator Polskiego Lobby Przemysłowego.

Zbigniew Gryglas – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych gratuluje laureatom VIII edycji Honorowych Wyróżnień Polskiego Lobby Przemysłowego „Bene Meritus pro Industria Poloniae” („Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”).

Inż Ireneusz Cwir otrzymuje wygrawerowaną tablicę VIII edycji Honorowego Wyróżnienia Polskiego Lobby Przemysłowego.

Uroczystość 27-lecia Polskiego Lobby Przemysłowego połączona z wręczeniem VIII edycji Honorowych „Bene Meritus pro Industria Poloniae” („Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”) w dniu 3 czerwca 2020 r. w siedzibie Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych. Zbiorowe zdjęcie laureatów Honorowego Wyróżnienia, przedstawicieli instytucji, które ich nominowały do wyróżnienia, oraz zaproszonych gości.

Uczestnicy uroczystości 28-lecia Polskiego Lobby Przemysłowego
połączona z wręczeniem IX edycji Honorowych Wyróżnień „Bene Meritus
pro Industria Poloniae” („Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”)
w dniu 16 czerwca 2021 r. w sali konferencyjnej
PIT-RADWAR S.A.

Laureaci IX edycji Honorowych Wyróżnień Polskiego Lobby
Przemysłowego oraz przedstawiciele instytucji nominujących podczas
uroczystości 28-rocznicy powstania PLP w dniu 16 czerwca 2021 r.

**Laureaci poprzednich dziewięciu edycji
Honorowego Wyróżnienia Polskiego Lobby
Przemysłowego pn. „Bene Meritus pro Industria
Poloniae” – „Dobrze Zasłużony dla Polskiego
Przemysłu”**

Po raz pierwszy Honorowe Wyróżnienie PLP „**Bene Meritus pro Industria Poloniae**” – „**Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu**” zostało przyznane w 2013 roku – z okazji dwudziestej rocznicy powstania Polskiego Lobby Przemysłowego – pośmiertnie następującym osobom: **prof. dr hab. Janowi Czochrałskiemu, prof. dr hab. Januszowi Groszkowskiemu, gen. dr Tadeuszowi Jauerowi, gen. prof. dr hab. Sylwestrowi Kaliskiemu, inż. Marianowi Migdalskiemu, inż. Tadeuszowi Sendzimirowi i prof. dr hab. Tadeuszowi Sołtykowi.**

W 2014 roku w ramach II edycji Honorowe Wyróżnienie PLP „**Bene Meritus pro Industria Poloniae**” – „**Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu**” przyznano:

- 1. Mgr inż. Krzysztofowi Dędkowi – Prezesowi Przedsiębiorstwa Sprzętu Ochronnego Maskpol S.A.,** którego kandydaturę zgłosił członek Kapituły mgr inż. Jerzy Kade.
- 2. Dr inż. Ryszardowi Kardaszowi – Prezesowi Przemysłowego Centrum Optyki S.A. i Bumar Elektronika S.A.,** którego kandydaturę zgłosiło Stowarzyszenie „SIŁA i HONOR” im. Gen. Sławomira Petelickiego.
- 3. Inż. Edwardowi Margańskiemu – założycielowi i współwłaścicielowi Zakładów Lotniczych Margański & My-**

słowski Sp. z o.o., którego kandydaturę zgłosiło Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Mechaników Polskich.

4. **Inż. Bogdanowi Tatarowskiemu – Prezesowi Zakładu Rozwoju Technicznej Ochrony Mienia „TECHOM” Sp. z o.o.**, którego kandydaturę zgłosiła Naczelna Organizacja Techniczna – Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych.
5. **Mgr Tomaszowi Zaboklickiemu – Prezesowi firmy Pojazdy Szynowe PESA Bydgoszcz S.A.**, którego kandydaturę zgłosił Związek Zawodowy Maszynistów Kolejowych w Polsce.

W 2015 roku w ramach III edycji Kapituła podjęła decyzję o przyznaniu Honorowego Wyróżnienia **„Bene Meritus pro Industria Poloniae”** – **„Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”** następującym osobom:

1. **Dr inż. Józefowi Jakubczykowi – wieloletniemu Prezesowi Centrum Techniki Morskiej S.A. w Gdyni, obecnie Doradcy Prezesa CTM S.A.**, którego kandydaturę zgłosiła Rada Budowy Okrętów.
2. **Mgr inż. Zdzisławowi Juchaczowi – Prezesowi Wojskowych Zakładów Uzbrojenia S.A. w Grudziądzu.**, którego kandydaturę zgłosił Związek Zawodowy Sektora Obronnego.
3. **Prof. dr hab. inż. Jerzemu Klamce, przez całe życie zawodowe związanego z branżą polskiej elektroniki profesjonalnej**, którego kandydaturę zgłosił Oddział Elektroniki, Informatyki, Telekomunikacji Stowarzyszenia Elektryków Polskich.
4. **Mgr inż. Mieczysławowi Majewskiemu – wiceprzewodniczącemu Rady Nadzorczej PZL Świdnik S.A.**, którego kandydaturę zgłosił Zarząd Krajowy Związku Zawodowego Inżynierów i Techników wraz ze Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Mechaników Polskich – Oddział w Lublinie.
5. **Gen. dyw. w st. spocz. prof. dr hab. inż. Jerzemu Morzewskiemu – byłemu wiceministrowi Ministerstwa**

Przemysłu i Handlu, członkowi Honorowemu Rady Naukowej Wojskowego Instytutu Technicznego Uzbrojenia, którego kandydaturę zgłosiło Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Mechaników Polskich.

6. **Prof. nadzw. dr hab. inż. Tadeuszowi Pawłowskiemu – Dyrektorowi Przemysłowego Instytutu Maszyn Rolniczych w Poznaniu**, którego kandydaturę zgłosiła Naczelna Organizacja Techniczna – Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych.
7. **Prof. dr hab. Zbigniewowi Puzewiczowi – pracownikowi naukowemu Wojskowej Akademii Technicznej, przewodniczącemu Rady Nadzorczej Centrum Rozwojowo-Wdrożeniowego TELESYSTEM-MESKO Sp. z o.o.**, którego kandydaturę zgłosił Instytut Optoelektroniki Wojskowej Akademii Technicznej.
8. **Prof. dr hab. Ryszardowi Szczepanikowi – Dyrektorowi Instytutu Technicznego Wojsk Lotniczych**, którego kandydaturę zgłosiło Towarzystwo Polskich Inżynierów Lotnictwa SIMP.

W dniu 29 lutego 2016 roku Kapituła podjęła decyzję o przyznaniu IV edycji Honorowych Wyróżnień **„Bene Meritus pro Industria Poloniae” – „Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”** następującym osobom:

1. **Prof. nadzw. dr inż. Tadeuszowi Gałązce** – wieloletniemu pracownikowi naukowemu Przemysłowego Instytutu Automatyki i Pomiarów, kierownikowi i współtwórcy dużych programów naukowo – badawczych oraz realizatorowi licznych prac badawczo-rozwojowych dla przemysłu z dziedziny automatyki, którego kandydaturę zgłosił Dyrektor PIAP.
2. **Mgr Włodzimierzowi Hausnerowi** – Doradcy Prezesa Federacji NOT, przez całe życie zawodowe działającemu jako menedżer i kreator innowacji dla polskiego przemysłu, którego kandydaturę zgłosiła Naczelna Organizacja Techniczna – Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych.

3. **Prof. dr hab. inż. Andrzejowi Janickiemu** – Konsultantowi Wojskowego Instytutu Medycyny Lotniczej, przez wiele lat sprawującemu kierownicze funkcje w jednostkach badawczo-rozwojowych współpracujących z przemysłem, zwłaszcza lotniczym, autorowi licznych opracowań naukowych o zastosowaniu praktycznym, którego kandydaturę zgłosiło Gremium Koordynacyjne Polskiego Lobby Przemysłowego.
4. **Mgr inż. Zbigniewowi Karpińskiemu** – Prezesowi Zarządu, Dyrektorowi Naczelnemu Centrum Techniki Okrętowej S.A. w Gdańsku, od 1991 roku nieprzerwanie stojącemu na czele CTO, autorowi prac badawczo-rozwojowych dla przemysłu stocznioowego, którego kandydaturę zgłosiła Rada Budowy Okrętów.
5. **Gen. bryg. w st. spocz. prof. dr hab. inż. Jerzemu Lewitowiczowi** – pracownikowi naukowemu Instytutu Technicznego Wojsk Lotniczych, za całokształt dorobku naukowego na rzecz polskiego przemysłu obronnego i lotniczego, autorowi wielu prac naukowo-badawczych wdrożonych do praktyki przemysłowej, którego kandydaturę zgłosiło Towarzystwo Polskich Inżynierów Lotnictwa SIMP.
6. **Gen. dyw. prof. dr hab. inż. Zygmuntowi Mierczykowski** – Rektorowi – Komendantowi Wojskowej Akademii Technicznej, autorowi i współautorowi licznych patentów i technologii z zakresu techniki laserowej i optoelektroniki wdrożonych w przemyśle obronnym, którego kandydaturę zgłosiło Przedsiębiorstwo Projektowo-Wdrożeniowe „AWAT”.
7. **Prof. dr hab. inż. Janowi Pilarczykowi** – przez wiele lat Dyrektorowi Instytutu Spawalnictwa w Gliwicach, aktualnie Doradcy Dyrektora tegoż Instytutu ds. Rozwoju i Badań, autorowi prac badawczo-rozwojowych zastosowanych w przemyśle, którego kandydaturę zgłosiło Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Mechaników Polskich – SIMP.
8. **Prof. dr hab. Maksymilianowi Plucie (pośmiertnie)**, światowej sławy specjalście od mikroskopii, twórcy patentów i autorowi wielu prac badawczych zastosowanych

w przemyśle optycznym i w mikroskopii, którego kandydaturę zgłosiło Polskie Towarzystwo Historii Techniki

- 9. Mgr inż. Andrzejowi Rębaczowi – Wiceprezesowi Zarządu, Dyrektorowi Zakładu Serwisu Bombardier Transportation Polska Sp. z o.o.,** wieloletniemu menedżerowi i organizatorowi przemysłu taboru kolejowego i jego serwisu, zaangażowanemu w realizację projektów modernizacji taboru kolejowego w Polsce, którego kandydaturę zgłosił Związek Zawodowy Maszynistów Kolejowych w Polsce.
- 10. Mgr inż. Krzysztofowi Trofiniakowi,** byłemu – przez wiele lat – Prezesowi Huty Stalowa Wola S.A. i do niedawna członkowi Zarządu Polskiej Grupy Zbrojeniowej S.A., którego kandydaturę zgłosił Związek Zawodowy Inżynierów i Techników.

W dniu 6 marca 2017 roku Kapituła przyznała V edycję Honorowych Wyróżnień **„Bene Meritus pro Industria Poloniae”** – **„Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”** następującym osobom:

- 1. Płk dr inż. Jackowi Borkowskiemu** – Dyrektorowi Wojskowego Instytutu Technicznego Uzbrojenia, autorowi patentów oraz kierownikowi i autorowi licznych nagrodzonych prac badawczo-rozwojowych w dziedzinie uzbrojenia, w tym zamówionych przez polski przemysł zbrojeniowy, którego kandydaturę zgłosił Związek Zawodowy Sektora Obronnego.
- 2. Stanisławowi Galara** – prezesowi Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Usługowo-Handlowego GALMET – jednego z największych polskich producentów urządzeń grzewczych i kolektorów słonecznych, eksportera do prawie 30 krajów, firmy znajdującej się w czołówce najbardziej innowacyjnych przedsiębiorstw, którego kandydaturę zgłosił Ogólnopolski Klaster Innowacyjnych Przedsiębiorstw.
- 3. Dr inż. Piotrowi Janickiemu** – konstruktorowi silników dla lokomotyw i statków oraz sprzęzarek w Biurze Konstrukcyjnym Silników Spalinowych H. Cegielski-Poznań S.A., autorowi wdrożonych projektów skomplikowanych urządzeń

technicznych, Prezesowi Zarządu Głównego Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich, którego kandydaturę zgłosiło Prezydium Zarządu Głównego SIMP.

- 4. Mgr Krzysztofowi Mamińskiemu** – menedżerowi rozwijającemu Polską Kolej, jeszcze niedawno Prezesowi Spółki Przewozy Regionalne, a obecnie Prezesowi Zarządu Grupy PKP S.A., od wielu lat owocnie współpracującemu z zakładami przemysłowymi produkującymi tabor kolejowy, którego kandydaturę zgłosił Związek Zawodowy Maszynistów Kolejowych.
- 5. Dr inż. Ryszardowi Matusiakowi** – związanemu przez wiele lat z przemysłem wytwarzającym maszyny dla przemysłu rolniczego, który zainspirował i przygotował do wdrożenia wiele projektów, wzorów przemysłowych i wynalazków, w tym opatentowanych, którego kandydaturę zgłosiło Prezydium Zarządu Głównego SIMP.
- 6. Mgr inż. Zygmuntowi Mierzejewskiemu** – przewodniczącemu od 1993 roku Związku Zawodowego Inżynierów i Techników, do powstania którego się przyczynił, inżynierowi w zakresie technologii leków i biochemii, który przeszedł wszystkie szczeble kariery zawodowej, od ponad 20 lat zajmującemu się rozwojem dialogu społecznego na linii rząd-pracodawcy-pracobiorky, którego kandydaturę zgłosił Zarząd Krajowy Związku Zawodowego Inżynierów i Techników
- 7. Mgr inż. Andrzejowi Sajnodze** – posiadającemu znaczący dorobek w dziedzinie odlewnictwa w okresie zatrudnienia w ZPC „Ursus, obecnie prezesowi firmy ASMET, należącej do największych w Polsce przedsiębiorstw oferujących kompleksową obsługę w zakresie dostaw elementów złączonych i artykułów metalowych, którego kandydaturę zgłosiła Naczelna Organizacja Techniczna – Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych.
- 8. Kmdr. rez. dr inż. Jerzemu Uczciwkowi** – Dyrektorowi w Centrum Techniki Morskiej S.A., projektantowi i konstruktorowi technologii i systemów, które zostały wdrożone w pol-

skich stoczniach budujących okręty wojenne, w tym na niedawno zbudowanym w Polsce niszczycielu min „Kormoran II”, którego kandydaturę zgłosiła Rada Budowy Okrętów.

9. **Prof. dr hab. Józefowi Żurkowi** – inicjatorowi i współtwórcy wielu systemów związanych z budową i eksploatacją statków powietrznych, autorowi licznych publikacji z zakresu techniki lotniczej, przewodniczącemu Rady Naukowej Instytutu Technicznego Wojsk Lotniczych, którego kandydaturę zgłosiło Towarzystwo Polskich Inżynierów Lotnictwa SIMP.

W dniu 5 marca 2018 r. roku **Kapituła Honorowego Wyróżnienia PLP** przyznała je (VI edycja) następującym osobom:

1. **Krzysztofowi A. Borowiakowi** – autorowi wielu wdrożonych projektów innowacyjnych urządzeń technicznych oraz zasłużonemu na rzecz politechnizacji polskiej młodzieży, którego kandydaturę zgłosiło Stowarzyszenie Młodych Wielkopolan z Gniezna i Redakcja „Przemiany na Szlaku Piastowskim”.
2. **Prof. nadzw. dr hab. inż. Tomaszowi Babulowi** – Dyrektorowi Instytutu Mechaniki Precyzyjnej w Warszawie, którego kandydaturę zgłosił Zarząd Główny Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich-SIMP.
3. **Inż. Zygmuntowi Dębińskiemu** – wieloletniemu Dyrektorowi ds. inwestycji, nieruchomości i infrastruktury w PIT-RADWAR, technologowi urządzeń radiolokacyjnych, którego kandydaturę zgłosił Związek Zawodowy Przemysłu Elektromaszynowego.
4. **Mgr inż. Januszowi Dobrzańskiemu** – wiceprezesowi SIMP, długoletniemu dyrektorowi Łańcuckiej Fabryki Śrub, którego kandydaturę zgłosił Zarząd Główny Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich.
5. **Dr inż. Andrzejowi Kilianowi** – Prezesowi Zarządu Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Centrum Techniki Morskiej S.A. w Gdyni, którego kandydaturę zgłosiła Rada Budowy Okrętów.

6. **Mieczysławowi Kwiatkowskiemu** – mistrzowi w zawodach budowlanych i produkcji drzewnej, założycielowi Branżowych Cechów Rzemieślniczych i współzałożycielowi Związku Pracodawców Kłasy Polskie, którego kandydaturę zgłosił Ogólnopolski Klaster Innowacyjnych Przedsiębiorstw.
7. **Ewie Mańkiewicz – Cudny** – Prezes FSNT NOT i redaktor naczelnej „Przeglądu Technicznego, której kandydaturę zgłosił Zarząd FSNT NOT.
8. **Inż. Piotrowi Sadowskiemu** – konstruktorowi śmigłowców w WSK Świdnik S.A., członkowi Rady Dialogu Społecznego, przewodniczącemu Zarządu Krajowego Związku Zawodowego Inżynierów i Techników, którego kandydaturę zgłosił Zarząd Krajowy ZZIiT.
9. **Mgr Elżbiecie Wawrzyńkiewicz** – Prezes Zarządu, Dyrektor Generalnej Wojskowych Zakładów Motoryzacyjnych S.A. w Poznaniu, której kandydaturę zgłosiła Krajowa Branża Pracowników Przemysłu Obronnego Forum Związków Zawodowych i Związek Zawodowy Sektora Obronnego.
10. **Prof. Andrzejowi Żyłukowi** – Zastępcy dyrektora Instytutu Technicznego Wojsk Lotniczych ds. naukowych, którego kandydaturę zgłosiło Towarzystwo Polskich Inżynierów Lotnictwa SIMP.

W dniu 1 marca 2019 roku Kapituła podjęła decyzję o przyznaniu w ramach VII edycji, **„Honorowych Wyróżnień Bene Meritus pro Industria Poloniae”** – **„Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”** następującym osobom:

1. **Prof. zw. dr hab. inż. Andrzejowi Buchaczowi** – pracownikowi naukowemu Wydziału Mechanicznego Politechniki Śląskiej, autorowi wielu grantów związanych z przemysłem, promotorowi licznych prac doktorskich którego kandydaturę zgłosił Zarząd Główny Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich-SIMP.
2. **Prof. dr hab. inż. Stefanowi Góralczykowski** – byłemu wieloletniemu Dyrektorowi Instytutu Mechanizacji Budownictwa

i Górnictwa Skalnego, wybitnemu ekspertowi w dziedzinie kruszyw i materiałów budowlanych oraz gospodarki odpadami mineralnymi, którego kandydaturę zgłosił Zarząd Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT.

3. **Dr inż. Romanowi Dufrêne**– byłemu wieloletniemu Dyrektorowi Przemysłowego Instytutu Telekomunikacji, konstruktorowi wielu radarów, którego kandydaturę zgłosił członek Kapituły płk w st. spocz. mgr inż. Jerzy Kade,
4. **Płk rez. mgr inż. Grzegorzowi Kaniowskiemu**– głównemu specjalście z Departamentu Polityki Zbrojeniowej Ministerstwa Obrony Narodowej od wielu lat odpowiedzialnemu za współpracę z przemysłem obronnym, którego kandydaturę zgłosił Związek Zawodowy Sektora Obronnego.
5. **Mgr inż. Janowi Andrzejowi Kasprzykowi** – współwłaścicielowi i menadżerowi firmy SPETECH sp. z o.o. w Białsku Białej, będącej uznanym w Europie i podstawowym w Polsce dostawcą zaawansowanych produktów z zakresu uszczelnień procesowych, którego kandydaturę zgłosił Zarząd Główny Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich-SIMP.
6. **Prof. dr hab. inż. Jerzemu Manerowskiemu**– wybitnemu specjalście w dziedzinie modelowania matematycznego i komputerowego dynamiki lotu sterowanych statków powietrznych, ekspertowi badania wypadków lotniczych z Instytutu Technicznego Wojsk Lotniczych, którego kandydaturę zgłosiło Towarzystwo Polskich Inżynierów Lotnictwa SIMP.
7. **Janowi Piotrowskiemu** – założycielowi i właścicielowi Zakładu Usługowo-Produkcyjno-Handlowego „ELIZA” w Charnowie k. Ustki, zajmującego się produkcją wyrobów aerozolowych, jednego z pierwszych tego typu zakładów w Polsce, którego kandydaturę zgłosiła Rada Regionalna Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT w Słupsku.
8. **Mgr inż. Adamowi Potrykusowi** –pełniącemu obowiązki Prezesa Stoczni Remontowej NAUTA S.A., przez wiele lat pracy nadzorującym przebudowę oraz modernizację wielu

okrętów Marynarki Wojennej, którego kandydaturę zgłosiła Rada Budowy Okrętów.

9. **Mgr inż. Antoniemu Rusinkowi** –wybitnemu menedżerowi w przemyśle zbrojeniowym od 40 lat związanemu z Huta Stalowa Wola, którego kandydaturę zgłosił Zarząd Krajowy Związku Zawodowego Inżynierów i Techników.
10. **Mgr inż. Andrzejowi Zygmuntowi Styczyńskiemu** – Prezesowi Zarządu, Dyrektorowi Naczelnemu Pabianickiej Fabryki Narzędzi „PAFANA” S.A., autorowi wielu nowych konstrukcji narzędzi skrawających i wielu projektów racjonalizatorskich, którego kandydaturę zgłosił Zarząd Główny Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich.

W dniu 3 marca 2020 roku, Kapituła podjęła decyzję o przyznaniu w 2020 roku VIII edycji Honorowego Wyróżnienia „**Bene Meritus pro Industria Poloniae**” – „**Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu**”, które otrzymały następujące osoby:

1. **Prof. dr hab. inż. Włodzimierz Bojarski – *energetyk i ekonomista o wielkim dorobku naukowym, oraz badacz systemowy, wieloletni kierownik Zakładu Strategicznych Studiów Energetycznych PAN***, którego kandydaturę zgłosił członek Gremium Koordynacyjnego Polskiego Lobby Przemysłowego mgr inż. Wiesław Klimek,
2. **Inż Ireneusz Ćwir – *menedżer, technolog i projektant oraz działacz związkowy w firmie z branży samochodowej DAEWON EUROPE w Lublinie***, którego kandydaturę zgłosił Zarząd Krajowy Związku Zawodowego Inżynierów i Techników,
3. **Mgr inż. Dariusz Jaguszewski – *członek Zarządu i Dyrektor ds. Nowych Projektów w stoczni Remontowa Shipbuilding S.A. – wybitny projektant i zasłużony menedżer polskiego przemysłu okrętowego, autor wielu innowacyjnych i unikatowych rozwiązań konstrukcyjnych na statkach i okrętach wojennych***, którego kandydaturę zgłosiła Rada Budowy Okrętów,

4. **Prof. dr hab. inż. Paweł Lindstedt** – *Kierownik Zakładu Diagnostyki Statków Powietrznych w Instytucie Technicznym Wojsk Lotniczych, uczony i wybitny specjalista w dziedzinie diagnostyki silników odrzutowych oraz instalacji płatowca w aspekcie niezawodności i bezpieczeństwa, autor kilkudziesięciu ekspertyz z badań wypadków i katastrof lotniczych*, którego kandydaturę zgłosiło Towarzystwo Polskich Inżynierów Lotnictwa SIMP,
5. **Mgr inż. Henryk Mackiewicz** – *konstruktor i wieloletni kierownik Sekcji Postępu Technicznego w Fabryce Narzędzi w Jeleniej Górze, autor kilkunastu wdrożonych do produkcji patentów i kilkudziesięciu wniosków racjonalizatorskich*, którego kandydaturę zgłosił Zarząd Główny Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich,
6. **Mgr inż. Janusz Noga** – *Prezes Centrum Rozwojowo-Wdrożeniowego „Telesystem-Mesko” i pracownik naukowy Instytutu Optoelektroniki Wojskowej Akademii Technicznej, konstruktor ракет przeciwlotniczych i skuteczny menedżer*, którego kandydaturę zgłosiło Przedsiębiorstwo Projektowo-Wdrożeniowe AWAT.
7. **Gen. prof. dr hab. inż. Bogusław Smólski** – *były Dyrektor Departamentu Rozwoju i Wdrożeń MON i były Rektor-Komendant Wojskowej Akademii Technicznej o wielkim dorobku naukowym*, którego kandydaturę zgłosiło Stowarzyszenie Szwadron Jazdy Rzeczypospolitej Polskiej,
8. **Dr hab. inż. Antoni Świątek** – *Prezes Zarządu Instytutu Badań i Rozwoju Motoryzacji BOSMAL w Bielsku Białej, konstruktor, znakomity menedżer i naukowiec*, którego kandydaturę zgłosił Zarząd Główny Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich,
9. **Mgr inż. Piotr Wojciechowski** – *Prezes największej w Polsce prywatnej firmy zbrojeniowej WB Electronics S.A., znakomity menedżer i projektant wielu produk-*

tów elektronicznych oraz wynalazca, którego kandydaturę zgłosiła dr Katarzyna Rawska-członek Gremium Koordynacyjnego PLP.

W dniu 31 marca 2021 roku, Kapituła podjęła decyzję o przyznaniu w 2021 roku IX edycji Honorowego Wyróżnienia **„Bene Meritus pro Industria Poloniae” – „Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”**, które otrzymały następujące osoby:

1. **Dr hab. inż. Włodzimierz Adamski – konstruktor i menadżer, przez wiele lat pracował w PZL Mielec S.A. Znany specjalista i autorytet w dziedzinie technik projektowania i wytwarzania wspomaganych komputerem, działający od ponad 40 lat w międzynarodowym przemyśle lotniczym, w którym od 1977 roku zajmował wiele kluczowych stanowisk i zrealizował 150 dużych projektów.** Jego kandydaturę zgłosił Zarząd Główny Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich.
2. **Prof. dr hab. inż. Józef Błachnio – pracownik naukowy Instytutu Technicznego Wojsk Lotniczych, ceniony specjalista w dziedzinie budowy i eksploatacji samolotów, śmigłowców oraz silników lotniczych, w szczególności w zakresie niezawodności i bezpieczeństwa lotów, oraz współtwórca wdrożonych nowych technologii eksploatacji sprzętu lotniczego.** Jego kandydaturę zgłosiło Towarzystwo Polskich Inżynierów Lotnictwa SIMP.
3. **Mgr inż. Jerzy Miłosz – zasłużony konstruktor i menadżer, przez wiele lat zatrudniony w PIT-RADWAR S.A. Od początku pracy zawodowej związany z realizacją prac badawczo-rozwojowych i wdrożeniowych na rzecz obronności kraju w dziedzinie radiolokacji, których znakomita większość zakończyła się wprowadzeniem sprzętu na uzbrojenie i jest eksploatowana we wszystkich rodzajach Sił Zbrojnych RP.** Jego kandydaturę zgłosił inż. Zygmunt Dębiński – członek Gremium Koordynacyjnego Polskiego Lobby Przemysłowego.

4. **Mgr inż. Mirosław Leszek Molski – znakomity menadżer i działacz samorządowy, inicjator i organizator nowych przedsiębiorstw w branży stoczniowej, dyrektor Stoczni Żuławy, która zajmuje się remontami i produkcją małego sprzętu pływającego oraz mostów, wykonując zamówienia dla Marynarki Wojennej, Wojsk Inżynieryjnych i Wojsk Lotniczych.** Jego kandydaturę zgłosiła Rada Budowy Okrętów.
5. **Mgr inż. Piotr Henryk Soyka (pośmiertnie) – wybitny menedżer polskiego przemysłu stoczniowego, który od 2013 do 2020 roku jako prezes zarządu i współwłaściciel kierował grupą stoczni REMONTOWA HOLDING, która należy do ścisłej europejskiej czołówki firm morskich, będąc jednocześnie największym polskim holdingiem stoczniowym i prywatnym pracodawcą na Pomorzu, a także czołowym polskim eksporterem. Pod jego kierownictwem zbudowano w niej dziesiątki nowoczesnych statków różnej kategorii i okrętów wojennych, w tym niszczyciele min najnowszej generacji „Kormoran II” i „Albatros”.** Jego kandydaturę zgłosiła Rada Budowy Okrętów.
6. **Inż. Antoni Stolarski – konstruktor maszyn rolniczych, założyciel i od 37 lat Prezes Zarządu Przedsiębiorstwa SaMASZ Sp. z o.o. w Zabłudowie, będącego obecnie jednym z największych polskich i liczących się na świecie producentów maszyn rolniczych i komunalnych, którego produkcja trafia do ponad 50 krajów na całym świecie.** Jego kandydaturę zgłosił Zarząd Główny Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich,
7. **Mgr Jerzy Wysokiński – ceniony menadżer w branży telekomunikacyjnej związany od 25 lat z Telekomunikacją Polską – obecnie Orange Polska S.A. Zasłużony działacz społeczny. Propagator postępu technicznego, autor wielu nowatorskich rozwiązań w dziedzinie telekomunikacji i nowego modelu kultury organizacyjnej.**

Jego kandydaturę zgłosił Związek Zawodowy Inżynierów i Techników.

Honorowe Wyróżnienia PLP IX edycji wręczone zostało 16 czerwca 2021 r. podczas uroczystości 28-lecia powstania Polskiego Lobby Przemysłowego w sali konferencyjnej przedsiębiorstwa obronnego „PIT-RADWAR” S.A. W uroczystości – oprócz wyróżnionych i przedstawicieli organizacji, które ich zgłosili do Wyróżnienia, oraz członków Kapituły wziął także udział Zbigniew Gryglas – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych.

**OŚWIADCZENIE POLSKIEGO LOBBY
PRZEMYSŁOWEGO W SPRAWIE
ZAATAKOWANIA UKRAINY
PRZEZ ROSJĘ**

Oświadczenie Polskiego Lobby Przemysłowego w sprawie zaatakowania Ukrainy przez Rosję

Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego zdecydowanie sprzeciwia się oraz w całości potępia agresję Rosji na Ukrainę. Bezprecedensowy atak na niepodległe państwo ukraińskie dokonany został przez Rosję z pogwałceniem nie tylko prawa międzynarodowego, ale również wbrew gwarancjom bezpieczeństwa, których w 1994 roku Rosja udzieliła w Memorandum budapeszteńskim, w wyniku którego Ukraina przekazała Rosji poradziecką strategiczną broń nuklearną.

Wybitnie oburzający jest sposób prowadzenia wojny przez rosyjskich najeźdźców, którego celem coraz częściej stają się obiekty cywilne – administracyjne i naukowe, dziedzictwa kultury i historii, a także bezbronna ludność, zaś cele cywilne i wojskowe przestają być rozróżniane. Tym samym dochodzi do dokonywania zbrodni wojennych na terytorium Ukrainy, które zasługują na szczególne potępienie. Przywódcy polityczni będący autorami planu napadu na Ukrainę oraz egzekwujący go dowódcy wojskowi powinni zostać osądzeni przed międzynarodowymi trybunałami karnymi.

Domagamy się przerwania agresji i wycofania z terytorium Ukrainy wojsk rosyjskich.

Polskie Lobby Przemysłowe podkreśla konieczność wsparcia humanitarnego Ukrainy – w sytuacji największej po II wojnie światowej katastrofy humanitarnej, a także finansowego i materialnego, w tym w postaci przekazania broni w walce z rosyjskim agresorem. Dotychczasowa reakcja świata zachodniego jest stanowcza ale bez kolejnych zdecydowanych i szybkich działań może okazać się niewystarczająca dla Ukrainy w starciu z jedną z największych armii świata.

Agresja Rosji na Ukrainę zagraża wschodniej flance Paktu Północnoatlantyckiego i Unii Europejskiej, w tym bezpieczeństwu Polski. W tej sytuacji powinny być przyśpieszone działania dotyczące umocnienia i modernizacji Sił Zbrojnych RP w oparciu o na nowo określone priorytety.

Polskie Lobby Przemysłowe zwraca jednocześnie uwagę na znaczenie dla Polski – państwa znajdującego się na wschodniej flance NATO i UE – posiadania własnego, niezależnego zaplecza produkującego i remontującego uzbrojenie oraz prowadzącego niezbędne prace badawczo – rozwojowe. Zaplecze to w przypadku wystąpienia ataku, takiego jaki został dokonany na Ukrainie, jest niezbędne do samodzielnego odparcia lub powstrzymania przeciwnika w pierwszej fazie konfliktu. Dlatego polski przemysł obronny i jego zaplecze badawczo-rozwojowe wymagają niezbędnego szybkiego wzmocnienia i dodatkowych inwestycji.

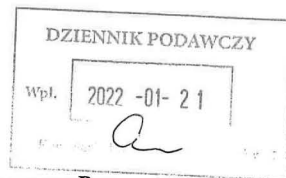
Warszawa, 2 marca 2022 r.

**UWAGI, STANOWISKA I WNIOSKI
DOTYCZĄCE POLSKIEGO PRZEMYSŁU**

Warszawa, 20 stycznia 2022 r.

Polskie Lobby Przemysłowe
im. Eugeniusza Kwiatkowskiego

Szanowny Pan
Jarosław KACZYŃSKI
Wicepremier Rządu RP
Al. Jerozolimskie 125/127
02-017 Warszawa

Szanowny Panie Premierze

*Dotyczy: Realizacji pomostowego programu pozyskania okrętów podwodnych
w związku z krytyczną sytuacją polskich sił podwodnych*

W obliczu likwidacji polskich sił podwodnych zwracamy się do Pana Premiera z prośbą o wsparcie w sprawie pozyskania co najmniej dwóch używanych okrętów podwodnych w ramach rozwiązania pomostowego. Obecnie bowiem, po wycofaniu z użytkowania dwóch ostatnich okrętów klasy Kobben, Polska posiada zaledwie jeden wysłużony, niemal 36-letni poradzecki okręt podwodny – ORP „Orzeł”, który znajduje się u kresu swojego okresu docelowej eksploatacji. Niestety, w związku z problemami z dostępnością części zamiennych oraz trudnościami w realizowaniu remontów przez polskie stocznie, okręt ten przez coraz dłuższe okresy znajduje się w naprawie lub pozostaje niesprawny. Jest on przestarzałą konstrukcją techniczną z ubiegłego wieku i nie można go porównywać z najnowszymi okrętami podwodnymi budowanymi w krajach NATO i w Rosji. Mimo to nie są podejmowane jakiegokolwiek działania mające na celu pozyskanie dla Sił Zbrojnych RP nowych okrętów podwodnych. **Najbardziej niepokoi to, że jeżeli w najbliższym czasie nie zostaną podjęte jakiegokolwiek działania w tym zakresie, to bezpowrotnie utracimy załogi okrętów podwodnych, a tego odrobić się już nie da.** Stan taki powoduje, że nasz kraj po raz pierwszy, w niemal 90-letniej, nieprzerwanej nawet przez II wojnę światową, historii polskich okrętów podwodnych stoi w obliczu ich utraty.

Z niewiadomych przyczyn każda kolejna próba uruchomienia rozwiązania pomostowego dla polskich sił podwodnych przed planowanym rozpoczęciem Programu ORKA, napotyka na chroniczny, potężny opór. Ten stan rzeczy trwa już ponad dwa dziesięciolecia i rządzący nie rozumieją jego przyszłych konsekwencji na wypadek wojny. Należy bowiem mieć na uwadze, że w obecnych uwarunkowaniach środowiska bezpieczeństwa międzynarodowego, w przypadku wystąpienia kryzysu lub wojny, na północnym kierunku obrony, przynajmniej przez pierwsze tygodnie Polska będzie zdana

jedynie na własne siły. Nie należy zapominać, że siły Rosji już obecnie są w stanie całkowicie powstrzymać żeglugę na Bałtyku, a rosyjska flota jest zdolna zablokować wejście na Bałtyk z kierunku Morza Północnego, co wyraźnie zostało zademonstrowane w czasie jej ćwiczeń w ostatnich latach.

Pamiętać należy, że siły podwodne odgrywają współcześnie zarówno rolę instrumentu odstraszania potencjalnego agresora, jak również są wyjątkowo skutecznym narzędziem obronnym w warunkach konfliktu zbrojnego.

Wobec narastającego globalnego kryzysu energetycznego, bezpieczeństwo energetyczne Polski oraz niezależność dostaw surowców energetycznych zależne będą od zdolności zabezpieczenia ich importu drogą morską, czy to poprzez ochronę gazowców i tankowców zmierzających do polskich portów, czy też poprzez dozór sieci gazociągów przebiegających przez Morze Północne i Morze Bałtyckie, a zaopatrujących Rzeczpospolitą Polską. Własne, polskie siły podwodne są jednym z najskuteczniejszych instrumentów realizacji powyższych zadań.

Niepokoí również fakt, że głoszone są niesłuszne poglądy, iż akwen Morza Bałtyckiego o średniej głębokości około 50 metrów nie nadaje się do działań operacyjnych okrętów podwodnych. Twierdzą to dyletanci nie mający o sprawach sił podwodnych zielonego pojęcia i wypowiadając się na ich temat wyrządzają im największą szkodę. Faktycznie specyfika Bałtyku stwarza duże możliwości użycia sił podwodnych.

W przypadku utraty okrętów podwodnych Polska straci zdolności do:

- zwalczania okrętów podwodnych nieprzyjaciela w wariantcie najbardziej efektywnym;
- ochrony przed zagrożeniem podwodnym morskich szlaków komunikacyjnych kluczowych z punktu widzenia bezpieczeństwa gospodarczego i energetycznego naszego kraju;
- skrytego, trwałego stwarzania zagrożenia dla żeglugi przeciwnika zarówno na bliskich i odległych akwenach;
- przełamywania nawet odległej blokady morskiej;
- wsparcia działania sił specjalnych;
- prowadzenia dalekiego rozpoznania i wskazywania celów;
- skrytego minowania obszarów morskich o znaczeniu strategicznym;
- uczestniczenia w licznych sojuszniczych ćwiczeniach i operacjach sił podwodnych;
- skutecznego i kompleksowego szkolenia w zakresie zwalczania sił podwodnych.

Z uwagi na szeroki wachlarz możliwości okrętów tej klasy oraz posiadany przez nie potencjał bojowy pozyskanie okrętów podwodnych stanowi istotne wzmocnienie nie tylko potencjału Sił Zbrojnych RP, ale także morskich Sił Sprzymierzonych NATO.

Jednocześnie doceniamy podjęty wysiłek w celu odbudowy Marynarki Wojennej RP poprzez uruchomienie Programu „Miecznik”, który potraktować należy priorytetowo.

W imię zachowania w Polskich Siłach Zbrojnych tak bezcennej formacji jaką są siły podwodne, zwracamy się z prośbą do Pana Premiera o zainteresowanie się przedmiotowym problemem.

Polskie Lobby Przemysłowe, skupiające grono specjalistów mających na sercu rozwój morskiego rodzaju sił, a także reprezentujące przemysł okrętowy, gotowe jest do udzielenia szczegółowych wyjaśnień w tej sprawie.

Koordynator
Polskiego Lobby Przemysłowego

Paweł Soroka
prof. dr hab. Paweł Soroka

Do wiadomości:

- Mariusz Błaszczak
Minister Obrony Narodowej
- Poseł Michał Jach
Przewodniczący Sejmowej Komisji Obrony Narodowej
- Senator Jarosław Rusiecki
Przewodniczący Komisji Obrony Narodowej Senatu RP
- Gen. Rajmund Andrzejczak
Szef Sztabu Generalnego WP
- Gen. Jarosław Mika
Dowódca Generalny Rodzajów Sił Zbrojnych
- Gen. broni Tomasz Piotrowski
Dowódca Operacyjny Rodzajów Sił Zbrojnych
- Wiceadm. Jarosław Ziemiański
Inspektor Marynarki Wojennej w DGRSZ
- Płk dr Artur Kuptel
Szef Agencji Uzbrojenia

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW

BIURO WICEPREZESA RADY MINISTRÓW
JAROSŁAWA KACZYŃSKIEGO

Warszawa, dnia 5 stycznia 2021 r.

BJK.161.4.1.2021.AN(2)

**Pan
Wojciech Stępień
Dyrektor Biura Ministra
Ministerstwo Obrony Narodowej**

Szanowny Panie Dyrektorze,

W załączeniu przekazuję, według kompetencji, pismo z dnia 21 grudnia 2020 r., skierowane do Wiceprezesa Rady Ministrów Pana Jarosława Kaczyńskiego, przez Koordynatora Polskiego Lobby Przemysłowego, Pana prof. Pawła Sorokę oraz Sekretarza Rady Budowy Okrętów, Pana Sylwestra Pietrzaka, dotyczące wsparcia w zainicjowaniu budowy okrętów obrony powietrznej oraz realizacji programu modernizacji Marynarki Wojennej „Miecznik”.

Proszę o poinformowanie Zainteresowanych o zajęтым stanowisku, z kopią do wiadomości Biura Wiceprezesa.

Z poważaniem,

Katarzyna Lubiak

Kierująca Biurem Wiceprezesa Rady Ministrów
Jarosława Kaczyńskiego

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:

Pan Paweł Soroka
Koordynator Polskiego Lobby Przemysłowego
Pan Sylwester Pietrzak
Sekretarz Rady Budowy Okrętów

Warszawa, 16. marca 2022 r.

**DOWÓDCA GENERALNY
RODZAJÓW SIŁ ZBROJNYCH**

**DOWÓDZTWO GENERALNE
RODZAJÓW SIŁ ZBROJNYCH**

Nr. *10.15/26/11/22*
17 MAR 2022

XIX 00-912 Warszawa XIX

**Pan prof. dr hab. Paweł SOROKA
KOORDYNATOR
POLSKIEGO LOBBY PRZEMYSŁOWEGO**

ul. Świętokrzyska 14
00-050 Warszawa

Nr sprawy: DGRSZ.IMW.ZU.OGIR.862.2022

Dotyczy: realizacji pomostowego programu pozyskania okrętów podwodnych.

Przemienny Panie Profesorze,
chciałbym serdecznie podziękować za zainteresowanie sytuacją polskich sił podwodnych wyrażoną w piśmie z dnia 20 stycznia 2022 r.. Przedstawione przez Polskie Lobby Przemysłowe opinie są w wielu kwestiach zbieżne ze stanowiskiem Inspektoratu Marynarki Wojennej.

Marynarka Wojenna dysponując tylko jednym okrętem podwodnym posiada ograniczone zdolności operacyjne. Taki stan utrzyma się do czasu wcielenia do służby Okrętów Podwodnych Nowego Typu pk. ORKA lub okrętów podwodnych – zdolności pomostowej. Pamiętać jednak należy, że pozyskanie nowych okrętów, odpowiadających współczesnym wymaganiom pola walki, jest procesem kosztowym i długotrwałym. Jednocześnie proces zakupu używanych okrętów podwodnych jest bardzo utrudniony poprzez ograniczoną ilość dostępnych na rynku okrętów na odpowiednim poziomie technologicznym zapewniającym zdobycie przewagi nad potencjalnym przeciwnikiem.

Doceniając zainteresowanie Polskiego Lobby Przemysłowego mogę Pana zapewnić, że w resorcie obrony narodowej trwają intensywne prace, zmierzające do utrzymania zdolności operacyjnych zapewnianych przez okręty podwodne.

z poważaniem,
generał Jarosław MIKA

kmr por. Marek WALDER (261263460)
15.03.2022 r.

- [trona główna](#)
- [Prace Sejmu](#)
- [Posiedzenia Sejmu](#)
- [Interpelacje, zapytania, pytania i oświadczenia poselskie](#)
- [Interpelacja nr 19498](#)
- Tekst

Interpelacja nr 19498

do ministra obrony narodowej

w sprawie programu modernizacji Marynarki Wojennej RP

Zgłaszający: Artur Łącki

Data wpływu: 05-02-2021

Szanowny Panie Ministrze!

17 grudnia w stoczni Remontowej Shipbuilding w Gdańsku zwodowano ostatnie jednostki z serii niszczycieli min oraz holowników budowanych dla Marynarki Wojennej.

Okręty zostały wybudowane przez konsorcjum, którego liderem jest gdańska Stocznia Remontowa Shipbuilding. W skład konsorcjum wchodzi także: Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Centrum Techniki Morskiej w Gdyni oraz PGZ Stocznia Wojenna.

Polskie konsorcjum posiadające doświadczenie i kompetencje w budowie okrętów dla marynarki wojennej przekazuje w komunikatach prasowych, że jest gotowe do budowy kolejnych okrętów dla Rzeczypospolitej Polskiej między innymi okrętów w ramach programu Miecznik, Murena, Magneto, Ratownik. Z doniesień prasowych wynika, że Ministerstwo Obrony Narodowej deklaruje, że wiodącą rolę w programie Miecznik powinien odgrywać polski przemysł zbrojeniowy, w szczególności stoczniowy, we współpracy z partnerami zagranicznymi.

Z najnowszych komunikatów prasowych dowiadujemy się także, że Inspektorat Uzbrojenia wypracował rekomendacje dla Ministerstwa Obrony Narodowej dotyczące pozyskania okrętów Miecznik. Faza analityczno-koncepcyjna formalnie zostanie zakończona z chwilą zatwierdzenia przez MON wniosku w sprawie pozyskania sprzętu wojskowego dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Dodatkowo w sprawę budowy przyszłych jednostek włączyło się Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego, które zwróciło się do premiera RP z propozycją powołania pełnomocnika ministra obrony narodowej do spraw pozyskania i wdrożenia okrętu w ramach programu Miecznik. Lobby rekomenduje powołanie osoby odpowiedzialnej za przeprowadzenie powyższych zadań przez Siłę Zbrojną RP.

Program budowy okrętów wielozadaniowych klasy fregata ze zdolnością do dowodzenia zespołem okrętów uderzeniowych w ramach programu Miecznik to jeden z priorytetowych elementów projektu modernizacji Marynarki Wojennej. Realizacja programu przez polskie podmioty, które są kluczowe

dla znaczenia polskiej gospodarki morskiej dają im możliwość rozwoju oraz w utrzymaniu w nich miejsc pracy dla wykwalifikowanej kadry.

Z najnowszych komunikatów Komendy Portu Wojennego Gdynia dowiadujemy się, że 25 stycznia 2021 roku rozpoczęło się postępowanie, które doprowadzi do wykrętownia baterii akumulatorów wraz z oprzyrządowaniem z okrętów podwodnych ORP „Bielik” oraz ORP „Sęp”. Postępowanie to doprowadzi do tego, że po jego przeprowadzeniu w Marynarce Wojennej RP pozostanie w służbie już tylko okręt podwodny ORP „Orzeł”.

W związku z powyższym proszę o odpowiedź na poniższe pytania:

1. Kiedy MON zatwierdzi wniosek w sprawie pozyskania sprzętu wojskowego dla Marynarki Wojennej Rzeczypospolitej Polskiej odnoszący się do programu Miecznik?
2. Czy MON nadal deklaruje, że polski przemysł zbrojeniowy powinien odgrywać kluczową rolę w budowie okrętów w ramach programu Miecznik?
3. Czy MON rekomenduje powołanie pełnomocnika ministra obrony narodowej do spraw pozyskania i wdrożenia okrętu w ramach programu Miecznik?
4. Na jakim etapie są prace związane z pozyskaniem okrętów podwodnych nowego typu w ramach programu Orka oraz kiedy możemy spodziewać się uruchomienia programu?
5. W związku z odsunięciem w czasie realizacji programu Orka jak długo będziemy oczekiwali na podjęcie decyzji w sprawie zakupu używanych okrętów podwodnych od Królewskiej Szwedzkiej Marynarki Wojennej?

Artur
Poseł na Sejm RP

Łącki

Uchwała nr 11/RP/2021 r.

RADY PRACOWNIKÓW WOJSKOWYCH ZAKŁADÓW UZBROJENIA IV KADENCJI

z dnia 16.08.2021 r.

dotyczy: konsultacji o reorganizacji spółek w obszarze obronności państwa

Podczas posiedzenia w dniu 16.08.2021r. Rada Pracowników Wojskowych Zakładów Uzbrojenia w Grudziądzu w oparciu o postanowienia Ustawy z dnia 7 kwietnia 2006r. o informowaniu pracowników i przeprowadzenia z nimi konsultacji postanowiła:

1. Na podstawie art. 15 ww. zaprosić w godzinach od 9:00 do 14:30 do siedziby Spółki w charakterze Eksperta Pana prof. dr hab. Pawła Sorokę w dniu 19.08.2021r.
2. Poinformować Zarząd Spółki o zaproszeniu.
3. Zorganizować w pomieszczeniu 209A w budynku sztabu wspólne posiedzenie reprezentantów pracowników oraz przedstawicieli Zarządu Związku Zawodowego Przemysłu Elektromaszynowego Wojskowych Zakładów Uzbrojenia S.A. w Grudziądzu.

W głosowaniu brało udział 4 osoby – za przyjęciem 4 osoby.

V-ce PRZEWODNICZĄCY

Rady Pracowników

Sławomir SZWARACKI

SEKRETARZ

Rady Pracowników

Marcin BACKHAUS

PRZEWODNICZĄCY

Rady Pracowników

Stefan SULIKOWSKI

CZŁONEK

Rady Pracowników

Wiesław WOJENKO

**Polskie Lobby Przemysłowe
im. Eugeniusza Kwiatkowskiego**

ul. Świętokrzyska 14 "a" pok. 540 (ZG SIMP)
00-050 Warszawa
tel.: 22 827-17-68; fax: 22 826-03-54
tel. kom. 603-425-568
e-mail: pawel@plp.info.pl; www.plp.info.pl

Warszawa, 7 grudnia 2021 r.

Szanowny Pan
Sebastian Chwałek
Prezes Zarządu Polskiej Grupy Zbrojeniowej S.A.

Szanowny Panie Prezecie

W załączeniu przekazuję Ekspertyzę dotyczącą aktualizacji Strategii Polskiej Grupy Zbrojeniowej S.A. na lata 2019-2023. Ekspertyza została opracowana na wniosek Związku Zawodowego Przemysłu Elektromaszynowego skierowany do koordynatora Polskiego Lobby Przemysłowego. Do opracowania ekspertyzy zaproszony został zespół ekspertów związanych i współpracujących z Polskim Lobby Przemysłowym, cechujących się znajomością problemów przemysłu obronnego i jego zaplecza badawczo-rozwojowego.

Jednocześnie - w nawiązaniu do wcześniej przeprowadzonych rozmów - zwracam się z propozycją odbycia spotkania Pana Prezesa z ekspertami, którzy opracowali załączoną ekspertyzę.

Załącznik

2 materiały w załączeniu

Koordynator

Polskiego Lobby Przemysłowego

prof. ucz. dr hab. Paweł Soroka

tel. 603-425-568

W uzgodnieniu z Polską Grupą Zbrojeniową S.A. Ekspertyzę opracowaną przez ekspertów Polskiego Lobby Przemysłowego dotyczącą aktualizacji Strategii PGZ S.A. na lata 2019-2023 nie zamieszczamy w naszym Roczniku, ponieważ stanowi ona tajemnicę przedsiębiorstwa. Przekazaliśmy ją jedynie kierownictwu Polskiej Grupy Zbrojeniowej S.A.

Polskie Lobby Przemysłowe
im. Eugeniusza Kwiatkowskiego

ul. Świętokrzyska 14 "a" pok. 540 (ZG SIMP)
00-050 Warszawa

tel: 22 827-17-68; **fax:** 22 826-03-54

tel. kom. 603-425-568

e-mail: pawel@plp.info.pl ; www.plp.info.pl

Warszawa, 6.05.2021 r.

Pan Jarosław GOWIN
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Rozwoju, Pracy i Technologii

Szanowny Panie Wicepremierze

W imieniu organizatorów uprzejmie zapraszam na Ogólnopolską Konferencję „**Stan obecny i przyszłość polskiego przemysłu lotniczego i jego zaplecza badawczo-rozwojowego**”. Konferencja odbędzie się we wtorek 1 czerwca 2021 r. o godz. 10.00 w Instytucie Lotnictwa w Warszawie - Aleja Krakowska 100/114. W załączeniu program konferencji. Weźmie w niej udział elita polskiego przemysłu lotniczego i jego zaplecza badawczo-rozwojowego. Obrady będą się toczyć w dużej sali konferencyjnej, zachowane zatem będą zasady bezpieczeństwa w sytuacji pandemii koronawirusa. Uczestnicy Konferencji otrzymają wydawnictwo, które w formie zbindowanej zawierać będzie referaty wygłoszone w trakcie konferencji. Podczas obrad zostaną one przedstawione w formie multimedialnych prezentacji.

Branża lotnicza mocno została dotknięta skutkami pandemii koronawirusa i znalazła się w kryzysie, który może się pogłębić. Odbudowa polskiego przemysłu lotniczego jako branży high-tech, wyjątkowo mocno skooperowanej, może być istotnym sposobem na przezwycięzenie pogłębiającej się recesji w polskiej gospodarce. Podobnie było w okresie międzywojennym, gdy przezwyciężano wielką depresję, która trwała w latach 1929-1933.

Załącznik 1

Z należytym szacunkiem

Koordynator
Polskiego Lobby Przemysłowego

Paweł Soroka

prof. ucz. dr hab. Paweł Soroka

ORGANIZATORZY:

Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego, Sieć Badawcza Łukasiewicz - Instytut Lotnictwa, Wydział Zarządzania i Dowodzenia Akademii Sztuki Wojennej, Wydział Bezpieczeństwa Lotniczego Lotniczej Akademii Wojskowej, Związek Zawodowy Przemysłu Elektromaszynowego, Krajowa Sekcja Przemysłu Lotniczego NSZZ „Solidarność” i Związek Zawodowy Inżynierów i Techników.

Miejsce obrad: Sieć Badawcza Łukasiewicz-Instytut Lotnictwa, Warszawa Al. Krakowska 110/114

PROGRAM

Ogólnopolskiej Konferencji pt. **„Stan obecny i przyszłość polskiego przemysłu lotniczego i jego zaplecza badawczo-rozwojowego”** w Instytucie Lotnictwa w Warszawie,
30 czerwca 2021 r.:

A. Otwarcie Konferencji- dr Paweł Stężycki i prof. ucz. dr hab. Paweł Soroka

B. Wygłoszenie referatów:

1. Mgr inż. Krzysztof JANKOWSKI (Polska Agencja Przemysłowo-Obrońna) - **Transformacja polskiego przemysłu lotniczego w latach 1990-2020**
2. Plk rez. prof. ucz. dr hab. Adam RADOMYSKI (Lotnicza Akademia Wojskowa w Dęblinie) - **Strategiczne aspekty rozwoju przemysłu lotniczego w Polsce**

3. Mgr inż. Edward MARGAŃSKI - *Możliwości odbudowy Polskiego Przemysłu Lotniczego*
4. Dr inż. Józef GRZYBOWSKI (Politechnika Rzeszowska) - *Narodowy program odbudowy przemysłu lotniczego*

C. DYSKUSJA PANELOWA pt. „Lotnictwo w Polsce – szanse i możliwości” z udziałem gen. dyw. pil. Ireneusza STARZYŃSKIEGO – Dowódcy Centrum Operacji Powietrznych, reprezentującego Dowództwo Operacyjne Rodzajów Sił Zbrojnych, przedstawiciela Inspektoratu Sił Powietrznych, Wojciecha Netkowskiego - dyrektora programów śmigłowcowych w Polskiej Grupie Zbrojeniowej S.A. oraz dr hab. inż. Włodzimierza Adamskiego – przewodniczącego koła SIMP przy PZL Mielec S.A., Jacka Libuchy – Prezesa WSK PZL Świdnik S.A. i Mariana Lubienieckiego - Prezesa Zarządu General Electric Company Polska. Prowadzenie Panelu - dr Paweł Stężycki, Dyrektor Sieci Badawczej Łukasiewicz - Instytutu Lotnictwa.

D. Wygłoszenie referatów – ciąg dalszy:

5. Prof. ucz. dr hab. Zbigniew KLIMIUK, prof. ucz. dr hab. Paweł SOROKA (Polskie Lobby Przemysłowe) – *Sposoby odbudowy i metody finansowania polskiego przemysłu lotniczego*
6. Dr Piotr KISIEL (Prezes Zarządu Wojskowego Centralnego Biura Konstrukcyjno-Technologicznego) - *Ocena możliwości wsparcia eksploatacji nowo pozyskiwanych dla SZ RP statków powietrznych przez urządzenia do naziemnej obsługi statków powietrznych (GSE) rodzimej produkcji .*
7. Jacek LIBUCHA - *Rola PZL Świdnik w rozwoju polskiego przemysłu lotniczego - wczoraj, dziś i jutro*
8. Prof. dr hab. inż. Ryszard SZCZEPANIK (Instytut Techniczny Wojsk Lotniczych) *Nowoczesne technologie dla lotnictwa wojskowego-krajowe możliwości.*
9. Mgr inż. Waldemar TOPOL (Dyrektor Techniczny WZL nr 2) – *Zmiana roli wojskowych przedsiębiorstw remontowo-produkcyjnych na przykładzie Wojskowych Zakładów Lotniczych Nr 2 S.A.*
10. Rafał ŁADZIŃSKI(Firma METAL-MASTER)- *Małe ekonomiczne odrzutowce dyspozycyjne na przykładzie konstrukcji Flaris LAR01*

Wyłonienie grupy ekspertów mającej opracować program odbudowy i rozwoju polskiego przemysłu lotniczego

PODSUMOWANIE KONFERENCJI

Otwarcie Ogólnopolskiej Konferencji „Stan obecny i przyszłość polskiego przemysłu lotniczego i jego zaplecza badawczo-rozwojowego” w Instytucie Lotnictwa Sieci Badawczej Łukasiewicz w Warszawie w dniu 30 czerwca 2021 r. Od prawej: dr inż. Paweł Stężycki – Dyrektor Instytutu Lotnictwa Sieci Badawczej Łukasiewicz i prof. Paweł Soroka – koordynator PLP.

Uczestnicy Ogólnopolskiej Konferencji „Stan obecny i przyszłość polskiego przemysłu lotniczego i jego zaplecza badawczo-rozwojowego” w Instytucie Lotnictwa Sieci Badawczej Łukasiewicz w Warszawie w dniu 30 czerwca 2021 r. Z lewej: dr inż. Paweł Stężycki – Dyrektor Instytutu Lotnictwa Sieci Badawczej Łukasiewicz.

Referat wygłasza Dyrektor ds. produkcji Wojskowych Zakładów Lotniczych nr 2 w Bydgoszczy mgr inż. Waldemar Topol.

Dyskusja panelowa pt. „Lotnictwo w Polsce-szanse i możliwości” w ramach Ogólnopolskiej Konferencji „Stan obecny i przyszłość polskiego przemysłu lotniczego i jego zaplecza badawczo-rozwojowego” w Instytucie Lotnictwa Sieci Badawczej Łukasiewicz w Warszawie w dniu 30 czerwca 2021 r. Od lewej – głos zabiera Gen. dyw. pil. Ireneusz Starzyński – Dowódca Centrum Operacji Powietrznych.

Sala obrad Ogólnopolskiej Konferencji „Stan obecny i przyszłość polskiego przemysłu lotniczego i jego zaplecza badawczo-rozwojowego” w Instytucie Lotnictwa Sieci Badawczej Łukasiewicz w Warszawie w dniu 30 czerwca 2021 r.

Wystąpienie w panelu Prezesa WSK PZL Świdnik S.A. Jacka Libuchy podczas Ogólnopolskiej Konferencji „Stan obecny i przyszłość polskiego przemysłu lotniczego i jego zaplecza badawczo-rozwojowego” w Instytucie Lotnictwa Sieci Badawczej Łukasiewicz w Warszawie w dniu 30 czerwca 2021 r.

Pan Mateusz Morawiecki

Prezes Rady Ministrów

Szanowny Panie Premierze

W imieniu organizatorów w załączeniu przesyłam wnioski z Ogólnopolskiej Konferencji pt. „**Stan obecny i przyszłość polskiego przemysłu lotniczego i jego zaplecza badawczo-rozwojowego**”, która odbyła się 30 czerwca 2021 r. w Warszawie. W konferencji wzięli udział prezesi najważniejszych firm lotniczych w Polsce, zarówno państwowych jak i prywatnych, dyrektorzy jednostek badawczo-rozwojowych związanych z branżą lotniczą, konstruktorzy sprzętu lotniczego, przedstawiciele Sił Zbrojnych RP, w tym Sił Powietrznych, a także reprezentanci wszystkich związków zawodowych posiadających swoje organizacje w przemyśle lotniczym. Na zakończenie Konferencji powołany został zespół ekspertów, który w najbliższych miesiącach - w oparciu m.in. o referaty wygłoszone podczas tej konferencji - opracuje zarys programu odbudowy i rozwoju polskiego przemysłu lotniczego i jego zaplecza badawczo-rozwojowego.

W załączeniu także wydawnictwo zawierające referaty wygłoszone w trakcie konferencji.

Załącznik 2

Z wyrazami szacunku

**Koordynator
Polskiego Lobby Przemysłowego**

Paweł Soroka
prof. ucz. dr hab. Paweł Soroka

Otrzymują:

- Andrzej Duda
Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
- Jarosław Kaczyński
Wiceprezes Rady Ministrów
- Jarosław Gowin
Wicepremier, Minister Rozwoju, Pracy i Technologii
- Jacek Sasin
Wicepremier, Minister Aktywów Państwowych
- Mariusz Błaszczak
Minister Obrony Narodowej
- Przewodniczący Klubów Parlamentarnych
- Generał Rajmund T. Andrzejczak
Szef Sztabu Generalnego WP
- Generał Jarosław Mika
Dowódca Generalny Rodzajów Sił Zbrojnych
- Gen. broni Tomasz Piotrowski
Dowódca Operacyjny Rodzajów Sił Zbrojnych
- Gen. dyw. pil. Jacek Pszczółka
Inspektor Sił Powietrznych w DGRSZ
- Sebastian Chwałek
Prezes Polskiej Grupy Zbrojeniowej S.A.

WNIOSKI

z Ogólnopolskiej Konferencji pt. „*Stan obecny i przyszłość polskiego przemysłu lotniczego i jego zaplecza badawczo-rozwojowego*”, zorganizowanej 30 czerwca 2021 r. przez Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego i Instytut Lotnictwa Sieci Badawczej Łukasiewicz wspólnie z Wydziałem Zarządzania i Dowodzenia Akademii Sztuki Wojennej, Wydziałem Bezpieczeństwa Lotniczego Lotniczej Akademii Wojskowej, Związkiem Zawodowym Przemysłu Elektromaszynowego, Krajową Sekcją Przemysłu Lotniczego NSZZ „Solidarność” i Związkiem Zawodowym Inżynierów i Techników.

W konferencji „*Stan obecny i przyszłość polskiego przemysłu lotniczego i jego zaplecza badawczo-rozwojowego*” wzięli udział prezesi najważniejszych firm lotniczych w Polsce, zarówno państwowych jak i prywatnych, dyrektorzy jednostek badawczo-rozwojowych związanych z branżą lotniczą, konstruktorzy sprzętu lotniczego, przedstawiciele Sił Zbrojnych RP, w tym Sił Powietrznych, a także reprezentanci wszystkich związków zawodowych posiadających swoje organizacje w przemyśle lotniczym. W oparciu o referaty wygłoszone podczas tej konferencji sformułowane zostały poniższe wnioski.

Wprowadzenie

Polska posiada największy potencjał przemysłu lotniczego w Europie Środkowo-Wschodniej, na który składają się zarówno polskie firmy, głównie remontowo-produkcyjne, skupione w Polskiej Grupie Zbrojeniowej S.A. jak i przedsiębiorstwa pro-

dukcyjne sprzedane kapitałowi zagranicznemu, które stały się filiami wielkich zachodnich koncernów. Przemysł lotniczy odgrywa ważną rolę w polskiej gospodarce. Jest bowiem branżą opartą na najnowocześniejszych, innowacyjnych technologiach. Z tego powodu posiada silne zaplecze badawczo-rozwojowe, zarówno w postaci biur konstrukcyjnych będących częścią przedsiębiorstw produkcyjnych, jak i współpracujących z nim wydziałów lotniczych na uczelniach oraz samodzielnych instytutów. Produkty przemysłu lotniczego są wysoce przetworzone, dlatego należy on do najbardziej skoooperowanych o dużej wartości dodanej. Cechuje go także posiadanie wysokokwalifikowanej kadry-menedżerskiej i technicznej oraz pracowniczej. W ostatnich latach w polskim przemyśle lotniczym ma miejsce stopniowe odchodzenie od technologii poradzieckich na rzecz nowoczesnych technologii zachodnich. W Polsce działają firmy także z sektora Małych i Średnich Przedsiębiorstw, które są poddostawcami części lotniczych i małych podzespołów dla dużych światowych koncernów lotniczych. Większość części produkowanych jest w na Podkarpaciu w Dolinie Lotniczej. W okresie ostatnich 30 lat powstał także prywatny przemysł małych samolotów i dronów. Słabą stroną współczesnego polskiego przemysłu lotniczego jest stosunkowa niewielka liczba produktów finalnych. W okresie PRL-u było ich więcej, ale część z nich to były śmigłowce i samoloty produkowane w oparciu o licencje zakupione w Związku Radzieckim. W okresie transformacji po 1989 roku oraz po dokonaniu prywatyzacji i sprzedaniu największych firm produkcyjnych kapitałowi zachodniemu, poważną część aktywności takich przedsiębiorstw jak PZL „Mielec” S.A, PZL Świdnik S.A. czy PZL-Okęcie S.A. stanowi produkcja podzespołów i komponentów dla Airbusa i Boeinga.

1. Aktualnie przemysł lotniczy w świecie i w naszym kraju znalazł się w trudnej sytuacji. W ramach poszczególnych fal pandemii przestrzeń powietrzna nad wieloma krajami została zamknięta lub ograniczona. Znacznie spadła liczba lotów komercyjnych co odbiło się na producentach samolotów. Doszło do tego, że linie lotnicze przestały odbierać nowe samo-

loty, zwłaszcza duże szerokokadłubowe samoloty pasażerskie. Część z nich w ogóle nie lata. Jednocześnie spadły zamówienia na części i podzespoły nie tylko do nowych samolotów. To zaś oznacza kłopoty dla firm kooperujących z producentami samolotów, a więc także dla firm na terenie Polski.

2. Pandemia jednak prędzej czy później się skończy. Produkcja przedsiębiorstw lotniczych może odegrać dużą rolę w działaniach przezwyciężających tendencje kryzysowe w gospodarce, a z taką sytuacją spowodowaną pandemią koronawirusa obecnie mamy do czynienia. Podobnie było w okresie międzywojennym, gdy przezwyciężano wielką depresję, która trwała w latach 1929-1933. Wszystko to wymaga wypracowania odpowiedniego wieloletniego programu odbudowy i rozwoju tego przemysłu. To zaś oznacza, iż program polityki przemysłowej projektowany przez obecny rząd powinien zawierać istotne zapisy dotyczące tego przemysłu. Taki wieloletni program powinien uwzględniać zasady programowania działań, finansowania i rozliczania podobne do tych, które zastosowano w europejskim programie Clean Sky. Pożądane jest aby uwzględniały one w większym niż dotąd stopniu wymogi ochrony środowiska, co wymaga zmian w napędzie samolotów.

3. Konieczna jest zmiana procedur i trybu finansowania tych projektów uwzględniająca fakt, że opracowanie nowych i oryginalnych konstrukcji związane jest zawsze z ryzykiem i potrzebą zmian w trakcie realizacji. W branży lotniczej należy stosować system zamówień rządowych, także w procesie badawczo-rozwojowym realizowanym przez kilka firm. W etapie końcowym wybierana jest ostatecznie firma lub firmy, które realizują kontrakt finalny.

4. Przy produkcji nowoczesnego, przyszłościowego sprzętu lotniczego na potrzeby wojska, zarówno samolotów, śmigłowców jak i dronów, polski przemysł lotniczy wraz z jego zapleczem badawczo-rozwojowym powinien wchodzić na partnerskich warunkach w programy międzynarodowe, zwłaszcza realizowane przez Unię Europejską i finansowane z Europejskiego Funduszu Obrony. **To zaś wymaga określonych kom-**

petencji, które można nabyć m.in. dzięki transakcjom offsetowym, zapewniającym transfer najnowszych technologii, pod warunkiem, że będzie wola ich wynegocjowania przez polityków dokonujących zakupów uzbrojenia i sprzętu wojskowego za granicą.

5. Uwzględniając różne aspekty możliwości rozwojowych przemysłu lotniczego w Polsce należy mieć na uwadze fakt, że jego stan jest uwarunkowany globalną sytuacją gospodarczą i poziomem gospodarki krajowej i tak jak ona przeżywa chwile rozwoju jak i co jakiś czas ulega również regresowi. Poza tym bardzo ważnym czynnikiem stymulującym i napędzającym przemysł lotniczy z punktu widzenia zamówień na samoloty lub różnego rodzaju podzespoły jest rosnąca liczba zamówień na tego typu produkty oraz ogólna kondycja rynku międzynarodowych przewozów lotniczych. Inną ważną kwestią z punktu widzenia sprawnego funkcjonowania i rozwoju przemysłu lotniczego jest wdrażanie rozwiązań, które pomogą uzyskać lepsze wskaźniki ekonomiczne, zapewnią większy udział w sektorze oraz poprawią ich konkurencyjność.

6. Kluczowe znaczenie w tym względzie odgrywa stworzenie w Polsce odpowiedniej strategii dla przemysłu lotniczego. Sformułowanie strategii dla przemysłu lotniczego należy poprzedzić analizą marketingowo-rynkową dla produkcji samolotów w Polsce, z której wnioski powinny zostać uwzględnione w tej strategii. Program wieloletni, o którym wyżej wspominałyśmy, powinien wynikać z takiej strategii dla przemysłu lotniczego, pracującego na potrzeby zarówno cywilne, jak i wojskowe związane z obronnością państwa. W ramach tej strategii należy uwzględnić w szczególności na jaki potencjalny wyrób finalny w perspektywie kilkunastu lat oczekuje rynek światowy, a jego aktualna produkcja oraz powstające dziś projekty nie zaspakajają tych oczekiwań. Poszukując alternatyw strategicznych, należy się poważnie zastanowić nad systemowymi działaniami o charakterze kooperacyjnym i konsolidacyjnym, które pozwoliłyby na budowanie wyższej pozycji przedsiębiorstw z Polski w łańcuchach dostawców w branży lotniczej, a w konsekwencji

do opracowania i finalnej produkcji, zwłaszcza małych statków powietrznych.

Reasumując uważamy, że budowanie strategii dla przemysłu lotniczego nie może mieć formy iluzorycznych działań, choćby ze względu na fakt, że wymaga ono rzetelnego zdiagnozowania procesów i zdarzeń kształtujących ten sektor zarówno w przeszłości, jak i obecnie. Taką diagnozę należy przeprowadzić nie tylko w kontekście samego sektora lotniczego, ale również i otoczenia, w którym on funkcjonuje obecnie i będzie funkcjonował w przyszłości. Właściwa diagnoza dotycząca sfer otoczenia zewnętrznego przemysłu lotniczego, głównie w kontekście prognozowanych zmian, stanowić powinna podstawę do formułowania pytania o pożądaną strategię odbudowy i rozwoju przemysłu lotniczego w Polsce, w tym określającej jego zdolności, strukturę, organizację i inne elementy tworzące ten sektor.

Strategia odbudowy i rozwoju przemysłu lotniczego w Polsce powinna powstać w wyniku współpracy organów rządowych odpowiedzialnych za realizację polityki przemysłowej ze środowiskiem lotniczym, reprezentowanym przez klastry i firmy lotnicze, zarówno państwowe skupione w Polskiej Grupie Zbrojeniowej S.A. jak i prywatne, naukowców z uczelni i instytutów lotniczych oraz związki zawodowe działające w tej branży.

Warszawa, lipiec 2021

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW

BIURO PREZESA RADY MINISTRÓW

Grzegorz Gmyrek
ZASTĘPCA DYREKTORA

BPRM.5022.8.3.2021(2)/KG

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Maciej MICHAŁOWSKI
Dyrektor Biura Ministra
Ministerstwo Infrastruktury

Szanowny Panie Dyrektorze,

w załączeniu przekazuję, do stosownego wykorzystania, skierowane do Prezesa Rady Ministrów pismo Polskiego Lobby Przemysłowego z 2 sierpnia 2021 r. w sprawie wniosków z konferencji pn. *Stan obecny i przyszłość polskiego przemysłu lotniczego i jego zaplecza badawczo-rozwojowego.*

Z wyrazami szacunku

Grzegorz Gmyrek

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:

Pani Agata Kowalczyk
Dyrektor Biura Ministra, Ministerstwo Aktywów Państwowych

Pan Piotr Ziubroniewicz
Dyrektor Biura Ministra, Ministerstwo Rozwoju i Technologii

Pan prof. dr hab. Paweł Soroka
Koordynator Polskiego Lobby Przemysłowego

Ekspertyza
UWAGI POLSKIEGO LOBBY PRZEMYSŁOWEGO
do dokumentu: „Polityka przemysłowa Polski”
z dnia 9 czerwca 2021r., opracowanego przez
Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii

1. Po zapoznaniu się z dokumentem Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii pod tytułem „Polska Polityka Przemysłowa” z 9 czerwca 2021 roku – Polskie Lobby Przemysłowe (PLP) uważa, że chociaż wnosi on szereg nowych ocen i cennych informacji, to jednak w sumie wymaga krytycznej oceny, a w ogłoszonej przez ministerstwo postaci nie jest w stanie spełnić swojej roli. Wymaga więc jeszcze wielu istotnych zmian i uzupełnień.

I. Ogólna ocena i propozycja Polskiego Lobby Przemysłowego

2. Za najważniejszy brak omawianego tu dokumentu PLP uważa fakt, że nie zawiera on jednoznacznego i wyraźnego stanowiska wobec konieczności stworzenia i określenia jednolitej i spójnej strategii reindustrializacji polskiej gospodarki oraz roli jaką w niej powinien odegrać przemysł, co uważamy dziś za konieczne, najważniejsze i najpilniejsze.

Powinno to szczególnie niepokoić w świetle faktu, że Unia Europejska swoją ponad – narodową politykę przemysłową oparła począwszy od 2010 roku na tej strategii i nadała jej rangę priorytetu w myśl hasła: „przemysł szansą dla Europy”.

Zdaniem PLP istotą reindustrializacji Polski powinno być skierowanie głównego wysiłku i środków rozwojowych na stworzenie oraz rozwój i rozbudowę tych gałęzi przemysłu, od których zależy modernizacja struktury przemysłu w Polsce. Uważamy, że nasze wyjątkowo duże opóźnienie pod tym względem w stosunku do innych bardziej rozwiniętych krajów Europy

stanowi główną słabość obecnej sytuacji wyjściowej w przemyśle w naszym kraju. Może to stać się największym zagrożeniem dla przyszłego jego rozwoju.

Przeprowadzona w Polsce transformacja systemowa i gospodarcza w ramach tzw. „Planu Balcerowicza” opierała się na zasadach neoliberalizmu gospodarczego oraz procesach prywatyzacji państwowych przedsiębiorstw przemysłowych z dopuszczeniem kapitału zagranicznego do obejmowania pakietów kontrolnych tych przedsiębiorstw.

Zapowiedź prof. L. Balcerowicza, że państwo udzieli wsparcia systemowego i finansowego przedsiębiorstwom krajowym w celu ich dokapitalizowania, a w rezultacie ich unowocześnienia technologicznego i wzrostu konkurencyjności w najmniejszym nawet stopniu nie zostało zrealizowane. I było od początku fikcją. Chodziło bowiem o likwidację zakładów państwowych w przemyśle. Skutkiem tego było masowe ogłaszanie upadłości przedsiębiorstw państwowych.

Pozostawione same sobie nie potrafiły one szybko dostosować się do nowych, rynkowych i bardziej konkurencyjnych warunków gospodarczych. Poza tym wiele przedsiębiorstw przemysłowych przejętych przez kapitał zagraniczny zostało niebawem zamkniętych lub przekształcono je w wytwórnie podzespołów dla finalnych produktów wytwarzanych przez inne, ale zagraniczne przedsiębiorstwa. Ale trzeba pamiętać, że przed 1989 rokiem – obok przedsiębiorstw pracujących nieefektywnie – działały także efektywne zakłady przemysłowe o zaawansowanych technologiach. Wytwarzały one pod własnymi krajowymi markami takie wyroby, jak: samochody, statki, samoloty, maszyny budowlane, produkty wyposażenia gospodarstw domowych AGD, produkty elektroniczne, elektrotechniczne, RTV itp. Wiele z tych produktów eksportowano do krajów ościennych i innych, a głównie do Europy Środkowo-Wschodniej, Europy Południowej, Bliskiego Wschodu. Niestety większość z tych przedsiębiorstw oraz reprezentowanych przez nie marek firmowych już nie istnieje.

Wpłynęły na to w istotny sposób błędy popełnione w procesie transformacji w latach 90-tych.

Wprawdzie obecnie reindustrializacja mogłaby stworzyć warunki dla podjęcia próby odbudowy niektórych z tych przemysłów i zakładów zlikwidowanych w latach 90-tych., jeżeli okaże to się możliwe, a będzie uzasadnione ekonomicznie i finansowo opłacalne. Ale miałyby to sens tylko wtedy jednak, gdy nie kolidowało to z koniecznością zasadniczej modernizacji struktury przemysłu w Polsce.

W wyniku wprowadzonych po 1989 roku zmian systemowych polska gospodarka pracuje obecnie efektywniej, a czasem nawet szybciej wychodzi z recesji gospodarczej 2020 roku, wywołanej przez pandemię Covid-19 niż szereg innych krajów Europy.

W ramach tzw. „tarcz antykryzysowych” przeznaczono na polską gospodarkę dodatkowo już prawie 300 mld złotych. Obecnie więc znacznie większe są potencjalne możliwości i szanse szybszego przeprowadzenia reindustrializacji naszego kraju oraz rozwoju i rozbudowy przemysłów o strategicznym znaczeniu dla osiągnięcia celów polityki przemysłowej, prezentowanej w omawianym dokumencie.

Warunkiem tego jest jednak przedstawienie bardziej ambitnych i odważnych projektów inwestycji przemysłowych oraz ich idei przewodnich w naszych warunkach oraz następnie ich konsekwentne zrealizowanie w praktyce.

Niestety omawiany dokument takich szans jeszcze nie stwarza, a przynajmniej w stopniu na tyle dostatecznym, aby na tej podstawie zbudować program wykorzystania na ten cel środków, jakie możemy uzyskać z Unii Europejskiej. A środki te, zdaniem PLP, powinny być wykorzystane w większym niż dotychczas stopniu na rozwój i modernizację przemysłu w naszym kraju. Bo obecnie większe niż uprzednio są szanse na uzyskanie akceptacji Unii Europejskiej dla wykorzystania tych środków na rozwój takich przemysłów, jak: przemysł ekologiczny, informatyczny w zakresie niezbędnym dla cyfryzacji

gospodarki, ochrony zdrowia przed epidemiami i zbrojeniowy. Możliwości te powinny być więc maksymalnie wykorzystane.

3. Za główne braki i słabości omawianego dokumentu uważamy:

3.1. Zbyt szerokie wykorzystanie w prezentacji tej polityki przemysłowej metod „pijaru”, co w szeregu przypadków odbija się ujemnie na prawdzie i realnej ocenie rzeczywistości.

3.2. Całkowite wspomnianie wyżej pominięcie i zrezygnowanie w tym dokumencie nawet z próby określenia celów i kierunków reindustrializacji w naszych warunkach.

3.3. Kontrowersyjny wybór typu polityki przemysłowej, który stwarza nawet trudności w zakwalifikowaniu go do jednego z 4 rodzajów stosowanych w gospodarce światowej.

3.4. Brak określenia nadrzędnego celu prezentowanej polityki przemysłowej, co w warunkach nadmiernej liczby szczegółów staje się tym bardziej odczuwalne.

3.5. Nie zidentyfikowanie głównej dysproporcji naszego przemysłu w punkcie wyjściowym do tej polityki, za którą – jak wspomniano wyżej – PLP uważa wyjątkowo przestarzałą strukturę przemysłu w naszym kraju, co przedstawiamy dalej szerzej, a bez takiej diagnozy trudno byłoby rozpoznać zagrożenia z tego wynikające.

3.6. Całkowite pominięcie problemu struktury naszego przemysłu w momencie startowym oraz brak analizy tego zasięgu opóźnienia. A już na szczególnie krytyczną ocenę zasługuje wręcz zignorowanie problemu rozwoju u nas przemysłu ekologicznego, o największych perspektywach na przyszłość oraz przemysłu elektroniki profesjonalnej, gdzie występują największe zagrożenia.

3.7. Nierozpoznanie szeregu nowych niepokojących tendencji w zmianach tej struktury, które pojawiły się dopiero po 1989 roku, jak nadmierny rozrost produkcji montażowej oraz kooperacji wewnątrz-przemysłowej kosztem zbyt głębokiego zmniejszenia udziału produkcji finalnej, najbardziej atrakcyjnej z punktu widzenia efektów ekonomicznych.

3.8. Brak w niej wielu najbardziej przydatnych i atrakcyjnych informacji dla branż przemysłowych, przedsiębiorstw, firm oraz biznesu, a w szczególności brak jest precyzyjnej odpowiedzi na pytanie o kluczowym znaczeniu z tego punktu widzenia: „jakie przemysły i działania mogą liczyć na wsparcie przez państwo ich rozwoju?”.

3.9. Wprowadzenie do tego opracowania zbyt wielu nadmiernie szczegółowych informacji, czasem wręcz wychodzących poza konwencjonalny zakres polityki przemysłowej, a stąd zupełnie tu zbędnych. Nadaje to temu opracowaniu cechy nadmiernego „wszystkoizmu”.

W sumie nie rokuje to szansy na sukces w wykorzystaniu tego dokumentu w jego obecnej postaci dla potrzeb praktyki przemysłowej.

Z kolei w naszej ocenie niektórych problemów chcieliśmy uwzględnić takie szersze ich aspekty, jak:

- zgodność tej koncepcji z ustaleniami nauki i wynikami badań,
- spojrzenia z dłuższego horyzontu czasu niż tylko 2030 r.,
- wykorzystanie metody analizy strukturalnej w przemyśle.

W tym celu wykorzystaliśmy w naszych uwagach jeszcze i inne zewnętrzne źródła. M.in. szerzej wykorzystaliśmy ocenę na ten temat, opracowaną przez prof. Andrzeja Karpińskiego¹, jako specjalisty w sprawach polityki przemysłowej u nas i zagranicą oraz byłego eksperta „Organizacji Rozwoju Przemysłu Narodów Zjednoczonych”, znanej w skrócie pod nazwą UNIDO.

Stanowisko Polskiego Lobby Przemysłowego w stosunku do tych problemów, a zwłaszcza do tych, które wzbudziły najwięcej naszych uwag krytycznych, przedstawiamy w szerszym rozwinięciu jeszcze w pkt. 4-12.

4. W metodach opracowania omawianego dokumentu ujawniły się wyraźnie niejasności w rozumieniu roli i funkcji polityki przemysłowej w naszych warunkach ustrojowych. Wynikają one głównie z nieodróżniania czasem „polityki prze-

¹ Andrzej Karpiński, „Uwagi do dokumentu „Polityka przemysłowa Polski” z dnia 21 czerwca 2021, opracowana 25.06.2021, s. 1-23.

mysłowej” od opracowań typu „pijaru”, czyli kształtowania pozytywnego odbioru przez opinię publiczną, a nawet wzajemnego mylenia tych dwóch zupełnie odmiennych aspektów tego problemu. A okazało się to w tym konkretnym przypadku nawet wręcz szkodliwe. Polityka przemysłowa nie jest potrzebna głównie dla kształtowania opinii publicznej, ale jako niezbędne narzędzie dla sterowania procesu rozwoju całego przemysłu w kraju w interesie gospodarki oraz społeczeństwa, a nie poszczególnych branż. Wbrew temu w tekście znalazło się zbyt wiele sformułowań wynikających z metod „pijaru”. A wymaga już krańcowo krytycznej oceny wszelkie „upiększanie” rzeczywistości w imię „pijaru”, czy też formy propagandy politycznej.

Podajemy tu niżej tylko dwa tego przykłady, chociaż jest ich w tekście znacznie więcej, oto one:

- a) na str. 2 mówi się o polityce przemysłowej „szytej na miarę, dopasowanej do potrzeb branż”. Trudno nawet sobie wyobrazić jak wyglądałaby polityka przemysłowa naszego państwa dopasowana obecnie do aktualnych u nas potrzeb górnictwa węglowego.
- b) na tej samej stronie 2 stwierdza się z kolei: „Polityka przemysłowa Polski koncentrować się będzie na rozwiązaniu zdefiniowanych (?) problemów branż przemysłowych z wykorzystaniem instrumentów legislacyjnych i programowych, dopasowanych do ich potrzeb”. Oba te stwierdzenia są co najmniej „pirajowskim” uproszczeniem.

Jest to wręcz sprzeczne z metodą analizy systemowej. Wymaga ona bowiem traktowania przemysłu jako jedność, jedną całość i jeden system, a nie sumę czy zbiór poszczególnych branż przemysłu. Tymczasem z załącznika Nr 1 omawianego tu opracowania (str. 37-102) można by wyciągnąć wniosek, że jego autorzy utożsamiają politykę przemysłową państwa raczej z sumą polityk poszczególnych branż przemysłowych, co jest nie do przyjęcia.

Oczywiście polityka przemysłowa powinna dążyć do maksymalnego uwzględnienia tych potrzeb tam, gdzie jest to możliwe. Na pewno w przypadku naszego górnictwa muszą być

maksymalnie uwzględnione potrzeby socjalne tam zatrudnionych.

Oczywiście powinna też dążyć do maksymalnego uwzględnienia potrzeb różnych przemysłów, czy grup biznesu oraz grup społecznych, ale tylko dopóki nie wchodzi to w kolizję z potrzebami strategii niezbędnej dla kraju.

Polityka przemysłowa nie może też i nie powinna obejmować wszystkich branż przemysłu. Ale tylko te, w których musi ona rozwiązać konkretne problemy a nie można ich rozwiązać na niższym szczeblu, a leży to w interesie gospodarki narodowej lub też je skoordynować, co często może być bardzo trudne. I tu „pijar” w tym nic nie pomoże, a często może zaszkodzić, jak to wynika z omawianego tu przypadku.

Głównym celem polityki przemysłowej państwa jest dokonywanie strategicznych wyborów celów i kierunków działania w interesie maksymalizacji korzystnych tego efektów w skali całego przemysłu i gospodarki, a nie tylko formułowanie korzystnych obietnic, aby zyskać poparcie opinii publicznej. A równocześnie rozstrzyganie sporów, gdy interesy poszczególnych branż wchodzi we wzajemną kolizję lub są wzajemnie sprzeczne. A wtedy tym ustaleniom centralnym muszą być podporządkowane ogólne proporcje i kierunki rozwoju tak długo, dopóki nie wchodzi to w kolizję z mechanizmami rynkowymi lub uprawnieniami prywatnych firm, opartymi i mającymi podstawę w obowiązujących przepisach prawnych.

Podstawowym warunkiem skuteczności każdej polityki przemysłowej jest maksymalna koncentracja wysiłku i środków rozwojowych na celach najważniejszych. Jeżeli konkretna polityka przemysłowa nie jest w stanie tego zapewnić, to jej celowość i sens opracowania staje w ogóle pod znakiem zapytania. A koncentracji tej nie można osiągnąć bez zastosowania wyraźnych priorytetów, czego nie ma w obecnej wersji tu opiniowanego dokumentu.

5. Nie jest dostatecznie jasne do jakiej kategorii polityki przemysłowej zalicza się przyjętą jej wersję w świetle 4 jej rodzajów znanych z praktyki światowej.

Rozróżnia się w niej najogólniej takie 4 główne jej rodzaje:

5.1. „Horyzontalna polityka przemysłowa” – bez priorytetów sektorowych, wynikająca z obecnie coraz bardziej krytykowanej przez ekonomistów doktryny neoliberalizmu ekonomicznego, która była stosowana m.in. w Unii Europejskiej aż do 2010 roku, kiedy Unia wycofała się z niej na rzecz polityki reindustrializacji Europy. A dziś ocenia się, że tylko proces reindustrializacji Europy może zapewnić jej należne miejsce w przemyśle światowym, godne jej tradycji. Nie jest w stanie zapewnić jej tego sam sektor usług. A to wymaga ochrony przemysłu Europy przed konkurencją innych partnerów światowych, od czego zależy jej przyszłość.

5.2. „Sektorowa polityka przemysłowa” oparta na priorytetach sektorowych. Polityka ta opiera się na wspieraniu przez państwo rozwoju konkretnych dziedzin przemysłu, świadomie wybranych na podstawie korzyści jakie ich rozwój może zapewnić całej gospodarce i przemysłowi jako całości w danym kraju (np. dynamizacja rozwoju całego przemysłu, modernizacja jego struktury, zwiększenie innowacyjności produkcji itp.). Teoretyczną podstawę tej polityki stanowi anty-kryzysowa keynesowska ekonomia. W terminologii angielskiej taka polityka przemysłowa zyskała nazwę: „restructuring” – przez co rozumie się zmiany strukturalne realizowane świadomie przez państwo lub koncerny i korporacje, aż do przedsiębiorstw włącznie i tym odróżnia się od zmian strukturalnych przebiegających żywiołowo i spontanicznie. Termin ten w bardziej rozwiniętej formie stosuje się jako „state governed restructuring”.

U nas w Polsce w latach 1969-1970 politykę tę nazywano „polityką selektywnego rozwoju”, skierowaną tylko na wybrane przemysły.

„Sektorową politykę przemysłową” zastosowano z sukcesem m.in. w Japonii, Korei Południowej, Izraelu, krajach Azji Południowo-Wschodniej, a częściowo nawet w USA (w ich polityce technologicznej, wyspecjalizowanej w sprzęcie wojskowym).

5.3. „Polityka przemysłowa modernizacji strukturalnej”. Niektórzy badacze uważają ją za szczególną i specyficzną for-

mę sektorowej polityki strukturalnej. Za jej podstawę przyjmuje się teorię „efektów zewnętrznych” (w terminologii angielskiej „externalities theory”). Opracował ją u progu XX wieku angielski teoretyk A. Pigou, a w ostatnich 10 latach po 2010 roku zyskała ona dużą popularność. Jej istotę stanowi twierdzenie, że w niektórych branżach wytwarzane są wyroby, które zastosowane w innych branżach dają efekty w skali makro, nie ujęte w branżach je wytwarzających. A stąd wybór i poparcie państw dla ich rozwoju może przyspieszyć i zwiększyć efekty rozwoju i wkład przemysłu w PKB.

W ramach tej polityki, dostępnej głównie dla krajów o większym potencjale demograficznym i skali rynku dąży się do stworzenia tzw. „kompleksowej struktury przemysłowej”, to jest dysponowania w niej tymi gałęziami przemysłu i branżami, które są niezbędne dla samodzielnego rozwoju danego przemysłu w oparciu głównie o własne zasoby. W terminologii angielskiej zyskała ona nazwę: „Structural Obsolescence Exit Policy”.

Taki kompleksowy charakter rozwoju znajduje dość szerokie poparcie w Polskim Lobby Przemysłowym.

5.4. Wreszcie: „niszowa polityka przemysłowa”. Jest ona oparta na zmiennych priorytetach sektorowych, zależnych od zmian w sytuacji rynkowej i popycie, często nawet krótkookresowych.

„Niszowa polityka przemysłowa” związana jest najczęściej ze specyficznymi cechami zasobów i warunków rozwoju występujących w danym kraju, dającym mu przewagi komparatywne w niektórych dziedzinach w stosunku do innych krajów. A dzięki temu silną pozycję w rozwoju tych niszowych gałęzi lub dziedzin przemysłu.

Taka polityka niszowa była stosowana z powodzeniem zwłaszcza w krajach o małym potencjale ludnościowym, nie większym niż 5-10 mln, a stąd o małej skali rynku. Istotną rolę odegrała zwłaszcza w Irlandii, Finlandii, Izraelu, krajach Azji Południowo-Wschodniej jak Singapur czy Tajwan. Kraje o dużym potencjale ludnościowym i skali rynku z reguły nie

mogą opierać swej polityki przemysłowej głównie lub tylko na „przemysle niszowym”.

Jeżeli spojrzeć z punktu widzenia tego podziału na 4 rodzaje polityki przemysłowej na jej wersję przyjętą w omawianym dokumencie, to można odnieść wrażenie, że jego autorzy przyjęli za jej podstawę połączenie dwóch z tych 4 jej rodzajów. Jest to kombinacja polityki „horyzontalnej” z elementami „polityki sektorowej”. Stwierdzają bowiem na ten temat na str. 3, co następuje: „W ramach nowej polityki przemysłowej wyżej opisane podejście horyzontalne zostanie uzupełnione podejściem sektorowym”. Takie ujęcie zwane jest w terminologii angielskiej „mixed” lub „mix”.

Połączenie tych dwóch wariantów może jednak budzić wątpliwości co najmniej z 3 powodów:

- „horyzontalna polityka przemysłowa” jest wręcz zasadniczo sprzeczna ze strategią „reindustrializacji”,
- założenia przyjmowane w każdej z nich są zupełnie odmienne i nawet wzajemnie częściowo sprzeczne. W tej pierwszej jest nim absolutna równość wszystkich branż, a w tej drugiej nadaje się kluczowe znaczenie niektórym z nich,
- doświadczenie światowe ostatnich 30 lat wskazuje, że dominująca wówczas polityka horyzontalna przyniosła największe korzyści krajom najbogatszym i najwyżej rozwiniętym. Otworzyła im bowiem dostęp do rynków uprzednio dla nich niedostępnych lub trudno dostępnych. A równocześnie czasem poważne szkody krajom opóźnionym w rozwoju przemysłu. Powinno to także nam dawać do myślenia, bo wciąż jeszcze jesteśmy opóźnieni w rozwoju nowoczesnych sektorów współczesnego przemysłu.

W świetle tych kontrowersji PLP poczuwa się do obowiązku przedstawienia swego własnego stanowiska w tej sprawie.

W najbardziej ogólnym ujęciu za najkorzystniejsze dla Polski w najbliższym 10-leciu uważamy politykę przemysłową modernizacji strukturalnej.

Przemawiają za tym takie argumenty jak:

- stwarza ona największe szanse przeciwdziałania zagrożeniom wynikającym z naszych dotychczasowych opóźnień w modernizacji struktury przemysłowej,
- rokuje największy postęp w wyprowadzeniu naszego kraju z peryferyjnej i tylko marginalnej pozycji Polski w przemyśle Europy,
- najbardziej odpowiada naszym aspiracjom i ambicjom jako kraju o prawie 40-milionowym potencjale ludnościowym i relatywnie dużej skali rynku,
- najbardziej przeciwdziała odpływowi ludności naszego kraju zagranicę i spadkowi liczby ludności w perspektywie 2040 roku,
- największy postęp w integracji naszego kraju z układem międzynarodowym w przemyśle Europy.

Zdajemy sobie jednak równocześnie sprawę z tego, że jest to wariant najtrudniejszy ze wszystkich tu 4 przedstawionych.

Jest możliwy do spełnienia tylko pod warunkiem włączenia kapitału zagranicznego do uczestnictwa w rozwoju tych przemysłów w Polsce oraz aktywnego udziału firm i korporacji zagranicznych w rozwiązywaniu z tym związanych problemów. A to z kolei jest możliwe tylko pod warunkiem stworzenia i konsekwentnej realizacji w dłuższym okresie czasu określonych zachęt i przywilejów dla tych firm zagranicznych, które wezmą udział w rozwoju tych przemysłów (co nazywamy w terminologii angielskiej „decoy policy”). Jest to dla nas wyjątkowo ważne, bo jak dotychczas kapitał zagraniczny, wychodzący na rynek polski, nie przejawiał większego zainteresowania budową i tworzeniem przemysłów wysokiej techniki na terytorium naszego kraju. A takiej polityki nie umieliśmy wytworzyć w ciągu minionego 30-lecia i wciąż jeszcze jej nie mamy. A może ona skutecznie działać tylko w ramach szerszej strategii ogólno-gospodarczej, nazywanej strategią kraju goszczącego (w terminologii angielskiej „host country strategy”), której też – jak dotychczas – nie mamy mimo upływu minionych 30 lat.

Gdyby to się nie udało, to najkorzystniejszą z kolei alternatywą byłoby wejście na drogę „sektorowej polityki przemysłowej”. Musiałaby się ona ograniczyć do wyboru w sposób świadomy kilku przemysłów, najbardziej atrakcyjnych z punktu widzenia modernizacji struktury, wspieranych w tym rozwoju przez odpowiednią politykę państwa.

Z kolei jeżeli chodzi o rozwój u nas przemysłów niszowych, to PLP wypowiada się za maksymalnym wykorzystaniem istniejących tu możliwości. Ale Polska jest krajem o zbyt dużym potencjale ludnościowym i skali rynku, aby swą politykę przemysłową oprzeć tylko lub głównie na „przemysłach niszowych” (np. gry komputerowe, budowa jachtów itp.). A część przemysłów związanych u nas ze specyfiką naszej bazy surowcowej (zwłaszcza węgiel i miedź), których inne nie mają, nie można jednak zaliczyć u nas do „przemysłów niszowych”.

W naszym przypadku nie ma też nieuchronnej konieczności włączenia naszych przemysłów niszowych do polityki przemysłowej państwa. A dla zapewnienia większej elastyczności w dostosowaniu do koniunktury rynkowej byłoby to wręcz niecelowe. A stąd rozwój tych przemysłów może być pozostawiony całkowicie w wyłącznej gestii przedsiębiorców prywatnych, którym państwo powinno tylko zapewnić pomoc w przypadku wystąpienia takiej potrzeby.

Najmniej korzystne w najbliższym etapie byłoby dotychczasowe kontynuowanie „horyzontalnej polityki” ze względu na wymienione wyżej powody. A jak wynika z powyższego wводу, autorzy omawianego dokumentu chcą raczej uzupełnić „politykę horyzontalną” niż ją zastąpić „sektorową polityką”, czy nawet tylko jej elementami.

Zdaniem Polskiego Lobby Przemysłowego w naszej sytuacji celem polskiej reindustrializacji powinno być przede wszystkim stworzenie i rozwój nowych gałęzi przemysłu i jego sektorów, których jeszcze nie mamy, lub są u nas niedostatecznie rozwinięte i są niezbędne dla dostosowania przemysłu polskiego do działania w warunkach najnowocześniejszych technologii, a w rezultacie przejście do zupeł-

nie nowej struktury w naszym przemyśle nastawionej nie na rozwój ilościowy, ale innowacyjność wytwarzanych wyrobów. A to wymaga przestawienia naszego przemysłu na technologie cyfrowe, na których będzie się opierał przemysł XXI wieku. A więc na tym powinien być skoncentrowany główny wysiłek polityki przemysłowej w obecnym okresie, co bez przemysłów wysokiej techniki byłoby w ogóle wręcz niemożliwe.

Gdyby przyjąć, że najwyższy priorytet w naszej polityce przemysłowej powinien być nadany – nie jak dotychczas wysokiemu tempu wzrostu produkcji w przemyśle – ale modernizacji jego struktury, uznanej za cel nadrzędny tej polityki, to za główny miernik efektów postępu na tej drodze należałoby przyjąć udział przemysłów wysokiej techniki lub w nieco rozszerzonym ujęciu przemysłów technologicznie zaawansowanych, nazywanych tu dla uproszczenia „przemysłami technologicznymi” w całej produkcji przemysłowej. Stwarza to bowiem najlepszy, bo wymierny ilościowo i liczbowo, miernik postępu na tej drodze.

Wyszczególnienie	Miernik realizacji celu nadrzędnego
Sektorowa polityka przemysłowa / wariant II	Udział świadomie wybranych przez państwo branż i gałęzi w całym produkcyjnym przemyśle i zatrudnieniu.
Polityka przemysłowa modernizacji strukturalnej / wariant III	Udział przemysłów wysokiej techniki w % całej produkcji przemysłowej i zatrudnienia w przemyśle, a w szerszym ujęciu łącznie z przemysłami zaawansowanymi technologicznie.

Główna pomiędzy nimi różnica sprowadza się według definicji amerykańskiej „High Technology” do nie zaliczania w niej w USA do tej kategorii takich masowych przemysłów, posługujących się nowoczesnymi technologiami, jak: przemysł motoryzacyjny, stoczniowy, taboru komunikacji publicznej i elektroniki konsumpcyjnej (AGD).

6. W omawianym dokumencie zwraca uwagę brak analizy stanu wyjściowego pod kątem diagnozy i zidentyfikowania głównej przeszkody, z której mogą wynikać największe zagrożenia dla danej polityki (w terminologii angielskiej nazywana jest ona „Out-set criterion”). Jak wspomniano wyżej, za taką przeszkodę PLP uważa obecną przestarzałą strukturę przemysłową, ukształtowaną u nas w wyniku długiego procesu historycznego i nie łatwą do przezwyciężenia.

Z tego punktu widzenia ocena słabości naszego przemysłu, wynikająca z zastosowania metody SWOT, która jest typową metodą „mikro”, bo dotyczy słabości występujących w poszczególnych przemysłach czy zakładach, może prowadzić do błędnych wniosków. Stąd rozdział: „Przemysł w Polsce – analiza SWOT” na stronie 5 może być bez odpowiedniego komentarza głęboko mylący.

Nieporozumieniem jest bowiem ograniczenie ujemnych cech naszego przemysłu wyłącznie do tych jego stron, które wynikają z analizy mikroekonomicznej, a więc z perspektywy firmy czy branży, jak to ma miejsce w metodzie SWOT przyjętej obecnie w omawianym dokumencie, a zupełnie i całkowite pominięcie wielokrotnie ważniejszych cech ujemnych w kondycji naszego przemysłu, ale wynikających z analizy makro, czyli w skali całej gospodarki. W rezultacie wśród tych słabych stron nie znalazły się podstawowe i decydujące słabe strony naszego przemysłu, jak: wyjątkowo przestarzała struktura przemysłu, większe niż w innych krajach opóźnienie w jej modernizacji i niedorozwój przemysłów wysokiej techniki, wzrost produkcji montażowej i kooperacyjnej kosztem bardzo niskiego u nas udziału produkcji wyrobów finalnych, zbyt niski obecnie udział zakładów dużych, które zadecydują o pozycji naszego przemysłu w Europie, oraz inne ujemne cechy, ale w skali makro.

Stąd wymaga to co najmniej szerszego komentarza, jeżeli nie usunięcia tej tabeli z omawianego dokumentu w ogóle, chociaż metoda ta zawsze powinna być jak najszerszej wyko-

rzystana w analizie stanu wyjściowego zarówno przemysłu jak i gospodarki.

Dlatego niezwykle zaskoczył nas całkowity brak analizy struktury przemysłu w naszym kraju i niemal pominięcie tego problemu o kluczowym znaczeniu dla przyszłości naszego przemysłu w omawianym dokumencie.

Wyjątkowo głębokie opóźnienie w modernizacji struktury przemysłu w Polsce wynika z dwóch głównych przyczyn.

Pierwsza to błędy popełnione w polityce strukturalnej w Polsce Ludowej. Znalazły one wyraz w nadmiernym rozwoju przemysłu ciężkiego jak na kraj o naszych zasobach i możliwościach rozwoju. Rozwój tego przemysłu okazał się zbyt wielkim ciężarem dla naszej gospodarki. W rezultacie wielokrotnie przekroczył obiektywne możliwości i zaangażował na ten cel zbyt wielkie środki. To z kolei było wynikiem:

- z jednej strony narzucenia nam przez ZSRR nadmiernego rozwoju przemysłu zbrojeniowego,
- a z drugiej powstania grupy zawodowej i społecznej, mającej wyjątkowo silną pozycję polityczną, a dążącej do nadmiernego forsowania rozwoju górnictwa i przemysłu ciężkiego. Zyskała ona u nas nazwę „grupy śląskiej” ze względu na jej związek z Górnym Śląskiem.

W kilka lat później powstała podobna grupa nacisku również na Wybrzeżu (przemysł stoczniowy).

Drugą z tych przyczyn były błędy ostatnich 30 lat w procesie transformacji. Wynikały one z braku polityki strukturalnej po 1989 roku – świadomie zaniechanej wtedy, gdy była najbardziej potrzebna. Wiąże się to już nierozłącznie z nazwiskiem prof. Tadeusza Syryjczyka, pierwszego Ministra Przemysłu i Handlu po 1989 roku.

W warunkach braku tej polityki strukturalnej dopuszczono do żywiołowego, nadmiernego rozwoju produkcji montażowej kosztem własnej produkcji wyrobów finalnych. A właśnie – jak wspomniano już wyżej – produkcja finalna daje najwyższą rentę opłacalności, uzyskiwana zwłaszcza na produkcji inno-

wacyjnej. Dopiero zastosowanie innowacji w tej fazie produkcji daje największe i maksymalne jej efekty.

To samo dotyczyło też w jakimś stopniu nadmiernego udziału produkcji o charakterze kooperacji wewnątrzprzemysłowej, zwłaszcza transgranicznej („trans-border intra – industrial – cooperation”).

7. Opóźnienie Polski w przemianach strukturalnych znajduje wyraz w następujących 8 najważniejszych cechach tej struktury, których nie można pominąć w żadnej polityce przemysłowej, a to właśnie miało miejsce w omawianym dokumencie. Są to:

- a) nadmierny i najwyższy w Europie udział węgla w bilansie paliwowo-energetycznym. Udział ten wynosi obecnie u nas 79% wobec 15% w Unii Europejskiej ogółem, czyli jest ponad 5-krotnie wyższy.
- b) chroniczny niedorozwój przemysłów wysokiej techniki, które u nas dają 6-7% całej produkcji przemysłowej wobec 18-20% w Unii ogółem, czyli 3-razy mniej, a od nich właśnie będzie należała przyszłość przemysłu w Europie, a w jeszcze większym stopniu w Polsce.
- c) głębokie opóźnienie w rozwoju przemysłu ekologicznego o największych perspektywach w XXI wieku. Zatrudnia on u nas niecałe 2% ogółu pracujących w przemyśle, a w Niemczech – kraju o największym tym przemyśle w Europie, a zajmującym 3 miejsce na świecie po USA i Japonii – prawie 5-6%, czyli 3-krotnie więcej.
- d) nadmierna u nas rola montażu i kompletowania wyrobów z elementów importowanych, który przekracza uzasadnione granice i znacznie średni poziom w Europie, co stwarza groźbę, że Polska stanie się montownią Europy, a to musiałoby nastąpić kosztem własnej produkcji wyrobów finalnych. Nie ma u nas odpowiednich danych. Ale udział ten szacuje się obecnie na 15-20% całej produkcji przemysłu, podczas gdy w 15 krajach najwyżej rozwiniętych w UE nie więcej niż 5-10%.

- e) nadmierny rozwój kooperacji wewnątrz-przemysłowej w tym trans-granicznej („cross-boarder cooperation”), która u nas wypiera czasem własną produkcję wyrobów finalnych i sprowadza rolę naszego przemysłu w zbyt dużym stopniu do funkcji podwykonawcy, a nie samodzielnego producenta. Udział produkcji części, elementów, podzespołów, półfabrykatów dla innych producentów, zwłaszcza zagranicznych, szacuje się na 3,5-4% całej produkcji.
- f) niepokojący spadek udziału produkcji finalnej w całej produkcji przemysłowej z ponad 60% całej produkcji do niecałych 50% obecnie.
- g) zbyt głębokie zmniejszenie udziału, a w rezultacie i roli dużych i największych zakładów o zatrudnieniu ponad 1000 pracowników w całym przemyśle, gdzie z nadmiernego poziomu w Polsce Ludowej przekraczającego ponad 60% przemysłu ogółem, co było udziałem zdecydowanie zbyt wysokim przeszliśmy do obecnie 25% całego zatrudnienia, podczas gdy w żadnym z krajów o naszym potencjale i skali rynku w Europie nie jest ona mniejszy niż 1/3. A to właśnie te zakłady w największym stopniu określają pozycję danego kraju w przemyśle Europy.
- h) jedno z największych w Europie rozdrobnienie zakładów małych typu „mikro” o zatrudnieniu poniżej 10 pracowników.

Pod tym względem ich udział w całym zatrudnieniu w przemyśle Polska zajmuje 2 miejsce w Europie po Włoszech, a przed Portugalią. Wprowadzie zakłady tego typu mają największe zalety w skali mikroekonomicznej, ale ich rozwój ma tylko znaczenie lokalne. I to nie one wyznaczają rolę danego kraju w hierarchii przemysłów krajowych i jego międzynarodowej pozycji w Europie.

Jedyną rzeczywistą poprawą struktury przemysłu po 1989 roku o charakterze pozytywnego przełomu, był zasadniczy wzrost zatrudnienia w przemyśle małym i średnim. Obecnie pracuje w nim u nas 1/3 zatrudnionych w przemyśle, przy znacznie niższym udziale w produkcji (1/4).

Nie zmienia to jednak faktu głębokiego naszego opóźnienia w modernizacji struktury przemysłu pod kątem wyjątkowo niskiego u nas udziału jego bazy nowoczesnej produkcji.

Niektóre z tych problemów, jak nadmierna rola produkcji montażowej czy kooperacji przemysłowej trans-granicznej, nie pojawiają się w ogóle jako problemy w tym opracowaniu, co może budzić zdziwienie.

W rezultacie tych cech jej struktury Polska nie uczestniczy w dostatecznym stopniu w głównym nurcie rozwoju przemysłu Europy, a więc w przemysłach wysokiej techniki. A to wpływa na naszą tylko peryferyjną i marginalną pozycję w przemyśle Europy.

Uzyskanie przełomu w tej dziedzinie i zasadnicza modernizacja tej struktury wymaga obecnie głębokich zmian w strukturze przemysłu w Polsce. Zmiany te musiałyby pójść w kierunku przedstawionym w tabeli niżej.

Wyszczególnienie	1989	obecnie 2019	2030 poziom docelowy
<u>Udział paliw stałych w bilansie energetycznym kraju w %</u>	74	69	40
<u>Udział przemysłów wysokiej techniki w %:</u>			
a) całej produkcji przemysłowej	5,4	5,5	12-15
b) ogólnego zatrudnienia w przemyśle	4,6	6,2	10-15
<u>Udział przemysłu ekologicznego w %:</u>			
a) całej produkcji przemysłowej	0,6	3-3,5	4-5
b) ogólnego zatrudnienia w przemyśle	0,9	2-2,5	3,5-4
<u>Udział przemysłu o charakterze montażowym w %:</u>			
a) całej produkcji przemysłowej	1,5-2	12-14	8-10
b) ogólnego zatrudnienia w przemyśle	2-2,5	15-17	10-12

Wyszczególnienie	1989	obecnie 2019	2030 poziom docelowy
<u>Udział kooperacji transgranicznej wewnątrzprzemysłowej w %:</u>			1,5-2
a) całej produkcji przemysłowej	0,5-1	2,5-3	
b) ogólnego zatrudnienia w przemyśle	1-2	3,5-4	1,5-2
<u>Udział produkcji finalnej w %:</u>			
a) całej produkcji przemysłowej	60-65	50-52	55-60
b) ogólnego zatrudnienia w przemyśle	65-70	55-60	60-65
<u>Udział zakładów o zatrudnieniu ponad 1000 osób w %:</u>			
a) całej produkcji przemysłowej	64,0	37,2	40-45
b) ogólnego zatrudnienia w przemyśle	61,0	25,5	32-35
<u>Udział zakładów o zatrudnieniu do 1000 osób w %:</u>			
a) całej produkcji przemysłowej	1,8	24,9	27-30
b) ogólnego zatrudnienia w przemyśle	2,4	33,3	35-36

Źródło: szacunki autorskie wg A. Karpińskiego.

Radykalna zmiana tej struktury i naszej pozycji w przemyśle całej Europy wymaga przełomu zwłaszcza w 5 obszarach:

- w rozwoju przemysłów wysokiej techniki, a zwłaszcza w rozwoju przemysłu elektroniki profesjonalnej, w których regres po 1989 roku był głęboki,
- głębokiego zmniejszenia udziału węgla w bilansie paliwowo-energetycznym kraju na rzecz odnawialnych źródeł energii oraz nowoczesnych technologii energetycznych,
- przemysłu ekologicznego, który wobec skokowo rosnących potrzeb musimy stworzyć od podstaw,
- przemysłu biotechnologicznego, ze szczególnym naciskiem na zastosowania jego preparatów w celach medycznych,
- środki transportu o napędzie elektrycznym i hybrydowym.

Przełom w tych przemysłach jest palącą koniecznością wobec:

a) potrzeby najpilniejszego zmniejszenia zależności Polski od importu ropy i gazu z Rosji,

b) potrzeby zapewnienia dostępu Polski do zasobów surowców o strategicznym znaczeniu, których ostry niedobór rysuje się w skali światowej, jak:

- elementy półprzewodnikowej, stanowiące klucz do rozwoju elektroniki,
- baterie warunkujące dalszy rozwój produkcji sprzętu elektrycznego oraz pojazdów o napędzie elektrycznym,
- pierwiastki ziem rzadkich, odgrywające istotną rolę w rozwoju przemysłów wysokiej techniki,
- składniki farmaceutyków o decydującym znaczeniu („vital ingredients”), warunkujących dalszy rozwój produkcji leków.

Ograniczony dostęp do zasobów tych deficytowych materiałów będzie zmniejszał możliwości rozwoju produkcji przemysłowej o kluczowym znaczeniu w krajach, które nie zapewnią sobie dostępu do tych deficytowych materiałów wysokiej techniki.

Brak dostatecznej uwagi dla tych obszarów o strategicznym znaczeniu w omawianym opracowaniu, uważamy za istotną jego słabość.

W obliczu tej sytuacji należałoby przyjąć za żelazną zasadę, że dla wszystkich przemysłów, wymagających dokonania w nich przełomów, konieczne jest opracowanie specjalnych programów („action programmes”), które powinny stanowić integralną część polityki przemysłowej także w naszym kraju.

8. W obecnej wersji omawianego dokumentu zbyt mało uwagi poświęcono przemysłowi budowy maszyn, który łącznie z przemysłem środków transportu zatrudnia u nas prawie 600 tys. osób, to jest prawie 18% pracujących w naszym przemyśle. Zwraca uwagę brak jakiegokolwiek próby rozpoznania potencjalnych kierunków jego specjalizacji, co w tej sytuacji jest absolutnie konieczne. A na szczególną uwagę z tego punktu

widzenia zasługuje przemysł maszyn budowlanych, rozwijany już w Polsce Ludowej w oparciu o licencje amerykańskie.

W obecnej światowej sytuacji politycznej na szerszą uwagę zasługuje przemysł zbrojeniowy, w którym wciąż pracuje ok. 60 tys. osób, a w obliczu konieczności zwiększenia wydatków na obronność do 3% PKB – kluczowego znaczenia nabiera zasadnicze zwiększenie udziału tego przemysłu zlokalizowanego na terenie Polski w zaspakajaniu zapotrzebowania na ten sprzęt.

Nadmierną uwagę skierowano natomiast na przemysły „niszowe”, jakim w naszym przypadku jest przemysł budowy jachtów, które w krajach o takim potencjale i skali rynku jak nasz na ogół są realizowane poza polityką przemysłową państwa.

9. Istotne znaczenie z punktu widzenia przyszłego rozwoju ma przygotowanie naszego przemysłu do masowego wchłonięcia nowych technologii, które napływać będą do zakładów. Jako przykład można tu podać m.in. następujące technologie:

- „analiza wielkich zbiorów danych” („big data analytics”) – co może umożliwić przełom w tej analizie, która ze względu na objętość w tradycyjnych zbiorach nie mogłaby być nią objęta,
- „technologie sztucznej inteligencji („Artificial Intelligence AI”) – co może znaleźć najszerokie upowszechnienie w przemyśle motoryzacyjnym i aparatury medycznej,
- „technologia bloku połączonych danych” („lock-chain technology”) – pozwalająca na chroniczny zapis operacji, która zmieni zarządzanie przedsiębiorstwami,

Nie można wykluczyć, że w niektórych z nich może okazać się konieczne i niezbędne ich współfinansowanie przez państwo właśnie w imię wspomnianych wyżej „efektów zewnętrznych” („externalities”).

9. Nie dość precyzyjnie określone są w omawianym dokumencie przemysły, w których rozwoju zainteresowane jest nasze państwo i z tego względu gotowe im udzielić wsparcia. W terminologii angielskiej jest ono nazwane „backing”,

a w ostatnim okresie zyskało na zachodzie niezwykle popularność. A jeszcze 15-20 lat temu było powszechnie tępione przez neoliberalistów i konsekwentnie eliminowane. Występuje ono dzisiaj w 2 podstawowych postaciach:

a) wsparcie dla rozwoju w szerszym zakresie, obejmującym rozwój w ogóle w danej gałęzi czy działań („backing development”),

b) pobudzenie („boosting development”) tworzenia nowych firm zaczynających działalność po raz pierwszy („starting up”) i zasługujących z tego punktu widzenia na pewne przywileje, aż do współfinansowania przez państwo.

Przykładem dużego nasycenia tego rodzaju działaniami ze strony państwa może być ostatnio najnowszy 10-letni tzw. „Program Macrona” we Francji, proklamowany we wrześniu 2021, a sięgający swym horyzontem do roku 2030.

11. Na pewno nie ma jednak automatycznej potrzeby udzielania wsparcia przez państwo przemysłów i firm stanowiących własność kapitału zagranicznego oraz zakładów stanowiących filie zagranicznych koncernów. A z tego punktu widzenia sytuacja u nas w kraju jest bardzo zróżnicowana. Przemysły, w których w najwyższym stopniu reprezentowany jest ten kapitał, ilustruje następujące zestawienie²:

Przemysły:	Udział kapitału zagranicznego w % wartości majątku objętym prywatyzacją:
– sprzętu telekomunikacyjnego	93
– samochodowy	83
– celulozy i papieru	79
– farb i lakierów	77
– kosmetyczny	74
– lotniczy	74
– turbin i maszyn energetycznych	71
– sprzętu oświetleniowego	69
– elektroniki profesjonalnej	49

² Według „Mazowsze – studia regionalne”, nr 32 z 2020 r., s. 21.

– farmaceutyczny	42
– elektroniki konsumpcyjnej	47
– komputerów i maszyn biurowych	24

Jak dotychczas w przemysłach przejętych przez kapitał zagraniczny:

- nie obserwowano przyspieszenia wzrostu produkcji w badanych spółkach pod tym kątem widzenia. Wzrost produkcji za ostatnie 30 lat był w nich 2,9-krotny, przy wzroście dla całego przemysłu,
- wyraźnie wyższy niż ogółem był w zakładach przejętych w trybie prywatyzacji przez kapitał zagraniczny był udział likwidacji, bo o połowę wyższy niż w całym przemyśle. Z przejętych obiektów majątku przez firmy zagraniczne zlikwidowano około 50%, podczas gdy w całym przemyśle tylko 34%.

Natomiast wyraźnie wyższe było zainteresowanie kapitału zagranicznego przejęciem przemysłów wysokiej techniki i innych uznanych u nas za przemysły „wysokiej szansy”. Udział w majątku produkcyjnym przyjętego przez kapitał zagraniczny wyniósł w całym przemyśle 20%, a w przemysłach zaliczanych do grupy przemysłów wysokiej szansy 64%, a więc był 3-krotnie wyższy.

Wynika stąd ważne wskazanie dla polityki przemysłowej, która powinna dążyć do skorygowania tych proporcji:

- przyspieszenia wzrostu produkcji w obiektach przejętych przez firmy zagraniczne w ramach prywatyzacji,
- a zmniejszenia rozmiarów likwidacji już istniejącego majątku. Oznaczałoby to odwrócenie obecnych niekorzystnych proporcji z tego punktu widzenia.

10. Na zakończenie tej części niniejszych uwag warto ocenić szanse skuteczności polityki przedstawionej w omawianym dokumencie.

W największym stopniu zależy ona od następujących czynników:

10.1. Od jasnego sformułowania jej celu, a następnie zdolności podporządkowania jej wymogom działania maksymalnej części podmiotów szczebla podstawowego w warunkach przestrzegania zasad i mechanizmów rynkowych.

10.2. Od zapewnienia najwyższego możliwie stopnia koncentracji wysiłku i środków rozwojowych na celach najważniejszych, drogą określenia i stosowania priorytetów. Powinny one obejmować tylko te obszary, gdzie mogą być one wyegzekwowane z zachowaniem obowiązujących przepisów prawa. Rozszerzenie priorytetów na obszary, w których nie można zapewnić ich przestrzegania i egzekwowania, jest z tego punktu widzenia wręcz błędnie szkodliwe. Tylko priorytety mogą zapewnić uniknięcie rozpraszania środków na zbyt dużą liczbę celów i nie zawsze ważne, tzw. „cele na najbliższej ulicy”. Napór w tym kierunku występuje zwłaszcza w samorządach.

10.3. Od rozpoznania dla najważniejszych inwestycji priorytetowych najniższego poziomu inwestycji nakładów uzasadniającego ich podjęcie oraz oceny szans ich pozyskiwania.

10.4. Od rozpoznania czy i w jakim zakresie działania podmiotów priorytetowych można oprzeć się głównie i w jakim zakresie na najbardziej nowoczesnych technologiach, a gdzie nie jest to możliwe.

10.5. Od zapewnienia współpracy i koordynacji współdziałania niezbędnej w realizacji tych inwestycji i w procesie rozwoju, zwłaszcza w przypadku problemów wymagających kompleksowego współdziałania szeregu branż.

10.6. Od wyeliminowania nieuczciwej konkurencji zagranicznej i ochrony własnego rynku tam, gdzie sytuacja tego wymaga.

Żadnego z tych warunków omawiany dokument nie spełnia jeszcze w stopniu dostatecznym.

II. Uwagi do konkretnych zapisów w dokumencie

Szereg uwag krytycznych nasuwa też układ dokumentu i niektóre konkretne jego zapisy, które wymagają skorygowania.

Przy ich wymienianiu pomijane są już te, które były krytycznie oceniane w poprzednim rozdziale.

Najwięcej uwag krytycznych dotyczyło następujących sformułowań i ujęć:

1. Strona 3. Rozdział „Rola przemysłu w gospodarce” wydaje się w ogóle niepotrzebna w prezentacji koncepcji polityki przemysłowej. Odbiorcy tego tekstu są na ogół przekonani, że „przemysł jest filarem gospodarki” (str. 3) i nie trzeba ich do tego przekonywać, ani, że była nonsensem od początku lansowana u progu naszej transformacji przez neoliberalistów teza o schyłku i końcu przemysłu. Cały rozdział zawiera więc wiele tego rodzaju ogólników i dominują w nim same opisy bez żadnych ustaleń decyzyjnych. Może tylko warto byłoby przypomnieć, że nadal i wciąż jeszcze wydajność pracy w przemyśle jest 3-krotnie wyższa niż w rolnictwie, a 2-krotnie niż w sektorze usług. A stąd nadal zwiększanie udziału przemysłu w aktywnych zasobach pracy jest najskuteczniejszą drogą wzrostu PKB, co przyznaje nawet „The Economist”, mimo dominacji w nim neoliberalnych poglądów.

A na to miejsce warto byłoby postawić tezę „Reindustrializacja szansą dla Polski” i uzupełnić ją zapisem decyzyjnym o następującej treści: „Udział przemysłu w tworzeniu PKB powinien zgodnie z dyrektywą UE kształtować się na poziomie nie niższym niż 22%. A gdyby nastąpiło bardziej trwałe obniżenie tego udziału poniżej tego poziomu powinno to automatycznie uruchamiać interwencję państwa”.

2. Strona 4. Oczywiście już kłamstwem jest twierdzenie, że Polska „oparła się deindustrializacji”. Wprowadza to w błąd. Jest wręcz odwrotnie. Procesu tego nie można mierzyć udziałem przemysłu w „PKB”. Zniekształca go struktura gospodarki i wewnętrzna struktura cen. W Polsce udział ten zawyża

wyższy niż w innych krajach Europy udział górnictwa (węgiel, miedź, sól), w którym najwyższy jest udział płac, stanowiący bezpośredni element produkcji czystej, wliczonej do PKB. Co najmniej o 1-1,5 punktu może być u nas zawyżony udział przemysłu w naszym PKB z tego tytułu. **Jeżeli mierzy się deindustrializację liczbą miejsc pracy w przemyśle, a tylko to jest miarodajne, deindustrializacja w Polsce była najgłębszą w Europie obok Wielkiej Brytanii (skutek polityki M. Thatcher, obecnie za to niezwykle krytykowanej). Na to miejsce trzeba napisać prawdę, czyli że straciliśmy 2,4 mln miejsc pracy z tego powodu, czyli najwięcej w Europie (poza Wielką Brytanią).**

3. Strona 3. Zbyt silnie podkreśla się „zacieranie się tradycyjnego podziału na sektor przemysłu i sektor usług” (str. 4) oraz zmniejszanie znaczenia zatrudnienia w przemyśle na rzecz usług. W innym kierunku idą zmiany np. w USA. Istnieje tam tendencja do rozszerzenia zakresu sektora przemysłu o usługi przemysłowe przez włączenie ich do zatrudnienia w przemyśle. A wtedy powstaje agregat przemysłu i usług przemysłowych razem, który dziś w USA łącznie obejmuje około 20% całości zatrudnienia, a w ciągu ostatnich 20 lat nie wykazał on większych zmian.

4. Strona 5. Z przyczyn omówionych w części I niniejszych uwag proponujemy trzy warianty rozwiązania zmian w ujęciu wyników „Analizy SWOT”, a mianowicie:

- a) dodać odpowiedni merytoryczny komentarz,
- b) wyłączyć z tekstu, a dać jako załącznik,
- c) zrezygnować z ujęcia w dokumencie. Wypowiadamy się za tym III rozwiązaniem. Nie dotyczy to ocen SWOT w kartach branżowych.

5. Strona 7. Za niecelowe uważamy omawianie tych samych problemów pod tytułem: „Osie rozwojowe świata post-covidowego” w 2 oddzielnych rozdziałach na str. 7 i str. 11. Byłoby celowe ich połączenie. Budzą też wątpliwości dziwne nazwy poszczególnych problemów w ramach słowa „oś”, a jesz-

cze bardziej w ich rozwinięciu, które zacierają ich rzeczywistą treść i czynią ją wręcz niezrozumiałą.

Wydaje nam się, że chociaż pochodzą z języka komputerowego, należałoby przy każdej tej nazwie dać wyraźniejszą i jasną w języku polskim nazwę i tak:

a) str. 7 – przy osi „cyfryzacja” proponujemy dodać: „prze-stawienie przemysłu na technologie cyfrowe”,

b) str. 7 – przy osi „zielony ład” dodać: „dostosowanie prze-mysłu do wymogów ochrony środowiska”,

c) str. 8 – przy osi „bezpieczeństwo” dodać: „zagrożenie dla ciągłości produkcji w przemyśle i dostawach”,

d) str. 10 – przy osi „lokalizacja” dodać: „wsparcie dla inwe-tycji przemysłowych”,

e) str. 10 – przy osi „społeczeństwo wysokich kompetencji” dodać: „dostosowanie wiedzy i kwalifikacji kadr przemysłowych do funkcjonowania w warunkach technologii cyfrowych oraz pracy w wielkich systemach”.

W tytule rozdziału budzi wątpliwości włączenie do niego słowa: „post-covidowego”, podczas gdy tylko w 1 przypadku na opisanych ich 5 łączy się to i to pośrednio z tą pandemią.

6. Niezwykle niepokojąca jest bardzo zła jakość używanego w tym opracowaniu języka polskiego, zwłaszcza jeżeli uwzględnić, że jest to dokument rządowy, który powinien przestrzegać oficjalnych reguł i nie niszczyć poprawnego języka polskiego. Ale już szczyt osiąga w stosowaniu patologicznego w języku polskim terminu i słowa „klastry”, który łamie wszystkie reguły zarówno języka polskiego, jak i angielskiego równocześnie. Użyte jest aż w 9 przypadkach (str. 15 aż 3-razy, 25 aż 2-razy, str 26, 93 i w wielu innych miejscach). Należałoby zastąpić go terminem: „zgrupowanie” lub „skupisko”.

7. str. 9 – w imię wymogu obiektywizmu przy podkreślaniu aktywności polskich firm w ogółośeuropejskich sieciach badawczych trzeba jednak podać równocześnie, że udział pracowników zatrudnionych w działalności B+R w przedsiębiorstwach jest w naszym przemyśle jednym z najniższych w Eu-

ropie, wobec likwidacji placówek tego rodzaju w zakładach sprywatyzowanych przez spółki zagraniczne i nie wstępowanie ich w ogóle w zakładach małych, co najmniej o zatrudnieniu do 100 osób.

8. str. 19 – budzi zastrzeżenie sformułowanie „Polska jako jeden z najbardziej uprzemysłowionych krajów Unii Europejskiej”. Jest to wręcz nieprawda i wprowadzanie w błąd. Nie może być tego dowodem ani wyższy niż średnio w UE udział przemysłów w tworzeniu PKB z powodów, o których mowa już wyżej, ani poziom zatrudnienia (z powodu 3-krotnie niższego poziomu wydajności pracy). Jedynym właściwym miernikiem jest wartość przemysłowa środków trwałych na 1 mieszkańca. Jest ona u nas prawie 4-krotnie niższa niż w krajach przemysłowych Unii. A można by z tego wyciągnąć błędny wniosek, że wobec rzekomo wysokiego poziomu uprzemysłowienia dalszy wysiłek w tym kierunku jest niepotrzebny lub wręcz zbędny. Jest to jawnie sprzeczne z rzeczywistością. A przemysły nowoczesne o największym i decydującym wręcz znaczeniu dla przyszłości są w Polsce rozwinięte wyjątkowo słabo i trzeba zbudować je od podstaw. **Bliższe prawdy byłoby stwierdzenie: „Polska na tle Europy jest krajem wyżej niż średnio uprzemysłowionym, ale o potencjale znacznie mniej dostosowanym do potrzeb innowacji ze względu na wyjątkowo niski poziom rozwoju przemysłów wysokiej techniki”.**

9. Str. 23 – nie do przyjęcia jest propozycja zwolnień z obowiązków podatkowego CIT z powodu zamieszkania na określonych terenach preferowanych. Powodem takiej ulgi może być ewentualnie udział w produkcji szczególnie cennej dla gospodarki, czy też w pracach naukowo-badawczych lub w inwestycjach, ale nie sam fakt zamieszkania na określonym terenie.

10. Str. 31 – cały podział na 3 grupy przemysłów w omawianym dokumencie budzi istotne wątpliwości. Rozróżnia się 3 ich rodzaje:

- a) tradycyjnie mocne, przed którymi stają nowe wyzwania,
- b) z dużym potencjałem rozwojowym i dynamiką,
- c) posiadające nowe perspektywy rozwoju.

Nie jest jasne dlaczego nowe wyzwania mają stanać tylko przed tradycyjnymi przemysłami, czy też dlaczego duży potencjał rozwojowy dotyczy tylko grupy II, a nie także I i III.

Uważamy więc, że bardziej logiczny byłby podział na:

a) przemysły tradycyjne z wymienieniem w ich ramach tych, które wymagają szczególnego wsparcia lub pomocy ze strony państwa,

b) przemysły nowoczesne z podobnym wymienieniem wśród nich tych, które wymagają wsparcia,

c) nowe powstające („emerging”) z określeniem na jakie formy pomocy państwa mogą liczyć.

Ale i sam skład przemysłów zaliczonych do każdej z tych grup w omawianym dokumencie nasuwa krytyczne uwagi.

W tej pierwszej grupie duży jest udział przedsiębiorstw stanowiących filie zagranicznych koncernów jak np.:

- hutnictwo żelaza,
- przemysł samochodowy,
- przemysł celulozowo-papierniczy,
- meblarski.

A zgodnie z przyjętymi wyżej założeniami nie ma uzasadnienia udzielania firmom zagranicznym pomocy państwa, poza przemysłem tej grupy objętej priorytetami.

W tych 4 przemysłach korporacje zagraniczne same rozwiążą swoje problemy i mają po temu dostateczne środki bez wsparcia naszego państwa.

Zdziwienie budzi pominięcie w tej grupie przemysłu spożywczego o największym potencjale w przemyśle polskim (18% całej produkcji).

Z kolei pozycje takie jak przemysł przetwórstwa spożywczego, przemysł maszynowy, elektrotechniczny stanowią zbyt szerokie pojęcie aby rozpatrywać je w jednej zbiorczej pozycji.

Ale najwięcej uwag krytycznych nasuwa grupa III, czyli „posiadające nowe perspektywy”.

Absolutnie nie do przyjęcia jest ograniczenie jej do 5 dość przypadkowo wybranych przemysłów.

A za dwa największe błędy uważamy pominięcie dwóch przemysłów o kluczowym znaczeniu dla przyszłości naszego przemysłu:

a) przemysłu ekologicznego, który niemal we wszystkich prognozach światowych uważany jest za „główny sektor wzrostu” w XXI wieku. Wytwarza on materiały i narzędzia dla ochrony środowiska. Jego produkcja w USA w ostatnim 5-leciu wzrastała w tempie 12% rocznie. W przemyśle światowym może ona rosnać w najbliższej dekadzie do roku 2030 jeszcze szybciej.

b) przemysłu elektroniki profesjonalnej, która stanowić będzie bazę dla wprowadzania technologii cyfrowej w przemyśle i gospodarce, a przed tym przemysłem – jak stwierdzono – stoją największe zagrożenia. Nie tylko wynikające z niedoboru światowego elementów półprzewodnikowych, ale coraz silniejszej tendencji do monopolizacji tego przemysłu i skoncentrowania ich wyłącznie w krajach największych. A to byłoby szczególnie niebezpieczne właśnie dla takich krajów jak Polska, pozbawionych tych przemysłów. W zasadniczy sposób utrudniłoby to, jeżeli nie uniemożliwiłoby w ogóle, rozwój tego przemysłu u nas. W żadnej branży, jak właśnie w tej dziedzinie a mianowicie w elektronice profesjonalnej i przemyśle komputerowym, tak silnie nie zaznacza się nacisk koncernów zagranicznych, aby wyłączyć tę dziedzinę spod uwagi poszczególnych krajów, co znalazło wyraz nawet w zmianach światowej klasyfikacji przemysłowej.

Dlatego grupę III w jej obecnym składzie należałoby uzupełnić co najmniej o następujące przemysły:

- przemysł ekologiczny,
- przemysł elektroniki profesjonalnej,
- przemysł biotechnologiczny, zwłaszcza o profilu farmaceutyczno-leczniczym,
- przemysł laserowy,
- nowoczesnych urządzeń energetycznych (zarówno dla energetyki odnawialnej jak i SMR (Small Molecular Reactors),

- samochodów o napędzie hybrydowym i innych nie spaliny-
wych,
- robotów i manipulatorów,
- nowej generacji elementów półprzewodnikowych oraz
sprzętu komputerowego,
- a także o przemysł farmaceutyczny, bo w grupie II („branże
z dużym potencjałem rozwojowym i dynamiką”), wydaje się,
zbyt niską rangę przyznaje mu się a stoi on w obliczu naj-
większych zmian, zwłaszcza w jego segmencie biotechnolo-
gicznym.

Nowoczesna polityka przemysłowa państwa powinna pre-
zentować swoje zamierzenia w odniesieniu do tych dwóch grup
przemysłów:

- nowoczesnych wymagających wsparcia przez państwo,
- nowo powstających wymagających wsparcia już w etapie
tworzenia zaczątków i podmiotów nowych dopiero zaczyna-
jących działalność w tych dziedzinach.

A koncepcja rozwoju właśnie tych przemysłów powstają-
cych oraz niezbędnych w tym celu frontu badawczego powin-
na być integralnym elementem polityki przemysłowej państwa
z nadaniem im kształtu programów rozwoju („action program-
mes”).

Za nieporozumienie natomiast uważamy umieszczenie
na pierwszym miejscu wśród przemysłów o nowych perspek-
tywach rozwoju przemysłu statków specjalistycznych, a już
zwłaszcza przemysłu jachtowego. Widzimy wprawdzie szanse
dla rozwoju produkcji statków specjalistycznych (jak np. dla
marynarki wojennej), ale jest wprowadzaniem w błąd sugerowa-
nie, że może to oznaczać odbudowę przemysłu stocznioowego
na skalę istniejącą przed 1989 rokiem, co wynika z dalszych
zapisów. W szczytowym momencie w przemyśle tym łącznie
z kooperantami pracowało przed 1989 rokiem w nim 110 tys.
osób, a obecnie nie osiąga ono 11 tys. osób, co jest już tyl-
ko poziomem szczytkowym. Nie ma perspektywy na powrót do
jego rozmiarów z przeszłości. Znaczna część kadry, konstruk-

torów i robotników tej branży opuściła kraj i wyjechała już na stałe zagranicę.

Proponujemy wreszcie rozważyć zrezygnowanie z załącznika I w ogóle (strony 37-102), a wydać go pod innym tytułem „Polityka rozwoju przemysłów o kluczowym znaczeniu w Polsce”. Zawiera on zbyt wiele informacji nadmiernie szczegółowych nie związanych w ogóle z polityką przemysłową. A czasem zawiera nawet elementy autoreklamy, jak gdyby teksty te były pisane przez osobę zainteresowaną „pijarem”, a nie rozwiązaniem konkretnych realnych problemów istniejących w rzeczywistości. Przykładem takich problemów może być stwierdzenie na stronie 51, że przemysł meblarski jest „przemysłem innowacyjnym”, co jest poglądem zbyt oryginalnym lub upatrywanie szansy dla przemysłu materiałów budowlanych w brakach mieszkaniowych (str. 73). Z tego można by wyprowadzić wniosek, że zwiększenie szansy dla tego przemysłu wymaga wzrostu braku mieszkań.

Potrzebna jest też zmiana sposobu przekazywania informacji podmiotom podstawowego szczebla. Autorzy informują podmioty tego szczebla z czym mogą się spotkać w przyszłości, jak np. wskazując na silną tendencję zwaną w terminologii angielskiej „reshoring”, która sprowadza się do wspierania powrotu do kraju macierzystego szeregu przemysłów, które opuściły swój kraj w przeszłości.

Uważamy, że bardziej interesujące byłoby określenie jaką państwo zajmie pozycję w tym procesie i ustalenie jakie rodzaje tych wyrobów z grupy „żywności i leków”, które wchodzi w grę, byłoby najbardziej potrzebne z powrotem tu na miejscu.

Z pozostałych spraw na szerszą uwagę i krytykę zasługują jeszcze następujące sprawy:

a) niedostatecznie precyzyjnie określone są instrumenty systemowe i finansowe jakie w tym celu będą stosowane obok dotychczasowych instrumentów, jak: ulgi i zwolnienia podatkowe, kredyty preferencyjne, czy też nowe jak np. nowe rozwiązania i przywileje.

Ważne znaczenie miałyby ustalenie czy mogłyby być zastosowane takie nowe środki, jak:

- współfinansowanie przez państwo kosztów patentowania stosowane w szeregu krajów UE,
- czy będą tworzone konsorcja, czyli przedsiębiorstwa o kapitale mieszanym z różnych sektorów krajów (jak np. Airbus),
- czy będą utrzymane „specjalne strefy gospodarcze”,
- ewentualnie jakieś inne nowe środki.

Przede wszystkim nie jest dostatecznie jasno przedstawione jakie kryteria będą podstawą do zaliczenia poszczególnych branż do „przemysłów kluczowych”.

Rozdział: „Kryteria wyboru branż kluczowych” (str. 30) budzi największe zastrzeżenia i uwagi krytyczne. Proponowane w tym celu 6 kryteriów na str. 31 nie dają żadnej wymiernej podstawy do takiego wyboru, a sprowadzają się w istocie do subiektywnej oceny i stanowiska w stosunku do tradycyjnych kryteriów dotychczas stosowanych, z których co najmniej 3 są przedmiotem powszechnej dyskusji:

- a) rentowność – udział zysku lub produkcji dodanej,
- b) dynamiki rozwoju mierzona tempem wzrostu popytu oraz produkcji przemysłowej i wpływem na wzrost PKB,
- c) „pozytywne efekty zewnętrzne” „positive externalities” według A. Pigou.

Naszym zdaniem wiodącą rolę w wyborze branż przez państwo, jeżeli są to efekty dostatecznie duże, odgrywać powinny „pozytywne efekty zewnętrzne”. W dokumencie tu omawianym nie zajmuje się stanowiska wobec tej teorii, chociaż w jednym miejscu stosuje się jeden z jej terminów: „pozytywne efekty zewnętrzne” (w terminologii angielskiej: „positive externalities”).

Jeszcze bardziej nie jest dostatecznie wyjaśnione czy:

- a) zaliczenie do „grupy przemysłów kluczowych” oznaczać będzie płynące stąd określone przywileje,
- b) czy rozumieć to należy jako priorytety sektorowe,
- c) jaki będzie stosunek polityki państwa do branż nimi nie objętych.

Wysoko oceniamy inicjatywę zawierania „kontraktów branżowych” (str. 35). Ale w obecnym ujęciu nie ma praktycznie żadnej informacji na ten temat. Byłoby więc przydatne określenie jakie elementy będzie obejmowała ta umowa kontraktu, a nawet przedstawić układ i treść tego kontraktu.

Więcej wątpliwości budzi włączenie w koncepcję polityki przemysłowej tzw. „Kart branżowych” (str. 37 aż do 102).

Niejasne bowiem jest dlaczego:

- a) czy powodować one będą jakieś korzyści nimi objęte,
- b) objęto nimi tylko 16 branż, uznanych za „kluczowe” i jakie były kryteria zaliczane do nich,
- c) jaki jest stosunek państwa do pozostałych przemysłów, dla których tych tekstów nie opracowano.

W opracowaniu poszczególnych kart można odnieść wrażenie, że zawarte w nich oceny sytuacji zostały opracowane przez same te przemysły i bezkrytycznie włączone w tekst dokumentu.

Końcowe zdania na stronie, 102, że kolejne karty zostaną opracowane z udziałem przedstawicieli właściwych branż, co jest w pełni uzasadnione, wymaga jednak uwagi, aby nie dopuścić do tu omawianych zbyt optymistycznych ocen realnej sytuacji i zawierających elementy autoreklamy.

Negatywnie odczuwa się w nim brak syntezy, co czyni dokument niezrozumiały dla przeciętnego jego odbiorcy. Konieczne jest opracowanie takiej syntezy, której istotę powinno stanowić omówienie celu nadrzędnego tej polityki, którego realizacji powinny być podporządkowane wszystkie inne sprawy, oraz priorytetów sektorowych, których rozwój i budowa u nas od podstaw gwarantuje największy postęp w realizacji tego celu nadrzędnego i doprowadzić może do absolutnie niezbędnej reindustrializacji naszego kraju, która zadecyduje o jego roli w Europie szansach wyjścia z dotychczasowej pozycji kraju o peryferyjnej i tylko marginalnej w Europie. Sytuacja obecnie nam sprzyja.

Bo zdajemy sobie sprawę, że znajdujemy się dziś na całkowicie innym etapie niż jeszcze 15 lat temu przed globalnym

kryzysem 2008 roku. Powstała obecnie szansa dla polityki przemysłowej nie istniejąca co najmniej od 30 lat.

Wyrazem tej zupełnie nowej sytuacji jest:

- twierdzenie o nadejściu nowej „ery interwencji” i „nowym interwencjonizmie”, a temu poświęca cały rozdział w jednym z ostatnich numerów „The Economist” o poglądach uprzednio skrajnie neoliberalnych,
- po długiej erze liberalizacji zapowiadany jest powrót do interwencji państwa w gospodarce i przemyśle, czemu ten sam „The Economist” się sprzeciwia³,
- mówi się o odnowionym entuzjazmie dla polityki przemysłowej,
- pojawia się pojęcie uprzywilejowanych przemysłów, technologii i poszczególnych firm (favoured sectors), co jest zakamuflowaną akceptacją priorytetów sektorowych,
- przewiduje się powrót do tak uprzednio krytykowanych praktyk polityki przemysłowej, jak dokonywanie wyborów zwycięzców i przegranych branż i podmiotów, i typowaniu głównych z nich,
- akceptuje się poparcie państwa dla konfrontacji z zagranicznymi partnerami przemysłowymi, na przykładzie Chin w kształcie zaproponowanym przez D. Trumpa i J. Bidena w USA.

Najbardziej syntetycznym symbolem zmian w stosunku do polityki przemysłowej, jakie dokonały się w ciągu ostatnich 10-12 lat, może być zestawienie dwóch oficjalnych opinii o tej polityce.

Z jednej strony oficjalny stosunek do tej polityki sprowadzał się do stwierdzenia ministra T. Syryjczyka z 1990 r., że: „najlepszą polityką przemysłową jest brak polityki przemysłowej”.

A z drugiej – aktualna opinia opublikowana na łamach brytyjskiego tygodnika „The Economist” z 15 stycznia 2020 roku

³ „The Economist” z 15 stycznia 2022 r., s. 3-12.

„o odnowionym entuzjazmie dla polityki przemysłowej”, z czym zresztą pismo to polemizuje.

Trudno byłoby znaleźć lepszy dowód na ewolucję i zasadnicze zmiany poglądów na temat polityki przemysłowej w tym okresie.

Dla Polski, która pod wpływem doktrynerstwa neoliberalnego poszła najdalej w likwidacji polityki przemysłowej, jest to szczególnie ważne.

Dla wszystkich, którzy popierają racjonalne działanie w gospodarce odrodzenie polityki przemysłowej stwarza szansę, co powinno być maksymalnie wykorzystane.

Przechodząc do wniosków płynących z niniejszej oceny i analizy za najważniejszy z nich uważamy, że omawiany dokument w obecnej jego wersji nie spełnia swej strategicznej roli. Wymaga on zasadniczych zmian i korekt.

Powinny one zmierzać, naszym zdaniem, w kierunku:

- 1. Wyraźnego sformułowania celu nadrzędnego,**
- 2. Zidentyfikowania głównych branż, które w naszych warunkach mogą zapewnić największy postęp w modernizacji struktury naszego przemysłu i wsparcia działań w tym kierunku przez nasze państwo, aż do przyznania im priorytetów w dostępie do środków rozwojowych,**
- 3. Zasadniczego oczyszczenia go z niepotrzebnych elementów „pijaru”,**
- 4. Ograniczenia do problemów stanowiących istotę nowoczesnej państwowej polityki przemysłowej,**
- 5. Zasadniczego ograniczenia jego objętości najwyżej do 20-25 stron.**

Niniejsze opracowanie, będące ekspertyzą Polskiego Lobby Przemysłowego, zostało przyjęte w ostatecznej postaci i sformułowane przez prof. dr hab. Pawła Sorokę na podstawie projektu, przygotowanego przez prof. Andrzeja Karpińskiego oraz zgłoszonych do jego tekstu uwag przez prof. Włodzimierza Bojarskiego, dr. Dariusza Prokopowicza i mgr inż. Konrada Golczaka.

MINISTER OBRONY NARODOWEJ

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ
WYDZIAŁ KANCELARII JAWNYCH

Warszawa, 18. marca 2021 r.

Nr. 1325 DP

18.03.2021

Adresaci według rozdzielnika

Nr sprawy: MON.DP-WUW.0210.74.2020.MZ

Dotyczy: projektu ustawy o organizowaniu zadań na rzecz bezpieczeństwa i obronności państwa realizowanych przez przedsiębiorców i programie mobilizacji gospodarki.

Szanowni Państwo

Uprzejmie informuję, że na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny został zamieszczony **projekt ustawy o organizowaniu zadań na rzecz bezpieczeństwa i obronności państwa realizowanych przez przedsiębiorców i programie mobilizacji gospodarki** (UD 186).

W związku z postanowieniami § 36 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – *Regulamin pracy Rady Ministrów* (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn zm.), zwracam się z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska w sprawie ww. projektu w terminie 30 dni od dnia otrzymania przedmiotowego pisma.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że nieprzedstawienie opinii w wyżej wyznaczonym terminie zostanie uznane za rezygnację z prawa jej wyrażenia.

Ponadto w przypadku zgłoszenia uwag do projektu, proszę o przesłanie również wersji edytowalnej pisma na adres poczty elektronicznej: mzawadzka@mon.gov.pl.

Z poważaniem

z up. Sebastian CHWAŁEK

SEKRETARZ STANU

Polskie Lobby Przemysłowe
im. Eugeniusza Kwiatkowskiego

ul. Świętokrzyska 14 "a" pok. 540 (ZG SIMP)
00-050 Warszawa
tel: 22 827-17-68; **fax:** 22 826-03-54
tel. kom. 603-425-568
e-mail: pawel@plp.info.pl ; www.plp.info.pl

Warszawa, 19 kwietnia 2021 r.

Pan Mariusz Błaszczak
Minister Obrony Narodowej

Szanowny Panie Ministrze

W odpowiedzi na pismo nr 1325/DP z dnia 18.03.2021 przesyłamy w załączeniu Opinię Polskiego Lobby Przemysłowego na temat projektu ustawy o organizowaniu zadań na rzecz bezpieczeństwa i obronności państwa realizowanych przez przedsiębiorców i programie mobilizacji gospodarki (UD 186). Uwzględniliśmy w niej uwagi i propozycje przedsiębiorców współpracujących z nami, w tym prywatnej stoczni Remontowa Shipbuilding SA.

Zał.1

Z szacunkiem

Koordynator
Polskiego Lobby Przemysłowego
Paweł Soroka
prof. ucz. dr hab. Paweł Soroka

Opinia Polskiego Lobby Przemysłowego na temat projektu ustawy o organizowaniu zadań na rzecz bezpieczeństwa i obronności państwa realizowanych przez przedsiębiorców i programie mobilizacji gospodarki

Po zapoznaniu się z przedmiotowym projektem ustawy o organizowaniu zadań na rzecz bezpieczeństwa i obronności państwa realizowanych przez przedsiębiorców i programie mobilizacji gospodarki wraz z pozostałymi dołączonymi dokumentami tj. Uzasadnieniem do projektu ustawy oraz Oceną skutków regulacji, przedstawiamy poniżej nasze opinie i uwagi.

1. Projekt ustawy rozumiemy jako nowy system zachęt dla przedsiębiorców kwalifikujących się do uczestnictwa w Programie Mobilizacji Gospodarki. Jest to z pewnością godny odnotowania fakt uregulowania strefy mocno dotychczas nie poddanej czytelnym regułom.

2. Ustawa naszym zdaniem powinna być kierowana nie tylko do dużych firm z udziałem skarbu państwa ale również średnich i małych przedsiębiorców, których działalność jest ważna z perspektywy bezpieczeństwa i obronności państwa.

3. Należy zauważyć że ustawa jest trudna do oceny pod względem skutków jakie wywoła, bowiem do jej efektywnego działania niezbędne jest wydanie 3 rozporządzeń uszczegóławiających jej zapisy, które wydać ma Rada Ministrów (do art. 18 ust. 23, art. 23 ust. 5 oraz do art. 25). Dodatkowo funkcjonowanie ustawy w przedstawionym kształcie zależeć będzie w dużej mierze od propozycji podziału środków na dotacje ce-

lowe (art. 18, ust. 5), a także od propozycji wielkości dotacji, o których mowa w art. 19, ust. 1 oraz od ostatecznego kształtu Programu Mobilizacji Gospodarki. Funkcjonowanie ustawy w dużej mierze będzie zależeć od aktów prawnych niższego szczebla oraz od środków finansowych, które Minister Obrony Narodowej, a także minister właściwy do spraw zdrowia, przeznaczy na utrzymania mocy produkcyjnych, naprawczych i usługowych. Jednocześnie taka konstrukcja ustawy sprawia, że jej funkcjonowanie będzie zależało od woli, priorytetów i możliwości finansowych dwóch ministrów oraz przyjętej praktyki przy rozdziale dotacji.

4. Art.18 ustęp 7 i 8 *Zasady rozdziału dotacji celowych* - nie zostały precyzyjnie określone. W tym zakresie nie widać oczekiwanego postępu w stosunku do zapisów obowiązującej Ustawy z dnia 23 sierpnia 2001 r. o organizowaniu zadań na rzecz obronności państwa realizowanych przez przedsiębiorców (Dz. U. z 2020 r. poz. 1669). Jak bowiem pokazują sprawozdania DPZ MON za ostatnie kilkanaście lat, dotacje otrzymywały w przeważającej liczbie przedsiębiorstwa Skarbu Państwa, pomimo włączenia do wykazu przedsiębiorstw o szczególnym znaczeniu dla obronności i bezpieczeństwa państwa o innej strukturze właścicielskiej (strona 10 dokumentu Oceny skutków realizacji). Zauważmy, że w ciągu ostatnich 2 lat nie wypłacano nowych dotacji w ogóle, zatem jest to i tak postęp.

5. Art. 18 ustęp 1. punkt 4) według naszej uzasadnionej opinii zawiera bardzo mocno zawężony katalog kosztów utrzymywania mocy produkcyjnych, naprawczych lub usługowych (ust. 4), wymienionych enumeratywnie ale ograniczonych do:

- a) *ochrony obiektów,*
- b) *konserwacji i remontów maszyn i urządzeń, budynków oraz budowli,*
- c) *ogrzewania budynków i budowli,*

- d) *amortyzacji maszyn i urządzeń, budynków, budowli oraz wartości niematerialnych i prawnych,*
- e) *ubezpieczeń składników majątku.*

Tak wąsko opisana lista potrzeb jw. nie uwzględnia podstawowego kapitału przedsiębiorstw, jakim są pracownicy. Samo zabezpieczenie kosztów utrzymania majątku, przy pominięciu kosztów osobowych utrzymania wykwalifikowanej kadry stanowiącej o zdolności przedsiębiorstw (także, a może zwłaszcza tych, o szczególnym znaczeniu dla obronności i bezpieczeństwa państwa), wydaje się istotnym pominięciem w projekcie Ustawy.

6. Art.18 ustęp 1. punkt 1) *„wynagrodzenia pracowników do spraw obronnych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę”* - wnioskujemy o rozszerzenie form zatrudnienia pracowników do spraw obronnych również o umowy cywilnoprawne, szczególnie, że pracownicy ds. obronnych to w istotnej części osoby, które są emerytami wojskowymi. Jednocześnie zgłaszamy potrzebę dodania definicji pracownika ds. obronnych w Art.2.

7. Art. 18 ust. 9 definiuje wysokość możliwych dotacji, ale biorąc pod uwagę skalę i wagę zadań z zakresu Programu Mobilizacji Gospodarki, progi powinny być adekwatnie zdefiniowane. Biorąc pod uwagę obecny brak przejrzystych postanowień, doceniamy to, jednocześnie zauważamy, że i tak nie są to progi umożliwiające istotne wsparcie przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu dla obronności i bezpieczeństwa państwa. Wystarczy porównać z zarysem dokumentu „Kalkulacja dotacji celowej na pokrycie kosztów utrzymywania mocy produkcyjnych, naprawczych lub usługowych dla przedsiębiorców realizujących zadania w ramach PMG” zawartej w załączonej do projektu Ocenie skutków regulacji (...).

8. Art. 18 ust. 21 naszym zdaniem błędnie definiuje maksymalną wielkość produkcji, napraw lub usług przedsiębiorcy

określoną „jako iloczyn liczby stanowisk, na których pracownicy bezpośrednio produkcyjni ujęci w etacie jednostki zmilitaryzowanej”. Niezrozumiałe jest dlaczego pomija się specjalistów zabezpieczających infrastrukturę, ruch, logistykę przedsiębiorstwa, pracowników pionów technicznych, kontroli jakości oraz nadzoru. Podejście wydaje się pozostawać reliktem minionych czasów i wymaga zmiany; tu postulujemy zapis: „maksymalna wielkość produkcji, napraw lub usług przedsiębiorcy określona jako iloczyn liczby stanowisk, na których pracownicy ujęci w etacie jednostki zmilitaryzowanej ...”. Jeśli taka zmiana nie byłaby przyjęta to oczekujemy chociaż dodania definicji „pracownika bezpośrednio produkcyjnego” w Art.2.

9. Art.11 ust. 7. „przedsiębiorca realizuje (zadania na rzecz bezpieczeństwa i obronności państwa) z zachowaniem pierwszeństwa w odniesieniu do innych przedsięwzięć wynikających z prowadzonej przez niego działalności gospodarczej.” Należy zwrócić uwagę, że w docelowej umowie na realizację takich zadań powinny być w takiej sytuacji uwzględnione koszty ewentualnych opóźnień lub odstąpienia od umów wg aktualnie prowadzonej działalności, nie związanej z bezpieczeństwem i obronnością państwa. Brak szczegółów na ten temat w ustawie

10. Zmiany i doprecyzowania wymaga zapis art. 8 ust. 4. O ile termin 30 dni jest zasadny, to należy przewidzieć sytuacje, w której organ nie będzie w stanie go dotrzymać. W takim przypadku ustawa powinna jednoznacznie wskazywać, czy wniosek powinien zostać przyjęty, czy odrzucony (ewentualnie inny sposób postępowania). Podobny dylemat zawierają zapisy art. 11, ust. 5 - zapisy powinny być analogicznie dookreślone. Za niezbędne należy uznać również dookreślenie terminu zatwierdzania planu operacyjnego, o którym mowa w art. 14 ust. 4, a także opisanie działania w sytuacji niewywiązania się przez organ z nałożonego obowiązku we wskazanym terminie.

11. Art. 24 ust. 4. c) oraz ust. 9 – wątpliwości budzi konieczność konsultacji planu i analizy Programu Mobilizacji Gospodarki przez ministra właściwego ds. gospodarki morskiej. Dostrzegamy tu relikty poprzedniej organizacji i podległości przedsiębiorstw państwowych w ramach Rady Ministrów. Niezrozumiałym jest także umieszczenie w art. 27 ust. 5 Ministra Sprawiedliwości w gronie władnym do wnioskowania do Prezesa Rady Ministrów o selektywne uruchomienie programu mobilizacji gospodarki.

12. Wątpliwości budzą zapisy art. 24 ust. 3. w zakresie okresu i częstotliwości aktualizacji programu mobilizacji gospodarki. W tym kontekście nie widać większego sensu opracowywania długoterminowego (15-letniego) Programu, który będzie aktualizowany co 4 lata. Zasadnym w tym miejscu jest rozważenie skrócenia horyzontu Programu (np. do dwukrotności okresu aktualizacji lub np. 10 lat), skoro zapisy dotyczące horyzontu planistycznego przekraczającego 4 lata będą labilne.

13. Art.33. Jako przedsiębiorcy możemy tylko ucieszyć się z proponowanego uzupełnienia projektu Ustawy Rozdziałem 5a dotyczącym możliwości wsparcia przedsiębiorców realizujących zadania obronne rezerwami strategicznymi przez RARS. Jakkolwiek planowany budżet wg załączonego dokumentu „Ocena skutków regulacji” rozdz.6 w wysokości ok. 60 mln rocznie na 457 przedsiębiorstw, wydaje się być relatywnie niewielki, gdy podstawowe materiały na budowę, naprawę lub modernizację pojedynczego dużego wyrobu np. okrętu kosztują często kilka lub nawet kilkadziesiąt milionów złotych.

14. Art.33/Art.28b.3. – *„Koszty przechowywania rezerw (...) ponosi przedsiębiorca, na potrzeby którego są one tworzone.”* Odnośnie tego zapisu naszym zdaniem konieczne byłoby dodanie tych kosztów w dotacji celowej razem z kosztami utrzymania mocy produkcyjnych wg Art. 18 ustęp 1. punkt 4).

15. Uzasadnione wątpliwości budzi przyznanie uprawnień organom administracji rządowej (*de facto* politykom) w zakresie wymierzania w drodze decyzji administracyjnej kar pieniężnych przedsiębiorcom. Przy arbitralności nakładania dodatkowych obowiązków na przedsiębiorców i jednoczesnym barku zapisu, że kary nie mogą być wymierzone wielokrotnie, taka konstrukcja ustawy najprawdopodobniej będzie odbierana jako dodatkowe narzędzie represji biznesu i sprawowania nad nimi dodatkowej kontroli, a być może wręcz utrudniania lub nawet ograniczania działalności gospodarczej. W tym świetle konstrukcja projektowanej ustawy może godzić w zapisy art. 22 ustawy zasadniczej.

Podsumowując należy wskazać, że ustawa umożliwia nakładanie na przedsiębiorców szeregu obowiązków, które przy sprzyjających uwarunkowaniach będą mogły być skompensowane finansowo (np. w postaci dotacji celowych). Ustawa umożliwia również nakładanie na przedsiębiorców kar finansowych, które mają w zamyśle dyscyplinować przedsiębiorców i egzekwować cele ustawy. Niemniej jednak, należy zauważyć, w ujęciu holistycznym, że stosunek wysokości nakładów do potencjalnego zysku (kompensacji strat) jest nieproporcjonalny. Przedsiębiorcy ponoszą nakłady finansowe, wysiłek organizacyjny, a niejednokrotnie również personalny, ryzyko otrzymania kar, zaś szansa kompensacji poniesionych kosztów jest niepewna, a jej wysokość w dużej mierze uznaniowa i trudna do przewidzenia. Taki stan rzeczy sprawia, że ustawa w obecnym proponowanym kształcie nie będzie działała na przedsiębiorców zachęcająco. Co więcej, należy przewidywać, że przy takim kształcie ustawy duże grono przedsiębiorców będzie dążyło do niespełnienia warunków określonych w art. 4, ust. 1, celem uniknięcia włączenia do grona realizującego zadania na rzecz bezpieczeństwa i obronności państwa. Stan taki jest niepożądany w świetle najwyższego interesu jakim jest bezpieczeństwo Rzeczypospolitej.

RAPORT O PRZEMYŚLE STOCZNIOWYM W POLSCE

RAPORT

Sytuacja przemysłu stoczniowego w Polsce przed wystąpieniem COVID-19

Opracował:

Jerzy Czuczman – Prezes Polskiego Forum Technologii Morskich, Członek Honorowy Towarzystwa Okrętowców Polskich KORAB, Członek Fellow Królewskiego Stowarzyszenia Okrętowców RINA.
Gdynia, 11.02.2021r.

Lp.	Treść	Str.
1.	Wstęp	2
2.	Struktura przemysłu stoczniowego	4
3.	Atrakcyjność inwestowania	7
4.	Trendy w obszarze zatrudnienia	9
5.	Trendy w zakresie przychodów	10
6.	Efektywność	12
7.	Aktywności podczas pandemii Covid-19	15
8.	Podsumowanie	16
9.	Wnioski	17
10.	SUPLEMENT	18

1. Wstęp

Gwałtowny rozwój epidemii koronawirusa z końcem pierwszego kwartału 2020 roku zaskoczył globalną gospodarkę i w znaczący sposób zachwiał wieloma rynkami. Kryzys odbił się najbardziej na rynku rejsów pasażerskich, głównie wielkich wycieczkowców oraz sektorze offshore *oil&gas*. Długotrwałe skutki będą odczuwalne zapewne przez więcej segmentów rynku okrętowego jednak to właśnie te dwa sektory zostały uderzone najszybciej i w bezpośredni sposób, co musiało odbić się na sytuacji również w polskim przemyśle stoczniowym, szczególnie aktywnym w produkcji na potrzeby statków wycieczkowych.

Poglądowo z sytuacją branży stoczniowej można zapoznać się dzięki przeglądowi filmowemu najciekawszych projektów zrealizowanych pomiędzy październikiem 2019 a październikiem 2020 roku, link do przeglądu:

<https://www.gospodarkamorska.pl/przeglad-rynku-stoczniowego-najciekawsze-projekty-ostatnich-12-miesiecy-55934>

Przegląd filmowy jest realizowany corocznie od kilku już lat i pokazywany na największym dorocznym wydarzeniu branży morskiej „Forum Gospodarki Morskiej w Gdyni”. FGM jest realizowane przez biznes dla biznesu, dzięki wsparciu finansowemu Miasta Gdyni, jest więc całkowicie niezależne od administracji centralnej.

Przemysł stoczniowy i technologii morskich w Polsce w ostatnich latach wykazywał dużą umiejętność dostosowywania się do zmieniających się warunków rynkowych. Analiza sytuacji zaprezentowana w raporcie jest prowadzona w oparciu o ogólnie dostępne dane publikowane przez Główny Urząd Statystyczny, a także informacje zbierane z innych źródeł takich jak publikacje medialne, raporty organizacji i stowarzyszeń, i inne, w tym raporty subskrybowane.

Obecnie publikowane opracowania w zakresie światowego przemysłu stoczniowego bazują praktycznie jedynie na informacjach dotyczących głównych ośrodków produkcji statków, czyli stoczni azjatyckich i odnoszą się m.in. do ich portfela zamówień oraz poziomu produkcji. Na tej podstawie prowadzone są różnorodne analizy w różnych układach danych w oparciu o tonaż, wyporność, liczbę i typy statków, i inne. Na podstawie tych analiz wyprowadzane są wnioski, które następnie są uogólniane na cały światowy przemysł stoczniowy, nie biorące pod uwagę specyfiki wynikającej np. z produkcji niszowej.

Takie podejście niestety jest bardzo niekorzystne dla zobrazowania zjawisk zachodzących w przemyśle stoczniowym w Polsce, który od kilku-kilkunastu już lat jest rynkiem niszowym o własnej specyfice. Ukazanie lokalnej specyficznej sytuacji przemysłu stoczniowego w Polsce jest przedmiotem niniejszego opracowania.

Podstawowym celem działalności gospodarczej jest uzyskiwanie przychodów pozwalających na sfinansowanie tej działalności. Zakres produkowanych wyrobów i realizowanych usług, a także innych działań firmy powinien być dostosowywany do oczekiwań rynku i zmieniać się wraz z oczekiwaniami rynku po to, aby firma mogła dalej istnieć. Uniwersalne podejście do oceny wybranej branży polegające m.in. na postrzeganiu jej przez inwestorów, tendencjach obserwowanych w zatrudnieniu a także przychodach, pozwala na analizę i porównywanie ze sobą różnych branż. Takie podejście powinno być stosowane również do analizy sytuacji i kondycji biznesowej przemysłu stoczniowego, w tym przemysłu stoczniowego w Polsce. Niestety można zauważyć, że w stosunku do tej branży artykułowane są inne bardzo specyficzne oczekiwania. Wśród tych oczekiwań, na podstawie których oceniana jest branża

stoczniowa w Polsce można wymienić między innymi np. liczbę, rodzaj i wielkość budowanych statków, typy statków, stopień ich wyposażenia, łączny tonaż jednostek zbudowanych w danym roku itp. Niejako zapomina się o podstawowej zasadzie, polegającej na pozyskiwaniu przychodów za oferowane produkty i usługi oczekiwane przez Klienta, co pozwala na zapewnienie zatrudnienia, przynosząc wymierne korzyści całej gospodarce krajowej.

Ponadto, analizując znane światowe raporty, produkcję statków rozpatruje się głównie pod względem skali produkcji, czyli praktycznie w segmencie jednostek towarowych od wielu już lat zdominowanym przez stocznie azjatyckie, na którym polskie stocznie obecnie praktycznie nie konkurują. Bardzo trudno jest przedostać się z dosyć oczywistą informacją, że statki i jednostki pływające to nie tylko środki transportu masy towarowej, na potrzeby światowej wymiany handlowej, ale również są to maszyny i urządzenia, a niejednokrotnie całe fabryki wykonujące określone prace i realizujące określone procesy technologiczne właśnie dzięki możliwości funkcjonowania na wodzie jako obiekty pływające.

Specjalistyczne jednostki pływające zaprojektowane z przeznaczeniem do wykonywania określonych prac są budowane przez wiele firm z różnych branż i z różnych krajów, dla których stocznia produkcyjna jest po prostu koordynatorem i montownią. Specjalistyczne statki to pływające obiekty, których odpowiedniki na lądzie można przyrównywać np. do luksusowych hoteli czy nawet całych ośrodków wypoczynkowych, ogromnych maszyn budowlanych wykonujących np. roboty ziemne, potężnych szybów naftowych, a nawet całych rafinerii, ośrodków naukowo-badawczych czy szkoleniowych, a nawet pełnowymiarowego krytego stadionu sportowego do prowadzenia rozgrywek piłki nożnej. Taka jest jedynie przykładowa specyfika niszowej produkcji przemysłu stocznioowego, praktycznie (poza pewnymi wyjątkami) nie ujmowana w światowych rankingach i raportach. Jako przykład specyficznej produkcji niszowej można przytoczyć jednostkę zaprojektowaną przez polskie biuro projektowe StoGda i zbudowaną w stoczni CRIST w Polsce, służącą do budowy autostrady zawieszanej nad oceanem na wyspie Reunion na Oceanie Indyjskim. Innym ciekawym przykładem był projekt pływającego pełnowymiarowego stadionu piłkarskiego wstępnie planowanego do zbudowania na Mundial 2022 w Dubaju.

Niestety nadal powszechnie występuje brak świadomości czym zajmuje się niszowy przemysł stocznioowy, czym mogą być i są statki i obiekty pływające, jakie ogromne mogą to być obiekty i jakie skomplikowane funkcje oraz zadania mogą wykonywać. W powszechnej świadomości dominuje niczym niezakłócone przekonanie ograniczające rolę przemysłu stocznioowego jedynie do budowy *pływających ciężarówek* przewożących rozmaite towary. Ograniczenie do roli pływających ciężarówek potęgowane jest dodatkowo przez światowe raporty koncentrujące się przede wszystkim na wskaźnikach charakteryzujących tylko wartości związane z możliwościami transportowymi towarów masowych, płynnych czy skonteneryzowanych. Takie podejście ukształtowało się historycznie i było związane m.in. z określeniem miarodajnego sposobu do nakładania opłat i podatków związanych z handlem towarami głównie w ujęciu międzynarodowym. Współczesna różnorodność funkcji pełnionych przez statki i obiekty pływające odbiegająca od tradycyjnego podejścia nie mieści się w specyfice raportów publikowanych w zbliżonej formie od setek już lat. Każde „nowatorskie” podejście w tym bardzo tradycyjnym i konserwatywnym obszarze gospodarki spotyka się z niezrozumieniem, a nawet oporem lub próbą dyskredytowania.

Dlatego mając powyższe na względzie analiza przedstawiona w kolejnych rozdziałach prowadzona jest nie w oparciu o stereotypy charakterystyczne dla „światowych raportów”, ale

w oparciu o parametry charakterystyczne przy badaniu kondycji innych branż. Należą do nich wspomniane już wcześniej obserwacje trendów w zakresie zatrudnienia, w zakresie przychodów, czy postrzegania atrakcyjności branży dla potencjalnych inwestorów.

31 grudnia 2020 roku Główny Urząd Statystyczny oddział w Szczecinie opublikował Rocznik Statystyczny Gospodarki Morskiej 2020, który pomimo zamieszczenia w nazwie roku „2020” ujmuje wyniki uzyskane w roku 2019. Są to najbardziej aktualne z dostępnych obecnie danych. Cykl gromadzenia danych przez GUS powoduje, że ich publikacja następuje z rocznym opóźnieniem.

Na dane GUS odnośnie roku 2020 trzeba będzie poczekać przynajmniej do końca 2021 roku. Dlatego jako podstawę do analizy historycznej sytuacji przemysłu stocznioowego sprzed wystąpieniem pandemii COVID-19 przyjęte zostały dane GUS dla roku 2019, najbardziej aktualne z powszechnie dostępnych. Należy jednocześnie zauważyć, że na początku 2020 roku nie zachodziły istotne wydarzenia rynkowe, które w sposób zasadniczy mogłyby zmienić sytuację przemysłu stocznioowego w Polsce. Dlatego z dużą dozą prawdopodobieństwa graniczącą niemal z pewnością, należy zakładać, że **trendy zaobserwowane na podstawie danych dostępnych dla roku 2019 powinny również utrzymywać się w początkach I kwartału roku 2020**, czyli do momentu wystąpienia ostrego światowego kryzysu spowodowanego pandemią COVID-19.

Podstawą do przedstawienia sytuacji historycznej w przemyśle stocznioowym w Polsce przed pandemią wywołaną przez COVID-19 są tendencje zaobserwowane w kilku obszarach, o których była mowa wcześniej, a do których należy zaliczyć łączną wartości przychodów z całokształtu działalności, zarejestrowany poziom zatrudnienia, a także postrzeganie sektora przez inwestorów.

Jednak na początku warto zapoznać się ze strukturą przemysłu stocznioowego w Polsce, również ze względu na strukturę własności.

2. Struktura przemysłu stocznioowego

Jaka jest struktura przemysłu stocznioowego w Polsce?

Model obecnej struktury przemysłu stocznioowego w Polsce zaczął kształtować się kilkanaście lat temu na początku lat dwutysięcznych po prywatyzacji Stoczni Remontowej i powołaniu do życia Holdingu Remontowa, a ukształtowany w obecnym stanie był dodatkowo wynikiem likwidacji dużych stoczni w Gdyni i Szczecinie, w różnej formie zależnych od Skarbu Państwa. Obecnie ponad 90% całokształtu przychodów przemysłu stocznioowego w Polsce zapewniają firmy prywatne lub zdominowane przez kapitał prywatny.

Jednak podział tylko na dwie grupy kolokwialnie zwane „państwowe” oraz „prywatne” nie w pełni jest miarodajny i warto z grupy firm prywatnych dodatkowo wyodrębnić Holding Remontowa. W tej sytuacji możemy wyróżnić następujące grupy „graczy rynkowych”:

- Holding Remontowa (*grupa prywatna*) – wielkość udziału tej grupy w łącznej wartości przychodów przemysłu stocznioowego w Polsce waha się w różnych okresach wokół ok. 20%,
- spółki w różnej formule zależne od Skarbu Państwa – wielkość udziału tej grupy w łącznej wartości przychodów przemysłu stocznioowego w Polsce waha się wokół ok. 10%,

- wszystkie pozostałe firmy (*prywatne lub zdominowane przez kapitał prywatny*) – wielkość udziału tej grupy w łącznej wartości przychodów przemysłu stoczniowego w Polsce ostatnio wyraźnie przekracza poziom ok. 70%.

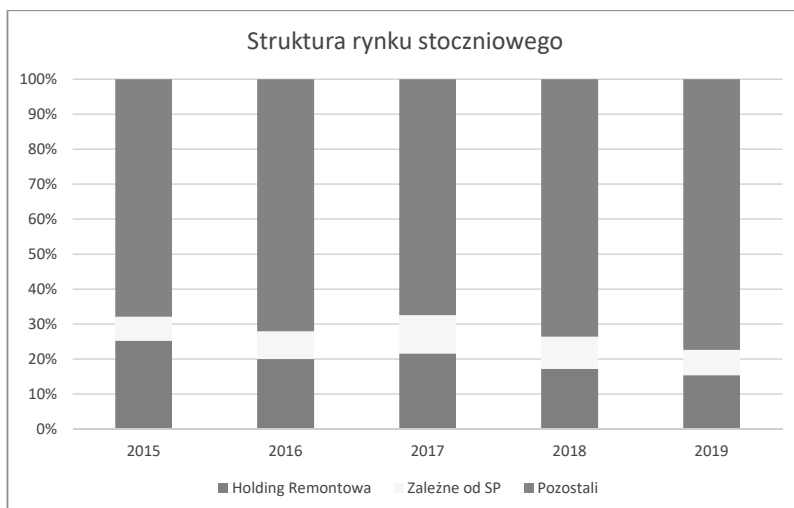
Zaprezentowany wykres wskazuje jak na przestrzeni ostatnich kilku lat kształtował się udział poszczególnych wyżej wymienionych grup w przychodach całego sektora stoczniowego w Polsce. Wykres powstał na podstawie danych GUS, informacji dostępnych w mediach oraz oszacowań własnych, m.in. na podstawie danych publikowanych w KRS, na podstawie raportów finansowych. Podane wartości są jedynie szacunkowe, ale przedstawiają w sposób poglądowy „układ sił” występujący na rynku przedsiębiorstw branży stoczniowej w Polsce.

Należy wskazać, że w ramach prowadzonej działalności gospodarczej na rynku występuje zjawisko „wzajemnego przenikania się” aktywności firm z poszczególnych grup, ponieważ firmy wchodzą pomiędzy sobą w interakcje gospodarcze będąc czasami w roli kooperanta, a w innym przypadku w roli Klienta. Wartość wymiany gospodarczej w ramach interakcji pomiędzy grupami nie jest oszacowana.

Lata	2015	2016	2017	2018	2019
Holding Remontowa %	25%	20%	22%	17%	15%
Zależne od SP %	7%	8%	11%	9%	7%
Pozostali %	68%	72%	67%	74%	78%

Źródło: J. Czuczman opracowanie własne na podstawie danych GUS, publikacji firm, KRS oraz mediów

Jako proces długofalowy zaobserwowany na podstawie danych na przestrzeni ostatnich kilku lat, można wskazać na delikatną tendencję wzrostową i zwiększanie się udziału w całości przychodów sektora stoczniowego w Polsce firm umownie zakwalifikowanych do grupy „pozostali”, w pewnym sensie zmniejszając udział dwóch pozostałych grup.

Źródło: J. Czuczman opracowanie własne na podstawie danych GUS, KRS, publikacji firm oraz mediów

Tradycyjnie przemysł stoczniowy funkcjonuje w trzech obszarach: budowy nowych jednostek pływających realizowany przez stocznie produkcyjne, remontów i przebudów jednostek

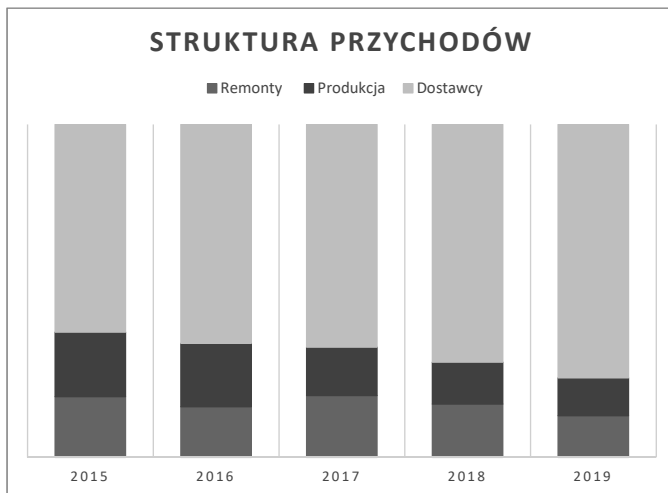
plywających realizowany przez stocznie remontowe oraz dostaw wyposażenia, systemów, towarów i usług realizowany przez kooperantów stoczni krajowych i zagranicznych.

W tabeli zostało zaprezentowane zestawienie ostatnich kilku lat całokształtu przychodów przemysłu stocznioowego z procentowym podziałem na stocznie produkcyjne, stocznie remontowe oraz dostawców. Wyliczenia przedstawiają oszacowania prowadzone na podstawie danych zaczerpniętych z GUS, wyników wykazywanych w sprawozdaniach finansowych zaczerpniętych z KRS, a także publikacji dostępnych w mediach.

Lata	2015	2016	2017	2018	2019
Stocznie produkcyjne %	19 %	19 %	15 %	13 %	11 %
Stocznie remontowe %	18 %	15 %	19 %	16 %	13 %
Dostawcy %	62 %	66 %	67 %	71 %	76 %

Źródło: J. Czuczman opracowanie własne na podstawie danych GUS, KRS, publikacji firm oraz mediów

Oszacowania biorą pod uwagę całokształt przychodów firm, których podstawową działalność można zakwalifikować do jednej z tych trzech grup. Nie są prowadzone szczegółowe badania struktury przychodów danej firmy, czyli np. dla stoczni produkcyjnych cały przychód jest kwalifikowany tak jakby uzyskiwany był wyłącznie ze sprzedaży tylko nowych i w pełni wyposażonych statków, nawet gdy część przychodu pochodzi z produkcji tzw. kadłubów. Takie informacje nie są dostępne w sprawozdaniach finansowych publikowanych w KRS.

Źródło: J. Czuczman opracowanie własne na podstawie danych GUS, KRS, publikacji firm oraz mediów

Ten uproszczony podział nie w pełni odzwierciedla szczegółowo faktyczny obszar realizowanych przychodów, jednak niezmienną metodologią systematycznie prowadzoną od wielu lat pozwala na dostrzeżenie rysujących się tendencji, dla których oszacowane wartości bezwzględne są jedynie pewnym przybliżeniem pozwalającym na przybliżone procentowe wyszacowanie udziałów poszczególnych grup. Jednocześnie na wykresie przedstawiającym w formie graficznej wartości podane w tabeli został sformatowany w taki sposób, aby całokształt przychodów danego roku był reprezentowany jako 100%, jednakowo dla wszystkich okresów rocznych. W ten sposób częściowo są niwelowane odchylenia wynikające z uproszczonego podziału zastosowanego przy szacowaniu przychodów o czym była mowa wyżej. Zdając sobie

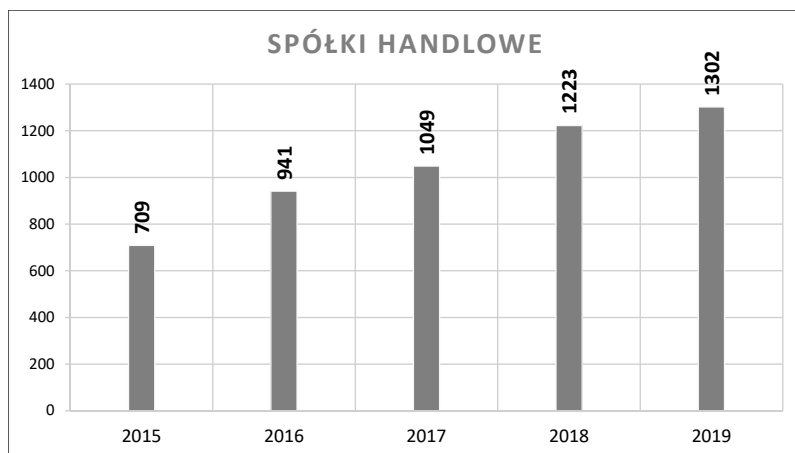
sprawę z tak zakreślonych warunków celem analizy nie jest rozpatrywanie i porównywanie bezwzględnych wartości liczbowych przychodów poszczególnych grup, ale raczej dostrzeżenie tendencji rysujących się pomiędzy nimi w czasie. Można zaobserwować ponad 20% trend wzrostowy udziału dostawców w całokształcie przychodów przemysłu stoczniowego w Polsce. W pewnym sensie trend ten potwierdza, że firmy kooperujące są w stanie dostarczyć więcej wyrobów i usług niż są w stanie zaabsorbować łącznie stocznie produkcyjne i remontowe w Polsce. Dlatego kooperanci zaczęli poszukiwać odbiorców wśród stoczni zagranicznych, co pozwala na systematyczne zwiększanie poziomu sprzedaży.

W kolejnej części przedstawione zostaną informacje pozwalające na ocenę postrzegania przemysłu stoczniowego w Polsce z punktu widzenia przedsiębiorców/inwestorów.

3. Atrakcyjności inwestowania

Czy przemysł stoczniowy w Polsce jest atrakcyjny dla przedsiębiorców?

Jako ocenę atrakcyjności sektora przez przedsiębiorców można przyjąć chęć tworzenia przez nich nowych podmiotów gospodarczych w danym obszarze, wymagającym poczynienia określonych inwestycji. Branża stoczniowa jest branżą o wysokiej barierze wejścia i podjęcie działalności gospodarczej wymaga poniesienia nakładów nie tylko na środki trwałe i nietrwałe, ale również na cały system certyfikatów i tzw. *dopuszczeń*.

Źródło: J. Czuczman opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wykres jest graficznym zobrazowaniem danych zawartych w tabeli

Tabela przedstawia liczbę spółek handlowych zarejestrowanych jako prowadzące działalność gospodarczą w sektorze stoczniowym na przestrzeni lat 2015 – 2019.

Lata	2015	2016	2017	2018	2019
Spółki handlowe [liczba]	709	941	1 049	1 223	1 302

Źródło: J. Czuczman opracowanie własne na podstawie danych GUS

Widać wyraźny coroczny wzrost liczby spółek.

Tworzenie nowych podmiotów gospodarczych nigdy nie jest pozbawione ryzyka, a tworzenie ich w branży o wysokiej barierze wejścia jeszcze to ryzyko zwiększa. Jednak przedsiębiorcy podejmują takie ryzyko inwestycyjne w nadziei na zysk uzyskany z poczynionej inwestycji. Dlatego skłonność do inwestowania w określonym obszarze działalności gospodarczej w oczywisty sposób świadczy o jej postrzeganiu jako atrakcyjnej (lub nie).

Poniżej krótka analiza atrakcyjności przemysłu stoczniowego przeprowadzona w oparciu o liczbę podmiotów aktywnych w tym sektorze rynku w określonym czasie.

Działalność gospodarcza w sektorze stoczniowym realizowana jest przez podmioty gospodarcze, na które składają się przedsiębiorstwa państwowe, spółki handlowe, spółki cywilne oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą pod potoczną nazwą „samozatrudnieni”. W sektorze stoczniowym nie występują przedsiębiorstwa państwowe, chociaż część ze spółek handlowych w różny sposób jest w nadzorze Skarbu Państwa i potocznie są nazywane jako „przedsiębiorstwa państwowe”, jednak nie ma to żadnego związku z nomenklaturą stosowaną w roczniku statystycznym GUS.

Wykres pokazuje, że pomiędzy rokiem 2015 a 2019 nastąpił przyrost o ponad 4/5 (80%) liczby spółek handlowych osiągając w 2019 roku poziom 1300 przedsiębiorstw. Tak dynamiczna tendencja wzrostowa potwierdza silne zainteresowanie sektorem stoczniowym przez przedsiębiorców, którzy podejmują ryzyko biznesowe tworzenia nowych podmiotów gospodarczych. A branża, jak powszechnie wiadomo nie jest branżą łatwą do prowadzenia biznesu, a co więcej jest branżą o stosunkowo wysokiej tzw. „barierze wejścia”. Na barierę wejścia składają się m.in. wysokie koszty certyfikacji prowadzonych procesów technologicznych, tworzonych wyrobów i dostarczanych usług oraz umiejętności pracowników. Procesy certyfikacji pracowników, procesów, usług i wyrobów prowadzone są przez rozpoznawalne na całym świecie instytucje znane jako towarzystwa klasyfikacyjne i są warunkiem koniecznym, aby wytworzone wyroby lub dostarczane usługi związane z bezpieczeństwem obiektu pływającego i jego załogi spełniały wszelkie niezbędne wymagania. Jeżeli nie zostaną zachowane, to obiekt pływający po prostu nie uzyska pozwolenia na eksploatację.

W okresie przed wystąpieniem pandemii koronawirusa brak pracowników był dosyć powszechnie odczuwalny we wszystkich branżach w Polsce, jednak przemysł stoczniowy choć odczuwał również brak wystarczającej liczby pracowników to jednak, na tle innych branż, radził sobie wyjątkowo dobrze, ponieważ sukcesywnie zwiększał poziom zatrudnienia o czym będzie mowa w kolejnym rozdziale. Co więcej, oferowany poziom wynagrodzenia był średnio blisko 30% wyższy od średniej krajowej. Intensywnie powstające podmioty gospodarcze musiały uwzględnić sytuację wysokiego poziomu płac, co jednak nie zniechęcało przedsiębiorców do podejmowania ryzyka tworzenia nowych firm, oczekując na przyszłe zyski z działalności.

Jest oczywiste, że powstające podmioty gospodarcze muszą mieć zdolność pozyskiwania zamówień, oraz realizacji zamówień z zyskiem. Inaczej nie będą radzić sobie na konkurencyjnym rynku. Tendencja wzrostowa ukazana na wykresie wskazuje, że przemysł stoczniowy w oczach inwestorów, którymi są głównie inwestorzy prywatni realizujący ponad 90% przychodów branży, jest warty zainwestowania zarówno czasu jak i pieniędzy.

Rosnąca liczba podmiotów funkcjonujących w obszarze przemysłu stoczniowego wskazuje wyraźnie, że rynek stoczniowy i technologii morskich był postrzegany przed wystąpieniem

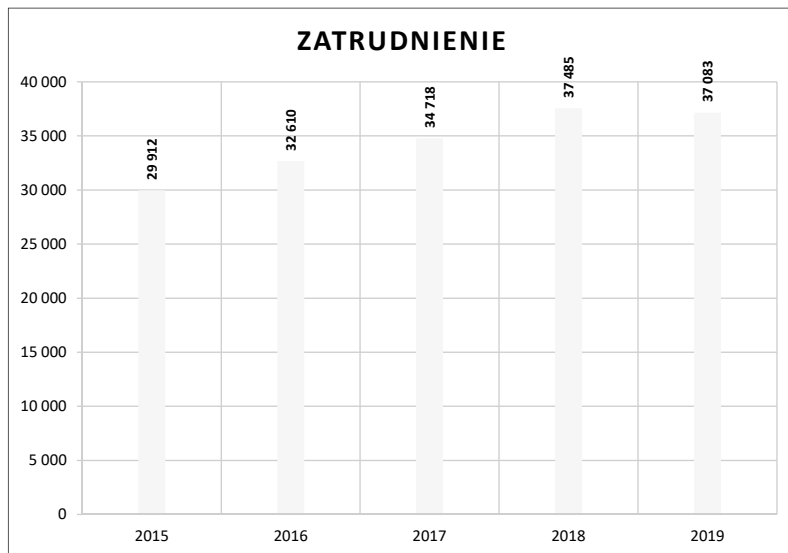
kryzysu związanego z pandemią COVID-19 jako perspektywiczny i zachęcający do tworzenia nowych podmiotów specjalizujących się w tego rodzaju aktywności gospodarczej.

Na postawione na wstępie tego rozdziału pytanie należy więc odpowiedzieć twierdząco i przyjąć jako prawdziwą tezę, że przemysł stoczniowy w Polsce jest obszarem atrakcyjnym do podejmowania inwestycji. Inwestycje związane z tworzeniem nowych podmiotów w branży tak trudnej jak branża stoczniowa wymagają m.in. posiadania specjalistycznej wiedzy i umiejętnego jej wykorzystywania, dobrego przygotowania technicznego, umiejętności efektywnego zarządzania skomplikowaną produkcją jednostkową i związanym z nią logistyką łańcucha wartości.

Efekty zainteresowania przedsiębiorców przemysłem stoczniowym przełożyły się na pokazany w kolejnych rozdziałach trend wzrostowy obserwowany zarówno w poziomie zatrudnienia jak i w całkowitych przychodach sektora.

4. Trendy w obszarze zatrudnienia

Wykres obrazuje liczbę zatrudnionych w przemyśle stoczniowym.

Źródło: J. Czuczman opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wykres jest graficznym zobrazowaniem danych zawartych w tabeli przedstawiającej liczbę zatrudnionych w latach 2015 – 2019.

Lata	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba zatrudnionych	29 912	32 610	34 718	37 485	37 083

Źródło: J. Czuczman opracowanie własne na podstawie danych GUS

Dramatyczne załamanie poziomu zatrudnienia w przemyśle stoczniowym w Polsce o blisko 1/3, które nastąpiło w 2009 roku było skutkiem likwidacji dwóch największych polskich stoczni

w Gdyni i w Szczecinie. Likwidacja wynikała wprost z decyzji Komisji Europejskiej z dnia 6 listopada 2008 roku i w jej wyniku uchwalenia w Polsce tzw. specustawy „kompensacyjnej”. Po roku 2009 obserwowany jest stopniowy wzrost zatrudniania z chwilowym załamaniem w 2015 roku.

Od 2015 roku utrzymuje się już stały, kilkuprocentowy wzrost zatrudnienia osiągając w 2018 roku poziom około 37,5 tysiąca osób, z niewielkim 1% spadkiem w 2019 roku ciągle jednak powyżej 37 tysięcy zatrudnionych. Poziom ponad 37 tysięcy jest najwyższy w całym XXI wieku (*nie licząc roku 2001*), ponieważ nigdy wcześniej nie przekroczył 36 tysięcy, a w 2009 roku spadł nawet do 23.402 zatrudnionych.

Wzrastająca liczba zatrudnionych doskonale wykazuje, że przemysł stoczniowy był w okresie ostatnich kilku lat postrzegany jako bardzo atrakcyjna branża nie tylko dla przedsiębiorców co wykazano wcześniej, ale również dla pracobiorców, którzy przeciętnie uzyskiwali wynagrodzenie blisko 30% wyższe od średniej krajowej. Praca w przemyśle stoczniowym wymaga od zatrudnionych wysokich kwalifikacji potwierdzanych certyfikatami wystawianymi przez międzynarodowe instytucje certyfikujące i wymaga ciągłego doskonalenia umiejętności. Ponadto, certyfikaty wystawiane są na określony okres ważności i wymagają ponownych egzaminów po jego upływie, aby można było nadal utrzymać ich ważność. Pomimo wymagających warunków pracy obserwowany był stały wzrost liczby zatrudnionych.

Należy dodatkowo podkreślić, że jak pokazano wcześniej od kilku już lat ponad 90%, całkowitych przychodów sektora stoczniowego w Polsce realizowane jest przez firmy prywatne. Oznacza to, że aby zwiększać zatrudnienie muszą posiadać dobrze wypełniony i stabilny portfel zamówień i oferować atrakcyjny poziom wynagrodzenia.

Wybranie przez zatrudnionego pracy w sektorze stoczniowym wymaga od zainteresowanej osoby zainwestowania własnego czasu w pozyskanie wysokich umiejętności, pozwalających na utrzymanie zatrudnienia. Rosnący od 2015 do 2019 roku poziom zatrudnienia o blisko 25% doskonale potwierdza też o atrakcyjności tej branży nie tylko dla pracodawców, o czym była mowa wcześniej, ale również dla pracobiorców.

5. Trendy w zakresie przychodów

Przechody sektora stoczniowego w Polsce z całokształtu działalności.

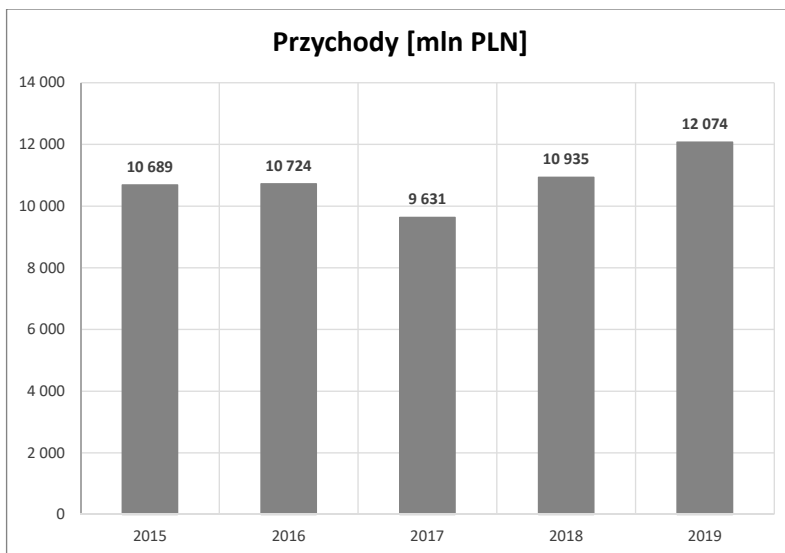
W roczniku statystycznym GUS można znaleźć informacje na temat przychodów sektora z całokształtu działalności. Należy stale mieć na uwadze, że blisko 90% przychodów, z lekką tendencją wzrostową obserwowaną w ostatnich 3 latach, jest realizowane przez podmioty prywatne. Okazuje się, że w roku 2018 przychody sektora stoczniowego z całokształtu działalności były najwyższe w całej dotychczasowej i dostępnej historii danych statystycznych GUS, począwszy od lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku, osiągając poziom ponad 10,9 miliarda złotych. Jednak przychody w roku 2019 okazały się być jeszcze o ponad 10% wyższe zbliżając się do poziomu 12,1 miliarda złotych.

Tabela przedstawia wartość przychodów z całokształtu działalności przemysłu stoczniowego w Polsce na przestrzeni lat 2015 – 2019.

Lata	2015	2016	2017	2018	2019
Przychody [mln PLN]	10 689	10 724	9 631	10 935	12 074

Źródło: J. Czuczman opracowanie własne na podstawie danych GUS,

Wykres jest graficznym zobrazowaniem danych zawartych w tabeli.

Źródło: J. Czuczman opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tym na co należy zwrócić uwagę jest fakt, że przychody ostatnich lat osiągnęte są przy zdecydowanie niższej liczbie statków wykonywanych na gotowo, czyli przy mniejszym udziale wyposażenia. Dla jednostek nie w pełni wyposażonych udział dostawców zagranicznych w całkowitej wartości wyrobu jest więc nieco niższy, ponieważ część prac wyposażeniowych jest wykonywana za granicą, po odholowaniu jednostki do stoczni zagranicznej.

Ponadto należy zauważyć, że wartość przychodu z całokształtu działalności stoczniowej w ostatnich latach prawdopodobnie nie jest w pełni kompatybilna z wartością przychodów wykazywanych w latach wcześniejszych, np. 90. i może być w stosunku do nich zaniżona. Powodem jest fakt, że istotnie zmniejszyła się liczba statków produkowanych jako gotowe jednostki zdolne do żeglugi. Obecnie produkowana jest duża liczba tak zwanych kadłubów o wysokim stopniu wyposażenia, dla których znaczną wartość wyposażenie dostarcza klient w ramach tzw. *dostaw armatorskich*. Sytuacja zwiększonej wartości dostaw armatorskich spowodowana jest przede wszystkim niewystarczającą zdolnością pozyskiwania zabezpieczeń finansowych, w tym na zakup wyposażenia, na skalę wymaganą liczbą budowanych jednostek pływających. Jednostki pływające budowane są głównie przez średniej wielkości prywatne podmioty gospodarcze i to przedsiębiorcy w trakcie rozmów i spotkań na forum organizacji pracodawców podkreślają trudności z pozyskiwaniem finansowania, głównie w zakresie inwestycyjnym, ale również i bieżącym, ze względu na ograniczone możliwości wystawiania zabezpieczeń majątkowych naprzeciw kredytom finansującym budowy statków. Dlatego rozwiązaniem stosowanym przez średnich przedsiębiorców w praktyce jest negocjowanie kontraktów ze zwiększonym udziałem wartości tzw. *dostaw armatorskich*. Powstaje w tym przypadku swoista luka, którą można by nazwać „*luką porównywalnych przychodów*”. Dotyczy ona porównywania dochodów jakie były osiągnęte, gdy na rynku działały głównie duże

państwowe stocznie, budujące statki na gotowo, a obecnie, gdy podstawę przychodów kreują firmy średniej wielkości, budujące głównie tzw. *kadłuby*. Realna wartość *luki* może dochodzić nawet do kilkunastu procent, co w rozważaniu *stricte teoretycznym* potencjalnie dodatkowo zwiększałoby obecny poziom 12,1 miliardów złotych.

Należy powtórzyć, że przychody ostatnich lat osiągane są przy zdecydowanie niższej liczbie statków wykonywanych na gotowo, czyli mniejszym udziale wyposażenia, którego część pochodząca z zagranicy w gotowym statku może być szacowana nawet na poziomie ok. 30%-40%. Dla jednostek nie w pełni wyposażonych udział wartości dostawców zagranicznych jest niższy w Polsce, ponieważ część prac jest kończona po przekazaniu budowanej jednostki do stoczni zagranicznej. Z drugiej jednak strony zwiększenie poziomów tzw. *dostaw armatorskich* zwiększa udział dostawców zagranicznych, ponieważ armatorzy preferują dostawy ze swoich krajów, czyli z zagranicy. Oszacowanie tych przeciwstawnych tendencji wartościowo nie zostało przeprowadzone.

Odczyty danych GUS w zakresie poziomu przychodów, poziomu zatrudnienia i liczby spółek handlowych wyraźnie potwierdzają tezę o pozytywnych trendach zachodzących w przemyśle stoczniowym w Polsce na przestrzeni ostatnich kilku lat przed wystąpieniem pandemii związanej z COVID-19, zauważa się jednak tendencję zmniejszonej liczby statków budowanych na gotowo. Więcej na ten temat w Suplemencie.

6. Efektywność

Efektywność produkcji okrętowej mierzona jest wskaźnikiem wyrażającym w Euro wartość jednej skompensowanej tony pojemności brutto tzw. CGT. Matematyczne wyliczenie jest proste i polega na podzieleniu przez siebie liczby wyrażającej rynkową wartość statku w walucie Euro przez wyliczony dla danego statku wskaźnik zwany CGT.

Systemem CGT został zaproponowany jeszcze w latach 70. ubiegłego wieku przez stowarzyszenia zrzeszające europejskie stocznie (AWES przekształcone w CESA, a obecnie SEA Europe), oraz japońskie (SAJ). Obowiązujący od 1 stycznia 2007 roku system został wspólnie wypracowany przez dwie wcześniej wspomniane organizacje, do których dołączyło stowarzyszenie stoczni koreańskich (KSA). Łącznie te 3 organizacje reprezentowały wówczas 75% światowej produkcji stoczniowej.

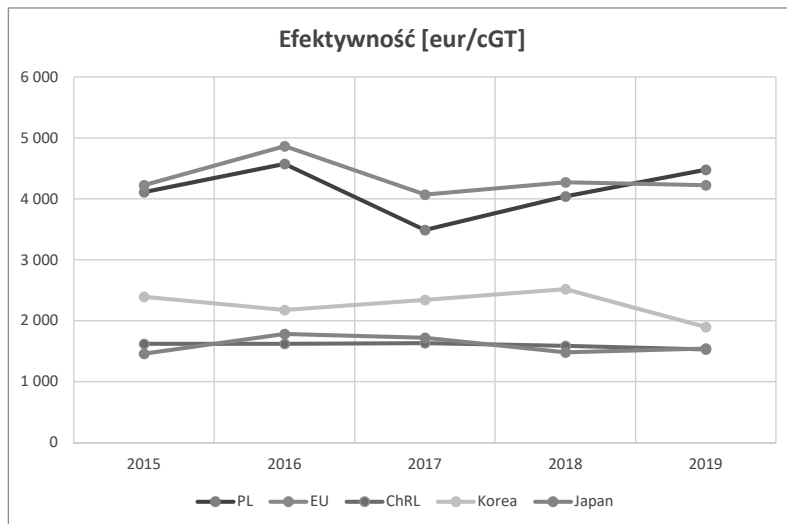
Celem wprowadzenia systemu CGT było znalezienie miernika do pomiaru potencjału produkcyjnego stoczni, lepszego niż wyliczenia oparte o wartości GT lub DWT.

Stosowany od 1994 roku przelicznik GT na CGT był oparty na współczynnikach przeliczeniowych i został uznany jako nie w pełni realizujący funkcję do jakiej został wymyślony. Zastąpiony został w 2007 roku.

System CGT wprowadził miarę potencjału produkcyjnego stoczni uwzględniającą stopień skomplikowania budowanych statków. Statki o zbliżonej objętości (*mówiąc kolokwialnie o zbliżonych wymiarach*) będą miały bardzo podobną wartość GT. Jednak wykorzystanie dysponowanej na statku objętości, wynikające z typu statku może je zasadniczo różnić co do wartości CGT. Jednostka bardziej skomplikowana, np. statek rybacki, gdzie dysponowana objętość jest w maksymalnym stopniu wykorzystana przez maszyny i urządzenia, a nawet całe linie produkcyjne, będzie miała znacznie wyższą wartość CGT niż jednostka mniej skomplikowana, np. masowiec, który w znacznej części ma kolokwialnie mówiąc „*puszq*”

objętość przygotowaną na przyjęcie ładunku. Wyliczenia efektywności Euro/CGT prowadzone są na podstawie danych AWES (przekształconego w CESA, a obecnie SEA Europe) od połowy lat 90. ubiegłego wieku. Pomiędzy rokiem 1995 a 2008 poziom efektywności w Polsce wahał się w przedziale 1400 – 1700 EUR/CGT, co stanowiło poziom około 60-70% średniej efektywności europejskiej i wynikało wprost z programów produkcyjnych stoczni w Gdyni i Szczecinie budujących głównie tzw. pojemnikowce, obecnie znane pod nazwą kontenerowce.

Wykres przedstawia efektywność liczną jako Euro/cGT i powstał w oparciu o dane zawarte w tabeli za ostatnie kilka lat.

Źródło:

J. Czuczman oszacowanie własne na podstawie danych GUS, SEA Europe, Clarksons, publikacji firm, mediów oraz prowadzonych wywiadów.

Tabela zawiera wyliczenia z lat 2015 – 2019 efektywności Euro/cGT dla statków produkowanych jako gotowe jednostki pływające zbudowane w Polsce i porównuje ze średnią efektywnością Euro/cGT uzyskiwaną przez stocznie europejskie, chińskie, japońskie i południowo koreańskie.

Lata	2015	2016	2017	2018	2019
Polska [EUR/cGT]	4 111	4 573	3 489	4 043	4 480
Europa [EUR/cGT]	4 226	4 863	4 070	4 272	4 226
ChRL [EUR/cGT]	1 623	1 623	1 635	1 589	1 529
Korea [EUR/cGT]	2 393	2 178	2 344	2 518	1 899
Japan [EUR/cGT]	1 459	1 785	1 720	1 482	1 544

Źródło: J. Czuczman oszacowanie własne na podstawie danych GUS, SEA Europe, Clarksons, publikacji firm, mediów oraz prowadzonych wywiadów.

Jest to oszacowanie własne przeprowadzone na podstawie dostępnych danych GUS, publikowanych przez SEA Europe, raportów Clarksons, a także publikacji własnych stoczni, materiałów medialnych oraz osobiście prowadzonych wywiadów.

Jak dość łatwo zauważyć, wykorzystanie objętości dysponowanej na kontenerowcu nie jest relatywnie zbyt duże w porównaniu np. z wykorzystaniem tej samej objętości na statkach specjalistycznych np. rybackich lub innych klasyfikowanych jako tzw. NCCV. Ich produkcję rozpoczęły stocznie prywatne po roku 2008 już po upadku największych państwowych stoczni produkcyjnych w Gdyni i w Szczecinie.

Dlatego po roku 2008, w kolejnych latach obserwujemy wyraźnie rosnący poziom efektywności wyrażonej jako Euro/cGT, który wynika głównie z zaprzestania produkcji kontenerowców budowanych w Gdyni i Szczecinie. Pozyskiwane były za to kontrakty na jednostki specjalistyczne, znacznie bardziej skomplikowane, wymagające większego nakładu pracy i w związku z tym o znacznie wyższej wartości dodanej. Początkowo Stocznia Północna (obecnie Remontowa Shipbuilding) należąca do Holdingu Remontowa podjęła się zaprojektowania i zbudowania specjalistycznych jednostek pływających. Także stocznia CRIST znalazła swoją niszę rynkową w produkcji wysoko specjalistycznych statków i obiektów pływających. Produkcję skomplikowanych specjalistycznych jednostek pływających podjęły w Polsce również inne średniej wielkości stocznie produkcyjne i produkcyjno-remontowe. Warto zauważyć, że przemysł stoczniowy okazał się na tyle interesujący dla inwestorów, że zagraniczny kapitał zaczął inwestować w Polsce powołując do życia m.in. stocznie produkcyjne, rejestrowane w Polsce jako spółki prawa handlowego, co w oczywisty sposób potwierdza tezę wyrażoną we wcześniejszym rozdziale o atrakcyjności sektora stoczniowego dla inwestorów i przedsiębiorców.

W ostatnich latach produkowane są w Polsce jednostki specjalistyczne o wysokiej wartości dodanej, co jest zjawiskiem bardzo pozytywnym. Niekorzystna jest niestety liczba gotowych statków produkowanych w Polsce. Jest to zjawisko dość skomplikowane i w dużej mierze wynika ze słabości krajowego systemu gwarancji kredytowych oraz braku wsparcia średniej wielkości podmiotów stoczniowych w promocji ich produkcji. To powoduje, że pomimo pozytywnych wyników finansowych są zbyt słabe kapitałowo, aby podejmować się realizacji kontraktów budowy statków na gotowo, wymagających również silnego wsparcia nie tylko finansowego, ale również prawnego, oraz konieczności rozbudowywania działów logistyki odpowiedzialnych za efektywne zarządzanie łańcuchem dostaw i zaopatrzeniem. Firmy prywatne nie są w stanie ponieść takich dodatkowych długofalowych inwestycji, które przy ich efektywnym gospodarowaniu zapewne by się zwróciły. Dlatego kontrakty na budowę gotowych jednostek są praktycznie w stanie pozyskiwać jedynie Remontowa Shipbuilding, należąca do Holdingu Remontowa oraz znana na rynku z innowacyjnych projektów największa w Polsce pod względem potencjału technicznego i produkcyjnego stocznia CRIST. Jednostkowe kontrakty na budowę w pełni wyposażonych statków są w stanie pozyskiwać również inne średniej wielkości przedsiębiorstwa stoczniowe np. takie jak Marine Project, SAFE, czy inne, jednak muszą się wspierać dostawami armatorskimi w znacznym zakresie, dzięki temu istotnie mogą zmniejszyć swoją ekspozycję finansową. Ta sytuacja nie jest związana ani z umiejętnościami technicznymi ani organizacyjnymi średniej wielkości stoczni produkcyjnych w Polsce, a wyłącznie brakiem funkcjonowania w Polsce silnego, spójnego i wiarygodnego systemu finansowania produkcji stoczniowej. W tym miejscu należy wspomnieć o pomyśle powołania do życia Morskiego Funduszu Inwestycyjnego, który gdyby prawidłowo zafunkcjonował miałby ogromne pole do wspierania produkcji stoczniowej w Polsce znacznie przyczyniając się do jej rozwoju.

Przedstawione dane potwierdzają tezę, że na przestrzeni ostatnich kilku lat przemysł stoczniowy w Polsce stawał się branżą coraz bardziej konkurencyjną, o silnych fundamentach dalszego rozwoju, branżą wysokich technologii. Wyraźnie odnotowywany był trend wzrostowy objawiający się we wszystkich kluczowych elementach gospodarczych takich jak rosnąca wartość przychodów, rosnąca liczba zatrudnionych, a także rosnąca liczba podmiotów gospodarczych aktywnych w branży stoczniowej, przy istotnym wzroście efektywności produkowanych na gotowo statków, osiągającej średni europejski poziom zdecydowanie wyższy od uzyskiwanego przez stocznie Dalekiego Wschodu.

7. Aktywności podczas pandemii Covid-19

W odróżnieniu od innych krajów UE takich jak Niemcy, Włochy, Francja, Hiszpania czy Finlandia należy podkreślić, że według dostępnych informacji stocznie w Polsce nie były ani czasowo zamykane, ani zmuszone do czasowego wstrzymania produkcji lub zwalniania pracowników z powodu wystąpienia pandemii COVID-19. Natomiast wystąpiła konieczność obniżenia rytmu produkcji ze względu na żądania Klientów oczekujących rozciągnięcia realizacji bieżących kontraktów w czasie i wydłużania kontraktowych terminów dostaw. Zostało to spowodowane głównie kryzysem na rynku jednostek wycieczkowych, bardzo ważnym dla polskich przedsiębiorstw stoczniowych, oraz w pewnym stopniu przełożeniem się sytuacji wywołanej kryzysem przez COVID-19 na inne rynki, np. promów pasażerskich.

Należy zauważyć, że pewnym wsparciem dla przedsiębiorców branży stoczniowej była bardzo szybka reakcja administracji rządowej. Zaraz po ogłoszeniu tzw. *lockdown'u*, już w niedzielę 15 marca ur. wydany został komunikat ówczesnego Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej przekazany jeszcze tego samego dnia (w niedzielę) związkom pracodawców aktywnych w branży stoczniowej, czyli do Polskiego Forum Technologii Morskich oraz do Forum Okrętowego. Komunikat informował o utrzymaniu żeglugi promowej i utrzymaniu ruchu statków przychodzących do polskich stoczní na prace remontowe. W komunikacie m.in. czytamy:

„Na chwilę obecną promy przewożą pojazdy ciężarowe i funkcjonuje obsługa statków towarowych w portach. Nie zostały również ograniczone wejścia jednostek na remonty do stoczní.”

To działanie pozwoliło na utrzymanie w miarę niezakłóconej pracy stoczní remontowych w tym trudnym początkowym okresie. Jednocześnie w kolejnym etapie działań administracji rządowej **zwolnienia z 2 tygodniowej kwarantanny** wymaganej przy przekraczaniu granicy uzyskały osoby w ramach wykonywania czynności zawodowych na statkach lub morskich platformach wydobywczych i wiertniczych, w oparciu o inny stosunek niż marynarska umowa o pracę. Pozwoliło to na przywrócenie pracy serwisantów zarówno krajowych jak i zagranicznych. Dzięki temu mogły być kontynuowanie usługi instalacyjne i uruchomieniowe na jednostkach w budowie i remoncie, a także realizacje zobowiązań polskich firm w stosunku do kontrahentów zagranicznych. Zwolnienie serwisantów z kwarantanny przy przekraczaniu granicy państwowej pozwoliło na utrzymanie w miarę niezakłóconej możliwości realizacji kontraktów w stoczních i przedsiębiorstwach przemysłu stoczniowego realizujących prace związane z budową jak i remontem jednostek pływających, zarówno w kraju jak i za granicą.

Istotnym są również inne elementy jakie wystąpiły w tym czasie, a związane z bardziej liberalnym podejściem do przedłużania terminów ważności certyfikatów, a także związane z

organizacją czasu pracy dostosowywaną do warunków epidemii. Następowało dostosowywanie zadań produkcyjnych do konieczności zachowania dystansu społecznego poprzez np. wdrożenie kolejnej zmiany, podział brygad na mniejsze zespoły wykonujące te same zadania, aby w przypadku konieczności kwarantanny jednego zespołu, drugi mógł nieprzerwanie prowadzić dalej wymagane prace. Dzięki takim działaniom w polskich stocznich nie odnotowano konieczności zatrzymania produkcji spowodowanego kwarantanną lub zakażeniami koronawirusem.

8. Podsumowanie

Gwałtowny rozwój epidemii koronawirusa z końcem pierwszego kwartału 2020 roku zaskoczył globalną gospodarkę i w znaczący sposób zachwiał wieloma rynkami. Kryzys odbił się najbardziej na rynku rejsów pasażerskich, głównie wielkich wycieczkowców oraz sektorze *offshore oil&gas*. Długotrwałe skutki będą odczuwalne zapewne przez więcej segmentów rynku okrętowego jednak to właśnie te dwa sektory zostały uderzone najszybciej i w bezpośredni sposób, co musiało odbić się na sytuacji również w polskim przemyśle stoczniowym, szczególnie aktywnym w produkcji na potrzeby statków wycieczkowych.

Należy jednak podkreślić, że w ostatnich latach przed światowym kryzysem wywołanym przez epidemię COVID-19 przemysł stoczniowy i technologii morskich w Polsce wykazywał dużą umiejętność dostosowywania się do zmieniających się warunków rynkowych i odnotowywał niekwestionowane sukcesy w wielu newralgicznych obszarach.

Obserwowane były wyraźnie tendencje wzrostowe w takich obszarach jak zatrudnienie, liczba aktywnych podmiotów czy wartość przychodów z całokształtu działalności, a także efektywność liczoną jako EUR/CGT.

Z dostępnych danych GUS wynika, że od roku 2015 obserwowana była wyraźna poprawa sytuacji we wspomnianych obszarach. W okresie ostatnich kilku lat w polskim przemyśle stoczniowym sukcesywnie powstawały nowe firmy. Obserwowana dynamika wzrostu była imponująca i świadczyła o rosnącym zaufaniu przedsiębiorców do tej branży. W okresie od 2015 roku do 2019 roku nastąpił skokowy, ponad 70% przyrost liczby spółek handlowych z poziomu 709 do 1302. Taki przyrost nigdy wcześniej nie był obserwowany. Dla porównania, we wcześniejszym czteroletnim okresie, w latach 2012-2015 wzrost liczby spółek był na poziomie poniżej 20%, z poziomu 592 w 2012 roku do wspomnianego już 709 w roku 2015.

Od 2015 roku utrzymuje się już stały, kilkuprocentowy wzrost zatrudnienia osiągając w 2018 roku poziom około 37,5 tysiąca osób, z niewielkim 1% spadkiem w 2019 roku ciągle jednak powyżej 37 tysięcy zatrudnionych. Poziom ponad 37 tysięcy jest najwyższy w całym XXI wieku (*nie licząc roku 2001*), ponieważ nigdy wcześniej nie przekroczył 36 tysięcy, co świadczy, że branża stwarza atrakcyjne warunki również dla zatrudnionych oferując wynagrodzenie blisko o 30% wyższe od średniej krajowej.

W 2018 roku przychody sektora stoczniowego z całokształtu działalności były najwyższe w całej dotychczasowej i dostępnej historii danych statystycznych GUS, począwszy od lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku, osiągając poziom ponad 10,9 miliarda złotych. Przychody w roku 2019 okazały się być jeszcze o ponad 10% wyższe osiągając poziom blisko 12,1 miliarda złotych.

W ciągu ostatnich kilku lat poziom efektywności wyrażony w EUR/CGT odnoszący się do produkowanych w Polsce statków jako gotowe jednostki pływające zrównał się ze średnią efektywnością uzyskiwaną przez stocznie europejskie i jest dwukrotnie wyższy od poziomu efektywności uzyskiwanego przez stocznie chińskie, japońskie czy południowo koreańskie. Jest to kolejny argument wskazujący na umiejętność przedsiębiorstw stoczniowych w Polsce wyszukiwania niszowych segmentów produkcji wysokospecjalistycznych jednostek pływających o dużej wartości dodanej i utrzymywania się w tych niszach rynkowych.

Podsumowując, przemysł stoczniowy w Polsce przed wystąpieniem światowego kryzysu wywołanego pandemią COVID-19 wykazywał wiele symptomów charakterystycznych dla branży o trwałych i stabilnych podstawach, utrzymującej mocną pozycję na silnie konkurencyjnym rynku światowym i zachowującą możliwości dalszego zrównoważonego rozwoju.

9. Wnioski

Przemysł stoczniowy i technologii morskich w Polsce w ostatnich latach wykazywał dużą umiejętność dostosowywania się do zmieniających się warunków rynkowych.

Aktywność polskich przedsiębiorców i umiejętności pracowników są najcenniejszymi zasobami polskiego sektora stoczniowego i technologii morskich, które powinny umożliwić wykorzystanie dostępnych szans rozwoju.

Odczyty danych GUS potwierdzają tezę o pozytywnych trendach zachodzących na przestrzeni ostatnich kilku lat w przemyśle stoczniowym w Polsce, przed wystąpieniem pandemii związanej z COVID-19.

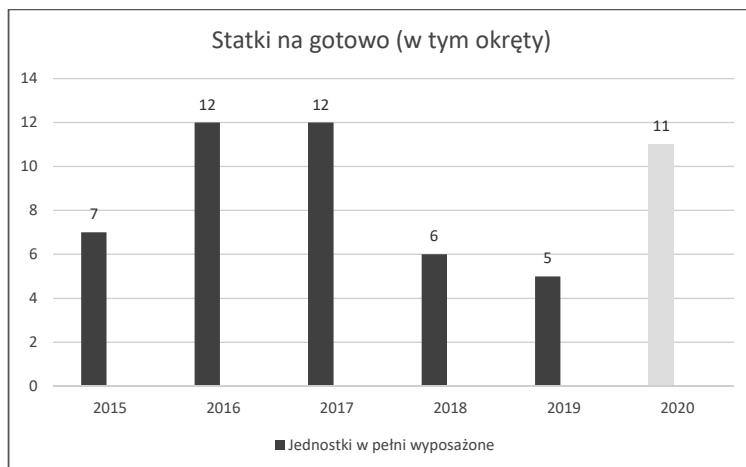
Należy z umiarkowanym optymizmem oczekiwać, że również w przyszłości przemysł stoczniowy i technologii morskich w Polsce będzie skutecznie umiał wykorzystywać swoje silne strony i utrzymywać się na konkurencyjnym rynku światowym.

10. Suplement

Produkcja statków i okrętów

Liczba gotowych statków i okrętów łącznie zbudowanych w ostatnich latach na gotowo przez przemysł stoczniowy w Polsce zaprezentowana jest na wykresie.

Dane dla roku 2020 wymagają potwierdzenia, bo uzyskane zostały na podstawie kwerendy portalu *new-ship* i poddane próbie weryfikacji w oparciu o informacje medialne. Niniejsze dane zostaną częściowo zweryfikowane w informacji sygnałnej publikowanej przez GUS zwyczajowo na początku II kwartału, jednak pełne dane będą dostępne dopiero w roczniku statystycznym, który ukaże się zapewne pod koniec grudnia 2021 roku.

Źródło: J. Czuczman na podstawie danych GUS (2015-2019), szacunek własny (2020)

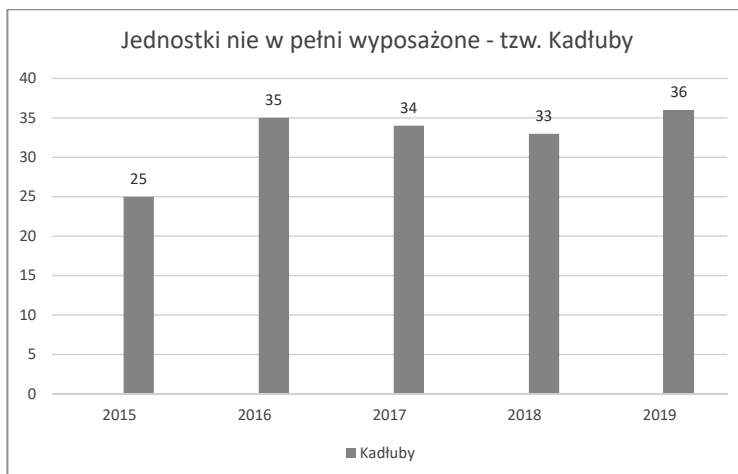
Wyraźny spadek liczby nowych statków dostarczonych w latach 2018 i 2019 wynika wprost ze zmniejszonego poziomu produkcji stoczni Remontowa Shipbuilding. Wstępne oszacowanie roku 2020 zdaje się potwierdzać tezę o powracaniu tej stoczni do wcześniejszego poziomu.

Należy jednak zauważyć, że produkcja tzw. *kadłubów* wykonywanych często o bardzo wysokim stopniu wyposażenia, częściowo kompensuje ubytek liczby gotowych statków.

Kadłuby czyli jednostki nie w pełni wyposażone

W okresie ostatnich kilku lat dosyć intensywnie rozwija się w Polsce produkcja tzw. *kadłubów*, czyli jednostek nie w pełni wyposażonych, które aby uzyskać prawo żeglugi na morzach i oceanach wymagają przeholowania do innej stoczni, położonej za granicą w celu finalnego wykończenia i otrzymania dokumentów zezwalających na żeglugę. Budowa kadłubów realizowana jest głównie na potrzeby stoczni zagranicznych w Europie Zachodniej i Północnej.

Tego typu produkt oferują praktycznie wszystkie stocznie produkcyjne w Polsce, a niektóre z nich dodatkowo prowadzą budowy statków w pełni wyposażonych realizując samodzielnie kontrakty podpisane z armatorami.

Źródło: J. Czuczman na podstawie danych GUS i szacunków własnych

Na wykresie przedstawiono szacowaną liczbę kadłubów czyli jednostek częściowo wyposażonych, dostarczonych innym stoczniom europejskim (*produkcja sprzedana*) do wykończenia i przekazania jako gotowe statki.

Należy zaznaczyć, że wiedza o liczbie kadłubów pozyskiwana jest na podstawie badania ankietowego prowadzonego przez CTO i zamieszczana w roczniku statystycznym GUS. Badania ankietowe mogą okazać się nie w pełni miarodajne. Dlatego z pewną dozą prawdopodobieństwa można przyjąć, że faktyczna liczba kadłubów wyprodukowanych w Polsce może być wyższa niż przedstawiona na wykresie.

Wiarygodnym może być twierdzenie, że realny potencjał tego obszaru aktywności gospodarczej może być w praktyce większy niż to wynika z zaprezentowanego wykresu.

Rynek jednostek częściowo wyposażonych

Aby wykorzystać potencjalne możliwości tkwiące w produkcji jednostek częściowo wyposażonych potocznie znanych jako tzw. *kadłuby* należy przeprowadzić analizę tego produktu.

Z porównania wykresów prezentujących liczbę zbudowanych statków i dostarczonych tzw. *kadłubów* wynika, że liczba kadłubów jest od kilku już lat zdecydowanie większa od liczby jednostek w pełni wyposażonych i dostarczanych na gotowo, zdolnych do samodzielnej żeglugi. Warto powtórzyć, że faktyczna liczba tzw. *kadłubów* może być większa od zaprezentowanej na wykresie. Nie wszystkie stocznie w Polsce są ankietowane i ujęte w prognozach CTO, a oprócz ankiet nie są prowadzone inne formy pozyskiwania informacji w

zakresie produkcji kadłubów. Nie bez znaczenia jest również fakt, że nawet stocznie ankietowane nie zawsze przekazują odpowiedzi na zadane pytania. Realny potencjał tego obszaru aktywności gospodarczej powinien więc być w praktyce większy.

1. KADŁUB - Analiza produktu

Pojęcie „kadłub” pojawiające się w mediach i prognozach nie jest jednoznaczne. Słowo „kadłub” jest stosowane zarówno do określenia rzeczywistego kadłuba budowanej jednostki jak i kadłuba, w którym zainstalowano elementy wyposażenia. I właśnie zainstalowany zakres wyposażenia kadłuba wymaga dookreślenia. Tak zwany „goły kadłub”, czyli praktycznie bez wyposażenia, ani malowania (oprócz *warstwy podkładowej - primer*) stanowić może około 15% do 20% wartości gotowej jednostki pływającej. Jednak kadłub o tak zwanym wysokim stopniu wyposażenia może stanowić nawet 95% wartości jednostki w pełni wyposażonej, czyli gotowego statku i w praktyce jest niemal gotowym statkiem. Niestety nie ma w zasadzie dostępnych danych pozwalających na określenie w jaki stopniu wyposażenia dostarczane są tzw. „kadłuby” opuszczające polskie stocznie. Generalnie nie jest znany ani stopień wyposażenia przekazanych kadłubów, ani zakres prac jaki został wykonany w Polsce, a jaki za granicą.

2. Przykłady kadłubów

Poniższe zdjęcie przedstawia obiekt pływający, który w raportach kwalifikowany jest jako tzw. „kadłub”. Jednostka została przekazana w 2019 roku.

Statek rybacki „Zephyr” ze stoczni Marine Projects Ltd. - opublikowano: 15.02.2019

<https://www.gospodarkamorska.pl/Stocznie,Offshore/statek-rybacki-zephyr-ze-stoczni-marine-projects-ltd-wyplynal-z-gdanska-do-norwegii.html>

Jak można zauważyć porównując ze zdjęciem zamieszczonym poniżej bardzo wyraźnie odróżnia się od innego obiektu pływającego, również figurującego w raportach pod nazwą „kadłub”, jednak o znacznie niższym stopniu wyposażenia.

NB 391 hybrydowy prom fiordowy dla norweskiej stoczni - 25.05.2018 w stoczni MONTEX
<https://portalstoczniowy.pl/wiadomosci/stocznia-montex-shipyard-zbudowala-kolejny-hybrydowy-prom-fiordowy/>

Poniżej dwa inne przykłady z lat 2018 i 2019.

Częściowo wyposażony okręt patrolowy ze stoczni Crist dla Piriou we Francji - 19 stycznia 2018
<https://www.portalmorski.pl/stocznie-statki/38168-czesciowo-wyposazony-okret-patrolowy-ze-stoczni-crist-dla-piriou-we-francji>

Ilustrują tezę o wysokim stopniu wyposażenia obiektów pływających opuszczających stocznie w Polsce i klasyfikowanych w raportach jako tzw. „kadłuby”, oraz potwierdzają fakt, że

wszystkie polskie stocznie okresowo zajmują się budowaniem kadłubów, w tym również stocznia Remontowa Shipbuilding należąca do Holdingu Remontowa oraz stocznia CRIST.

Częściowo wyposażony trawler pelagiczny Gunnar Langva ze stoczni REMONTOWA SHIPBUILDING S.A - 29.05.2019
<https://www.gospodarkamorska.pl/stocznie-offshore-stocznia-remontowa-shipbuilding-przekazala-czesciowo-wyposazony-trawler-pelagiczny-41011>

I jeszcze jedna jednostka klasyfikowana jako tzw. „kadłub”

M/V 'Hovden Viking' - new partly outfitted fishing vessel – 6th of July 2018
<http://marineprojects.pl/reference-list/complete-vessels/#c>

Zamieszczone zdjęcia wyraźnie ilustrują, że pojęcie „kadłub” nie jest jednoznaczne i odnosi się zarówno do „kadłuba” o niskim stopniu wyposażenia, ale również do obiektu pływającego o bardzo wysokim stopniu wyposażenia, który praktycznie przy bardzo niewielkim dodatkowym

J.Cuczman, Sytuacja przemysłu stocznioowego w Polsce przed wystąpieniem COVID-19 Strona **22 z 23**

nakładzie mógłby opuszczać polskie stocznie już jako gotowa jednostka pływająca zdolna do samodzielnej żeglugi.

3. Drzemiący potencjał

Krótką analizą możliwości związanych z produkcją jednostek nie w pełni wyposażonych wskazuje na potencjał rozwoju przemysłu stocznioowego w Polsce tkwiący w tym obszarze aktywności. Zasadnym wydaje się postawienie tezy o możliwej do przeprowadzenia stopniowej transformacji i przechodzenia firm z roli podwykonawców stoczni zagranicznych do roli producentów gotowych jednostek na potrzeby klienta końcowego.

Zakładając ostrożnie, że tak postawiona teza może dotyczyć około jednej trzeciej liczby produkowanych obecnie kadłubów na potrzeby stoczni zagranicznych, okazuje się, że ***liczba jednostek budowanych w Polsce na gotowo może się w krótkim czasie przynajmniej podwoić***. Takie wyliczenie wynika wprost z analizy wielkości produkcji ostatnich kilku lat.

Autor Raportu współpracuje od dłuższego czasu z Polskim Lobby Przemysłowym.

**KONFERENCJE, KTÓRYCH
POLSKIE LOBBY PRZEMYSŁOWE
BYŁO WSPÓŁORGANIZATOREM
LUB PARTNEREM**

Kielce, 26.08.2021 r.

ZAPROSZENIE

Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. „*Konsekwencje pandemii koronawirusa dla przemysłu obronnego*”

W ramach XXIX Międzynarodowego Salonu Przemysłu Obronnego w Kielcach w dniu 7 września 2021 r. o godz. 10.30 odbędzie się Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. *Konsekwencje pandemii koronawirusa dla przemysłu obronnego*, na którą zapraszamy. Jej organizatorami są: Instytut Stosunków Międzynarodowych i Polityk Publicznych na Wydziale Prawa i Nauk Społecznych UJK wraz z Instytutem Nauk o Bezpieczeństwie Wydziału Prawa i Nauk Społecznych UJK i Targi Kielce S.A., wspólnie z innymi partnerami: Warszawską Szkołą Zarządzania-Szkołą Wyższą, Staropolską Szkołą Wyższą, Społeczną Akademią Nauk, Instytutem Technicznym Wojsk Lotniczych, Polską Agencją Przemysłowo-Obronną i Polskim Lobby Przemysłowym.

Miejsce obrad: Targi Kielce S.A., Kielce ul. Zakładowa 1, Hala G, sala konferencyjna G2.

I. Program Konferencji (godz. 10.30-14.00)

Wystąpienia:

- **Dr Anna Zagórska** (Instytut Nauk o Bezpieczeństwie UJK) – *Prawo w obszarze przemysłu obronnego w okresie pandemii koronawirusa.*
- **Gen. prof. dr hab. Julian Maj** (Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. E. Szczepanika w Suwałkach) – *Wybrane aspekty zarządzania systemem obronnym państwa, w tym przemysłem obronnym, w warunkach kryzysu epidemiologicznego.*

- **Prof. ucz. dr hab. Soroka, dr Krzysztof Pająk** (Polskie Lobby Przemysłowe) – *Wpływ koronawirusa na przemysł obronny w Polsce w czasie poszczególnych etapów pandemii.*
- **Dr Rafał Kołodziejczyk** (Instytut Nauk o Bezpieczeństwie UJK) – *Aktywność Polskiej Grupy Zbrojeniowej S.A. w okresie pandemii.*
- **Dr inż. Józef Zakrzewski** (Polska Agencja Przemysłowo-Obronna) – *Pandemia COVID-19 – jak wygrać kryzys? Dobre praktyki w przemyśle obronnym.*
- **Dr Katarzyna Rawska** (Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno- Ekonomiczna w Jarosławiu, Polskie Lobby Przemysłowe) – *Transakcje offshorowe szansą dla polskiego przemysłu obronnego w okresie popandemicznym.*
- **Dr Rafał Kołodziejczyk** (Instytut Nauk o Bezpieczeństwie UJK), **dr Katarzyna Maria Logwiniuk** (Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania w Białymstoku), **ml. chor. Jacek Kaftaniak** (Żandarmeria Wojskowa) – *Wpływ pandemii Covid 19 na realizowane przez Żandarmerię Wojskową dla przemysłu zbrojeniowego przewozy wielkogabarytowe.*

II. Tezy Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej podczas XXIX MSPO

1. Jedną z pierwszych ofiar kryzysu ekonomicznego spowodowanego w demokratycznych państwach jest bezpieczeństwo i obronność. W sytuacji spadku dochodów budżetowych poszukiwane, w pierwszej kolejności, mogą być źródła oszczędności w części budżetu odpowiadającej za bezpieczeństwo i obronność. Cięcia te dotyczyć będą przede wszystkim pozyskiwania nowego sprzętu i uzbrojenia oraz modernizacji obecnie używanego przez wojsko, a także inwestycji, w tym w infrastrukturę obronną. To zaś może skutkować zmniejszeniem zamówień w przemyśle obronnym i jego zapleczu badawczo-rozwojowym i pogorszyć jego kondycję.

2. Należy zauważyć, że cięcia zamówień nie będą rozłożone równomiernie ani nie będą skorelowane z hierarchią potrzeb Sił Zbrojnych. Należy mieć bowiem na uwadze, że duża część zamówień związanych z realizacją Planu Modernizacji Technicznej Sił Zbrojnych RP dokonywanych jest poza granicami państwa, zwłaszcza u najważniejszego sojusznika Polski – jakim są USA. Zamówienia te nie są tylko kontraktem na zakup uzbrojenia, ale stanowią *de facto* umowy o znaczeniu politycznym, które w dużej części przesądzają o wielkości amerykańskiego, wojskowego zaangażowania w Polsce i głębokości współpracy bilateralnej. Również z uwagi na najczęściej międzyrządowy poziom ich zawierania są one trudne do odwołania w czasie, zerwania albo oklauzulanowane znacznymi karami, co przesądza o konieczności ich wykonania nawet w bardzo trudnych realiach finansowych. Mając na uwadze obcą walutę rozliczeniową kontraktów realizowanych przez zagraniczne firmy oraz wysoce prawdopodobne osłabienie złotówki w dobie kryzysu, proporcja wydatków modernizacyjnych na niekorzyść krajowych wykonawców może ulec pogłębieniu. Perspektywa ta jest szczególnie niepokojąca jeśli uwzględni się słabą kondycję finansową dużej części firm tworzących polski przemysł obronny, zwłaszcza tych, których właścicielem jest Skarb Państwa.

3. W okresie po pandemii niezbędne będzie udoskonalenie systemu wsparcia państwa-gospodarza w wymiarze militarnym i pozamilitarnym. W szczególności odnosi się to do organów samorządu terytorialnego w obszarze jakości sieci drogowej, logistyki i komunikacji, a także przemysłu obronnego, który wytwarza niektóre obiekty i elementy infrastruktury krytycznej. Wielce prawdopodobnym jest także, że w związku z koniecznością szukania oszczędności i przekierowania środków na wsparcie opieki zdrowotnej lub

gospodarki, inwestycje sojusznicze, najczęściej dotyczące infrastruktury i współpracy wojskowej, mogą zostać zredukowane. Polska jako państwo wschodniej flanki potencjalnie cięcia może odczuć wyraźnie. Większość zarówno unijnych, jak również natowskich i amerykańskich projektów dotyczy bowiem poprawy infrastruktury wojskowej flanki wschodniej, mobilności sił zbrojnych oraz zdolności do ich przetrzutu.

4. Jedną z pierwszych ofiar cięć budżetowych może być ograniczenie budżetu Europejskiemu Funduszowi Obrony. Spowoduje to najprawdopodobniej, w pierwszej kolejności, rezygnację z realizacji projektów dotyczących mobilności wojskowej, w ramach których wykonywane są inwestycje w infrastrukturę transportową. Cięcia mogą dotyczyć również *NATO Security Investment Programme* (NSIP – Program Inwestycji *NATO* w Dziedzinie Bezpieczeństwa) realizujący szereg programów inwestycyjnych w infrastrukturę wojskową, między innymi w Polsce. Za pewnik można przyjąć zmniejszenie finansowania przez USA Europejskiej Inicjatywy Odstraszania. W ramach tej inicjatywy finansowane są inwestycje infrastrukturalne mające na celu ułatwienie przetrzutu wojsk sojuszniczych z państw Zachodu na Wschód Europy. W budżecie na 2021 r. finansowanie tej inicjatywy zostało zmniejszone o 25% – z 6 do 4,5 mld USD.

5. W pilnym trybie należy także dokonać przeglądu asortymentu, ilości i rozlokowania rezerw strategicznych naszego państwa, pod kątem bieżących oraz przyszłych zagrożeń bezpieczeństwa państwa i obywateli. Tam gdzie jest to wskazane i możliwe zlecić realizację określonych wyrobów w naszym przemyśle, w tym obronnym.

6. Po kryzysie pandemicznym dokonać aktualizacji programu mobilizacji gospodarczej zwracając uwagę na możliwość realizacji określonych przedsięwzięć przez przypisane do tego programu firmy zbrojeniowe.

III. Rada Naukowa Konferencji:

Przewodniczący: prof. ucz. dr hab. Paweł Soroka – Instytut Stosunków Międzynarodowych i Polityk Publicznych UJK, koordynator Polskiego Lobby Przemysłowego,

Wiceprzewodniczący: prof. ucz. dr hab. Ryszard Niedźwiecki – kierownik Zakładu Studiów Strategicznych w Instytucie Nauk o Bezpieczeństwie na Wydziale Prawa i Nauk Społecznych UJK

- prof. ucz. dr hab. Marek Leszczyński – Dyrektor Instytutu Nauk o Bezpieczeństwie UJK,

- prof. dr hab. Agnieszka Kasińska-Metryka - Dyrektor Instytutu Stosunków Międzynarodowych i Polityk Publicznych na Wydziale Prawa i Nauk Społecznych UJK,

- prof. ucz. dr hab. inż. Mirosław Kowalski- Dyrektor Instytutu Technicznego Wojsk Lotniczych,

- prof. dr hab. inż. Andrzej Żyluk- Zastępca Dyrektora Instytutu Technicznego Wojsk Lotniczych,

- prof. ucz. dr inż. Waldemar Gajda – Prezydent Warszawskiej Szkoły Zarządzania – Szkoły Wyższej,
- dr Tomasz Konopka - Dziekan Staropolskiej Szkoły Wyższej- Wydział w Kielcach,
- dr Witold Sokała- Zastępca Dyrektora Instytutu Stosunków Międzynarodowych i Polityk Publicznych UJK,
- dr Tomasz Gajewski - Zastępca Dyrektora Instytutu Stosunków Międzynarodowych i Polityk Publicznych UJK,
- dr Tomasz Jarocki -Zastępca Dyrektora Instytutu Nauk o Bezpieczeństwie na Wydziale Prawa i Nauk Społecznych UJK,
- dr Rafał Kołodziejczyk - Instytut Nauk o Bezpieczeństwie na Wydziale Prawa i Nauk Społecznych UJK,
- dr Adrian Mitreǵa- Zastępca Dyrektora Instytutu Nauk o Bezpieczeństwie na Wydziale Prawa i Nauk Społecznych UJK,
- dr Katarzyna Rawska - Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno - Ekonomiczna w Jarosławiu,
- dr Anna Zagórska- Instytut Nauk o Bezpieczeństwie UJK,
- dr inż. Józef Zakrzewski – Polska Agencja Przemysłowo-Obronna.

IV. Komitet Organizacyjny Konferencji:

- prof. ucz.. dr hab. Paweł Soroka - przewodniczący, e-mail: pawel@plp.info.pl, tel. 603-425-568
- prof. ucz. dr hab. Ryszard Niedźwiecki,
- dr Rafał Kołodziejczyk,
- Kamil Perz - Dyrektor Wydziału Targów - Targi Kielce S.A., tel. 41 365 12 30
- dr Anna Zagórska-sekretarz, e-mail: cyran.a@wp.pl , tel. 602-336-251

Ogólnopolska Konferencja Naukowa „*Konsekwencje pandemii koronawirusa dla przemysłu obronnego*” w dniu 7 września 2021 r.
Referat wygłasza dr inż. Józef Zakrzewski. Prowadzący konferencję
od lewej: prof. dr hab. ucz. dr hab. Ryszard Niedźwiecki
i prof. Paweł Soroka.

LOTNICZA AKADEMIA WOJSKOWA

KONFERENCJA WYZWANIA I ROZWÓJ OBRONY POWIETRZNEJ RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Obronność
RP XXI wieku

20–21 października 2021 r. w Lotniczej Akademii Wojskowej

PATRONAT HONOROWY:

PARTNER STRATEGICZNY:

PARTNERZY:

PATRONAT MEDIALNY:

KOMUNIKAT nr 3

ORGANIZATOR

Lotnicza Akademia Wojskowa

WSPÓŁORGANIZATORZY

Akademia Marynarki Wojennej, Akademia Wojsk Lądowych
Wojskowa Akademia Techniczna, Akademia Sztuki Wojennej

Mamy zaszczyt poinformować o organizacji III Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej na temat:

WYZWANIA I ROZWÓJ OBRONY POWIETRZNEJ RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Obronność
RP XXI wieku

Konferencja odbędzie się 20–21 października 2021 r. w Lotniczej Akademii Wojskowej w Dęblinie.

CELE KONFERENCJI:

- Zdefiniowanie charakteru współczesnych zagrożeń powietrznych oraz określenie obecnych możliwości przeciwdziałania im przez system OP RP.
- Zdiagnozowanie głównych obszarów rozwoju obrony powietrznej oraz jej organizacji po zakończeniu długofalowego programu modernizacji technicznej SZ RP.
- Zaprezentowanie dotychczasowych wyników badań wpisujących się w problematykę organizacji i funkcjonowania perspektywnego systemu OP RP przez krajowe ośrodki badawczo-naukowe oraz polski przemysł zbrojeniowy.
- Wymiana poglądów oraz popularyzowanie wiedzy z zakresu obrony powietrznej.
- Obrona przeciwlotnicza wybranych sił zbrojnych na frontach II wojny światowej.
- Rozwój obrony przeciwlotniczej po II wojnie światowej do lat 90. XX wieku w Polsce.
- Poglądy na rozwój obrony przeciwlotniczej i obrony powietrznej w XX i XXI wieku.
- Analiza potrzeb i wymagań w zakresie obrony powietrznej na podstawie wniosków ze współczesnych konfliktów zbrojnych i wyników badań naukowych.
- Ocena wpływu nowych systemów rozpoznania, rażenia i dowodzenia na organizację i funkcjonowanie obrony powietrznej.
- Miejsce i rola obrony powietrznej w systemie bezpieczeństwa państwa.
- Możliwości krajowego potencjału badawczo-rozwojowego w obszarze obrony powietrznej.
- Współczesne aspekty organizacji powszechnej obrony przeciwlotniczej w SZ RP.
- Ocena organizacji powszechnej obrony powietrznej ludności cywilnej w Polsce.
- Rola najnowszych technologii w rozwoju zdolności obrony powietrznej.

PROPONOWANE ZAGADNIENIA DO PRZEDSTAWIENIA NA KONFERENCJI:

- Rozwój obrony przeciwlotniczej w okresie I wojny światowej.
- Polska obrona przeciwlotnicza w okresie międzywojennym.

- Pozyskiwanie technologii raketowych na rzecz rozwoju systemu obrony powietrznej RP.
- Postęp technologiczny w obszarach systemów związanych z obroną powietrzną.
- Nowoczesne systemy rozpoznania wykorzystywane w obronie powietrznej.
- Analiza możliwości udziału krajowego potencjału badawczo-rozwojowego i przemysłu w produkcji systemów rozpoznania, dowodzenia i zestawów raketowych małego i bardzo małego zasięgu.
- Analiza potrzeb systemu szkolenia i doskonalenia specjalistów w zakresie obrony powietrznej po zmianach technologicznych.
- Wspomaganie informatyczne procesu decyzyjnego w wojskach obrony przeciwlotniczej – kierunki rozwoju.
- Rola i zadania wyższych uczelni wojskowych w kształceniu kadr oficerskich dla potrzeb nowoczesnego systemu obrony powietrznej.
- Żywotność wojsk obrony przeciwlotniczej w działaniach wojennych.
- Użycia sił i środków obrony przeciwlotniczej w działaniach ekspedycyjnych. Doświadczenia, wnioski i kierunki rozwoju zdolności w XXI wieku.
- Rola i stan powszechnej obrony powietrznej w Polsce.
- Diagnoza realizacji założeń części wojskowej Strategii Kosmicznej.
- Potrzeby Sił Zbrojnych w aspekcie rozwoju Krajowego Programu Kosmicznego.
- Rola polskiego przemysłu i potencjału naukowo-badawczego w aspekcie rozwoju programów kosmicznych.
- Współczesne i przyszłe aspekty militaryzacji kosmosu.

KOMITET NAUKOWY:

Przewodniczący:

gen. bryg. pil. dr inż. Krzysztof CUR
Rektor-Komendant LAW

Zastępcą przewodniczącego:

dr hab. Adam RADOMYSKI (LAW Dęblin)

Członkowie:

ppłk dr inż. Jarosław ROZMANOWSKI (DSiPO MON)
dr hab. Zdzisław POLCIKIEWICZ (UMK Toruń)
dr hab. Andrzej PIECZYWOK (UKW Bydgoszcz)
dr hab. Paweł SOROKA (UJK Kielce)
dr hab. inż. Mirosław KOWALSKI, prof. ITWL (ITWL Warszawa)
prof. dr hab. inż. Andrzej ŻYLUK (ITWL Warszawa)
dr hab. Eugeniusz CIEŚLAK (BALDEFECOL Tartu)
prof. dr hab. inż. Andrzej GLEN (UPH Siedlce)
dr hab. Jan RAJCHEL (UPH Siedlce)
dr hab. inż. Jan PIETRASIŃSKI (WAT Warszawa)
płk dr hab. inż. Sławomir AUGUSTYN (WAT Warszawa)
ppłk dr inż. Dariusz RODZIK (WAT Warszawa)
kmdr por. dr inż. Stanisław MILEWSKI (AMW Gdynia)
mjr dr inż. Witold BUŻANTOWICZ (WAT Warszawa)
ppłk dr inż. Radosław BIELAWSKI (WAT Warszawa)
kmdr por. dr inż. Artur CYWIŃSKI (AMW Gdynia)
prof. dr hab. Maciej MARSZAŁEK (ASzWoj Warszawa)
dr inż. Dariusz ŻYŁKA (ASzWoj Warszawa)
płk dr hab. Konrad DOBIJA (ASzWoj Warszawa)
ppłk dr Jacek MILEWSKI (ASzWoj Warszawa)
ppłk dr inż. Grzegorz KOŁATA (ASzWoj Warszawa)
prof. dr hab. Marian KOPCZEWSKI (AWL Wrocław)
ppłk dr Jacek PAJĄK (AWL Wrocław)
mjr dr Adrian GOŁONKA (AWL Wrocław)
dr hab. Jacek NOWAK (LAW Dęblin)
dr hab. Janusz KARPOWICZ (LAW Dęblin)
ppłk dr inż. Krzysztof OGONOWSKI (LAW Dęblin)
ppłk dr Dariusz BOGUSZ (LAW Dęblin)
ppłk dr inż. Tomasz KULIK (LAW Dęblin)
mjr dr Daniel MICHAŁSKI (LAW Dęblin)

KOMITET ORGANIZACYJNY:

Przewodniczący:

dr hab. Adam RADOMYSKI, prof. LAW
(e-mail: a.radomyski@law.mil.pl)

Zastępca przewodniczącego – koordynator:

mjr dr Daniel MICHAŁSKI
(e-mail: d.michalski@law.mil.pl; tel. 261 519 434)

Członkowie:

ppłk dr inż. Tomasz KULIK
ppłk dr inż. Dariusz RODZIK
ppłk dr Witold MATERAK
ppłk Jarosław NOWAK
kmdr por. mgr inż. Piotr KUBIS
mjr Jarosław PATAŁUCH
mjr mgr inż. Beata OSIĄK
kpt. Anna MICHAŁSKA
dr Małgorzata MATRASZEK
dr Paweł BERNAT
Robert CZAPLICKI

REJESTRACJA UCZESTNIKÓW:

Rejestracja uczestników zamknięta. W przypadku pytań zapraszamy do kontaktu z koordynatorem konferencji.

Organizatorzy nie zapewniają noclegów!

Uczestnicy konferencji mogą skorzystać ze specjalnej oferty noclegowej:

- **Hotel Oskar**
adres: ul. Dęblińska nr 1, 24-100 Puławy;
tel. (81) 886 72 07, 570 220 224;
e-mail: rezerwacja@hoteloskar.pl;
www.hoteloskar.pl
na hasło: konferencja LAW
pokój 1-osobowy – 260 PLN;
pokój 2-osobowy – 300 PLN;
w cenę pokoju wliczono śniadanie.

Istnieje możliwość skorzystania z noclegów w niżej wymienionych hotelach:

- **Hotel Dedal** – adres: ul. Dywizjonu 303 nr 12, 08-521 Dęblin; tel. recepcji: 261 519 100;

- **Zajazd na Towarowej** – adres: ul. Towarowa nr 5, 08-530 Dęblin; tel. recepcji: (81) 883 23 00, 506 053 360; <http://zajazdnatowarowej.pl>;
- **Hotel Pikul** – adres: ul. Lubelska nr 65, 24-100 Puławy; tel. recepcji: (81) 888 22 60, 506 023 280; e-mail: rezerwacja@hotelpikul.pl; <http://www.hotelpikul.pl>;
- **Trzy Korony** – adres: ul. 6 Sierpnia nr 43 b, 24-100 Puławy; tel. recepcji: (81) 886 44 44, 664 116 658; e-mail: recepcja@trzy-korony.com; <http://www.trzy-korony.com>.

* Informacja zostanie przekazana wyłącznie uczestnikom konferencji, którzy w karcie zgłoszeniowej zaznaczyli formę udziału w konferencji – „udział z referatem”.

** Niezbędne jest posiadanie ważnej legitymacji studenckiej lub legitymacji doktoranckiej.

*** Ograniczona ilość; przed zgłoszeniem prosimy o kontakt z organizatorem.

HARMONOGRAM KONFERENCJI

1 DZIEŃ KONFERENCJI

8.00–9.00 REJESTRACJA

9.00–9.30 OTWARCIE KONFERENCJI

9.30–11.00 PANEL I

ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA POWIETRZNEGO

Moderatorzy: dr hab. Adam RADOMYSKI,
dr hab. Jacek NOWAK

9.30–9.45

ppłk dr Andrzej TRUSKOWSKI (LAW)

Sposoby ukrycia statku powietrznego w locie

9.45–10.00

dr inż. Piotr CZECH (PPL)

*Ochrona przestrzeni powietrznej nad lotniskami
cywilnymi przed nieuprawnioną ingerencją UAV
i zagrożenia cybernetyczne w lotnictwie cywilnym*

10.00–10.15

Przedstawiciel ABW (ABW)

*Zagrożenia dla lotnictwa cywilnego ze strony
improwowanych ładunków wybuchowych oraz
czynników CBRN*

10.15–10.30

mjr dr hab. Anna BORUCKA (WAT)

*Analiza czynników wpływających na liczbę zdarzeń
zagrożających bezpieczeństwu w lotnictwie cywilnym*

10.30–10.45

dr hab. Mirosław BANASIK (UJK)

Zagrożenia bronią hipersoniczną

10.45–11.00

**mgr inż. Karol BĘBEN (Sieć Badawcza Łukasiewicz –
Instytut Lotnictwa)**

*Zastosowanie roju bezzałogowych statków
powietrznych na współczesnym polu walki*

11.00–11.15 DYSKUSJA

11.15–11.45 PRZERWA KAWOWA

11.45–14.00 PANEL II

**WSPÓŁCZESNE UWARUNKOWANIA ORGANIZACJI
I FUNKCJONOWANIA OBRONY POWIETRZNEJ ORAZ
PERSPEKTYWY JEJ ROZWOJU**

Moderatorzy: dr hab. Piotr MALINOWSKI,
ppłk dr inż. Krzysztof OGONOWSKI

11.45–12.00

prof. dr hab. Marian KOPCZEWSKI (AWL)

Strategia odstraszania jako metoda obrony powietrznej

12.00–12.15

ppłk dr hab. inż. Konrad DOBIJA (ASzWoj)

Aspekty polityczne i militarne tworzenia stref A2AD

12.15–12.30

dr hab. Eugeniusz CIEŚLAK (BALTDEFCOL Tartu)
Obrona powietrzna w państwach bałtyckich

12.30–12.45

prof. dr hab. inż. Maciej MARSZAŁEK (ASzWoj)
*System obrony przeciwrakietowej jako skuteczny
czynnik odstraszania militarnego*

12.45–13.00

ppłk Radosław KUDRAJ (18 pplot)
Proces tworzenia 18 Pułku Przeciwlotniczego

13.00–13.15

mjr Tomasz LISS (8 pplot)

*Wnioski i doświadczenia wojsk OPL z ćwiczeń oraz
treningów z oddziaływaniem lotnictwa wojskowego*

13.15–13.30

dr hab. Adam RADOMYSKI (LAW)

*Prognozowane kierunki rozwoju obrony
przeciwlotniczej w XXI wieku*

13.30–13.45

dr inż. Artur DĄBEK (PWSZ w Koszalinie)

Tendencje rozwoju wojsk OPL

13.45–14.00

dr Michał PIEKARSKI (UW)

*Ochrona polskiej infrastruktury krytycznej przed
zagrożeniami z powietrza*

14.00–14.15 DYSKUSJA

14.15–15.30 PRZERWA OBIADOWA

15.30–17.15 PANEL III

PROGRAMY MODERNIZACYJNE

Moderatorzy: płk dr hab. Konrad DOBIJA,
ppłk dr Grzegorz KOŁATA

15.30–15.45

ppłk dr Jacek MILEWSKI (ASzWoj)

*Wpływ Planu Modernizacji Technicznej na zdolności
Wojsk OPL SP*

16.00–16.15

Marek BOREJKO (PGZ)

*Program Wisła z perspektywy Polskiego Przemysłu
Zbrojeniowego*

16.15–16.30

Jerzy PAŁUBIAK (Konsberg)

*Możliwości norweskiego systemu obrony powietrznej
w programach modernizacyjnych Sił Zbrojnych RP*

16.30–16.45

Przemysław KOWALCZUK (WZE S.A.)

*Nowoczesne metody wsparcia cyklu życia systemów
obrony powietrznej*

16.45–17.00

Dariusz DOMOŃ (ZM Tarnów)

Działalność Zakładów Mechanicznych Tarnów dla rozwoju obrony powietrznej RP

17.00–17.15

mgr inż. Łukasz ZBRZEŹNY (PIT-RADWAR)

Modułowe, artylerijsko-rakietowe systemy obrony powietrznej bardzo krótkiego zasięgu

17.15–17.30 DYSKUSJA

19.00 UROCZYSTA KOLACJA

2 DZIEŃ KONFERENCJI

9.00–10.45 PANEL IV

WSPARCIE ROZWOJU OBRONY POWIETRZNEJ

Moderatorzy: prof. dr hab. Marian KOPCZEWSKI,
ppłk dr inż. Zbigniew GROBELNY

9.00–9.15

Łukasz APIECIONEK (TELDAT)

Sprawdzone komponenty systemu JAŚMIN gotowe do zastosowania w dowodzeniu obroną powietrzną RP

9.15–9.30

mjr dr Daniel MICHAŁSKI (LAW)

Zautomatyzowany system wsparcia dowodzenia obroną przeciwlotniczą

9.30–9.45

kmdr por. dr inż. Stanisław MILEWSKI (AMW)

Bazowy system obrony bezpośredniej okrętu

9.45–10.00

mgr inż. Mariusz KRAWCZAK (PCO S.A.)

Tendencje rozwojowe seekerów optoelektronicznych

10.00–10.15

mgr inż. Dariusz KARCZMARZ (ITWL)

Wsparcie procesu szkolenia poligonowego wojsk obrony powietrznej

10.30–10.45

dr Mirosław MARCINIAK (WAT)

Odpowiedzialność państwa za bezpieczeństwo ruchu lotniczego w sytuacjach kryzysowych

10.45–11.00 DYSKUSJA

11.00–11.30 PRZERWA KAWOWA

11.30–12.45 PANEL V

TECHNOLOGIE RAKIETOWE

Moderatorzy: ppłk dr inż. Tomasz KULIK,
ppłk dr Dariusz BOGUSZ

11.30–11.45

inż. Arkadiusz GROTH, dr inż. Dariusz SOKOŁOWSKI,

mgr inż. Maciej CICHOCKI (WITU)

Rozwój przemysłu rakietowego w Polsce

11.45–12.00

mjr mgr inż. Konrad PIOTROWICZ (MESKO S.A.)

Rozwój technologii rakietowych w MESKO S.A.

12.00–12.15

mgr inż. Tomasz NOGA (Sieć Badawcza Łukasiewicz

– Instytut Lotnictwa)

Rakiety suborbitalne w zastosowaniach wojskowych

12.15–12.30

mgr inż. Dawid CIEŚLIŃSKI (Sieć Badawcza

Łukasiewicz – Instytut Lotnictwa)

Przegląd cywilnych rakiet rozwijanych w Polsce

12.30–12.45

plk dr inż. Mirosław WRÓBLEWSKI (WAT)

Lotnicze przeciwradiolokacyjne pociski rakietowe nowej generacji

12.45–13.00 DYSKUSJA

13.00–13.15 PRZERWA KAWOWA

13.15–14.30 PANEL VI

SYSTEMY PRZECIWOLOTNICZE

Moderatorzy: mjr dr Daniel MICHAŁSKI,

dr Małgorzata MATRASZEK

13.15–13.30

prof. Jan PIETRASIŃSKI (WAT)

Uwarunkowania taktyczno-techniczne funkcjonowania zestawu S-200C WEGA na współczesnym polu walki

13.45–14.00

kmdr por. dr inż. Stanisław MILEWSKI (AMW)

Bazowy system obrony bezpośredniej okrętu

14.00–14.15

ppłk dr Grzegorz KOŁATA (ASzWoj)

Kontrola przestrzeni powietrznej w obronie powietrznej – wybrane problemy

14.15–14.30

dr Marcin PALUCH (LAW)

Systemy obrony powietrznej w obronie Lubelszczyzny w okresie kampanii 1939 roku

14.30–14.45

dr hab. Paweł SOROKA, Sylwester PIETRZAK (PLP)

Kryteria kompatybilności systemu „Wisła” i programu budowy fregat „Miecznik”

14.45–15.00 DYSKUSJA

15.00 ZAKOŃCZENIE KONFERENCJI

III Ogólnopolska Konferencja Naukowa na temat „Wyzwania i rozwój obrony powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej. Obronność RP XXI wieku” w Dęblinie w dniach 20-21 października 2021 r. Prof. ucz. dr hab. Paweł Soroka prezentuje referat pt. *Kryteria kompatybilności systemu „Wisła” i programu budowy fregat „Miecznik”,* przygotowany wspólnie z Sylwestrem Pietrzakiem - sekretarzem Rady Budowy Okrętów.

**EUROPEJSKI DZIEŃ MASZYNISTY
KOLEJOWEGO
– OBRADY W BORNEM SULINOWIE**

Obchody Europejskiego Dnia Maszynisty Kolejowego w Bornem Sulinowie w dniu 16 września 2021 r., zorganizowanego przez Związek Zawodowy Maszynistów Kolejowych, współpracujący od wielu lat z Polskim Lobby Przemysłowym. Przemarsz pocztów sztandarowych przez miasto.

Obchody Europejskiego Dnia Maszynisty Kolejowego w Bornem Sulinowie w dniu 16 września 2021 r. Msza św. w intencji maszynistów kolejowych.

Obchody Europejskiego Dnia Maszynisty Kolejowego w Bornem Suliniowie w dniu 16 września 2021 r. Przemówienie Leszka Miętka – Prezydenta Związku Zawodowego Maszynistów Kolejowych w Polsce.

Obchody Europejskiego Dnia Maszynisty Kolejowego w Bornem Suliniowie. Wystąpienie zaproszonego gościa prof. dr hab. Pawła Soroki – koordynatora Polskiego Lobby Przemysłowego.

Uroczystość pod pomnikiem Powstańców Wielkopolskich zdobywców lotniska Ławica w Poznaniu w rocznicę wybuchu Powstania Wielkopolskiego w dniu 26 grudnia 2021.

Uroczystość pod pomnikiem Powstańców Wielkopolskich zdobywców lotniska Ławica w Poznaniu w rocznicę wybuchu Powstania Wielkopolskiego w dniu 26 grudnia 2021.
Z lewej złożył przez przedstawiciela Polskiego Lobby Przemysłowego Krzysztof Borowiak.

**POLSKIE LOBBY PRZEMYSŁOWE
W INTERNECIE
(MARZEC 2021 – MARZEC 2022)**

22.04.2021, godz. 17:12

A A A

Jak dobrze i szybko wprowadzić do polskiej floty okręty typu Miecznik? Z kim powinno współpracować MON przy jego budowie? Jaki ma być udział partnerów z zagranicy? Program budowy okrętów obrony wybrzeża zdominował tegoroczne targi zbrojeniowe Balt Military Expo. Impreza, w tym roku zorganizowana online, zakończyła się dzisiaj.

Już po raz 16. eksperci od techniki morskiej oraz producenci sprzętu wojskowego dla jednostek specjalnych prowadzących działania w środowisku wodnym spotkali się na targach zbrojeniowych Balt Military Expo. Trzydniowa, zakończona dzisiaj impreza miała wyjątkowy charakter, gdyż z powodu pandemii, odbyła się w formule online. Firmy, które wzięły w niej udział, miały na portalu targowym wirtualne stoiska, na których prezentowały swoje najnowsze rozwiązania i produkty oraz prowadziły e-spotkania z kontrahentami zainteresowanymi współpracą.

Formę webinarium przyjęły również imprezy towarzyszące targom, czyli przede wszystkim IX Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Techniczna „Technologie morskie dla obronności i bezpieczeństwa NATCON”. Organizatorami konferencji były Ośrodek Badawczo-Rozwojowy

Centrum Techniki Morskiej SA, Akademia Marynarki Wojennej oraz Międzynarodowe Targi Gdańskie SA.

Tematem, który zdominował Balt Military Expo oraz konferencję NATCON, był program budowy okrętów obrony wybrzeża o kryptonimie „Miecznik”, który zgodnie z zapowiedziami ministra obrony narodowej Mariusza Błaszczaka będzie w najbliższym czasie najważniejszym projektem modernizacyjnym polskiej floty wojennej. Uczestnicy targów zastanawiali się przede wszystkim, jak sprawnie zrealizować program „Miecznik”. – Naszym narodowym interesem jest, abyśmy przy „Mieczniku” nie popełnili tych samych błędów co przy „Gawronie” – podkreślał dr hab. Paweł Soroka z Polskiego Lobby Przemysłowego.

W panelu dyskusyjnym pt. „Program Miecznik jako pochodna Strategicznej Koncepcji Bezpieczeństwa Morskiego RP szansą na rozwój polskiego przemysłu stocznioвого i ośrodków naukowych” wziął udział m.in. wiceadm. Jarosław Ziemiański. Inspektor Marynarki Wojennej w DGRSZ podkreślał, że marynarka wojenna potrzebuje wielozadaniowych fregat, aby móc w pełni realizować stawiane jej zadania, w tym w zakresie bezpieczeństwa szlaków komunikacyjnych państwa. Szczególnie cenne będą ich zdolności przeciwlotnicze. – Potrzebny jest nam okręt z silnym systemem przeciwlotniczym, bardziej rozbudowanym od tego, jaki się instaluje na korwetach – podkreślał. Jak zaznaczył, bez fregat jednostki wsparcia praktycznie nie mogą wykonywać swoich zadań. – Nie dysponują bowiem systemami zdolnymi do obrony przed środkami napadu powietrznego – komentował. Wiceadm. Ziemiański podkreślał także, że fregaty będą mogły być wykorzystywane nie tylko na Bałtyku. – Zapewnią one polskiej marynarce wojennej zdolność do operowania poza Bałtykiem, na odległych akwenach, na których konieczne będzie zabezpieczenie polskich interesów – mówił oficer.

Inspektor marynarki wojennej zapowiedział również, że aby wzmocnić potencjał floty wojennej, w Dowództwie Generalnym Rodzajów Sił Zbrojnych trwają prace nad dozbrojeniem ORP „Ślężak”, tak aby uczynić z niego jednostkę wielozadaniową. – Mogłoby to się odbyć na przykład podczas jego remontu średniego – komentował wiceadmirał.

Uczestnicy panelu byli zgodni, że program „Miecznik” powinien być zrealizowany w oparciu o rodzimy przemysł stoczniovy – państwowy i prywatny, w połączeniu z silnym wsparciem partnera zagranicznego. To co mają do zaoferowania w tym zakresie zachodnie koncerny stoczniove i zbrojeniowe było tematem kolejnego panelu dyskusyjnego, który odbył się drugiego dnia konferencji NATCON. Podczas debaty reprezentujący koncern Leonardo (i stocznie Fincantieri) Antonino Arecci przybliżył realizowany na rzecz włoskiej marynarki wojennej program fregat PPA, Krystian Chmielewski z Kongsberga mówił o projekcie fregat Vanguard, a Jaime Johnson z Navanti o programie fregat F110 i korwet zbudowanych dla Norwegii. Z kolei reprezentujący firmę SAAB Jyrki Kujansuu oraz Marcin Ratajczak z Thales Poland, czyli firm, które nie oferują fregat a ich komponenty, omówili zakres ewentualnej współpracy z polskim przemysłem. Podkreślali zarazem, że globalne doświadczenie ich macierzystych firm jest gwarancją sprawnej współpracy z firmą, którą MON wybierze na wiodącego realizatora programu „Miecznik”.

Choć „Miecznik” zdominował tegoroczne Balt Military Expo, to trzeba podkreślić, że nie był jedynym tematem rozmów i prezentacji. Firmy uczestniczące w targach pokazały m.in. najnowsze drony morskie i dedykowane do pracy w środowisku wodnym latające UAV, nowe rozwiązania w zakresie zwalczania okrętów podwodnych, nowe urządzenia przeciwminowe oraz systemy uzbrojenia okrętowego.

Wojskowy Instytut Wydawniczy był patronem medialnym Balt Military Expo oraz konferencji NATCON.

Krzysztof Wilewski

DOKUMENTY

Wnioski z Ogólnopolskiej Konferencji pt. „Stan obecny i przyszłość polskiego przemysłu lotniczego i jego zaplecza badawczo-rozwojowego”

...zorganizowanej 30 czerwca 2021 r. przez Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego i Instytut Lotnictwa Sieci Badawczej Łukasiewicz wspólnie z Wydziałem Zarządzania i Dowodzenia Akademii Sztuki Wojennej, Wydziałem Bezpieczeństwa Lotniczego Lotniczej Akademii Wojskowej, Związkiem Zawodowym Przemysłu Elektromaszynowego, Krajową Sekcją Przemysłu Lotniczego NSZZ „Solidarność” i Związkiem Zawodowym Inżynierów i Techników.

W konferencji „Stan obecny i przyszłość polskiego przemysłu lotniczego i jego zaplecza badawczo-rozwojowego” wzięli udział prezesi najważniejszych firm lotniczych w Polsce, zarówno państwowych jak i prywatnych, dyrektorzy jednostek badawczo-rozwojowych związanych z branżą lotniczą, konstruktorzy sprzętu lotniczego, przedstawiciele Sił Zbrojnych RP, w tym Sił Powietrznych oraz Centrum Operacji Powietrznych, a także reprezentanci wszystkich związków zawodowych posiadających swoje organizacje w przemyśle lotniczym. W oparciu o referaty wygłoszone podczas tej konferencji sformułowane zostały poniższe wnioski.

Wprowadzenie

Polska posiada największy potencjał przemysłu lotniczego w Europie Środkowo-Wschodniej, na który składają się zarówno polskie firmy, głównie remontowo-produkcyjne, skupione w Polskiej Grupie Zbrojeniowej S.A. jak i przedsiębiorstwa produkcyjne sprzedające kapitałowi zagranicznemu, które stały się filiami wielkich zachodnich koncernów. Przemysł lotniczy odgrywa ważną rolę w polskiej gospodarce. Jest bowiem branżą opartą na najnowocześniejszych, innowacyjnych technologiach. Z tego powodu posiada silne zaplecze badawczo-rozwojowe, zarówno w postaci biur konstrukcyjnych będących częścią przedsiębiorstw produkcyjnych, jak i współpracujących z nim jednostek lotniczych na uczelniach oraz samodzielnych in-

stytutów. Produkty przemysłu lotniczego są wysoko przetworzone, dlatego należy on do najbardziej skooportowanych o dużej wartości dodanej. Cechuje go także posiadanie wysoko kwalifikowanej kadry menedżerskiej i technicznej oraz pracowników.

W ostatnich latach w polskim przemyśle lotniczym ma miejsce stopniowe odchodzenie od technologii poradziadczych na rzecz nowoczesnych technologii zachodnich. W Polsce działają firmy także z sektora Małych i Średnich Przedsiębiorstw, które są poddostawcami części lotniczych i małych podzespołów dla dużych światowych koncernów lotniczych. Większość części produkowanych jest w na Podkarpaciu w Dolinie Lotniczej.

W okresie ostatnich 30 lat powstał także prywatny przemysł małych samolotów i dronów. Słabą stroną współczesnego polskiego przemysłu lotniczego jest stosunkowo niewielka liczba produktów finalnych. W okresie PRL-u było ich więcej, ale część z nich to były śmigłowce i samoloty produkowane w oparciu o licencje zakupione w Związku Radzieckim. W okresie transformacji po 1989 roku oraz po dokonaniu prywatyzacji i sprzedaży największych firm produkcyjnych kapitałowi zachodniemu, powołać część aktywności takich przedsiębiorstw jak PZL „Mielec” S.A., PZL Świdnik S.A. czy PZL-Okęcie S.A. stanowi produkcja podzespołów i komponentów dla Airbusa i Boeinga.

1. Aktualnie przemysł lotniczy w świecie i w naszym kraju znalazł się w trudnej sytuacji. W ramach poszerzających fal pandemii przestrzeń powietrzną nad wieloma krajami została zamknięta lub ograniczona. Znacznie spadła liczba lotów komercyjnych co odbiło się na producentach samolotów. Doszło do tego, że linie lotnicze przestały odbierać nowe samoloty, zwłaszcza duże szerokokadłubowe samoloty pasażerskie. Część z nich w ogóle nie lata. Jednocześnie spadły zamówienia na części i podzespoły nie tylko do nowych samolotów. To zaś oznacza kłopoty dla firm kooperujących z producentami samolotów, a więc także dla firm na terenie Polski.

2. Pandemia jednak prędzej czy później się skończy. Produkcja przedsiębiorstw lotniczych może odegrać dużą rolę w działaniach przeciwdziałających tendencje kryzysowe w gospodarce, a z taką sytuacją spowodowaną pandemią koronawirusa obecnie mamy do czynienia. Podobnie było w okresie międzywojennym, gdy przewidywano wielką depresję, która trwała w latach 1929-1933. Wszystko to wymaga wypracowania odpowiedniego wieloletniego programu odbudowy i rozwoju tego przemysłu. To zaś oznacza, iż program polityki przemysłowej projektowany przez obecny rząd powinien zawierać istotne zapisy dotyczące tego przemysłu. Taki wieloletni program powinien uwzględniać zasady programowania działań, finansowania i rozliczania podobne do tych, które zastosowano w europejskim programie Clean Sky. Pożądane jest aby uwzględniały one w większym niż dotąd stopniu wymogi ochrony środowiska, co wymaga zmian w napędzie samolotów.

3. Konieczna jest zmiana procedur i trybu finansowania tych projektów uwzględniająca fakt, że opracowanie nowych i oryginalnych konstrukcji związane jest zawsze z ryzykiem i potrzebą zmian w trakcie realizacji. W branży lotniczej należy stosować system zamówień rządowych, także w procesie badawczo-rozwojowym realizowanym przez kilka firm. W etapie końcowym wybierana jest ostatecznie firma lub firmy, które realizują kontrakt finalny.

4. Przy produkcji nowoczesnego, przyszłościowego sprzętu lotniczego na potrzeby wojska, zarówno samolotów, śmigłowców jak i dronów, polski przemysł lotniczy wraz z jego zapleczem badawczo-rozwojowym powinien wchodzić na partnerskich warunkach w programy międzynarodowe, zwłaszcza realizowane przez Unię Europejską i finansowane z Europejskiego Funduszu Obrony. To zaś wymaga określonych kompetencji, które można nabyć m.in. dzięki transakcjom offsetowym, zapewniającym transfer najnowszych technologii, pod warunkiem, że będzie wola ich wy-

negojowania przez polityków dokonujących zakupów uzbrojenia i sprzętu wojskowego za granicą.

5. Uwzględniając różne aspekty możliwości rozwojowych przemysłu lotniczego w Polsce należy mieć na uwadze fakt, że jego stan jest uwarunkowany globalną sytuacją gospodarczą i poziomem gospodarki krajowej i tak jak ona przeżywa chwile rozwoju jak i co jakiś czas ulega również regresowi. Poza tym bardzo ważnym czynnikiem stymulującym i napędzającym przemysł lotniczy z punktu widzenia zamówień na samoloty lub różnego rodzaju podzespoły jest rosnąca liczba zamówień na tego typu produkty oraz ogólna kondycja rynku międzynarodowych przewoźników lotniczych. Inną ważną kwestią z punktu widzenia sprawnego funkcjonowania i rozwoju przemysłu lotniczego jest wdrażanie rozwiązań, które pomogą uzyskać lepsze wskaźniki ekonomiczne, zapewnią większy udział w sektorze oraz poprawią ich konkurencyjność.

6. Kluczowe znaczenie w tym względzie odgrywa stworzenie w Polsce odpowiedniej strategii dla przemysłu lotniczego. Sformułowanie strategii dla przemysłu lotniczego należy poprzedzić analizą marketingowo-rynkową dla produkcji samolotów w Polsce, z której wnioski powinny zostać uwzględnione w tej strategii. Program wieloletni, o którym wyżej wspomnieliśmy, powinien wynikać z takiej strategii dla przemysłu lotniczego, pracującego na potrzeby zarówno cywilne, jak i wojskowe związane z obronnością państwa. W ramach tej strategii należy uwzględnić w szczególności na jaki potencjałowy rozwój finalny w perspektywie kilkunastu lat oczekuje rynek światowy, a jego aktualna produkcja oraz powstające dziś projekty nie zaspakajają tych oczekiwań. Poszukując alternatyw strategicznych, należy się powołać na stanowiąc nad systemowymi działaniami o charakterze kooperacyjnym i konsolidacyjnym, które pozwoliłyby na budowanie wyższej jakości przedsiębiorstw z Polski w łańcuchach dostawców w branży lotniczej, a w konsekwencji do opracowania i finalnej produkcji, zwłaszcza małych statków powietrznych.

Reasumując uważamy, że budowanie strategii dla przemysłu lotniczego nie może mieć formy iluzorycznych działań, choćby ze względu na fakt, że wymaga ono rzetelnego zdiagnozowania procesów i zdarzeń kształtujących ten sektor zarówno w przeszłości, jak i obecnie. Taką diagnozę należy przeprowadzić nie tylko w kontekście samego sektora lotniczego, ale również i otoczenia, w którym on funkcjonuje obecnie i będzie funkcjonował w przyszłości. Właściwa diagnoza dotycząca sfery otoczenia zewnętrznego przemysłu lotniczego, głównie w kontekście prognozowanych zmian, stanowić powinna podstawę do formułowania planowania o pożądanej strukturze odbudowy i rozwoju przemysłu lotniczego w Polsce, w tym określającej jego zdolności, strukturę, organizację i inne elementy tworzące ten sektor.

Strategia odbudowy i rozwoju przemysłu lotniczego w Polsce powinna powstać w wyniku współpracy organów rządowych odpowiedzialnych za realizację polityki przemysłowej ze środowiskiem lotniczym, reprezentowanym przez klaster i firmy lotnicze, zarówno państwowe skupione w Polskiej Grupie Zbrojeniowej S.A. jak i prywatne, naukowców z uczelni i instytucji lotniczych oraz związków zawodowych działających w tej branży.

Warszawa, lipiec 2021

Polski przemysł obronny może być stratny na decyzji o zakupie czołgów Abrams. Niepokój budzi brak offsetu i sposób finansowania

2021-08-03 | 06:25

Udostępnił

0

Pobierz videoPobierz audioTranskrypcja wypowiedziPobierz obraz

Mówi: dr hab. Paweł Soroka

Funkcja profesor Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, koordynator Polskiego Lobby Przemysłowego

– Jesteśmy czwartą potęgą pancerną w Europie po Francji, Ukrainie i Niemczech. Niestety nie są to już czołgi najnowocześniejsze – mówi prof. Paweł Soroka, ekspert w tematyce zbrojeniowej. Jak ocenia, zakup 250 czołgów Abrams dla polskiej armii mógłby faktycznie wzmocnić siły odstraszania na wschodniej flance, ale ich eksploatacja budziłaby szereg problemów. Poza tym ze względu na znikomy offset na takiej decyzji rządu może stracić polski przemysł zbrojeniowy. – Sensowne zakupy uzbrojenia wymagają konkurencji i rywalizacji – podkreśla.

– Mówi się o tym, że decyzja o zakupie czołgów Abrams jest kontrowersyjna i też ten pogląd podzielam. Jednak – jak każda tego rodzaju decyzja – ma ona swoje plusy i minusy. Na plus zalicza się to, że może ona wzmocnić nasze zdolności odstraszania na wschodniej flance, tym bardziej że nowe czołgi mają znaleźć się na wyposażeniu 18. dywizji, która tam stacjonuje. Plusem również jest to, że Abramsy to aktualnie najnowocześniejsze czołgi na wyposażeniu amerykańskiej armii i z pewnością bardziej nowoczesne niż te, które my posiadamy – mówi agencji Newseria Biznes dr hab. Paweł Soroka, profesor Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, koordynator Polskiego Lobby Przemysłowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego.

Szef MON Mariusz Błaszczak i wicepremier Jarosław Kaczyński zapowiedzieli w połowie lipca, że Polska kupi od Amerykanów 250 nowoczesnych czołgów M1A2 Abrams w wersji SEPv3. Pierwsze dostawy mają zostać zrealizowane już w 2022 roku, a kwota całego zamówienia ma opiewać na 23,3 mld zł.

– Trzeba podkreślić, że to nie jest jeszcze zakup, to jest ogłoszenie starań o zakup. Kontrakty zbrojeniowe wymagają długich i żmudnych negocjacji, żeby móc wynegocjować jak najlepsze warunki dla strony kupującej. Z kolei strona sprzedająca też ma swoje interesy, choćby finansowe czy związane z transferem technologii, bo przykładowo Amerykanie niechętnie dzielą się najnowszymi technologiami – mówi ekspert.

Abramsy zostały skonstruowane jako przeciwwaga dla rosyjskich czołgów T-14 Armata. Powstały w latach 80., ale od tamtego czasu doczekały się wielu ulepszeń. SEPv3 to najnowsza wersja

amerykańskiego czołgu, od ubiegłego roku na podstawowym wyposażeniu armii Stanów Zjednoczonych.

– *Minusem decyzji o zakupie Abramsów jest to, że zupełnie nie został uwzględniony interes polskiego przemysłu obronnego. Stało się podobnie jak w przypadku innych kontraktów. Mam tu na myśli niewielki offset związany z pozyskaniem m.in. zestawów Wisła, samolotów F-35 i rakiet HIMARS. Tutaj też żadnego offsetu nie będzie i polski przemysł obronny nie odniesie z tego żadnych korzyści* – mówi koordynator Polskiego Lobby Przemysłowego.

Rządową decyzję skrytykowali już także związkowcy Solidarności z branży zbrojeniowej. W liście do prezydenta Andrzeja Dudy napisali oni, że „zakup Abramsów, pomijając już horrendalną cenę, niesie ze sobą szereg negatywnych, a wręcz katastrofalnych skutków”. Związkowcy wskazują, że może to doprowadzić do likwidacji zakładów, które zajmują się remontowaniem czołgów na potrzeby polskiej armii, a efektem będzie też utrata tysięcy miejsc pracy.

– *Sensowne zakupy uzbrojenia wymagają konkurencji i rywalizacji. Powinniśmy mieć co najmniej dwie–trzy oferty i wybrać najlepszą, uwzględniając zdolności wojskowe, aspekt ekonomiczny i korzyści offsetowe dla przemysłu* – zauważył ekspert Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. – *Była konkurencyjna oferta, za którą ponoć opowiadał się premier Mateusz Morawiecki, żeby kupić koreańskie czołgi K-2, które pod pewnymi względami są nawet nowocześniejsze niż Abramsy. Były wstępne rozmowy, brał w nich udział m.in. szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego gen. Andrzejczak, który był w Korei. Co najważniejsze, Koreańczycy oferowali, że mogą sprzedać nam te czołgi na zasadzie licencji, co oznacza, że moglibyśmy przenieść ich produkcję do Polski i częściowo prowadzić ją siłami polskiego przemysłu obronnego.*

Ze wstępnych deklaracji wynika, że finansowanie zakupu czołgów ma być realizowane poza budżetem Ministerstwa Obrony Narodowej. Ten pomysł również w pewnym stopniu budzi kontrowersje wśród ekspertów.

– *Podobnie był finansowany zakup samolotów F-16. Parę lat temu spłaciliśmy należność za te samoloty, które się okazały potrzebne. Ale niepokoi mnie to, że to ma być pożyczka za obligacje, bo zadłużenie Polski rośnie* – mówi prof. Paweł Soroka. – *To powinno być zrekomensowane właśnie offsetem, zamówieniami w polskim przemyśle obronnym i cywilnym.*

Ekspert wskazuje też, że Abramsy – mimo wielu zalet – będą jednak trudne w eksploatacji, ponieważ są to maszyny bardzo ciężkie i część mostów i dróg nie będzie przystosowana do tego, aby mogły się po nich poruszać.

– *Jest też kwestia pewnych priorytetów. Patrząc na historię konfliktów wojennych po II wojnie światowej, one wszystkie się zaczynały od zmasowanego uderzenia w powietrzu. Bardzo niepokoi fakt, że do dziś nie zapadła decyzja w sprawie systemu Narew służącego do osłony obiektów stacjonarnych i wojsk na polu walki. Z kolei program Wisła został uruchomiony tylko częściowo. Priorytetem w tej chwili powinna być raczej obrona powietrzna* – ocenia koordynator Polskiego Lobby Przemysłowego.

Eksperci wskazują też na brak planu i skoordynowania rządowych zakupów dla wojska. Te powinny się bowiem wpisywać w szerszy, kompleksowy plan rozwoju i finansowania Sił Zbrojnych RP. Tego elementu zabrakło, podobnie jak np. skoordynowania zakupu Abramsów z planami NATO.

– *Teraz będziemy mieć trzy rodzaje czołgów, amerykańskie Abramsy, niemieckie Leopardy oraz modernizowane czołgi PT-91 i T-72. To jest bardzo trudne w eksploatacji, wymaga stworzenia*

kolejnej bazy logistycznej. W wojskowej sztuce logistycznej stawia się na pewną standaryzację i ujednolicenie, bo jeden czy maksymalnie dwa typy uzbrojenia łatwiej jest eksploatować – wyjaśnia prof. Paweł Soroka.

Jak podkreśla, nie ulega jednak wątpliwości, że wojska pancerne i zmechanizowane powinny być modernizowane. Siły Zbrojne RP dysponują obecnie niemieckimi czołgami Leopard oraz rodzimymi PT-91 i nieco starszymi od nich T-72, pamiętającymi jeszcze czasy zimnej wojny. To właśnie te dwa ostatnie mają zostać zastąpione przez nowe Abramsy.

– Bardzo liczę na pana prezydenta, na Biuro Bezpieczeństwa Narodowego, Radę Bezpieczeństwa Narodowego. W tej trudnej sytuacji geopolitycznej, kiedy jest konieczność zakupów, potrzebna jest bardzo poważna debata ekspertów i polityków, ale ponad podziałami – postuluje ekspert Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. – Polska branża zbrojeniowa ma jeden z największych potencjałów w Europie Środkowo-Wschodniej, ale jej kondycja się pogarsza. Ale to wynika głównie ze złego zarządzania tym przemysłem. Po konsolidacji mamy już teraz bodajże szóstą osobę na stanowisku prezesa Polskiej Grupy Zbrojeniowej, przez co nie ma ciągłości, a w programach zbrojeniowych szczególnie ważna jest kontynuacja.

Antyrynkowa dekarbonizacja

- Decyzje o prawach do emisji CO₂, decyzje, żeby nie udzielać kredytów na modernizację bloków węglowych, to są decyzje administracyjno-polityczne, centralistyczne, które nie mają nic wspólnego z wolnym rynkiem, z wolnością gospodarczą - mówi w rozmowie z Tomaszem Cuklernikiem prof. ucz. dr hab. Paweł Soroka z Wydziału Prawa i Nauk Społecznych Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, koordynator Polskiego Lobby Przemysłowego.

Co sądzi Pan o unijnej polityce energetyczno-klimatycznej?

Unijna polityka klimatyczna jest polityką, która przewiduje stosunkowo restryktywne działania w stosunku do tych, którzy nie będą jej przestrzegać. Co prawda, została ona sformułowana przez organy UE, ale stoją za nią określone środowiska i grupy interesów, przede wszystkim ruchów zielonych (ta frakcja ma bardzo duże wpływy w Parlamencie Europejskim), a także grupy ekspertów, wśród których są tacy, którzy wyznają bardzo ideologiczne podejście do spraw ochrony klimatu, a stąd i ochrony środowiska. Polska jako członek UE musi te decyzje realizować. Rodzi się pytanie, czy ta polityka w tym kształcie jest korzystna dla Polski i uwzględnia nasz tzw. mikś energetyczny. Mikś energetyczny dotyczy sposobów i rodzajów energii, które państwo produkuje, biorąc pod uwagę jego specyficzne możliwości i położenie, np. dysponowanie znacznymi ilościami konwencjonalnych źródeł energii, w naszym przypadku węglem, w którym to przemyśle i skoooperowanych z nim firm zatrudnionych jest bardzo wielu pracowników. Taka specyfika powinna być uwzględniona i powinno się wychodzić od naszych interesów narodowych. Bardzo niepokojącym sygnałem w podejściu do tych spraw była decyzja o likwidacji Ministerstwa Energii i powołaniu na to miejsce Ministerstwa Klimatu. A przecież energia, szczególnie energia elektryczna odgrywa niezwykle ważną rolę w życiu społecznym, a przede wszystkim w funkcjonowaniu gospodarki. Za tym idą pewne decyzje, które zwiększają mój niepokój i niepokój środowisk, których te decyzje dotyczą. Przykładem są decyzje z jednej strony o zwiększeniu kosztów emisji CO₂ - chodzi o wykupywanie praw do emisji; te koszty rosną i coraz bardziej powodują, że szybko drożeje energia z węgla brunatnego, która w czasie, kiedy nie była obłożona emisjami, była najtańszą energią. Po drugie decyzje te zmuszają do tego, by w stosunkowo krótkim okresie czasu zlikwi-

dować kopalne źródła energii. Dotyczy to także konkurencyjności gospodarki. Jeśli ceny energii będą szybko rosły, to będą rosły także koszty produkcji tych produktów, których nie można wytworzyć bez dużych ilości energii, np. przemysł hutniczy, ceramiczny, chemiczny. Jednocześnie uderzy to w odbiorców, indywidualnych konsumentów. Widzimy to już w tej chwili w rachunkach, które przychodzą za prąd. Ostatnio mamy dość szybką zwyżkę tych cen. Jeśli prawa do emisji, które mają zmusić do szybkiej dekarbonizacji, będą rosły, to ceny energii będą rosły jeszcze bardziej i to się odbije na mniej zamożnych grupach społecznych w kraju.

Czy Pan jest zwolennikiem, czy też przeciwnikiem rozwoju energii ze źródeł odnawialnych?

Rozwój energetyki ze źródeł odnawialnych jest pozytywnym i potrzebnym procesem, ale nie zgadzam się na tempo tego procesu, skalę, koszty i następstwa. Dlatego że nie dokonano dokładnych analiz tych aspektów. Takie analizy powinny być dokonane, jeśli podejmuje się decyzje strategiczne. Chodzi tu o perspektywę roku 2050 tzw. neutralności klimatycznej, która zakłada całkowite wyeliminowanie konwencjonalnych źródeł energii, a więc energii opartej na węglu brunatnym, kamiennym, ropie naftowej i gazie. Decyzja ma charakter strategiczny, ale czy ona jest do końca przemysłowa? Transformacja energetyczna musi być bardziej przemysłowa i powinna być przedmiotem poważnej debaty publicznej z udziałem niezależnych ekspertów, którzy mają inny pogląd niż eksperci, których zgromadziła UE przy formułowaniu polityki energetyczno-klimatycznej. Ta debata powinna dotyczyć skali, tempa zmian, w jakim stopniu i w tempie powinniśmy wprowadzać OZE, a w jakim stopniu powinniśmy nadal korzystać w sposób rozsądny i zrównoważony z kopalnych źródeł energii. Polski rząd stara się lawirować. Żeby się temu przeciwstawić, społeczeństwo powinno być świadome ak-

tualnych i przyszłych zagrożeń. Jeśli nie ma debaty, to ludzie zaczynają wierzyć. Uruhamia się spektakle np. z Greta Thunberg i oni w to wierzą. Nie mają wiedzy. Gdyby społeczeństwo było bardziej świadome zagrożeń i kosztów, to mogłoby wymusić swoimi zachowaniami inne postępowanie decyzyjne.

Łatwo coś zlikwidować, trudniej odbudować...

Musimy mieć świadomość, że energetyka jest niezwykle kapitałochłonna. Budowa nowych bloków pociąga za sobą wielkie koszty. Cały kompleks paliwowo-energetyczny w Polsce, a zwłaszcza zagłębia wokół węgla brunatnego, były budowane od końca lat 50., poprzez lata 60. i 70. To były ogromne pieniądze, które państwo i społeczeństwo wygospodarowało. Było to efektem niższej stopy życiowej, niższych płac itd. To jest ogromny majątek. Teraz mamy to tak po prostu zwinąć i zniszczyć? Czy nie lepiej zostawić podstawowy potencjał, który zapewni ciągłość i nieprzerwane funkcjonowanie naszej energetyki? Pozostaje także kwestia uruchamiania tych mocy na wypadek blackoutu. Dlatego należy rozwijać OZE, ale jednocześnie zachować podstawowy potencjał energetyki węglowej na trudne sytuacje, kiedy może pojawić się gwałtowna utrata mocy na dużą skalę. To, co się daje modernizować, należy modernizować, a nie likwidować. Przy okazji wokół tego kompleksu wybudowano całą infrastrukturę socjalno-bytową, szkoły, ośrodki zdrowia. Na przykład w Bełchatowie to wszystko jest

sprężnięte razem. Jak będziemy likwidować podstawowy potencjał energetyczny, to i to będzie zagrożone. Mówi się o alternatywnych miejscach pracy, ale to są procesy długie i wieloletnie. Gminy, na terenie których są kopalnie węgla brunatnego, ale i kamiennego, są bogate, bo kopalnie są zmuszone do odprowadzania różnego rodzaju podatków, także z ekologicznym.

Na dodatek cała polityka dekarbonizacji ma niewiele wspólnego z rynkiem...

Deklaruje się, że żyjemy w gospodarce rynkowej, ale decyzje o prawach do emisji, decyzje, żeby nie udzielać kredytów na modernizację bloków węglowych, są decyzjami administracyjno-politycznymi, centralistycznymi, nie mającymi nic wspólnego z wolnym rynkiem, z wolnością gospodarczą. Narzucanie polityki energetycznej polega również na tym, że system bankowy, który w Europie jest pod dużym wpływem Europejskiego Banku Centralnego i struktur unijnych, odmawiając lub niechętnie udzielając kredytów na modernizację bloków węglowych. To jest kolejny instrument przymuszania do transformacji. Istnieją bloki, które mogą popracować jeszcze kilkanaście lat, nawet i 20, pod warunkiem, że je zmodernizujemy. Jeśli nie dostanie kredytów, to elektrownia nie jest w stanie wygenerować środków na remont i modernizację kilku bloków. To są ogromne pieniądze.

Do tego dochodzą problemy społeczne...

Nie można zapominać o kosztach społecznych, szczególnie w przypadku górniczego węgla brunatnego. To są główni pracownicy, to są zagłębia przemysłowe. Z kopalniami i elektrowniami współpracuje jeszcze sektor prywatny, firmy kooperujące, usługowe itd. Gdyby taki Belchatów został zamknięty stosunkowo szybko, to generujemy bezrobocie co najmniej 70 tys. ludzi. Nawet jak dostaniemy pewne środki z Unii, bo są obiecane, to one nie pokryją ogromnych kosztów tej transformacji, choćby ośrodek tworzenia nowych miejsc pracy i utraty konkurencyjności naszych produktów, kosztów związanych ze wzrostem cen energii. Decydenci powinni walczyć o to, żeby nasz mikrosystem energetyczny był brany pod uwagę, bo to jest interes naszego kraju i naszego społeczeństwa.

Jaki będzie skutek wdrażania w Polsce unijnej polityki energetyczno-klimatycznej?

Szkolowa, szybka likwidacja mocy produkcyjnych w energetyce opartej na węglu doprowadzi do braków energii elektrycznej. Z uwagi na rozwój informatyki, komputerów, różnych systemów ogrzewania, chłodzenia, branży samochodów elektrycznych itd. zapotrzebowanie na energię elektryczną

rośnie i dalej będzie wzrastało. W tej sytuacji powinniśmy zachować określone moce energetyki konwencjonalnej, bo mimo rozwoju OZE może dojść do blackoutów, do wyłączenia prądu. Zwłaszcza będzie to dotyczyć dużych aglomeracji. Trudno odcinąć, czy w wielkich miastach, jeśli chodzi o odbiorców komunalnych, indywidualnych, w urzędach, jak i przemysłowych, energia ze źródeł odnawialnych wszystko zaspokoi. Potrzeba zrównoważonej transformacji naszej energetyki, żeby zachować moce energetyki konwencjonalnej, które mamy i, jeśli zajdzie potrzeba, uruchomić nowe złoza, takie jak w okolicach Złoczowa, Gubina, Legnicy. Żądałbym od decydentów, żeby dokonali rzetelnych analiz, prognoz, jakie mogą być konsekwencje odchodzenia od energetyki konwencjonalnej, biorąc pod uwagę możliwy wzrost zapotrzebowania na energię. Analizy te powinny brać pod uwagę rozwój aglomeracji. Jeśli tempo tych zmian, narzuconych przez UE, gdzie do 2050 roku ma być neutralność klimatyczna, będzie utrzymane, a nawet są symptomy, że zostanie przyspieszone, to moim zdaniem może się to pojawić już za 5 lat. Mówię o większych blackoutach. Być może się mylę, ale to właśnie wymaga analizy.

No i pozbedziemy się naszego bezpieczeństwa energetycznego...

Jest kilka definicji bezpieczeństwa energetycznego. Najkrótsza jest taka, że to sytuacja, kiedy możemy w sposób nieprzerwany i niezakończony zaspokajać potrzeby energetyczne różnych odbiorców, łącznie z przemysłowymi, po możliwie konkurencyjnych cenach, uwzględniając kwestie ochrony środowiska. Obawiam się, że działania, które w dużym stopniu są wyznaczone choćby poprzez konieczność kupowania praw do emisji CO₂, jeśli będą szybko forsowane, nie zapewnią bezpieczeństwa energetycznego Polski. Dotąd, mając węgiel kamienny i brunatny, mieliśmy stosunkowo dużą samodzielność energetyczną, zwłaszcza jeśli chodzi o wytworzenie energii elektrycznej. W elektroenergetyce Polska była dotąd w dużym stopniu suwerenna i była w stanie zabezpieczyć swoje bezpieczeństwo energetyczne. Jeżeli w stosunkowo krótkim okresie zostaną zlikwidowane te konwencjonalne źródła energii, kopalne, zwłaszcza związane z wytworzeniem energii elektrycznej, to będziemy zdani na import. Techniczne możliwości tego już są, bo są transgraniczne sieci elektroenergetyczne, które mogą przesyłać prąd. Pytanie: od kogo będziemy go sprowadzać. Suwerenność energetyczna polega na tym, żeby nie uzależniać się od dostaw z zewnątrz, które mogą być zakłócone, mogą być ze względów politycznych

przerwane. Mieliśmy tego przykłady, jeśli chodzi o przesył gazu z Rosji na Ukrainę czy Białoruś. Aktualnie są możliwości przesyłu energii elektrycznej z zagranicy, ale tylko jako uzupełnienie na wypadek awarii, utraty mocy. Natomiast gdyby te sieci miały zapewnić import energii na dużą skalę, po szybkim wygaszeniu energetyki konwencjonalnej, to takiej możliwości nie ma. Potrzebne byłyby kolejne inwestycje, kolejne duże środki finansowe po to, żeby importować z zewnątrz, co nie zapewni nam dużego bezpieczeństwa energetycznego, kiedy pojawią się braki w energii, gdybyśmy zlikwidowali duży potencjał energetyki konwencjonalnej.

Jakie widzi Pan rozwiązanie dla polskiej energetyki?

Opowiadam się za rozsądną, zrównoważoną transformacją energetyczną, ale punktem wyjścia nie powinna być ideologia radykalnego ekologiczizmu. W wydaniu bardziej radykalnym to przypomina ekoterroryzm. Powinno się wychodzić od interesu kraju, który dokonuje transformacji, od miksu energetycznego, od potrzeb mieszkańców, od kosztów tej transformacji i rozwijać nowe technologie, zarówno jeśli chodzi o gazyfikację węgla, odprowadzanie CO₂ pod ziemię, jak też o filtry na kominach. Idźmy w kierunku efektywności energetycznej, a nie szybkiej, szokowej likwidacji potencjału energetycznego, konwencjonalnego, który mamy. Zasoby węgla brunatnego zarówno te eksploatowane, jak i te wykryte są znaczne.

Czyli jest Pan zwolennikiem rozwijania czystych technologii węglowych?

W debacie publicznej pomija się fakt, że dochodzi do pewnego postępu technologicznego, jeśli chodzi o wydobywanie kopalnych źródeł energii i ich przetwarzania. Mam na myśli problem gazyfikacji węgla czy kierowania dwutlenku węgla pod ziemię. Te środki, które wydawane są na kupowanie praw do emisji, w znacznym stopniu powinniśmy kierować na te technologie, które by mogły ograniczać negatywne skutki spalania węgla i gazów temu towarzyszących, przy zachowaniu tej tradycyjnej energetyki. Takie technologie istnieją, tylko trzeba kontynuować badania nad nimi. Tego się nie robi. Bo transformacja energetyczna musi mieć przyzwolenie społeczne. Toczy się tu walka o umysły. Media mainstreamu są pod dużym wpływem polityki związanej z zielonym ładem, są dofinansowywane przez środowiska, które forsują zielony ład, stąd inne koncepcje i rozwiązania nie są bardzo się przebijają. Alternatywne możliwości mogą być bardziej korzystne i dla bezpieczeństwa energetycznego kraju, i dla dobrobytu obywateli.

Gnieźnianie na obchodach 103. rocznicy zdobycia poznańskiego lotniska Ławica przez Powstańców Wielkopolskich

■ „Musieliśmy zwyciężyć, albowiem przed przemocą wroga szły nasze święte prawa do ziemi polskiej i wspólnie z mieczem szedł duch narodu” - tak zapisał w swoich wspomnieniach w roku 1928 z okresu Powstania Wielkopolskiego jeden ze współorganizatorów grupy uderzeniowej na lotnisko w Ławicy, ówczesny sierżant pilot Wiktor Pniewski (1891-1974), urodzony 5 grudnia 1891 roku w Klecku. Pierwszy komendant Stacji Lotniczej Ławica, później dowódca 1 Wielkopolskiej Eskadry Polnej, Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego na uroczystości rocznicowej reprezentował i wielki znicż Hołdu i Chwały zwyciężskim Powstańcom Wielkopolskim zapalił gnieźnianin Krzysztof Borowiak.

W samo południe w czwartek, 6 stycznia przed pomnikiem Powstańców Wielkopolskich zdobycy lotniska Ławica odbyła się doniosła uroczystość poświęcona 103. rocznicy bohaterstwa i odwagi z rąk pruskiego zabójcy ranniem 6 stycznia 1919 roku przez oddziały powstańcze tego strategicznego obiektu - „assauwege” „vanhoof” oporu Niemców w wyzwoleniu Poznania. Doniosłość tego wydarzenia dla dalszych losów powstania przedstawiła w okolicznościowym wystąpieniu organizator rocznicowych obchodów instruktor pil. Barbara Grześkowiak - Bocian, prezes Klubu Seniorów Lotnictwa Aeroklubu Poznańskiego im. Wandy Modlibowskiej. Przejęty w 1919 roku na Ławicy sprzęt lotniczy zapoczątkował zorganizowanie pierwszych eskadr Polskiego Lotnictwa Wojskowego w odr-

dzającej się Wielkopolsce. W wyniku działań zbrojnych w ręce powstańców trafiło uzbrojenie wartości 200 milionów marek niemieckich, będące największym łupem wojennym w dziejach oręża polskiego. W hangarach bazy lotniczej zdobyto 30 samolotów do lotu samolotów szkolnych i bojowych, wiele silników, części zapasowych, amunicji lotniczej, paliwa i smarów. Z kolei w hali sterowców Zeppelina na Winiarach znaleziono około 300 samolotów, a w zasadzie w większości ich kadłuby oraz różnego rodzaju sprzęt lotniczy. Umożliwił on nie tylko wyposażenie wielkopolskich eskadr, ale i tworzących się wojskowych jednostek lotnictwa na terenie kraju. Widomym tego znakiem dla Poznaniaków był przelot kłuczka samolotów z biało-czerwoną szachownicą na skrzydłach nad stolicą Wielkopolski 7 stycznia 1919 roku.

6 stycznia przed pomnikiem Powstańców Wielkopolskich uczczono zdobycy lotniska Ławica

Pośród pocztów sztandarowych, władz samorządowych, organizacji wojskowych i cywilnych, tradycyjnie od lat pamięć czynu powstańczego uczcili delegacje ziemi gnieźnieńskiej: Gnieźnieńskie Stowarzyszenie Sportów Lotniczych im. Ludwika Szajdy i Towarzystwo Miłośników Klecka i Ziemi Kleckiej, Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego na

uroczystości rocznicowej reprezentował i wielki znicż Hołdu i Chwały zwyciężskim Powstańcom Wielkopolskim zapalił gnieźnianin Krzysztof Borowiak. Następnie przed Starym Portem Lotniczym odbył się pokaz grupy rekonstrukcji historycznej przedstawiającej scenkę zdobycia Stacji Lotniczej Ławica ranniem 6 stycznia 1919 roku. (obk)

„Przemiany na Szlaku Piastowskim”, 18.01.2022 r.

PLP apeluje o wsparcie pomostowego programu pozyskania okrętów podwodnych

Napisane przez Ry

- wielkość czcionki _
- Wydrukuj
- E-mail
- 3 komentarzy

Oceń ten artykuł

(20 głosów)

Polskie Lobby Przemysłowe zwróciło do Jarosława Kaczyńskiego, wicepremiera ds. bezpieczeństwa o wsparcie w sprawie pozyskania co najmniej dwóch używanych okrętów podwodnych w ramach rozwiązania pomostowego – apeluje Polskie Lobby Przemysłowe w piśmie do Jarosława Kaczyńskiego. Pismo zostało skierowane także do szefa MON, przewodniczących sejmowej i senackiej komisji, a także szefa SG WP i dowódców RSZ.

PLL zwraca uwagę, że po wycofaniu z użytkowania dwóch ostatnich okrętów klasy Kobben, Polska posiada zaledwie jeden wysłużony, niemal 36-letni poradzecki okręt podwodny – ORP „Orzeł”, który znajduje się u kresu swojego okresu docelowej eksploatacji. **Najbardziej niepokoi to, że jeżeli w najbliższym czasie nie zostaną podjęte jakiegokolwiek działania w tym zakresie, to bezpowrotnie utracimy załogi okrętów podwodnych, a tego odrobić się już nie da.** Stan taki powoduje, że nasz kraj po raz

pierwszy, w niemal 90-letniej, nieprzerwanej nawet przez II wojnę światową, historii polskich okrętów podwodnych stoi w obliczu ich utraty.

Jak czytamy w piśmie skierowanym także do redakcji portalu, „z niewiadomych przyczyn każda kolejna próba uruchomienia rozwiązania pomostowego dla polskich sił podwodnych przed planowanym rozpoczęciem Programu ORKA, napotyka na chroniczny, potężny opór. Ten stan rzeczy trwa już ponad dwa dziesięciolecia i rządzący nie rozumieją jego przyszłych konsekwencji na wypadek wojny”.

PLP podkreśla, że w obecnych uwarunkowaniach środowiska bezpieczeństwa międzynarodowego, w przypadku wystąpienia kryzysu lub wojny, na północnym kierunku obrony, przynajmniej przez pierwsze tygodnie Polska będzie zdana jedynie na własne siły. Nie należy zapominać, że siły Rosji już obecnie są w stanie całkowicie powstrzymać żeglugę na Bałtyku, a rosyjska flota jest zdolna zablokować wejście na Bałtyk z kierunku Morza Północnego, co wyraźnie zostało zademonstrowane w czasie jej ćwiczeń w ostatnich latach.

Wobec narastającego globalnego kryzysu energetycznego, bezpieczeństwo energetyczne Polski oraz niezależność dostaw surowców energetycznych zależne będą od zdolności zabezpieczenia ich importu drogą morską, czy to poprzez ochronę gazowców i tankowców zmierzających do polskich portów, czy też poprzez dozór sieci gazociągów przebiegających przez Morze Północne i Morze Bałtyckie, a zaopatrujących Rzeczpospolitą Polską. Własne, polskie siły podwodne są jednym z najskuteczniejszych instrumentów realizacji powyższych zadań.

W ocenie PLP, niesłuszne są poglądy, iż akwen Morza Bałtyckiego o średniej głębokości około 50 metrów nie nadaje się do działań operacyjnych okrętów podwodnych. Twierdzą to dyletanci nie mający o sprawach sił podwodnych zielonego pojęcia i wypowiadając się na ich temat wyrządzają im największą szkodę. Faktycznie specyfika Bałtyku stwarza duże możliwości użycia sił podwodnych.

W przypadku utraty okrętów podwodnych Polska straci zdolności do:

- zwalczania okrętów podwodnych nieprzyjaciela w wariantach najbardziej efektywnym;
- ochrony przed zagrożeniem podwodnym morskich szlaków komunikacyjnych kluczowych z punktu widzenia bezpieczeństwa gospodarczego i energetycznego naszego kraju;
- skrytego, trwałego stwarzania zagrożenia dla żeglugi przeciwnika zarówno na bliskich i odległych akwenach;
- przełamywania nawet odległej blokady morskiej;
- wsparcia działania sił specjalnych;
- prowadzenia dalekiego rozpoznania i wskazywania celów;
- skrytego minowania obszarów morskich o znaczeniu strategicznym;
- uczestniczenia w licznych sojuszniczych ćwiczeniach i operacjach sił podwodnych;
- skutecznego i kompleksowego szkolenia w zakresie zwalczania sił podwodnych.

PLP docenia podjęty wysiłek w celu odbudowy Marynarki Wojennej RP poprzez uruchomienie Programu „Miecznik”, który potraktować należy priorytetowo. Tym niemniej „w imię zachowania w Polskich Siłach Zbrojnych tak bezcennej formacji jaką są siły podwodne, zwracamy się z prośbą do Pana Premiera o zainteresowanie się przedmiotowym problemem” – apeluje PLP w piśmie podpisanym przez prof. dr hab. Pawła Sorokę, koordynatora PLP.

Foto: st. chor. sztab. Piotr Leoniak (3 FO)

Czytany 663 razy

• Radar

Partner merytoryczny

ZRAM

Wojciech MORZE

- Przemysł Zbrojeniowy
- WOJSKO POLSKIE

Bez floty podwodnej nie obronimy portów

Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego apeluje do wicepremiera

Kaczyńskiego o plan ratunkowy dla podwodnej floty.

Publikacja: 25.01.2022 14:23

Okręt podwodny ORP Orzeł.

Foto: Radosław Pioch/3. Flotylla Obrony Wybrzeża.

Łukasz Pacholski

Zdaniem ekspertów PLP pozyskanie dwóch używanych okrętów pomogłoby utrzymać umiejętności załóg i zdolności bojowe Marynarki.

Sytuację polskich sił podwodnych jest krytyczna, a bez pilnej interwencji w postaci tzw. rozwiązania pomostowego, ważna kategoria morskiego oręża poniesie nieodwracalne szkody i pograży się w zapaści - twierdzą ekonomiści, przedsiębiorcy, eksperci i byli wojskowi skupieni w PLP.

W liście skierowanym do Jarosława Kaczyńskiego, eksperci informują, że po wycofaniu z użytkowania dwóch ostatnich okrętów klasy Kobben, w służbie pozostał tylko jeden wysłużony, niemal 36-letni poradziecki okręt podwodny – ORP „Orzeł”. Niestety, w związku z problemami z dostępnością części zamiennych oraz trudnościami w realizowaniu remontów w rodzimych

stoczniach, okręt ten przez coraz dłuższe okresy znajduje się w naprawie lub pozostaje niesprawny. Jest on poza tym konstrukcją techniczną z ubiegłego wieku i możliwościami nie może się mierzyć z najnowszymi okrętami podwodnymi budowanymi w krajach NATO czy Rosji. Członków Lobby niepokoi zwłaszcza to, że wskutek braku okrętów podwodnych bezpowrotnie utracimy załogi a z nimi kompetencje marynarzy i struktury wsparcia istotnego segmentu floty budowane w polskiej Marynarce Wojennej przez ostatnie 90 lat.

Skuteczna morska broń

-Należy mieć na uwadze, że siły podwodne odgrywają współcześnie zarówno rolę broni odstraszania potencjalnego jak również są wyjątkowo skutecznym narzędziem obronnym w warunkach konfliktu zbrojnego – zwraca uwagę koordynator Lobby prof. Paweł Soroka.

- Wobec narastającego globalnego kryzysu bezpieczeństwa energetyczne Polski oraz niezależność dostaw surowców i paliw zależne będą od zdolności zabezpieczenia ich importu drogą morską, czy to poprzez ochronę gazowców i tankowców zmierzających do polskich portów, czy też poprzez dozór sieci gazociągów przebiegających przez Morze Północne i Morze Bałtyckie i zaopatrujących mieszkańców i polską gospodarkę.

- Własne, polskie siły podwodne są jednym z najsilniejszych instrumentów realizacji obrony narodowych - przekonuje szef PLP.

Okręt podwodny ORP Orzeł przygotowuje się do zanurzenia podczas ćwiczeń.

kmr ppor. Radosław Pioch/Marynarka Wojenna

W liście skierowanym do wicepremiera ds. bezpieczeństwa analitycy stowarzyszenia wspierającego od lat krajową zbrojeniówkę przypominają, że w przypadku utraty podwodnego

oreża Polska utraci podstawowe zdolności bojowe przydatne nie tylko na Bałtyku. To m. in. zdolności do: - zwalczania okrętów podwodnych nieprzyjaciela w wariantach najbardziej efektywnym;

- ochrony przed zagrożeniem podwodnym morskich szlaków komunikacyjnych kluczowych z punktu widzenia bezpieczeństwa gospodarczego i energetycznego naszego kraju;

- skrytego, trwałego stwarzania zagrożenia dla żeglugi przeciwnika zarówno na bliskich i odległych akwenach;

- przełamywania blokad morskich i efektywnego wspierania działań własnych sił specjalnych;

- prowadzenia dalekiego rozpoznania i wskazywania celów;

-skrytego minowania obszarów morskich o znaczeniu strategicznym;

- uczestniczenia w licznych sojuszniczych ćwiczeniach i operacjach sił podwodnych;

- skutecznego i kompleksowego szkolenia w zakresie zwalczania sił podwodnych.

- Z uwagi na szeroki wachlarz możliwości okrętów podwodnych oraz posiadany przez nie potencjał bojowy pozyskanie tej skutecznej broni stanowi istotne wzmocnienie nie tylko potencjału Sił Zbrojnych RP, ale także morskich Sił Sprzymierzonych NATO – argumentuje w piśmie do Jarosława Kaczyńskiego PLP.

Zmagania z programem „Orka”

Polskie Lobby Przemysłowe, skupiające grono specjalistów „mających na sercu rozwój morskiego rodzaju sił, a także reprezentujące przemysł okrętowy”, gotowe jest do udzielenia szczegółowych wyjaśnień w tej sprawie – podkreśla prof. Soroka.

- Brak najgroźniejszej broni w siłach morskich RP w czasie wzrostu napięcia na Wschodzie to błąd, ale też efekt polityki zbrojeniowej obecnej władzy – twierdzą eksperci w dziedzinie morskiego

oreża.

Okręt podwodny ORP Orzeł.

Marynarka Wojenna/kpt. mar. Anna Sech.

Radar wielokrotnie wcześniej zwracał uwagę na zaniedbania kolejnych ekip decydentów.

Przypomnijmy: pozyskanie okrętów podwodnych nowej generacji w ramach programu Orka

umieściła na liście najpilniejszych zadań zbrojeniowych jeszcze poprzednia koalicja. Ten priorytet

utrzymał w planach rząd Zjednoczonej Prawicy a zarządzony jeszcze przez ministra Antoniego

Macierewicza Strategiczny Przegląd Obronny nie pozostawił wątpliwości – uzbrojone w rakiety

manewrujące okręty podwodne miały być ostoją polskiej mocy i kluczową bronią odstraszania RP

nie tylko na Bałtyku. Wyceniana jeszcze w minionej dekadzie na 10 mld zł podwodna inwestycja

przerosła jednak możliwości finansowe i organizacyjne poprzedniej i obecnej rządowej ekipy. Na

liście okrętowych priorytetów pojawił się wówczas „Miecznik” – plan budowy serii 3 nawodnych

wielozadaniowych fregat – tworzonych, zdaniem części ekspertów, raczej z misją społeczno –

polityczną – aktywizacji słabnących stoczni na Wybrzeżu w strategicznym okresie najbliższej

kampanii wyborczej

Oświadczenie Polskiego Lobby Przemysłowego w sprawie zaatakowania Ukrainy przez Rosję

Napisane przez PS,Ry.

- wielkość czcionki
- Wydrukuj
- E-mail
- Skomentuj jako pierwszy!

Oceń ten artykuł

(0 głosów)

Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego zdecydowanie sprzeciwia się oraz w całości potępia agresję Rosji na Ukrainę. Bezprecedensowy atak na niepodległe państwo ukraińskie dokonany został przez Rosję z pogwałceniem nie tylko prawa międzynarodowego, ale również wbrew gwarancjom bezpieczeństwa, których w 1994 roku Rosja udzieliła w Memorandum budapeszteńskim, w wyniku którego Ukraina przekazała Rosji poradziecką strategiczną broń nuklearną.

Wybitnie oburzający jest sposób prowadzenia wojny przez rosyjskich najeźdźców, którego celem coraz częściej stają się obiekty cywilne - administracyjne i naukowe, dziedzictwa kultury i historii, a także bezbronna ludność, zaś cele cywilne i wojskowe przestają być rozróżniane. Tym samym dochodzi do dokonywania zbrodni wojennych na terytorium Ukrainy, które zasługują na szczególne potępienie. Przywódcy polityczni będący autorami planu napadu na Ukrainę oraz egzekwujący go dowódcy wojskowi powinni zostać osądzeni przed międzynarodowymi trybunałami karnymi.

Domagamy się przerwania agresji i wycofania z terytorium Ukrainy wojsk rosyjskich. Polskie Lobby Przemysłowe podkreśla konieczność wsparcia humanitarnego Ukrainy – w sytuacji największej po II wojnie

światowej katastrofy humanitarnej, a także finansowego i materialnego, w tym w postaci przekazania broni w walce z rosyjskim agresorem. Dotychczasowa reakcja świata zachodniego jest stanowcza ale bez kolejnych zdecydowanych i szybkich działań może okazać się niewystarczająca dla Ukrainy w starciu z jedną z największych armii świata.

Agresja Rosji na Ukrainę zagraża wschodniej flance Paktu Północnoatlantyckiego i Unii Europejskiej, w tym bezpieczeństwu Polski. W tej sytuacji powinny być przyspieszone działania dotyczące umocnienia i modernizacji Sił Zbrojnych RP w oparciu o na nowo określone priorytety – podkreśla prof. dr. hab. **Paweł Soroka**, przewodniczący PLP.

Polskie Lobby Przemysłowe zwraca jednocześnie uwagę na znaczenie dla Polski - państwa znajdującego się na wschodniej flance NATO i UE - posiadania własnego, niezależnego zaplecza produkującego i remontującego uzbrojenie oraz prowadzącego niezbędne prace badawczo- rozwojowe. Zaplecze to w przypadku wystąpienia ataku, takiego jaki został dokonany na Ukrainie, jest niezbędne do samodzielnego odparcia lub powstrzymania przeciwnika w pierwszej fazie konfliktu. Dlatego polski przemysł obronny i jego zaplecze badawczo-rozwojowe wymagają niezbędnego szybkiego wzmocnienia i dodatkowych inwestycji.

Polski rząd podjął decyzję o przekazaniu Ukrainie kilka razy zmodernizowanych 28 myśliwców ponaddziewięciokrotnych Mig-29 będących na wyposażeniu polskich Sił Powietrznych. Są one podstawą obrony powietrznej Polski m.in. wykonują dyżury bojowe na wypadek naruszenia naszej przestrzeni powietrznej. Stacjonują one w dwóch bazach lotniczych-w Królewie k. Malborka i pod Mińskiem Mazowieckim. Ukazują tu obiektywnie kontekst tej decyzji. Otóż po przekazaniu Ukrainie tych samolotów na wyposażeniu naszego lotnictwa wojskowego pozostanie-jeśli chodzi samoloty bojowe- 48 samolotów wielozadaniowych F-16 i 18 przestarzałych (dostawa miała miejsce w 1984 roku) samolotów uderzeniowych Su-22.

Z kręgów wojskowych ostatnio docierały informacje, że w pełni sprawnych jest ok. połowa samolotów F-16. Warto dodać, iż w latach siedemdziesiątych Polska posiadała ok. 1000 samolotów bojowych były to: Limy- 3, Limy- 5 i Limy-6 (wyprodukowane z licencji radzieckiej w PZL Mielec),Mig-19, Mig-21 i Mig 23 o zmiennej geometrii skrzydeł, stacjonujące w Radzikowie k. Słupska oraz pułk samolotów myśliwsko-bombowych Su-7 w Bydgoszczy przygotowanych do przenoszenia bomb atomowych.

Miałem możliwość lotu myśliwcem ponaddziewięciokrotnym Mig-29 UB wraz z pilotem ppłk Stefanem Rutkowskim(obecnie gen. brygady rez.) Wykonaliśmy pełną akrobację-pętlę oraz ostre nurkowanie i wznoszenie; przeciążenia wynosiły ok.5g. Przed lotem odbyłem w ciągu 3 dni 30 badań w Wojskowym Instytucie Medycyny Lotniczej. Oto Link do filmu z mojego lotu myśliwcem ponaddziewięciokrotnym Mig-29 UB:

Przekazanie Polsce przez USA dodatkowych samolotów F-16 (najprawdopodobniej starszej wersji niż aktualnie przez nas posiadane najnowsze wersje F-16) na miejsce Migów-29 potrwać może kilka miesięcy, a ponadto wiele miesięcy potrwa przeszkolenie pilotów samolotów Mig-29 na samoloty F-16. Jeszcze dłużej potrwa zainstalowanie w pustych bazach w Mińsku Mazowieckim i w Królewie k. Malborka nowej infrastruktury lotniskowej i eksploatacyjnej przystosowanej do nowych samolotów F-16.

Musimy też pamiętać, że wojna na Ukrainie może eskalować i zagrazić bezpośrednio naszej Ojczyźnie. Za tydzień lub za kilkanaście dni prawdopodobnie nastąpi II faza tej wojny.

prof. dr hab. **Paweł Soroka**

KALENDARIUM

Polskiego Lobby Przemysłowego

(marzec 2021r. – marzec 2022 r.)

– 31 marca 2021 r. odbyło się posiedzenie Kapituły Honorowego Wyróżnienia Polskiego Lobby Przemysłowego pt. „Bene Meritus pro Industria Poloniae” („Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”), która wyłoniła laureatów IX edycji tego Wyróżnienia.

– W dniu 16 czerwca 2021 roku w sali konferencyjnej przedsiębiorstwa obronnego PIT-RADWAR S.A. w Warszawie miała miejsce uroczystość 28- lecia powstania Polskiego Lobby Przemysłowego. Połączona ona była z wręczeniem Honorowego Wyróżnienia Polskiego Lobby Przemysłowego. „Bene Meritus pro Industria Poloniae” („Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”). W uroczystości wzięli udział m.in.: Zbigniew Gryglas - Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych, członkowie Kapituły Honorowego Wyróżnienia PLP „Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”i jego laureaci w 2021 roku, działacze związków zawodowych współpracujących z Polskim Lobby Przemysłowym, prezesi przedsiębiorstw i firm, dyrektorzy instytutów, prezesi i działacze organizacji społecznych i stowarzyszeń oraz dziennikarze.

– 30 czerwca 2021 r. w Instytucie Lotnictwa Sieci Badawczej Łukasiewicz w Warszawie odbyła się Ogólnopolska Konferencja pt. *„Stan obecny i przyszłość polskiego przemysłu lotniczego i jego zaplecza badawczo-rozwojowego”*, zorganizowana przez Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego i Instytut Lotnictwa Sieci Badawczej Łukasiewicz wspólnie z Wydziałem Zarządzania i Dowodzenia Akademii Sztuki Wojennej, Wydziałem Bezpieczeństwa Lotniczego Lotniczej Akademii Wojskowej, Związkiem Zawodowym Przemysłu Elek-

tromaszynowego, Krajową Sekcją Przemysłu Lotniczego NSZZ „Solidarność” i Związkiem Zawodowym Inżynierów i Techników.

– 7 września 2021r. w ramach XXIX Międzynarodowego Salonu Przemysłu Obronnego w Kielcach odbyła się Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt *Konsekwencje pandemii koronawirusa dla przemysłu obronnego*, której organizatorami byli: Instytut Stosunków Międzynarodowych i Polityk Publicznych wraz z Instytutem Nauk o Bezpieczeństwie Wydziału Prawa i Nauk Społecznych Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach i Targi Kielce S.A. wspólnie z innymi partnerami.:Warszawską Szkołą Zarządzania-Szkołą Wyższą, Staropolską Szkołą Wyższą, Społeczną Akademią Nauk, Polską Agencją Przemysłowo-Obronną i Polskim Lobby Przemysłowym. W ramach tej konferencji referat w imieniu Polskiego Lobby Przemysłowego pt. *„Wpływ koronawirusa na przemysł obronny w Polsce w czasie poszczególnych etapów pandemii”* wygłosili prof. dr hab. Paweł Soroka i dr Krzysztof Pająk

– 16 września 2021 r. Związek Zawodowy Maszynistów Kolejowych w Polsce zorganizował w Bornem Sulinowie centralne obchody Europejskiego Dnia Maszynisty Kolejowego. W tych obchodach na zaproszenie ZZMK uczestniczył koordynator Polskiego Lobby Przemysłowego prof. dr hab. Paweł Soroka.

– 19 października 2021 r. roku odbyło się posiedzenie Gremium Koordynacyjnego Polskiego Lobby Przemysłowego.

– W dniach 20-21 października 2021 r.. w Lotniczej Akademii Wojskowej w Dęblinie odbyła się III Ogólnopolska Konferencja Naukowa na temat „Wyzwania i rozwój obrony powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej. Obronność RP w XXI wieku”, której organizatorem była Lotnicza Akademia Wojskowa wspólnie z Akademią Marynarki Wojennej, Akademią Wojsk Lądowych, Wojskową Akademią Techniczną i Akademią

Sztuki Wojennej, a partnerem tej konferencji było m.in. Polskie Lobby Przemysłowe. Podczas niej koordynator PLP prof. ucz. dr hab. Paweł Soroka wspólnie z Sylwestrem Pietrzakiem-sekretarzem Rady Budowy Okrętów wygłosili referat pt. *Kryteria kompatybilności systemu „Wisła” i programu budowy fregat „Miecznik”*.

– 19 stycznia 2022 r. odbyło się rozszerzone posiedzenie Gremium Koordynacyjnego Polskiego Lobby Przemysłowego.

– 20 lutego 2022 r. w Rzeszowie odbyły się uroczystości 41-rocznicy Porozumień Rzeszowsko-Ustrzyckich. Zaproszony na nią koordynator Polskiego Lobby Przemysłowego prof. dr hab. Paweł Soroka wygłosił referat na temat *Relacji polityki rolnej z polityką przemysłową w Polsce*.

– 22 lutego 2022 r. Sekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury Andrzej Bittel spotkał się z koordynatorem PLP prof. dr hab. Pawłem Soroką. Rozmowa dotyczyła działań Polskiego Lobby Przemysłowego w zakresie kolejnictwa.

– 15 marca 2022 r. odbyło się posiedzenie Kapituły Honorowego Wyróżnienia Polskiego Lobby Przemysłowego pt. „Bene Meritus pro Industria Poloniae” („Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”), która wyłoniła laureatów X edycji tego Wyróżnienia.

BIBLIOGRAFIA

dotychczasowych wydawnictw PLP

Dotychczas ukazały się następujące wydawnictwa Polskiego Lobby Przemysłowego:

- Polskie Lobby Przemysłowe. Materiały programowe i informacyjne, Warszawa, marzec 1994 r.
- Polskie Lobby Przemysłowe. Materiały programowe i informacyjne. Publikacja nr 2, Warszawa, marzec 1995 r.
- Sektor naftowy w Polsce, Polskie Lobby Przemysłowe (oprac. mgr inż. Marian Bardecki i dr Paweł Soroka), Warszawa, maj 1995 r.
- Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne. Publikacja nr 4, Warszawa, marzec 1996 r.
- Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne. Publikacja nr 5, Warszawa, marzec 1997 r.
- Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne. Publikacja nr 6, Warszawa, marzec 1998 r.
- I Ogólnopolskie Sympozjum „LNG Poland '98” (materiały i opracowania), Polskie Stowarzyszenie Budowniczych Rurociągów, Polskie Lobby Przemysłowe i Biuro Promocji Inwestycji EGERIA, Jastrzębia Góra, czerwiec 1998 r.
- Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne. Publikacja nr 7, Warszawa, marzec 1999 r.
- Konferencja „Strategia przekształceń polskiej energetyki” (opracowania). Ogólnokrajowe Zrzeszenie Związków Zawodowych Ruchu Ciągłego, Polskie Lobby Przemysłowe, Legnica, 18 listopada 1999 r.

- Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne. Publikacja nr 8, Warszawa, marzec 2000 r.
- Polska Racja Stanu. Elementy alternatywnego programu gospodarczego. Polskie Lobby Przemysłowe. Publikacja nr 9, Warszawa, marzec 2000 r.
- Ogólnopolska Konferencja „Perspektywy kompleksu paliwo-energetycznego w Polsce” (referaty), Polskie Lobby Przemysłowe im. E. Kwiatkowskiego, Porozumienie Związków Zawodowych „Kadra”, Związek Zawodowy Górników w Polsce, Katowice, 7 marzec 2000 r.
- Ogólnopolska Konferencja „Militarne i ekonomiczne aspekty modernizacji polskiego lotnictwa wojskowego” (Referaty i Komunikaty), Polskie Lobby Przemysłowe i Krajowa Rada Lotnictwa, Warszawa, 9 maja 2000 r.
- Ogólnopolska Konferencja „Czyja będzie polska kolej? Alternatywne koncepcje przekształceń PKP” (Referaty i Komunikaty), Polskie Lobby Przemysłowe i Związek Zawodowy Maszynistów Kolejowych w Polsce, Warszawa, 30 maja 2000 r.
- Ogólnopolska Konferencja „Perspektywy polskiego hutnictwa”, Krajowa Sekcja Hutnictwa i Koksownictwa Związku Zawodowego „Kontra”, Polskie Lobby Przemysłowe, Krajowy Sekretariat Hutnictwa, Koksownictwa i Przeróbki Metali NSZZ „Solidarność 80”, Dąbrowa Górnicza, 13 lipca 2000 r.
- Ogólnopolska Konferencja „Alternatywne koncepcje przekształceń polskiego systemu gazowniczego” (materiały), Polskie Lobby Przemysłowe im. E. Kwiatkowskiego, Federacja Związków Zawodowych Górnictwa Naftowego i Gazownictwa, Sekcja Krajowa Górnictwa Naftowego i Gazownictwa NSZZ „Solidarność” i Sekcja Górnictwa Naftowego i Gazownictwa Porozumienia Związków Zawodowych „Kadra”, Warszawa, 14 listopada 2000 r.
- Ogólnopolskie Forum „Kierunki przekształceń strategicznych dziedzin polskiej gospodarki a suwerenność polskiej gospodarki (w warunkach globalizacji) (materiały), Polskie Lobby Przemysłowe im. E. Kwiatkowskiego, Ogólnokrajowe Zrze-

- szenie Związków Zawodowych Pracowników Ruchu Ciągłego, Związek Zawodowy Inżynierów i Techników, Porozumienie Związków Zawodowych „Kadra”, Warszawa, 9 stycznia 2001 r.
- Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne, uchwały, opinie i stanowiska. Publikacja nr 10, Warszawa, marzec 2001 r.
 - Ogólnopolskie Forum „Sposoby ratowania polskiego hutnictwa”, Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego, Związek Zawodowy Inżynierów i Techników, NSZZ „Solidarność 80”, Porozumienie Związków Zawodowych „Kadra”, Ogólnokrajowe Zrzeszenie Związków Zawodowych Pracowników Ruchu Ciągłego, Wolny Związek Zawodowy „Sierpień 80” i Związek Zawodowy „Kontra”, Częstochowa, 19 kwietnia 2001 r.
 - Ogólnopolskie Forum „Zagrożenia dla polskiego przemysłu samochodowego” (teksty wystąpień), Polskie Lobby Przemysłowe im. E. Kwiatkowskiego, Federacja Związków Zawodowych „Metalowcy”, Związek Zawodowy Inżynierów i Techników, Wolny Związek Zawodowy „Sierpień 80”, Tychy, 13 czerwca 2001 r.
 - Ogólnopolska Konferencja „Ustawa o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego PKP. Naprawa czy destrukcja polskiej kolei?” Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego i Związek Zawodowy Maszynistów Kolejowych w Polsce, Warszawa, 6 listopada 2001 r.
 - Ogólnopolskie Forum „Modernizacja polskiej armii i przemysłu obronnego a przyszłość polskiej gospodarki” (Referaty i Komunikaty), Polskie Lobby Przemysłowe, Warszawa, 12 grudnia 2001 r.
 - Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne, uchwały, opinie i stanowiska z 2001 i początku 2002 roku. Publikacja nr 11, Warszawa, marzec 2002 r.
 - Ogólnopolskie Forum Programowe „Alternatywne koncepcje przezwyciężenia kryzysu gospodarczego w Polsce”

- (teksty wystąpień), Ogólnopolski Komitet Protestacyjny i Polskie Lobby Przemysłowe, Forum Związków Zawodowych, Związek Zawodowy Inżynierów i Techników, Związek Zawodowy Maszynistów Kolejowych w Polsce, Ogólnokrajowe Zrzeszenie Związków Zawodowych Pracowników Ruchu Ciągłego, Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność 80”, Porozumienie Związków Zawodowych „Kadra”, Wolny Związek Zawodowy „Sierpień 80”, Warszawa, 14 listopada 2002 r.
- Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne, uchwały, opinie i stanowiska z 2002 i początku 2003 roku. Publikacja nr 12, Warszawa, marzec 2003 r.
 - Ogólnopolska Konferencja „Polska potrzebuje narodowych kolei. Alternatywne propozycje funkcjonowania i rozwoju Polskich Kolei (materiały)”, Krajowy Komitet Protestacyjno-Strajkowy Kolejarzy i Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego, Warszawa 2 marca 2004 r.
 - Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne, uchwały, opinie i stanowiska z 2003 i początku 2004 roku. Publikacja nr 13, Warszawa, marzec 2004.
 - Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne, uchwały, opinie i stanowiska z 2004 i początku 2005 roku. Publikacja nr 14, Warszawa, marzec 2005 r.
 - O stanie państwa i sposobach jego naprawy. Raport Konwersatorium „O lepszą Polskę”, Polskie Lobby Przemysłowe. Publikacja nr 15, Kongregacja Przemysłowo-Handlowa OIG, Warszawa, czerwiec 2005 r.
 - Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne, uchwały, opinie i stanowiska z 2006 i początku 2007 roku. Publikacja nr 16, Warszawa, marzec 2006 r.
 - Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska. Publikacja nr 17, Warszawa, marzec 2007 r.

- Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2007 i początku 2008 roku. Publikacja nr 18, Warszawa, marzec 2008 r.
- Seminarium pt. „Możliwości wyprodukowania polskiego samolotu szkolno-bojowego nowej generacji we współpracy międzynarodowej”, Polskie Lobby Przemysłowe, Dęblin 29 października 2008 r.
- Ogólnopolska Konferencja pt. „Przekształcenia polskich kolei w warunkach globalnego kryzysu gospodarczego”, Polskie Lobby Przemysłowe i Konfederacja Kolejowych Związków Zawodowych, Warszawa 2008 r.
- Polskie Lobby Przemysłowe. Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2008 i początku 2009 roku, Publikacja nr 19, Warszawa, marzec 2009 r.
- Polskie Lobby Przemysłowe i Wydział Dowodzenia i Operacji Morskich Akademii i Marynarki Wojennej, Modernizacja Marynarki Wojennej RPA przezwyciężenie kryzysu gospodarczego w Polsce, AMW Gdynia 1009.
- Krajowa Rada Spółdzielcza i Polskie Lobby Przemysłowe, Spółdzielczość i akcjonariat pracowniczy jako elementy bezpieczeństwa społecznego i trwałego rozwoju, Warszawa, 12 października 2009 r.
- Polskie Lobby Przemysłowe. Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2009 i początku 2010 roku, Publikacja nr 20, Warszawa, marzec 2010 r.
- Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego, Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2010 i początku 2011 roku, publikacja nr 21, Warszawa, marzec 2011 r.
- Modernizacja Wojsk Lądowych impulsem rozwojowym dla polskiej gospodarki (materiały konferencyjne), (redakcja naukowa i wstęp P. Soroka), Polskie Lobby Przemysłowe i Wojskowa Akademia Techniczna, Warszawa 2011 r.
- Raport. Przyczyny i konsekwencje globalnego kryzysu finansowo-gospodarczego i jego przejawy w Polsce, (redakcja J. Ho-

- rodecki, P. Soroka), Polskie Lobby Przemysłowe – Konwersatorium „O lepszą Polskę”, Warszawa 2011 r.
- Przyszłość Wojskowych Przedsiębiorstw Remontowo-Produkcyjnych (referaty i wystąpienia), Polskie Lobby Przemysłowe i Zarząd Okręgu Przedsiębiorstw Wojskowych i Działalności Pozabudżetowej NSZZ Pracowników Wojska, Warszawa, 19 września 2011 r.
 - Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego, Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2011 i początku 2012 roku, publikacja nr 23, Warszawa, marzec 2012 r.
 - Organizacja i struktura polskiego przemysłu zbrojeniowego i jego zaplecza badawczo-rozwojowego jako istotnego elementu systemu obronnego państwa, Polskie Lobby Przemysłowe, Polska Izba Producentów na Rzecz Obronności Kraju, Zarząd Okręgu Przedsiębiorstw Wojskowych i Działalności Pozabudżetowej NSZZ Pracowników Wojska, Kielce, 5 września 2012.
 - Wojska Specjalne w systemie obronnym RP – aspekty organizacyjne, dotkrynalne i modernizacyjne. Materiały z konferencji, Akademia Obrony Narodowej, Dowództwo Wojsk Specjalnych, Polskie Lobby Przemysłowe, Warszawa 2013.
 - Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. XX-lecie powstania. Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2012 i początku 2013 roku, publikacja nr 24, Warszawa 2013 r.
 - Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego, Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2013 i początku 2014 roku, publikacja nr 25, Warszawa marzec 2014 r.
 - Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego, Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2014 i początku 2015 roku, publikacja nr 26, Warszawa marzec 2015 r.
 - Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjnej, opinie i stanowiska z 2015 i początku 2016 roku, publikacja nr 27, Warszawa marzec 2016 r.

- Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjnej, opinie i stanowiska z 2017 i początku 2018 roku, publikacja nr 28, Warszawa marzec 2017 r.
- Ogólnopolskie Forum „Odbudowa i modernizacja Marynarki Wojennej RP: konieczność kompromisu między jej zdolnościami bojowymi, potrzebami i możliwościami polskiego przemysłu stoczniowego a realiami ekonomicznymi państwa – w nawiązaniu do Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju”, Gdynia, 28 czerwca 2017. Zbiór referatów wygłoszonych podczas Forum.
- Polskie Lobby Przemysłowe, WZZ Sierpień 80 KWB Bełchatów, Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Przyszłość polskiej elektroenergetyki opartej na węglu brunatnym”, Bełchatów 11.09.2017. Zbiór referatów wygłoszonych podczas Konferencji.
- Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Część I. Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2017 i początku 2018 roku. Część II. Niektóre dokonania w okresie 25 lat działalności, publikacja nr 29, Ośrodek Wydawniczo-Poligraficzny SIM, Warszawa marzec 2018 r.
- Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2018 i początku 2019 roku, publikacja nr 30, Ośrodek Wydawniczo-Poligraficzny SIM, Warszawa marzec 2019 r.
- E. Misterski, H. Potrzebowski, P. Soroka (red.), Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2019 i początku 2020 roku, publikacja nr 31, Ośrodek Wydawniczo-Poligraficzny SIM, Warszawa marzec 2020, ISBN 978-83-932844-9-8
- E. Misterski, H. Potrzebowski, P. Soroka (red.), Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2020 i początku 2021 roku, publikacja nr 32, Ośrodek Wydawniczo-Poligraficzny SIM, Warszawa marzec 2021 r.

WARSZAWSKA SZKOŁA ZARZĄDZANIA SZKOŁA WYŻSZA

01-204 Warszawa, ul. Siedmiogrodzka 3 A, tel. (22) 862 32 24

Rok założenia 1992. Najstarsza Uczelnia Niepubliczna w Warszawie

Studia /dzienne, zaoczne/

LICENCJACKIE

MAGISTERSKIE

oraz studia podplomowe

Kierunek ZARZĄDZANIE

Specjalności:

- Zarządzanie przedsiębiorstwem
- Zarządzanie finansami i bankowość
- Zarządzanie w rachunkowości
- Zarządzanie w logistyce
- Zarządzanie w marketingu
- Zarządzanie personelem
- Zarządzanie w administracji publicznej

- Zarządzanie bezpieczeństwem
- Zarządzanie cyberbezpieczeństwem
- Zarządzanie jakością
- Zarządzanie projektami
- Zarządzanie innowacjami
- Manager sportu
- Zarządzanie przedsiębiorstwem turystycznym

- Zarządzanie sieciami handlowymi
- Zarządzanie przedsiębiorstwem transportowym
- Zarządzanie w hotelarstwie i gastronomii
- Coaching
- Zarządzanie produktami chemicznymi utylizacją
- Zarządzanie biurem

Wszystkie zajęcia prowadzone są w zabytkowym pałacyku, który jest siedzibą Uczelni.

www.wsz-sw.edu.pl

e-mail: dziekanat@wsz-sw.edu.pl

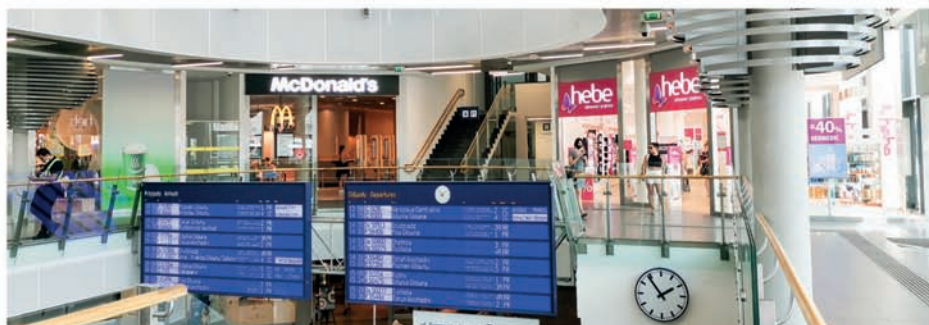

NIERUCHOMOŚCI
na wynajem i na sprzedaż

Strategiczne lokalizacje dla biznesu

Nieruchomości na wynajem

- ▶ Lokale komercyjne na dworcach kolejowych
 - ▶ Budynki biurowe i usługowe
 - ▶ Grunty zabudowane i niezabudowane
 - ▶ Nieruchomości z bocznicami kolejowym
 - ▶ Nośniki reklamowe
-
- ▶ Komercjalizujemy nieruchomości należące do PKP S.A. na terenie całego kraju
 - ▶ Zarządzamy najmem i dzierżawą nieruchomości PKP S.A. na dworcach kolejowych

Jesteśmy otwarci na dialog

Współpraca z samorządami

- ▶ Dworce kolejowe do zagospodarowania
 - ▶ Nieczynne linie kolejowe i grunty po zlikwidowanych liniach, w celu prowadzenia przewozów lokalnych, budowy ścieżek rowerowych, dróg itp.
 - ▶ Innowacyjne projekty społeczno-kulturalne
-
- ▶ Zbывamy nieruchomości zbędne z punktu widzenia działalności gospodarczej prowadzonej przez spółki Grupy PKP, a jednocześnie atrakcyjne z punktu widzenia interesów jednostek samorządu terytorialnego
 - ▶ Współpracujemy z JST
 - ▶ Jesteśmy otwarci nawet na najbardziej nowatorskie rozwiązania

Atrakcyjna oferta dla inwestorów

Nieruchomości na sprzedaż

- ▶ Grunty o dużym potencjale inwestycyjnym
 - ▶ Nieruchomości zabudowane były infrastrukturą kolejową
 - ▶ Mieszkania na terenie całego kraju
 - ▶ Budynki i lokale użytkowe
-
- ▶ Większość naszych działek objęta jest miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego lub decyzją o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu
 - ▶ W naszych zasobach jest kilka tysięcy nieruchomości
 - ▶ Nasze nieruchomości położone są w najatrakcyjniejszych lokalizacjach

INSTYTUT TECHNICZNY WOJSK LOTNICZYCH

ul. Księcia Bolesława 6, 01-494 Warszawa, Poland

tel.: 261 851 300, faks: 261 851 313

e-mail: poczt@itwl.pl

www.itwl.pl

Instytut Techniczny Wojsk Lotniczych jest instytutem badawczym nadzorowanym przez Ministra Obrony Narodowej. Misją Instytutu jest wspomaganie eksploatacji techniki lotniczej.

Wkład Instytutu w rozwój lotnictwa polskiego wynika przede wszystkim z prac prowadzonych w zakresie niezawodności i szeroko pojętego bezpieczeństwa lotów. Istotny dorobek, znaczący w kraju i za granicą, obejmuje setki opracowań o charakterze naukowo-badawczym, doświadczalno-konstrukcyjnym, które zastosowano w lotnictwie Sił Zbrojnych RP.

OBSZARY BADAWCZE:

- Diagnostyka nawierzchni drogowych i lotniskowych
- Systemy diagnostyczne dla techniki lotniczej
- Wspomaganie sterowania eksploatacją
- Integracja systemów awionicznych
- Bezzałogowe systemy powietrzne
- Badania paliw i cieczy roboczych
- Systemy rozpoznania i szkolenia
- Testy i certyfikacje wyrobów
- Badania naziemne i w locie
- Integracja systemów C4ISR
- Symulacja i modelowanie
- Struktury kompozytowe
- Uzbrojenie lotnicze

POSIADAMY:

- Koncesję Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji Nr B-404/2003
- Natowski Kod Podmiotu Gospodarki Narodowej (NCAGE) 0481H
- Wewnętrzny System Kontroli (WSK) w zakresie obrotu towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym
- Akredytowane przez PCA i MON laboratoria badawcze
- Certyfikat systemu zarządzania jakością, spełniając wymagania AQAP-2110 i PN-EN ISO 9001
- Uprawnienia do nadawania tytułu naukowego doktora habilitowanego

BIZON

BEZZAŁOGOWA AUTONOMICZNA PLATFORMA POMIAROWA DO BADANIA NOŚNOŚCI NATURALNYCH NAWIERZCHNI LOTNISKOWYCH W SPOSÓB CIĄGŁY ORAZ MONITOROWANIA I PATROLOWANIA STANU NAWIERZCHNI ELEMENTÓW FUNKCJONALNYCH LOTNISKA

DANE TECHNICZNE:

- Masa własna ok. 3,5 t
- Podwozie kołowe z nakładanymi gąsienicami
- Układ zasilania:
 - silnik elektryczny 10 kW, 120NM
 - pakiet akumulatorów 96V 400Ah
 - praca urządzenia na jednym ładowaniu około 8 h
- System łączności radiowej:
 - autorski system oparty na polskiej produkcji
 - przesyłanie danych sterowania, telemetrii oraz strumienia wideo w czasie rzeczywistym
 - zasięg 30 km
- Oprogramowanie:
 - autorski moduł autopilota
 - zdalne zarządzanie i sterowanie całym wyposażeniem pokładowym platformy
 - tryb pracy autonomicznej
 - nawigacja GPS RTK (dokładność 10 cm)
- Układ pomiarowy

Pomiar parametru nośności poprzez symulację rzeczywistych oddziaływań wojskowych statków powietrznych na naturalną nawierzchnię lotniskową

WYPOSAŻENIE DODATKOWE:

- BZYG
Bezzałogowy Statek Powietrzny klasy mikro z dwusensorową głowicą optoelektroniczną. Umożliwia monitorowanie stanu nawierzchni lotniskowych oraz patrolowanie terenu lotniska.
- Autorski system integrujący pracę: czujników radarowych, czujników ultradźwiękowych, LIDAR-u oraz kamer.

Projekt realizowany we współpracy
z firmą Dobrowolski Sp. z o.o.

DOBROWOLSKI

Air Force Institute of Technology
Airfield Pavement Division
ul. Kałcia Boleśława 6
01-494 Warszawa

www.itw.pl

*Bogata tradycja
i doświadczenie –
gwarancją
skutecznej realizacji
programu MIECZNIK*

REMONTOWA SHIPBUILDING
ul. Swojska 8, 80-958 Gdańsk / Poland
www.remontowa-rsb.pl

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Centrum Techniki Morskiej S.A. (CTM) posiada szerokie kompetencje oraz doświadczenie w projektowaniu, budowie, dostawie i utrzymaniu zintegrowanych systemów z obszaru techniki wojskowej i cywilnej. Od **40 lat** pełni ważną rolę w projektach **modernizacji Sił Zbrojnych RP** zarówno Marynarki Wojennej RP jak i innych rodzajów wojsk, oraz organizacji międzynarodowych takich jak **NATO** lub **Europejską Agencję Obrony**.

Wizją CTM jest bycie wiodącym, **krajowym dostawcą innowacyjnych** systemów w obszarze bezpieczeństwa Państwa. Portfolio produktowe, a w szczególności produkty takie jak polska **radiostacja RKP-8100**, czy **Okrętowy System Zarządzania Walką SCOT** wpisują się w tę wizję. Systemy łączności CTM znajdują zastosowania w programach Wisła i Narew, a SCOT służy Marynarce Wojennej RP na okrętach typu „Kormoran II”. Rozwiązania do walki przeciwminowej dostarczane przez CTM wykorzystywane są nie tylko przez MW RP, stanowią także wyposażenie okrętów innych krajów członkowskich NATO.

Fot. Radiostacja HF/VHF/UHF RKP-8100

Kluczową, a jednocześnie wyróżniającą kompetencją CTM jest zdolność do zapewnienia **suwerenności produktowej**. Oznacza to, że oferowane rozwiązania, od momentu ich projektowania poprzez produkcję i testy, na utrzymaniu i serwisie kończąc są pod kontrolą polskich inżynierów co znacząco **podnosi poziom bezpieczeństwa** zastosowanych w nich technologii oraz zapewnia autonomiczność produkcji.

Fot. Okręt typu „Kormoran II” – niszczyciel min „Albatros”.

Tworzone w CTM kompleksowe rozwiązania z zakresu **ochrony infrastruktury krytycznej** tj. portów, kotwicowisk, farm wiatrowych, rurociągów przesyłowych itp., integrujące sensory z efektorami, umożliwiają podjęcie decyzji w momencie nieuprawnionego wtargnięcia na obszar chroniony systemami CTM.

Nowoczesne **laboratoria badawcze CTM** wyposażone w stanowiska do badań elektromagnetycznych, środowiskowych, wibroakustycznych stanowią ważny filar zapewniania wysokiej jakości rozwiązań technologicznych, a jednocześnie umożliwiają **budowanie i wzmacnianie odporności produktów** na zakłócenia elektromagnetyczne, co ma znaczenie w przypadku działań nieprzyjaciela prowadzonych w ramach **walki elektronicznej**.

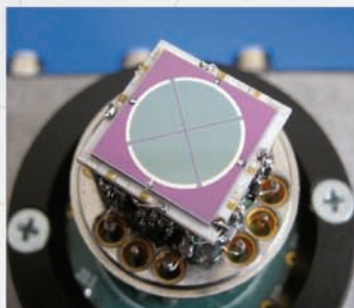
CTM

PGZ

Centrum Rozwojowo-Wdrożeniowe Telesystem-Mesko Sp. z o.o. jest miejscem, w którym powstają m.in. części detekcyjno-sterujące polskiego uzbrojenia kierowanego, a więc jego „INTELEKT”. To właśnie tu opracowano i uruchomiono produkcję kluczowych zespołów optoelektronicznych i elektronicznych pocisku przeciwlotniczego **Grom**, a obecnie powstają analogiczne do najnowszego **Pioruna**.

Opracowano również kilka wariantów **Mobilnego Systemu Przeciwlotniczego Kusza**, skonstruowano **Laserowy Podświetlacz Diodowy LPD-A** do systemów uzbrojenia naprowadzanych półaktywnie laserowo, zainicjowano prace nad laserowymi półaktywnymi głowicami naprowadzania artyleryjskiej amunicji precyzyjnego rażenia i lekkiego systemu przeciwpancernego **Pirat**.

Realizacja tych zadań wymagała m.in. opracowania konstrukcji i technologii wytwarzania, unikalnych w skali światowej, **fotodetektorów-fotorezystorów InSb, PbS i PbSe**, specjalistycznej optyki podczerwieni oraz nowoczesnych, hybrydowych przedwzmacniaczy.

Za największe osiągnięcie firmy należy uznać opracowanie **fotodiody InSb**, pracującej w warunkach chłodzenia ciekłym azotem, przewidzianej do zastosowania w układach detekcyjnych samonaprowadzających się rakiet przeciwlotniczych bliskiego zasięgu.

TELESYSTEM

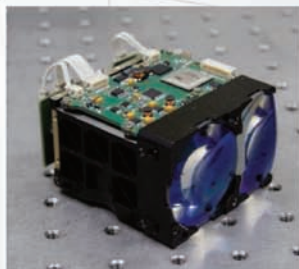
CRW Telesystem-Mesko produkuje także wiele modułów elektronicznych do przenośnych przeciwlotniczych zestawów rakietowych m.in.: blok elektroniki głowicy samonaprowadzania, elektronikę zapalnika, elektronikę mechanizmu startowego, układ zabezpieczenia rakiety przed niepowołanym użyciem, a także współpracujący z nimi sprzęt kontrolno-pomiarowy.

Podjęto prace nad głowicami samonaprowadzającymi do amunicji artyleryjskiej precyzyjnego rażenia, podsterowywanej w końcowej fazie lotu na promieniowanie laserowe do pocisku kalibru 155 mm (armatohaubica KRAB) i 120 mm pocisku moździerzowego (RAK).

CRW Telesystem-Mesko dysponuje też technologią produkcji laserów Nd:YAG, pracujących na fali długości 1064 nm, przy czasie trwania impulsu 10-20 ns i jego energii <100 mJ, w wykonaniu wojskowym.

Opracowano także „cichy” dalmierz podszumowy, wykorzystujący moduł laserowej diody półprzewodnikowej, pracujący na fali długości 905 nm.

Centrum Rozwojowo-Wdrożeniowe Telesystem-Mesko Sp. z o.o.
Lubiczów, ul. Warszawska 51, 05-082 Stare Babice, Polska
Tel. (+48 22) 722 00 05, 722 00 15, www.telesystem.eu

polsecure

International Police & Security Expo

**Międzynarodowe Targi Policji
i Bezpieczeństwa Publicznego**

**27-29 IV
2022**

Kielce

Patronat Honorowy

Minister
Spraw Wewnętrznych
i Administracji

Wydarzenia towarzyszące:

- Międzynarodowa Konferencja Policyjna
- pokazy dynamiczne i prezentacje sprzętu
- seminaria i konferencje branżowe

Więcej informacji na
polsecure.targikielce.pl

Patronat Honorowy
Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Andrzeja Dudy

30_{LAT} mspo

■ RELACJE ■ KONTAKTY ■ BIZNES

Międzynarodowy Salon Przemysłu Obronnego
6-9 / 09 / 2022

www.mspo.pl

AWAT Spółka z o.o.

PRZEDSIĘBIORSTWO PROJEKTOWO-WDROŻENIOWE

00-908 Warszawa, ul. Gen. Sylwestra Kaliskiego 2 B, tel.: (+48) 519 088 194

Internet: www.awat.com.pl, e-mail: centr@awat.com.pl

Przedsiębiorstwo Projektowo-Wdrożeniowe **AWAT** zostało założone w 1989 roku przez Wojskową Akademię Techniczną i jej pracowników w celu komercjalizacji dorobku naukowego i technicznego WAT.

Przedsiębiorstwo zatrudnia etatowo około 20 pracowników, zaś około 300 osób corocznie wykonuje prace techniczne i naukowo-techniczne zawierając umowy o dzieło i umowy zlecenia.

PPW **AWAT** podejmuje zadania, które wymagają wysokich specjalistycznych kwalifikacji i nowatorskich rozwiązań. Ma niezwykle elastyczną strukturę organizacyjną. Zespoły – często interdyscyplinarne – są tworzone dla wykonania konkretnych zadań. W wyniku ich działalności powstają nowe unikalne wyroby, urządzenia i systemy. Satisfakcjonują one zarówno użytkowników, jak i twórców.

W PPW **AWAT** pracują naukowcy i specjaliści, w przeszłości lub aktualnie zatrudnieni w WAT oraz innych placówkach naukowych, głównie wojska. Daje to gwarancję rzetelności, wyniesioną ze środowiska wojskowego oraz wysoki, merytoryczny poziom realizowanych prac.

Główne dziedziny działalności AWAT stanowią:

- ❖ ELEKTRONIKA
- ❖ OPTOELEKTRONIKA
- ❖ INFORMATYKA
- ❖ TECHNIKA SAMOCHODOWA I MASZyny ROBOCZE
- ❖ TECHNIKA LOTNICZA
- ❖ INŻYNIERIA LOTNICZA
- ❖ APARATURA KONTROLNO-POMIAROWA
- ❖ URZĄDZENIA TRENINGOWE I SYMULATORY

Przykładowe usługi i produkty:

- Analizatory zanieczyszczeń powietrza
analizatory gazów spalinowych (AGS-2, AG-4)
dymomierze DGS-1, alkometry A2.0
- Projektowanie systemów informatycznych
- Szkolenia w zakresie wysoko wyspecjalizowanych systemów informatycznych
- Projektowanie i wytwarzanie aparatury optoelektronicznej
- Wytwarzanie mieszanin ciekłokrystalicznych
- Wskaźniki ciekłokrystaliczne
- Techniczna ochrona obiektów
- Komputerowe przeliczniki artyleryjskie
- Urządzenia diagnostyczne stabilizatorów czołgowych
- Urządzenia diagnostyczne wojskowych układów optoelektronicznych
- Urządzenia testująco-diagnostyczne wyposażenia wozów bojowych
- Symulatory obiektów latających
- Mierniki energii promieniowania laserowego
- Filtry optyczne
- Okulary ochronne (przeciwłaserowe do pracy z komputerami dla kierowców)
- Certyfikacja urządzeń laserowych i termowizyjnych
- Analiza składu włosów na zawartość metali

Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Mechaników Polskich
z siedzibą w Warszawie, ul. Świętokrzyska 14a
tel. 827-17-68; 826-45-55; 826-31-57; fax 826-03-54
e-mail: sekretariat@simp.pl; simp@simp.pl; http: //www.simp.pl

Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Mechaników Polskich (SIMP) jest dobrowolną demokratyczną, samorządną i trwałą organizacją użyteczności społecznej, zrzeszającą ok. 10.000 inżynierów i techników mechaników wszystkich specjalności oraz zawodów pokrewnych. SIMP założony w 1926 r. jest organizacją o 89-letniej tradycji.

Stowarzyszeniem kieruje Zarząd Główny. Prezesem SIMP w bieżącej kadencji (2018-2022) jest kol. Piotr Janicki.

Organizacyjnie SIMP składa się z 48 oddziałów oraz z 22 sekcji i towarzystw naukowo-technicznych o charakterze branżowym (np. Sekcja Spawalnicza, Poligrafów, Towarzystwo Naukowo-Techniczne Pojazdy Szynowe, Polskie Towarzystwo Inżynierów Motoryzacji, Towarzystwo Polskich Inżynierów Lotnictwa, Towarzystwo Okrętowców Polskich KORAB).

Największym oddziałem Stowarzyszenia jest Oddział Poznański SIMP, skupiający 670 członków. Pracami Oddziału kieruje jego Prezes – kol. Piotr Janicki.

Działalność statutową SIMP, która skupia się w domach technika NOT i domach mechanika, wspiera sieć około 80 ośrodków działalności gospodarczej, realizujących prace inżynierskie, głównie w obszarze mechaniki. Podstawowe agendy działalności gospodarczej SIMP to: Zamek SIMP w Rydzynie im. prof. Henryka Mierzejewskiego, Zespół Ośrodków Rzeczoznawstwa i Postępu Technicznego w Warszawie, Zespół Ośrodków Doskonalenia Kadr w Warszawie, Zespół Ośrodków Kwalifikacji Jakości Wytrobów w Katowicach, Oficyna Wydawnicza SIMPRESS. SIMP jest wydawcą 8 czasopism naukowo-technicznych. Najstarszym czasopismem jest „Mechanik”, założony w 1909 r.

Od 28 czerwca 2006 r. SIMP posiada certyfikat nadany przez UDT-CERT, potwierdzający wdrożenie i stosowanie Systemu Zarządzania Jakością zgodnego z normą PN-EN ISO 9001 : 2009.

SIMP od początku istnienia PLP uczestniczy w jego pracach, a ukoronowaniem dotychczasowego współdziałania między naszymi organizacjami jest podpisane w dniu 10 marca 2004 roku porozumienie o współpracy.

Szczególnie aktywnie w pracach Polskiego Lobby Przemysłowego, w charakterze przedstawicieli w komisjach problemowych PLP, uczestniczą członkowie SIMP Oddziału Warszawskiego.

ISBN 978-83-960892-1-2